

Konsolidovani godišnji izveštaj Energoprojekt Industrija a.d. za 2016. godinu

Beograd, 2017 godine

U skladu sa članom 50. Zakona o tržištu kapitala („Službeni glasnik RS“ broj 31/2011, 112/2015, 108/2016) i članom 3. Pravilnika o sadržini, formi i načinu objavljivanja, godišnjih, polugodišnjih i kvartalnih izveštaja javnih društava („Službeni glasnik RS „broj 14/2012, 5/2015, 24/2017) i članom 29. Zakona o računovodstvu, **Energoprojekt Industrija a.d. Beograd, MB 07073224, objavljuje:**

KONSOLIDOVANI GODIŠNJI IZVEŠTAJ ZA 2016 GODINU

S A D R Ž A J

- I. **KONSOLIDOVANI FINANSIJSKI IZVEŠTAJI ENERGOPROJEKT INDUSTRIJA A.D. ZA 2016 GODINU**
(Bilans stanja, Bilans uspeha, Izveštaj o ostalom rezultatu, Izveštaj o tokovima gotovine, Izveštaj o promenama na kapitalu, Napomene uz finansijske izveštaje)
- II. **IZVEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA (u celini)**
- III. **GODIŠNJI KONSOLIDOVANI IZVEŠTAJ O POSLOVANJU**
Napomena (Izveštaj nezavisnog revizora na Godišnji izveštaj o poslovanju i konsolidovani godišnji izveštaj o poslovanju prikazan je kao jedan izveštaj i sadrži informacije od značaja za ekonomsku celinu).
- IV. **IZJAVA LICA ODGOVORNIH ZA SASTAVLJANJE IZVEŠTAJA**

I

Konsolidovani finansijski izveštaji

Bilans stanja

Bilans uspeha

Izveštaj o ostalom rezultatu

Izveštaj o promenama na kapitalu

Izveštaj o tokovima gotovine

Napomene uz finansijske izveštaje

Naziv	EP INDUSTRIJA AD-KONSOLIDOVANI
Sedište	NOVI BEOGRAD, Bulevar Mihaila Pupina 12
Matični broj	7073224
Šif. delatnosti	7112
PIB	100830795

BILANS STANJA
na dan 31.12.2016. godine

U hiljadama din

Grupa računa, račun	POZICIJA	AOP	Iznos		
			Tekuća godina 31.12.2016.	Prethodna godina	
				Krajnje stanje 31.12.2015.	Početno stanje 01.01.20
1	2	3	5	6	7
	AKTIVA				
00	A. UPISANI NEUPLAĆEN KAPITAL	0001			
	B. STALNA IMOVINA (0003+0010+0019+0024+0034)	0002	943,031	927,477	-
01	I. NEMATERIJALNA IMOVINA (0004+0005+0006+0007+0008+0009)	0003	2,730	3,223	-
010 i deo 019	1. Uaganja u razvoj	0004			
011, 012 i deo 019	2. Koncesije, patenti, licence, robne i uslužne marke, softver i ostala prava	0005	2,730	3,223	
013 i deo 019	3. Gudvil	0006			
014 i deo 019	4. Ostala nematerijalna imovina	0007			
015 i deo 019	5. Nematerijalna imovina u pripremi	0008			
016 i deo 019	6. Avansi za nematerijalnu imovinu	0009			
02	II. NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA (0011+0012+0013+0014+0015+0016+0017+0018)	0010	316,826	330,255	-
020, 021 i deo 029	1. Zemljište	0011			
022 i deo 029	2. Gradjevinski objekti	0012	300,301	310,946	
023 i deo 029	3. Postrojenja i oprema	0013	10,950	14,022	
024 i deo 029	4. Investicione nekretnine	0014	5,464	5,166	
025 i deo 029	5. Ostale nekretnine, postrojenja i oprema	0015	111	121	
026 i deo 029	6. Nekretnine, postrojenja i oprema u pripremi	0016			
027 i deo 029	7. Ulaganja na tuđim nekretninama, postrojenjima i opremi	0017			
028 i deo 029	8. Avansi za nekretnine, postrojenja i opremu	0018			
03	III. BIOLOŠKA SREDSTVA (0020+0021+0022+0023)	0019	-	-	-
030, 031 i deo 039	1. Šume i višegodišnji zasadi	0020			
032 i deo 039	2. Osnovno stado	0021			
037 i deo 039	3. Biološka sredstva u pripremi	0022			
038 i deo 039	4. Avansi za biološka sredstva	0023			
04, osim 047	IV. DUGOROČNI FINANSIJSKI PLASMANI (0025+0026+0027+0028+0029+0030+0031+0032+0033)	0024	623,475	593,999	-
040 i deo 049	1. Učešća u kapitalu zavisnih pravnih lica	0025			
041 i deo 049	2. Učešća u kapitalu pridruženih pravnih lica i zajedničkim poduhvatima	0026	622,658	592,376	
042 i deo 049	3. Učešća u kapitalu ostalih pravnih lica i druge hartije od vrednosti raspoložive za prodaju	0027			
deo 043, deo 044 i deo 049	4. Dugoročni plasmani matičnim i zavisnim pravnim licima	0028			
deo 043, deo 044 i deo 049	5. Dugoročni plasmani ostalim povezanim pravnim licima	0029			
deo 045 i deo 049	6. Dugoročni plasmani u zemlji	0030			
deo 045 i deo 049	7. Dugoročni plasmani u inostranstvu	0031			
046 i deo 049	8. Hartije od vrednosti koje se drže do dospeća	0032			
048 i deo 049	9. Ostali dugoročni finansijski plasmani	0033	817	1,623	
05	V. DUGOROČNA POTRAŽIVANJA (0035+0036+0037+0038+0039+0040+0041)	0034	-	-	-
050 i deo 059	1. Potraživanja od matičnog i zavisnih pravnih lica	0035			
051 i deo 059	2. Potraživanja od ostalih povezanih lica	0036			
052 i deo 059	3. Potraživanja po osnovu prodaje na robni kredit	0037			
053 i deo 059	4. Potraživanja za prodaju po ugovorima o finansijskom lizingu	0038			
054 i deo 059	5. Potraživanja na osnovu jemstva	0039			
055 i deo 059	6. Sporna i sumnjiva potraživanja	0040			
056 i deo 059	7. Ostala dugoročna potraživanja	0041			
288	V. ODLOŽENA PORESKA SREDSTVA	0042			

Grupa računa, račun	POZICIJA	AOP	Iznos		
			Tekuća godina 31.12.2016.	Prethodna godina	
				Krajnje stanje 31.12.2015.	Početno stanje 01.01.20
1	2	3	5	6	7
	G.OBRTNA IMOVINA (0044+0051+0059+0060+0061+0062+0068+0069+0070)	0043	194,612	242,557	-
Klasa 1	I. ZALIHE (0045+0046+0047+0048+0049+0050)	0044	4,133	7,625	-
10	1. Materijal, rezervni delovi, alat i sitan inventar	0045			
11	2. Nedovršena proizvodnja i nedovršene usluge	0046			
12	3. Gotovi proizvodi	0047			
13	4. Roba	0048		1,138	
14	5. Stalna sredstva namenjena prodaji	0049			
15	6. Plaćeni avansi za zalihe i usluge	0050	4,133	6,487	
20	II. POTRAŽIVANJA PO OSNOVU PRODAJE (0052+0053+0054+0055+0056+0057+0058)	0051	81,741	77,118	-
200 i deo 209	1. Kupci u zemlji - matična i zavisna pravna lica	0052			
201 i deo 209	2. Kupci u inostranstvu - matična i zavisna pravna lica	0053			
202 i deo 209	3. Kupci u zemlji - ostala povezana lica	0054	2,631	1,737	
203 i deo 209	4. Kupci u inostranstvu - ostala povezana lica	0055	6,038	22,920	
204 i deo 209	5. Kupci u zemlji	0056	27,842	6,529	
205 i deo 209	6. Kupci u inostranstvu	0057	45,230	45,932	
206 i deo 209	7. Ostala potraživanja po osnovu prodaje	0058			
21	III. POTRAŽIVANJA IZ SPECIFIČNIH POSLOVA	0059			
22	IV. DRUGA POTRAŽIVANJA	0060	4,353	1,206	
236	V. FINANSIJSKA SREDSTVA KOJA SE VREDNUJU PO FER VREDNOST KROZ BILANS USPEHA	0061			
23 osim 236 i 237	VI. KRATKOROČNI FINANSIJSKI PLASMANI (0063+0064+0065+0066+0067)	0062	-	9,903	-
230 i deo 239	1. Kratkoročni krediti i plasmani - matična i zavisna pravna lica	0063			
231 i deo 239	2. Kratkoročni krediti i plasmani - ostala povezana pravna lica	0064		334	
232 i deo 239	3. Kratkoročni krediti i zajmovi u zemlji	0065			
233 i deo 239	4. Kratkoročni krediti i zajmovi u inostranstvu	0066			
4, 235, 238 i deo 2	5. Ostali kratkoročni finansijski plasmani	0067		9,569	
24	VII. GOTOVINSKI EKVIVALENTI I GOTOVINA	0068	28,829	79,955	
27	VIII. POREZ NA DODATU VREDNOST	0069		1,878	
28 osim 288	IX. AKTIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA	0070	75,556	64,872	
	D. UKUPNA AKTIVA = POSLOVNA IMOVINA (0001+0002+0042+0043)	0071	1,137,643	1,170,034	-
88	Đ. VANBILANSNA AKTIVA	0072	250,194	76,670	
	PASIVA				
	A. KAPITAL (0402+0411-0412+0413+0414+0415- 0416+0417+0420-0421) ≥ 0 = (0071-0424-0441-0442)	0401	971,703	932,858	-
30	I. OSNOVNI KAPITAL (0403+0404+0405+0406+0407+0408+0409+0410)	0402	89,558	89,558	-
300	1. Akcijski kapital	0403	80,897	80,897	
301	2. Udeli društava sa ograničenom odgovornošću	0404			
302	3. Ulozi	0405			
303	4. Državni kapital	0406			
304	5. Društveni kapital	0407			
305	6. Zadrudni udeli	0408			
306	7. Emisiona premija	0409			
309	8. Ostali osnovni kapital	0410	8,661	8,661	
31	II. UPISANI A NEUPLAĆENI KAPITAL	0411			
047 i 237	III. OTKUPLJENE SOPSTVENE AKCIJE	0412			
32	IV. REZERVE	0413	22,504	22,504	
330	V. REVALORIZACIONE REZERVE PO OSNOVU REVALORIZACIJE NEMATERIJALNE IMOVINE, NEKRETNINA, POSTROJENJA I OPREME	0414	412,031	430,866	
33 osim 330	VI. NEREALIZOVANI DOBICI PO OSNOVU HARTIJA OD VREDNOSTI I DRUGIH KOMONENTI OSTALOG SVEOBUHVAATNOG REZULTATA (potražna salda računa grupe 33 osim 330)	0415			
33 osim 330	VII. NEREALIZOVANI GUBICI PO OSNOVU HARTIJA OD VREDNOSTI I DRUGIH KOMONENTI OSTALOG SVEOBUHVAATNOG REZULTATA (dugovna salda računa grupe 33 osim 330)	0416			
				723	

Grupa računa, račun	POZICIJA	AOP	Iznos		
			Tekuća godina 31.12.2016.	Prethodna godina	
				Krajnje stanje 31.12.2015.	Početno stanje 01.01.20
1	2	3	5	6	7
34	VIII. NERASPOREĐENI DOBITAK (0418+0419)	0417	447,610	390,653	-
340	1. Nerasporedjeni dobitak ranijih godina	0418	402,130	349,319	
341	2. Nerasporedjeni dobitak tekuće godine	0419	45,480	41,334	
	IX. UČEŠĆE BEZ PRAVA KONTROLE	0420			
35	X. GUBITAK (0422+0423)	0421	-	-	-
350	1. Gubitak ranijih godina	0422			
351	2. Gubitak tekuće godine	0423			
	B. DUGOROČNA REZERVISANJA I OBAVEZE (0425+0432)	0424	2,836	2,893	-
40	I. DUGOROČNA REZERVISANJA (0426+0427+0428+0429+0430+0431)	0425	2,836	2,893	-
400	1. Rezervisanja za troškove u garantnom roku	0426			
401	2. Rezervisanja za troškove obnavljanja prirodnih bogatstava	0427			
403	3. Rezervisanja za troškove restrukturiranja	0428			
404	4. Rezervisanja za naknade i druge beneficije zaposlenih	0429	2,836	2,893	
405	5. Rezervisanja za troškove sudskih sporova	0430			
402 i 409	6. Ostala dugoročna rezervisanja	0431			
41	II. DUGOROČNE OBAVEZE (0433+0434+0435+0436+0437+0438+0439+0440)	0432	-	-	-
410	1. Obaveze koje se mogu konvertovati u kapital	0433			
411	2. Obaveze prema matičnim i zavisnim pravnim licima	0434			
412	3. Obaveze prema ostalim povezanim pravnim licima	0435			
413	4. Obaveze po emitovanim hartijama od vrednosti u periodu dužem od godinu dana	0436			
414	5. Dugoročni krediti i zajmovi u zemlji	0437			
415	6. Dugoročni krediti i zajmovi u inostranstvu	0438			
416	7. Obaveze po osnovu finansijskog lizinga	0439			
419	8. Ostale dugoročne obaveze	0440			
498	V. ODLOŽENE PORESKE OBAVEZE	0441	38,512	40,028	
42 do 49 (osim 498)	G. KRATKOROČNE OBAVEZE (0443+0450+0451+0459+0460+0461+0462)	0442	124,592	194,255	-
42	I. KRATKOROČNE FINANSIJSKE OBAVEZE (0444+0445+0446+0447+0448+0449)	0443	-	31,117	-
420	1. Kratkoročni krediti od matičnih i zavisnih pravnih lica	0444			
421	2. Kratkoročni krediti od ostalih povezanih lica	0445		590	
422	3. Kratkoročni krediti i zajmovi u zemlji	0446			
423	4. Kratkoročni krediti i zajmovi u inostranstvu	0447			
427	5. Obaveze po osnovu stalnih sredstava i sredstava obustavljenog poslovanja namenjenih prodaji	0448			
424,425,426 i 429	6. Ostale kratkoročne finansijske obaveze	0449		30,527	
430	II. PRIMLJENI AVANSI, DEPOZITI I KAUCIJE	0450	65,784	57,204	
43 osim 430	III. OBAVEZE IZ POSLOVANJA (0452+0453+0454+0455+0456+0457+0458)	0451	38,113	88,991	-
431	1. Dobavljači - matična i zavisna pravna lica u zemlji	0452	29,442	75,247	
432	2. Dobavljači - matična i zavisna pravna lica u inostranstvu	0453			
433	3. Dobavljači - ostala povezana pravna lica u zemlji	0454	1,279	6,896	
434	4. Dobavljači - ostala povezana pravna lica u inostranstvu	0455		2,104	
435	5. Dobavljači u zemlji	0456	7,126	4,492	
436	6. Dobavljači u inostranstvu	0457	266	252	
439	7. Ostale obaveze iz poslovanja	0458			
44, 45 i 46	IV. OSTALE KRATKOROČNE OBAVEZE	0459	14,625	13,608	
47	V. OBAVEZE PO OSNOVU POREZA NA DODATU VREDNOST	0460	3,529		
48	VI. OBAVEZE ZA OSTALE POREZE, DOPRINOSE I DRUGE DAŽBINE	0461	1,261	1,964	
49 osim 498	VII. PASIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA D. GUBITAK IZNAD VISINE KAPITALA (0412+0416+0421-0420-0417-0415-0414-0413-0411-0402) ≥ 0 = (0441+0424+0442-0071) ≥ 0	0462	1,280	1,371	
	D. UKUPNA PASIVA (0424+0442+0441+0401-0463) ≥ 0	0464	1,137,643	1,170,034	-
89	E. VANBILANSNA PASIVA	0465	250,194	76,670	

U Beogradu,

dana 09.03.2017 godine

Mirjana Janjić

PC

Naziv	EP INDUSTRIJA AD-KONSOLIDOVANI
Sedište	NOVI BEOGRAD, Bulevar Mihaila Pupina 12
Matični broj	7073224
Šif. delatnosti	7112
PIB	100830795

BILANS USPEHA
za period od 01.01. do 31.12.2016. godine

U hiljadama dinara

Grupa računa, račun	POZICIJA	AOP	Iznos	
			Tekuća godina 31.12.2016.	Prethodna godina 31.12.2015.
1	2	3	5	6
	A. PRIHODI IZ REDOVNOG POSLOVANJA			
60 do 65, osim 62 i 63	A. POSLOVNI PRIHODI (1002+1009+1016+1017)	1001	221,841	306,963
60	I. PRIHODI OD PRODAJE ROBE (1003+1004+1005+1006+1007+1008)	1002	1,517	1,983
600	1. Prihodi od prodaje robe matičnim i zavisnim pravnim licima na domaćem tržištu	1003		
601	2. Prihodi od prodaje robe matičnim i zavisnim pravnim licima na inostranom tržištu	1004		
602	3. Prihodi od prodaje robe ostalim povezanim pravnim licima na domaćem tržištu	1005		
603	4. Prihodi od prodaje robe ostalim povezanim pravnim licima na inostranom tržištu	1006		
604	5. Prihodi od prodaje robe na domaćem tržištu	1007	1,517	1,983
605	6. Prihodi od prodaje robe na inostranom tržištu	1008		
61	II. PRIHODI OD PRODAJE PROIZVODA I USLUGA (1010+1011+1012+1013+1014+1015)	1009	219,851	304,833
610	1. Prihodi od prodaje proizvoda i usluga matičnim i zavisnim pravnim licima na domaćem tržištu	1010		
611	2. Prihodi od prodaje proizvoda i usluga matičnim i zavisnim pravnim licima na inostranom tržištu	1011		
612	3. Prihodi od prodaje proizvoda i usluga ostalim povezanim pravnim licima na domaćem tržištu	1012	4,904	3,570
613	4. Prihodi od prodaje proizvoda i usluga ostalim povezanim pravnim licima na inostranom tržištu	1013	8,480	
614	5. Prihodi od prodaje proizvoda i usluga na domaćem tržištu	1014	132,175	124,037
615	6. Prihodi od prodaje gotovih proizvoda i usluga na inostranom tržištu	1015	74,292	177,226
64	III. PRIHODI OD PREMIJA, SUBVENCIJA, DOTACIJA, DONACIJA I SL.	1016		
65	IV. DRUGI POSLOVNI PRIHODI	1017	473	147
	RASHODI IZ REDOVNOG POSLOVANJA			
55 do 55, 62 i 63	B. POSLOVNI RASHODI (1019-1020-1021+1022+1023+1024+1025+1026+1027+1028+1029) ≥ 0	1018	293,728	343,363
50	I. NABAVNA VREDNOST PRODATE ROBE	1019	1,138	1,517
62	II. PRIHODI OD AKTIVIRANJA UČINAKA I ROBE	1020		
630	III. POVEĆANJE VREDNOSTI ZALIHA NEDOVRŠENIH I GOTOVIH PROIZVODA I NEDOVRŠENIH USLUGA	1021		
631	IV. SMANJENJE VREDNOSTI ZALIHA NEDOVRŠENIH I GOTOVIH PROIZVODA I NEDOVRŠENIH USLUGA	1022		
51 osim 513	V. TROŠKOVI MATERIJALA	1023	739	1,296
513	VI. TROŠKOVI GORIVA I ENERGIJE	1024	4,639	5,106
52	VII. TROŠKOVI ZARADA, NAKNADA ZARADA I OSTALI LIČNI RASHODI	1025	152,137	175,423
53	VIII. TROŠKOVI PROIZVODNIH USLUGA	1026	103,368	98,269
540	IX. TROŠKOVI AMORTIZACIJE	1027	7,105	6,543
541 do 549	X. TROŠKOVI DUGOROČNIH REZERVISANJA	1028	195	205
55	XI. NEMATERIJALNI TROŠKOVI	1029	24,407	55,004
	V. POSLOVNI DOBITAK (1001-1018) ≥ 0	1030	-	-
	G. POSLOVNI GUBITAK (1018-1001) ≥ 0	1031	71,887	36,400
66	D. FINANSIJSKI PRIHODI (1033+1038+1039)	1032	82,838	93,939
66, osim 662, 663 i 664	I. FINANSIJSKI PRIHODI OD POVEZANIH LICA I OSTALI FINANSIJSKI PRIHODI (1034+1035+1036+1037)	1033	77,202	69,795
660	1. Finansijski prihodi od matičnih i zavisnih pravnih lica	1034		20
661	2. Finansijski prihodi od ostalih povezanih lica	1035	464	1,795
665	3. Prihodi od učešća u dobitku pridruženih pravnih lica i zajedničkih poduhvata	1036	76,732	67,980
669	4. Ostali finansijski prihodi	1037	6	
662	II. PRIHODI OD KAMATA (OD TREĆIH LICA)	1038	206	423
663 i 664	III. POZITIVNE KURSNE RAZLIKE I PRIHODI PO OSNOVU EFEKTA VALUTNE KLAUZULE (PREMA TREĆIM LICIMA)	1039	5,430	23,721
56	D. FINANSIJSKI RASHODI (1041+1046+1047)	1040	9,334	16,527
56, osim 562, 563 i 564	I. FINANSIJSKI RASHODI IZ ODNOSA SA POVEZANIM PRAVNIM LICIMA I OSTALI FINANSIJSKI RASHODI (1042+1043+1044+1045)	1041	4,537	509
560	1. Finansijski rashodi iz odnosa sa matičnim i zavisnim pravnim licima	1042	1,146	466
561	2. Finansijski rashodi iz odnosa sa ostalim povezanim pravnim licima	1043	3,391	43
565	3. Rashodi od učešća u gubitku pridruženih pravnih lica i zajedničkih poduhvata	1044		
566 i 569	4. Ostali finansijski rashodi	1045		
562	II. RASHODI KAMATA (PREMA TREĆIM LICIMA)	1046	387	480
563 i 564	III. NEGATIVNE KURSNE RAZLIKE I NEGATIVNI EFEKTI VALUTNE KLAUZULE (PREMA TREĆIM LICIMA)	1047	4,410	15,538
	E. DOBITAK IZ FINANSIRANJA (1032-1040)	1048	73,504	77,412
	Ž. GUBITAK IZ FINANSIRANJA (1040-1032)	1049	-	-

Grupa računa, račun	POZICIJA	AOP	Iznos	
			Tekuća godina 31.12.2016.	Prethodna godina 31.12.2015.
1	2	3	5	6
683 i 685	Z. PRIHODI OD USKLAĐIVANJA VREDNOSTI OSTALE IMOVINE KOJA SE ISKAZUJE PO FER VREDNOSTI KROZ BILANS USPEHA	1050	40	337
583 i 585	I. RASHODI OD USKLAĐIVANJA VREDNOSTI OSTALE IMOVINE KOJA SE ISKAZUJE PO FER VREDNOSTI KROZ BILANS USPEHA	1051	4,148	153
67 i 68, osim 683 i 685	J. OSTALI PRIHODI	1052	51,271	954
57 i 58, osim 583 i 585	K. OSTALI RASHODI	1053	3,685	732
	L. DOBITAK IZ REDOVNOG POSLOVANJA PRE OPOREZIVANJA (1030-1031+1048-1049+1050-1051+1052-1053)	1054	45,095	41,418
	LJ. GUBITAK IZ REDOVNOG POSLOVANJA PRE OPOREZIVANJA (1031-1030+1049-1048+1051-1050+1053-1052)	1055	-	-
69-59	M. NETO DOBITAK POSLOVANJA KOJE SE OBUSTAVLJA, EFEKTI PROMENE RAČUNOVODSTVENE POLITIKE I ISPRAVKA GREŠAKA IZ RANIJIH PERIODA	1056	39	7
59-69	N. NETO GUBITAK POSLOVANJA KOJE SE OBUSTAVLJA, EFEKTI PROMENE RAČUNOVODSTVENE POLITIKE I ISPRAVKA GREŠAKA IZ RANIJIH PERIODA	1057		
	NJ. DOBITAK PRE OPOREZIVANJA (1054-1055+1056-1057)	1058	45,134	41,425
	O. GUBITAK PRE OPOREZIVANJA (1055-1054+1057-1056)	1059	-	-
	P. POREZ NA DOBITAK			
721	I. PORESKI RASHOD PERIODA	1060		
deo 722	II. ODLOŽENI PORESKI RASHODI PERIODA	1061		91
deo 722	III. ODLOŽENI PORESKI PRIHODI PERIODA	1062	346	
723	D. ISPLAĆENA LIČNA PRIMANJA POSLODAVCA	1063		
	S. NETO DOBITAK (1058-1059-1060-1061+1062-1063)	1064	45,480	41,334
	T. NETO GUBITAK (1059-1058+1060+1061-1062+1063)	1065	-	-
	I. NETO DOBITAK KOJI PRIPADA MANJINSKIM ULAGAČIMA	1066		
	II. NETO DOBITAK KOJI PRIPADA VEĆINSKOM VLASNIKU	1067	45,480	41,334
	III. NETO GUBITAK KOJI PRIPADA MANJINSKIM ULAGAČIMA	1068		
	IV. NETO GUBITAK KOJI PRIPADA VEĆINSKOM VLASNIKU	1069		
	V. ZARADA PO AKCIJI			
	1. Osnovna zarada po akciji	1070		
	2. Umanjena (razvodnjena) zarada po akciji	1071		

U Beogradu,

dana 09.03.2017 godine

Zakonski zastupnik

Mirjana Janjić

Naziv	EP INDUSTRIJA AD-KONSOLIDOVANI
Sedište	NOVI BEOGRAD, Bulevar Mihaila Pupina 12
Matični broj	7073224
Šif. delatnosti	7112
PIB	100830795

IZVEŠTAJ O OSTALOM REZULTATU

za period od 01.01. do 31.12.2016. godine

u hiljadama dinara

Grupa računa, račun	POZICIJA	AOP	Napomena broj	Iznos	
				Tekuća godina 31.12.2016.	Prethodna godina 31.12.2015.
1	2	3	4	5	6
	A. NETO REZULTAT IZ POSLOVANJA				
	I. NETO DOBITAK (AOP 1064)	2001		45,480	41,334
	II. NETO GUBITAK (AOP 1065)	2002			
	B. OSTALI SVEOBUHvatNI DOBITAK ILI GUBITAK				
	a) Stavke koje neće biti reklasifikovane u Bilansu uspeha u budućim periodima				
330	1. Promena revalorizacije nematerijalne imovine, nekretnina, postrojenja i opreme				
	a) povećanje revalorizacionih rezervi	2003		1,090	
	b) smanjenje revalorizacionih rezervi	2004		7,561	
331	2. Aktuarski dobitci ili gubici po osnovu planova definisanih primanja				
	a) dobitci	2005			
	b) gubici	2006			
332	3. Dobici ili gubici po osnovu ulaganja u vlasničke instrumente kapitala				
	a) dobitci	2007			
	b) gubici	2008			
333	4. Dobici ili gubici po osnovu udela u ostalom sveobuhvatnom dobitku ili gubitku pridruženih društava				
	a) dobitci	2009			
	b) gubici	2010			
	b) Stavke koje naknadno mogu biti reklasifikovane u Bilansu uspeha u budućim periodima				
334	1. Dobici ili gubici po osnovu preračuna finansijskih izveštaja inostranog poslovanja				
	a) dobitci	2011			
	b) gubici	2012			723
335	2. Dobici ili gubici od istrumenata zaštite neto ulaganja u inostrano poslovanje				
	a) dobitci	2013			
	b) gubici	2014			
336	3. Dobici ili gubici po osnovu instrumenata zaštite rizika (hedžinga) novčanog toka				
	a) dobitci	2015			
	b) gubici	2016			
337	4. Dobici ili gubici po osnovu hartija od vrednosti raspoloživih za prodaju				
	a) dobitci	2017			
	b) gubici	2018			
	I. OSTALI BRUTO SVEOBUHvatNI DOBITAK (2003+2005+2007+2009+2011+2013+2015+2017) - (2004+2006+2008+2010+2012+2014+2016+2018) > 0	2019			
	II. OSTALI BRUTO SVEOBUHvatNI GUBITAK (2004+2006+2008+2010+2012+2014+2016+2018) - (2003+2005+2007+2009+2011+2013+2015+2017) > 0	2020		6,471	723
	III. POREZ NA OSTALI SVEOBUHvatNI DOBITAK ILI GUBITAK PERIODA	2021		164	
	IV. NETO OSTALI SVEOBUHvatNI DOBITAK (2019-2020-2021) > 0	2022			
	V. NETO OSTALI SVEOBUHvatNI GUBITAK (2020-2019+2021) > 0	2023		6,635	723
	V. UKUPAN NETO SVEOBUHvatNI REZULTAT PERIODA				
	I. UKUPAN NETO SVEOBUHvatNI DOBITAK (2001-2002+2022-2023) > 0	2024		38,845	40,611
	II. UKUPAN NETO SVEOBUHvatNI GUBITAK (2002-2001+2023-2022) > 0	2025			
	G. UKUPAN NETO SVEOBUHvatNI DOBITAK ILI GUBITAK (2027+2028) = AOP 2024 > 0 ili AOP 2025 > 0			39,568	40,611
	1. Pripisan većinskim vlasnicima kapitala	2027		39,568	40,611
	2. Pripisan vlasnicima koji nemaju kontrolu	2028			

U Beogradu,

dana 09.03.2017 godine

Zakonski zastupnik

Mirjana Janjić

Naziv DUSTRIJA AD-KONSOLIDOVANI

Sedište NOVI BEOGRAD, Bulevar Mihaila Pupina 12

Matični broj 7073224
 Šif. delatnosti 7112
 PIB 100830796

IZVEŠTAJ O TOKOVIMA GOTOVINE
 u periodu od 01.01. do 31.12.2016. godine

U hiljadama dinara

Pozicija	AOP	Iznos	
		Tekuća godina 31.12.2016.	Prethodna godina 31.12.2015.
1	2	3	4
A. TOKOVI GOTOVINE IZ POSLOVNIH AKTIVNOSTI			
I. Prilivi gotovine iz poslovnih aktivnosti (1 do 3)	3001	238,233	416,435
1. Prodaja i primljeni avansi	3002	237,343	414,999
2. Primljene kamate iz poslovnih aktivnosti	3003	206	423
3. Ostali prilivi iz redovnog poslovanja	3004	684	1,013
II. Odlivi gotovine iz poslovnih aktivnosti (1 do 5)	3005	316,322	398,504
1. Isplate dobavljačima i dati avansi	3006	144,940	190,581
2. Zarade , naknade zarada i ostali lični rashodi	3007	146,121	182,610
3. Plaćene kamate	3008	387	376
4. Porez na dobitak	3009		
5. Plaćanja po osnovu ostalih javnih prihoda	3010	24,874	24,937
III. Neto priliv gotovine iz poslovnih aktivnosti (I-II)	3011	-	17,931
IV. Neto odliv gotovine iz poslovnih aktivnosti (II-I)	3012	78,089	-
B. TOKOVI GOTOVINE IZ AKTIVNOSTI INVESTIRANJA			
I. Prilivi gotovine iz aktivnosti investiranja (1 do 5)	3013	56,576	28,330
1. Prodaja akcija i udela (neto prilivi)	3014		
2. Prodaja nematerijalne imovine, nekretnina, postrojenja, opreme i bio.sr.	3015		
3. Ostali finansijski plasmani (neto prilivi)	3016	10,128	
4. Primljene kamate iz aktivnosti investiranja	3017		
5. Primljene dividende	3018	46,448	28,330
II. Odlivi gotovine iz aktivnosti investiranja (1 do 3)	3019	411	7,011
1. Kupovina akcija i udela (neto odlivi)	3020		
2. Kupovina nematerijalne imovine, nekretnina, postrojenja, opreme i bioloških sr	3021	411	6,786
3. Ostali finansijski plasmani (neto odlivi)	3022		225
III. Neto priliv gotovine iz aktivnosti investiranja (I-II)	3023	56,165	21,319
IV. Neto odliv gotovine iz aktivnosti investiranja (II-I)	3024	-	-
V. TOKOVI GOTOVINE IZ AKTIVNOSTI FINANSIRANJA			
I. Prilivi gotovine iz aktivnosti finansiranja (1 do 5)	3025	-	27,866
1. Uvećanje osnovnog kapitala	3026		
2. Dugoročni krediti (neto prilivi)	3027		
3. Kratkoročni krediti (neto prilivi)	3028		27,866
4. Ostale dugoročne obaveze	3029		
5. Ostale kratkoročne obaveze	3030		
II. Odlivi gotovine iz aktivnosti finansiranja (1 do 6)	3031	32,016	-
1. Otkup sopstvenih akcija i udela	3032		
2. Dugoročni krediti (odlivi)	3033		
3. Kratkoročni krediti (odlivi)	3034	32,016	
4. Ostale obaveze (odlivi)	3035		
5. Finansijski lizing	3036		
6. Isplaćene dividende	3037		
III. Neto priliv gotovine iz aktivnosti finansiranja (I-II)	3038	-	27,866
IV. Neto odliv gotovine iz aktivnosti finansiranja (II-I)	3039	32,016	-
G. SVEGA PRILIVI GOTOVINE (3001+3013+3025)	3040	294,809	472,631
D. SVEGA ODLIVI GOTOVINE (3005+3019+3031)	3041	348,749	405,515
D. NETO PRILIVI GOTOVINE (3040-3041)	3042	-	67,116
E. NETO ODLIV GOTOVINE (3041-3040)	3043	53,940	-
Ž. GOTOVINA NA POČETKU OBRAČUNSKOG PERIODA	3044	79,955	7,755
Z. POZITIVNE KURSNE RAZLIKE PO OSNOVU PRERAČUNA GOTOVINE	3045	2,814	5,084
I. NEGATIVNE KURSNE RAZLIKE PO OSNOVU PRERAČUNA GOTOVINE	3046		
J. GOTOVINA NA KRAJU OBRAČUNSKOG PERIODA (3042-3043+3044+3045-3046)	3047	28,829	79,955

U Beogradu,

dana 09.03.2017 godine

Zakonski zastupnik

Mirjana Janjić

Naziv

EP INDUSTRIJA AD-KONSOLIDOVANI

Sedište

NOVI BEOGRAD, Bulevar Mihaila Pupina 12

Matični broj

7073224

Šif. delatnosti

7112

PIB

100830795

Redni broj	OPIS	Komponente ostalog rezultata										Ukupan kapital [Σ (red 1b kol.3 do kol.15) - Σ (red 1a kol.3 do kol.15)] ≥ 0	Gubitak iznad kapitala [Σ (red 1a kol.3 do kol.15) - Σ (red 1b kol.3 do kol.15)] ≥ 0	
		AOP	332 Dobici ili gubici po osnovu ulaganja u vlasničke instrumente	333 Dobici ili gubici po osnovu uдела u ostalom dobitku ili gubitku pridruženih društava	AOP	334 i 335 Dobici ili gubici po osnovu inostanog poslovanja i prerećuna finansijskih izveštaja	AOP	336 Dobici ili gubici po osnovu hedžinga novčanog toka	AOP	337 Dobici ili gubici po osnovu HOV raspoloživih za prodaju	AOP			16
1	2		11	12		13	14		15		16	17		
	Početno stanje na dan 01.01.2015.													
1	a) dugovni saldo računa	4145			4181	394	4199	4217			4235	891,518	4244	-
	b) potražni saldo računa	4146			4182		4200	4218						
2	Ispravka materijalno značajnih grešaka i promena računovodstvenih politika	4147			4183		4201	4219			4236		4245	
	a) ispravke na dugovnoj strani računa	4148			4184		4202	4220						
	b) ispravke na potražnoj strani računa													
3	Korigovano početno stanje na dan 01.01.2015.	4149	-		4185	394	4203	4221	-		4237	891,518	4246	-
	a) korigovani dugovni saldo računa (1a+2a-2b) ≥ 0	4150	-		4186	-	4204	4222	-					
	b) korigovani potražni saldo računa (1b-2a+2b) ≥ 0													
4	Promene u prethodnoj 2015. godini	4151			4187	329	4205	4223			4238		4247	
	a) promeni na dugovnoj strani računa	4152			4188		4206	4224						
	b) promeni na potražnoj strani računa													
5	Stanje na kraju prethodne godine 31.12.2015.	4153	-		4189	723	4207	4225	-		4239	932,858	4248	-
	a) dugovni saldo računa (3a+4a-4b) ≥ 0	4154	-		4172	-	4172	4226	-					
	b) potražni saldo računa (3b-4a+4b) ≥ 0													
6	Ispravka materijalno značajnih grešaka i promena računovodstvenih politika	4155			4191		4209	4227			4240		4249	
	a) ispravke na dugovnoj strani računa	4156			4192		4210	4228						
	b) ispravke na potražnoj strani računa													
7	Korigovano početno stanje tekuće godine na dan 01.01.	4157	-		4193	723	4211	4229	-		4241	932,858	4250	-
	a) korigovani dugovni saldo računa (5a+6a-6b) ≥ 0	4158	-		4194	-	4212	4230	-					
	b) korigovani potražni saldo računa (5b-6a+6b) ≥ 0													
8	Promene u tekućoj 2016. godini	4159			4195		4213	4231			4242		4251	
	a) promeni na dugovnoj strani računa	4160			4196	723	4214	4232						
	b) promeni na potražnoj strani računa													
9	Stanje na dan 31.12.2016.	4161	-		4197	-	4215	4233	-		4243	971,703	4252	-
	a) dugovni saldo računa (7a+8a-8b) ≥ 0	4162	-		4198	-	4216	4234	-					
	b) potražni saldo računa (7b-8a+8b) ≥ 0													

u hiljadama dinara

ENERGOPROJEKT INDUSTRIJA AD

**NAPOMENE
UZ KONSOLIDOVANI FINANSIJSKI IZVEŠTAJ
ZA 2016. GODINU**

Beograd, 2017. godine

SADRŽAJ

1. OSNOVNI PODACI O DRUŠTVU	4
2. OSNOVE ZA SASTAVLJANJE I PREZENTACIJU FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA.....	5
3. KONSOLIDACIJA	9
3.1. Zavisna društva.....	9
3.2. Pridružena društva	9
3.3. Zajednički aranžmani	10
4. RAČUNOVODSTVENA NAČELA	11
5. GREŠKE IZ PRETHODNOG PERIODA, MATERIJALNOST GREŠKE I KOREKCIJA POČETNOG STANJA.....	12
6. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA.....	13
6.1. Procenjivanje	13
6.2. Efekti kurseva stranih valuta	14
6.3. Prihodi	14
6.4. Rashodi.....	15
6.5. Kamata i drugi troškovi pozajmljivanja.....	16
6.6. Porez na dobitak	16
6.7. Nematerijalna imovina	18
6.8. Nekretnine, postrojenja i oprema.....	19
6.9. Lizing.....	20
6.10. Amortizacija nematerijalne imovine, nekretnina, postrojenja i opreme	21
6.11. Umanjenje vrednosti nematerijalne imovine, nekretnina, postrojenja i opreme	22
6.12. Investicione nekretnine	23
6.13. Zalihe.....	24
6.14. Stalna sredstva namenjena prodaji.....	25
6.15. Finansijski instrumenti	25
6.16. Gotovina i gotovinski ekvivalenti.....	27
6.17. Kratkoročna potraživanja	28
6.18. Finansijski plasmani	29
6.19. Obaveze	29
6.20. Rezervisanja, potencijalne obaveze i potencijalna imovina.....	30
6.21. Naknade zaposlenima	32
7. FINANSIJSKI RIZICI I UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA U DRUŠTVU	33
7.1. Kreditni rizik	34
7.2. Tržišni rizik	35
7.3. Rizik likvidnosti	36
7.4. Upravljanje rizikom kapitala	37
8. POSLOVNI PRIHODI	39
8.1. Prihodi od prodaje robe	39
8.2. Prihodi od prodaje proizvoda i usluga	39
8.3. Prihodi od premija, subvencija, dotacija, donacija i drugi poslovni prihodi.....	40
9. NABAVNA VREDNOST PRODATE ROBE	40
10. TROŠKOVI MATERIJALA, GORIVA I ENERGIJE	40
11. TROŠKOVI ZARADA, NAKNADA ZARADA I OSTALIH LIČNIH RASHODA	41
12. TROŠKOVI PROIZVODNIH USLUGA.....	41
13. TROŠKOVI AMORTIZACIJE I REZERVISANJA	42
14. NEMATERIJALNI TROŠKOVI	42
15. FINANSIJSKI PRIHODI I RASHODI.....	43
15.1. Finansijski prihodi.....	43
15.2. Finansijski rashodi.....	44
16. PRIHODI I RASHODI OD USKLAĐIVANJA VREDNOSTI OSTALE IMOVINE KOJA SE ISKAZUJE PO FER VREDNOSTI KROZ BILANS USPEHA	44
16.1. Prihodi od usklađivanja vrednosti ostale imovine koja se iskazuje po fer vrednosti kroz Bilans uspeha.....	44

16.2.	Rashodi od usklađivanja vrednosti ostale imovine koja se iskazuje po fer vrednosti kroz Bilans uspeha	45
17.	OSTALI PRIHODI I RASHODI.....	45
17.1.	Ostali prihodi	45
17.2.	Ostali rashodi.....	45
18.	NETO DOBITAK/GUBITAK POSLOVANJA KOJE SE OBUSTAVLJA, EFEKTI PROMENE RAČUNOVODSTVENE POLITIKE I ISPRAVKA GREŠAKA IZ RANIJIH GODINA	46
19.	DOBITAK / GUBITAK PRE OPOREZIVANJA	46
20.	POREZ NA DOBITAK I NETO DOBITAK.....	47
21.	ZARADA PO AKCIJI.....	47
22.	NEMATERIJALNA IMOVINA	48
23.	NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA	49
23.1.	Nekretnine, postrojenja i oprema bez investicionih nekretnina	49
23.2.	Investicione nekretnine	51
24.	DUGOROČNI FINANSIJSKI PLASMANI	52
24.1.	Učešća u kapitalu.....	52
24.2.	Dugoročni plasmani.....	53
25.	ZALIHE.....	53
26.	POTRAŽIVANJA PO OSNOVU PRODAJE.....	54
27.	DRUGA POTRAŽIVANJA	55
28.	FINANSIJSKA SREDSTVA KOJA SE VREDNUJU PO FER VREDNOSTI KROZ BILANS USPEHA.....	56
29.	KRATKOROČNI FINANSIJSKI PLASMANI	56
30.	GOTOVINSKI EKVIVALENTI I GOTOVINA.....	57
31.	POREZ NA DODATU VREDNOST I AKTIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA.....	57
31.1.	Porez na dodatu vrednost.....	57
31.2.	Aktivna vremenska razgraničenja.....	57
32.	KAPITAL	59
32.1.	Osnovni kapital.....	60
32.2.	Rezerve	60
32.3.	Revalorizacione rezerve po osnovu revalorizacije nematerijalne imovine, nekretnina, postrojenja i opreme.....	60
32.4.	Neraspoređeni dobitak.....	61
33.	DUGOROČNA REZERVISANJA	62
33.1.	Rezervisanja za naknade i druge beneficije zaposlenih	62
33.2.	Rezervisanja za troškove sudskih sporova.....	64
34.	KRATKOROČNE FINANSIJSKE OBAVEZE	64
35.	PRIMLJENI AVANSI, DEPOZITI I KAUCIJE	65
36.	OBAVEZE IZ POSLOVANJA	65
37.	OSTALE KRATKOROČNE OBAVEZE	66
38.	OBAVEZE PO OSNOVU POREZA NA DODATU VREDNOST, OBAVEZE ZA OSTALE POREZE, DOPRINOSE I DRUGE DAŽBINE I PASIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA.....	67
38.1.	Obaveze po osnovu poreza na dodatu vrednost.....	67
38.2.	Obaveze za ostale poreze, doprinose i druge dažbine.....	67
38.3.	Pasivna vremenska razgraničenja	67
39.	ODLOŽENA PORESKA SREDSTVA I OBAVEZE	68
40.	USAGLAŠAVANJE POTRAŽIVANJA I OBAVEZA	70
41.	VANBILANSNA AKTIVA I VANBILANSNA PASIVA	70
42.	HIPOTEKE UPISANE NA TERET I U KORIST DRUŠTVA.....	71
43.	TRANSAKCIJE SA POVEZANIM STRANAMA	71
44.	POTENCIJALNE OBAVEZE I POTENCIJALNA SREDSTVA	73
45.	DOGAĐAJI NAKON DATUMA BILANSA STANJA.....	Error! Bookmark not defined.

1. OSNOVNI PODACI O DRUŠTVU

Energoprojekt Industrija je akcionarsko društvo za projektovanje, konsalting i inženjering industrijskih objekata i postrojenja (u daljem tekstu: Društvo) sa sedištem u Beogradu. Društvo je osnovano kao posebno pravno lice Rešenjem Trgovinskog suda u Beogradu broj FI 10655/78 koje je doneto 03.01.1979. godine. Registrovano je kod Agencije za privredne registre, Registar privrednih društava broj BD 8034/2005 od 04.04.2005. godine.

Opšti podaci o Društvu

<i>Sedište</i>	Beograd, Bulevar Mihaila Pupina 12
<i>Matični broj</i>	07073224
<i>Šifra i naziv delatnosti</i>	7112 - Inženjerske delatnosti i tehničko savetovanje
<i>Poreski identifikacioni broj</i>	100830795

Shodno registraciji u Agenciji za privredne registre, **osnovna delatnost Društva** su inženjerske delatnosti i tehničko savetovanje. Preciznije, Društvo se bavi projektovanjem, konsaltingom i inženjeringom industrijskih objekata i postrojenja u zemlji i inostranstvu, trgovinom na veliko hemijskim proizvodima i drugim delatnostima iz Osnivačkog akta Društva.

Vlasnička struktura društva je sledeća:

<i>Vlasnička struktura Društva</i>	
<i>Tip lica</i>	<i>% od ukupne emisije akcija</i>
Akcije u vlasništvu fizičkih lica	30
Akcije u vlasništvu pravnih lica	67
Zbirni odnosno kastodi račun	3

Matično pravno lice Energoprojekt Holding a.d., najveći je pojedinačni akcionar Društva sa 63% akcija.

Zavisna društva u inostranstvu su sledeća:

- Zahinos Ltd, Kipar¹

Pridružena društva u zemlji su:

- Energopet d.o.o., Beograd;
- Energoplast d.o.o., Beograd.

<i>Učešće u kapitalu zavisnih i pridruženih pravnih lica</i>	
<i>Naziv pravnog lica</i>	<i>% vlasništva</i>
Zahinos Ltd, Kipar	100
Energopet d.o.o.	33,33
Energoplast d.o.o.	40,00

¹ Na 107. sednici Odbora direktora Društva, održanoj 13.06.2016. godine, doneta je Odluka o zatvaranju ino-kompanije Zahinos Ltd, Kipar. Kompanija je zvanično zatvorena 27.12.2016. godine.

Društvo je, shodno kriterijumima preciziranim Zakonom o računovodstvu, razvrstano u **srednje pravno lice**.

Akcijama Društva se trguje na Beogradskoj berzi.

2. OSNOVE ZA SASTAVLJANJE I PREZENTACIJU FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA

Finansijski izveštaji Društva sastavljeni su u skladu sa Zakonom o računovodstvu ("Službeni glasnik RS", br. 62/2013 – u daljem tekstu: Zakon).

U skladu sa Zakonom, za priznavanje, vrednovanje, prezentaciju i obelodanjivanje pozicija u finansijskim izveštajima, velika pravna lica, pravna lica koja imaju obavezu sastavljanja konsolidovanih finansijskih izveštaja (matična pravna lica), javna društva, odnosno društva koja se pripremaju da postanu javna, nezavisno od veličine, primenjuju Međunarodne standarde finansijskog izveštavanja (u daljem tekstu: MSFI). MSFI, u smislu Zakona, su:

- Okvir za pripremanje i prikazivanje finansijskih izveštaja,
- Međunarodni računovodstveni standardi – MRS,
- Međunarodni standardi finansijskog izveštavanja - MSFI i sa njima povezana tumačenja, izdata od Komiteta za tumačenje računovodstvenih standarda, naknadne izmene tih standarda i sa njima povezana tumačenja, odobreni od Odbora za međunarodne računovodstvene standarde, čiji je prevod utvrdilo i objavilo ministarstvo nadležno za poslove finansija.

Finansijski izveštaji Društva prikazani su u formi i sadržini koja je precizirana Pravilnikom o sadržini i formi obrazaca finansijskih izveštaja za privredna društva, zadruge i preduzetnike ("Sl. glasnik RS", br. 95/2014 i 144/2014). Ovim pravilnikom je, pored ostalog, propisana forma i sadržini pozicija u obrascima Bilansa stanja, Bilansa uspeha, Izveštaja o ostalom rezultatu, Izveštaja o tokvima gotovine, Izveštaja o promenama na kapitalu i Napomena uz finansijske izveštaje. Prema navedenom Pravilniku, u obrasce se iznosi upisuju u hiljadama dinara.

Kontni okvir i sadržina računa u Kontnom okviru propisana je Pravilnikom o kontnom okviru i sadržini računa u kontnom okviru za privredna društva, zadruge i preduzetnike ("Sl. glasnik RS", br. 95/2014).

Pri izradi finansijskih izveštaja Društva, između ostalih, uvaženi su sledeći zakoni i podzakonski propisi:

- Zakon o porezu na dobit pravnih lica (»Službeni glasnik RS« broj 25/2001, 80/2002, 43/2003, 84/2004, 18/2010, 101/2011, 119/2012, 47/2013, 108/2013, 68/2014 - dr. zakon, 142/2014, 91/2015 - autentično tumačenje i 112/2015),
- Zakon o porezu na dodatu vrednost (»Službeni glasnik RS« broj 84/2004, 6/2014 - usklađeni din.izn., 86/2004 - ispravka, 61/2005, 61/2007, 93/2012, 108/2013, 68/2014 - dr.zakon, 142/2014, 83/2015, 5/2016 - usklađeni din.izn., 108/2016),
- Pravilnik o sadržaju poreskog bilansa i drugim pitanjima od značaja za način utvrđivanja poreza na dobit pravnih lica (»Službeni glasnik RS« broj 99/2010, 8/2011, 13/2012, 8/2013 i 20/2014 - dr.pravilnik),

- Pravilnik o sadržaju poreske prijave za obračun poreza na dobit pravnih lica (»Službeni glasnik RS« 24/2014, 30/2015, 101/2016),
- Pravilnik o načinu razvrstavanja stalnih sredstava po grupama i načinu utvrđivanja amortizacije za poreske svrhe (»Službeni glasnik RS« broj 116/2004 i 99/2010),
- Pravilnik o transfernim cenama i metodama koje se po principu „van dohvata ruke“ primenjuju kod utvrđivanja cene transakcija među povezanim licima (»Službeni glasnik RS« broj 61/2013 i 8/2014) i drugi.

Od pravnih akata koji predstavljaju internu regulativu Društva, pri sastavljanju finansijskih izveštaja Društva korišćen je Pravilnik o računovodstvu i računovodstvenim politikama Društva, koji je donet 27.11.2015. godine od strane Izvršnog odbora Društva. Pored navedenog, korišćena su i druga interna akta Društva, kao što je, na primer, Kolektivni ugovor Energoprojekt Holding a.d. za rad u zemlji.

Osnovne računovodstvene politike primenjene za sastavljanje ovih finansijskih izveštaja navedene su u **Napomeni 6.**

Zakonom o tržištu kapitala ("Sl. glasnik RS", br. 31/2011, 112/2015 i 108/2016) propisano je koje podatke treba da sadrže godišnji, polugodišnji i kvartalni izveštaji javnih društava čijim se hartijama od vrednosti trguje na regulisanom tržištu.

Napominjemo da u pojedinim slučajevima, pri izradi finansijskih izveštaja Društva, nisu u potpunosti uvažene sve relevantne odredbe MSFI i Tumačenja.

Računovodstveni propisi Republike Srbije, a time i prezentovani finansijski izveštaji Društva, odstupaju od MSFI u sledećem:

- Finansijski izveštaji se u Republici Srbiji za izveštajni period, shodno Zakonu o računovodstvu (»Službeni glasnik RS« broj 62/2013) prikazuju u formatu propisanim Pravilnikom o sadržini i formi obrazaca finansijskih izveštaja za privredna društva, zadruge i preduzetnike ("Sl. glasnik RS", br. 95/2014 i 144/2014), koji odstupaju od prezentacije i naziva pojedinih finansijskih izveštaja opšte namene, kao i od načina prikazivanja određenih bilansnih pozicija kako to predviđa Revidirani MRS 1 - „Prezentacija finansijskih izveštaja“ i
- Vanbilansna sredstva i vanbilansne obaveze su prikazana na obrascu bilansa stanja. Ove stavke po definiciji MSFI ne predstavljaju ni sredstva ni obaveze.

Pored navedenog, odstupanja nastaju i kao posledica vremenske razlike između objavljivanja Standarda i Tumačenja, koja su podložna kontinuiranim promenama, i momenta kada ti Standardi i Tumačenja postanu važeći u Republici Srbiji. Tako, na primer, odstupanja od Standarda nastaju kao posledica toga što objavljeni Standardi i Tumačenja, koji su stupili na snagu, još nisu u Republici Srbiji zvanično prevedeni i usvojeni; kao posledica toga što objavljeni Standardi i Tumačenja još nisu stupili na snagu; ili kao posledica drugih razloga na koje Društvo nema mogućnost uticaja.

Objavljeni standardi i tumačenja na snazi u prethodnom i tekućem periodu koji još uvek nisu zvanično prevedeni i usvojeni

Na dan objavljivanja ovih finansijskih izveštaja, dole navedeni standardi i izmene standarda su bili izdati od strane Odbora za međunarodne računovodstvene standarde, a sledeća tumačenja bila su

objavljena od strane Komiteta za tumačenje međunarodnog finansijskog izveštavanja, ali nisu zvanično usvojena u Republici Srbiji:

- Dopune MRS 32 „Finansijski instrumenti: Prezentacija“ - Prebijanje finansijskih sredstava i finansijskih obaveza (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2014. godine),
- Dopune MSFI 10 „Konsolidovani finansijski izveštaji“, MSFI 12 „Obelodanjivanje o učešćima u drugim entitetima“ i MRS 27 „Pojedinačni finansijski izveštaji“ - Izuzeće zavisnih lica iz konsolidacije prema MSFI 10 (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2014. godine),
- Dopune MRS 36 „Umanjenje vrednosti imovine“ Obelodanjivanje nadoknadivog iznosa za nefinansijsku imovinu (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2014. godine),
- Dopune MRS 39 „Finansijski instrumenti: Priznavanje i odmeravanje“ - Obnavljanje derivata i nastavak računovodstva hedžinga (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2014. godine),
- IFRIC 21 „Dažbine“ (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2014. godine),
- Dopune MRS 19 „Primanja zaposlenih” – Definisani planovi naknade: Doprinosi za zaposlene (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. jula 2014. godine),
- Godišnja poboljšanja za period od 2010. do 2012. godine, koja su rezultat su Projekta godišnjeg kvalitativnog poboljšanja MSFI (MSFI 2, MSFI 3, MSFI 8, MSFI 13, MRS 16, MRS 24 i MRS 38) radi otklanjanja neusaglašenosti i pojašnjenja formulacija (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. jula 2014. godine),
- Godišnja poboljšanja za period od 2011. do 2013. godine, koja su rezultat Projekta godišnjeg kvalitativnog poboljšanja MSFI (MSFI 1, MSFI 3, MSFI 13 i MRS 40) radi otklanjanja neusaglašenosti i pojašnjenja formulacija (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. jula 2014. godine),
- Dopune MSFI 11 „Zajednički aranžmani” - Računovodstvo sticanja učešća u zajedničkim poslovanjima (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2016. godine),
- MSFI 14 „Računi regulatornih aktivnih vremenskih razgraničenja” - na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2016. godine,
- Dopune MRS 16 „Nekretnine, postrojenja i oprema” i MRS 38 „Nematerijalna imovina” - Tumačenje prihvaćenih metoda amortizacije (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2016. godine),
- Dopune MRS 16 „Nekretnine, postrojenja i oprema” i MRS 41 „Poljoprivreda” - Poljoprivreda - industrijske biljke (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2016. godine),
- Dopune MRS 27 „Pojedinačni finansijski izveštaji”- Metod udela u pojedinačnim finansijskim izveštajima (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2016. godine),
- Dopune MSFI 10 „Konsolidovani finansijski izveštaji” i MRS 28 „Investicije u pridružene entitete i zajedničke poduhvate” - Prodaja ili prenos sredstava između investitora i njegovih pridruženih entiteta ili zajedničkih poduhvata (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2016. godine),

- Dopune MSFI 10 „Konsolidovani finansijski izveštaji”, MSFI 12 „Obelodanjivanje o učešćima u drugim entitetima” i MRS 28 „Investicije u pridružene entitete i zajedničke poduhvate” - Investiciona društva: Primena izuzetaka od konsolidacije (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2016. godine),
- Dopune MRS 1 „Prezentacija finansijskih izveštaja” - Inicijativa za obelodanjivanje (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2016. godine) i
- Dopune i izmene različitih standarda „Poboljšanja MSFI” (za period od 2012. do 2014. godine), koja su rezultat Projekta godišnjeg kvalitativnog poboljšanja MSFI (MSFI 5, MSFI 7, MRS 19 i MRS 34) radi otklanjanja neusaglašenosti i pojašnjenja formulacija (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2016. godine).

Objavljeni standardi i tumačenja koji još uvek nisu stupili na snagu

Na dan izdavanja ovih finansijskih izveštaja sledeći standardi, njihove dopune i tumačenja bili su objavljeni, ali nisu još uvek stupili na snagu:

- MRS 1 (kada se usvoji IFRS),
- Izmene MRS 7 "Izveštaj o novčanim tokovima" (stupaju na snagu od 1. januara 2017. godine),
- Izmene MRS 12 "Porez na dobit" (stupaju na snagu od 1. januara 2017. godine),
- Izmene MSFI 12 "Obelodanjivanja u učešćima u drugim entitetima" (stupaju na snagu od 1. januara 2017. godine),
- Izmene i dopune različitih standarda (MRS 28, MRS 40 i MSFI 2) stupaju na snagu od 1. januara 2018. godine,
- MSFI 9 „Finansijski instrumenti” i kasnije dopune, koji zamenjuje zahteve MRS 39 „Finansijski instrumenti: priznavanje i odmeravanje”, u vezi sa klasifikacijom i odmeravanjem finansijske imovine. Standard eliminiše postojeće kategorije iz MRS 39 - sredstva koja se drže do dospeća, sredstva raspoloživa za prodaju i krediti i potraživanja. MSFI 9 je na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2018. godine, uz dozvoljenu raniju primenu.

U skladu sa MSFI 9, finansijska sredstva će se klasifikovati u jednu od dve navedene kategorije prilikom početnog priznavanja: finansijska sredstva vrednovana po amortizovanom trošku ili finansijska sredstva vrednovana po fer vrednosti. Finansijsko sredstvo će se priznavati po amortizovanom trošku ako sledeća dva kriterijuma budu zadovoljena: sredstva se odnose na poslovni model čiji je cilj da se naplaćuju ugovoreni novčani tokovi i ugovoreni uslovi pružaju osnov za naplatu na određene datume novčanih tokova koji su isključivo naplata glavnice i kamate na preostalu glavnici. Sva ostala sredstva će se vrednovati po fer vrednosti. Dobici i gubici po osnovu vrednovanja finansijskih sredstava po fer vrednosti će se priznavati u bilansu uspeha, izuzev za ulaganja u instrumente kapitala sa kojima se ne trguje, gde MSFI 9 dopušta, pri inicijalnom priznavanju, kasnije nepromenljivi izbor da se sve promene fer vrednosti priznaju u okviru ostalih dobitaka i gubitaka u izveštaju o ukupnom rezultatu. Iznos koji tako bude priznat u okviru izveštaja o ukupnom rezultatu neće moći kasnije da se prizna u bilansu uspeha. Promena MSFI 9 dovešće i do promena u MSFI 7 i MSFI 4.

- MSFI 15 „Prihodi iz ugovora sa kupcima”, koji definiše okvir za priznavanje prihoda. MSFI 15 zamenjuje MRS 18 „Prihodi”, MRS 11 „Ugovori o izgradnji”, IFRIC13 „Programi lojalnosti klijenata”, IFRIC15 „Sporazumi za izgradnju nekretnina” i IFRIC18 „Prenosi sredstava od kupaca” i SIC – 31 „Prihodi – transakcije razmene koje uključuju usluge oglašavanja“. MSFI

15 je na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2017. godine, uz dozvoljenu raniju primenu,

- IFRIC 22 Ovo tumačenje se odnosi na devizne transakcije kada entitet priznaje nemonetarno sredstvo ili nemonetarnu obavezu po osnovu plaćanja ili primanja avansa, pre nego što entitet prizna odnosno sredstvo, trošak ili prihod, posle čega se to nemonetarno sredstvo ili obaveza ponovno priznaje. Tumačenje stupa na snagu na dan ili nakon 1. januara 2018. godine, ali je dozvoljena ranija primena,
- MSFI 16 „Zakup“ koji je objavljen u januaru 2016. godine, primena je za poslovne periode koji počinju posle 1. januara 2019. godine. Ovim standardom biće zamenjen dosadašnji MRS 17.

3. KONSOLIDACIJA

Konsolidovani finansijski izveštaji su finansijski izveštaji grupe koji su prezentovani kao izveštaji jedinstvenog ekonomskog entiteta.

Konsolidovani finansijski izveštaji sastavljaju se korišćenjem jednoobraznih računovodstvenih politika za slične transakcije i događaje u sličnim okolnostima. U slučaju da član grupe, koji čini matično društvo sa svim svojim zavisnim društvima, za slične transakcije i događaje u sličnim okolnostima koristi računovodstvene politike drugačije od onih koje su usvojene u konsolidovanim finansijskim izveštajima, vrše se odgovarajuća korigovanja njegovih finansijskih izveštaja (shodno odredbama Pravilnika o računovodstvu i računovodstvenim politikama Društva) prilikom sastavljanja konsolidovanih finansijskih izveštaja.

3.1. Zavisna društva

Pod *zavisnim društvom* smatra se društvo koje je pod kontrolom Društva (matičnog društva).

Društvo kontroliše društvo u koje je investiralo, ako i samo ako ima sve što sledi:

- moć nad društvom u koji je investirao (ima sadašnju sposobnost da usmerava relevantne aktivnosti, tj. aktivnosti koje značajno utiču na prinose društva u koji je investirano);
- izloženost, ili prava na varijabilne prinose po osnovu svog učešća u društvu u koji je investirao i
- sposobnost da koristi svoju moć nad društvom u koji je investirao kako bi uticao na iznos prinosa za investitora.

Primenjeni metod konsolidacije za ova društva u skladu sa MSFI 10 – Konsolidovani finansijski izveštaji je metod potpune konsolidacije. Svi interni odnosi i transakcije unutar grupe za konsolidovanje su eliminisani u postupku konsolidacije. Učešća bez prava kontrole su iskazana posebno.

3.2. Pridružena društva

Pridruženo društvo je ono društvo nad kojim Grupa ima značajan uticaj, ali ne i kontrolu, odnosno kod kog poseduje vlasnička i glasačka prava između 20% i 50%.

Primenjeni metod konsolidovanja za pridružena društva u skladu sa MRS 28 – Investicije u pridružene entitete i zajedničke poduhvate je equity metod (metod udela). Primenom ovog metoda učešća u kapitalu se koriguju za ostvareni dobitak ili gubitak tekuće godine tako da reflektuju učešće matičnog društva u neto imovini pridruženih društava. U slučaju da kumulirani gubitak prelazi nivo kapitala, učešće u kapitalu se svodi na nulu, a samo izuzetno, ukoliko postoje neopozive ugovorne obaveze za pokriće gubitka, razlika većeg gubitka u odnosu na kapital se priznaje kao rashod u matičnom društvu.

3.3. Zajednički aranžmani

Zajednički aranžman je aranžman u kome dve ili više strana imaju zajedničku kontrolu. Zajednička kontrola postoji samo kada odluke o relevantnim aktivnostima zahtevaju jednoglasnu odluku strana koje dele kontrolu.

U zavisnosti od prava i obaveza strana u aranžmanu, zajednički aranžman može biti ili zajedničko poslovanje ili zajednički poduhvat.

Zajedničko poslovanje je zajednički aranžman u kome strane koje imaju zajedničku kontrolu nad aranžmanom (učesnici u zajedničkom poslovanju) imaju prava na imovinu i odgovornost za obaveze koje se odnose na aranžman. Učesnici u zajedničkom poslovanju priznaju:

- svoju imovinu, uključujući i svoje učešće u imovini koja je u zajedničkom vlasništvu;
- svoje obaveze, uključujući i svoj deo u obavezama koje su preuzete;
- svoje prihode od prodaje svog učešće u rezultatima nastalim iz zajedničkog poslovanja;
- svoj deo prihoda od prodaje rezultata zajedničkog poslovanja i
- svoje rashode, uključujući svoj deo u svim rashodima koji su zajednički nastali.

Računovodstveno obuhvatanje zajedničkog poslovanja u pojedinačnim i konsolidovanim finansijskim izveštajima Društva vrši se u skladu sa MSFI koji se primenjuju na datu imovinu, obavezu, prihod ili rashod.

Zajednički poduhvat je zajednički aranžman u kojem strane koje imaju zajedničku kontrolu nad aranžmanom (učesnici u zajedničkom poduhvatu) imaju prava na neto imovinom aranžmana, što podrazumeva da sama finansijska struktura, a ne učesnici u zajedničkom poduhvatu ima pravo na imovinu i odgovornost za obaveze koje se odnose na aranžman.

Učešće u zajedničkom poduhvatu u konsolidovanim finansijskim izveštajima Društva obuhvata se equity metodom (metodom udela) u skladu sa MRS 28, dok se u pojedinačnim finansijskim izveštajima ono obuhvata po nabavnoj vrednosti u skladu sa MRS 27.

Strane koje učestvuju u zajedničkom aranžmanu, ali nemaju zajedničku kontrolu nad njim, u svojim pojedinačnim i konsolidovanim finansijskim izveštajima obuhvataju svoje učešće u zajedničkom poslovanju i zajedničkom poduhvatu u skladu sa relevantnim odredbama MSFI 11.

Grupu za konsolidaciju čine Društvo niže navedena zavisna i pridružena društva u zemlji i inostranstvu.

Zavisna društva u inostranstvu su sledeća:

- Zahinos Ltd. Kipar

Pridružena društva u zemlji su:

- Energopet d.o.o.
- Energoplast d.o.o.

Procenat vlasništva Društva u navedenim zavisnim društvima je prikazan u narednoj tabeli.

Naziv društva	PIB	Matični broj	Šifra delatnosti	Status	Vlasništvo (%)
Energopet d.o.o.	100001441	17165941	25240	pridruženo	33,33
Energoplast d.o.o.	101831672	17330454	25210	pridruženo	40,00
Zahinos Ltd.	11, Grigori Afxentiou Street, Centro Imperio, Limasol, Kipar			zavisno	100,00

4. RAČUNOVODSTVENA NAČELA

Pri sastavljanju finansijskih izveštaja Društva uvažena su sledeća načela:

- Načelo stalnosti;
- Načelo doslednosti;
- Načelo opreznosti;
- Načelo suštine iznad forme;
- Načelo uzročnosti prihoda i rashoda i
- Načelo pojedinačnog procenjivanja.

Uvažavanjem **načela stalnosti**, finansijski izveštaji se sastavljaju pod pretpostavkom da imovinski, finansijski i prinostni položaj Društva, kao i ekonomska politika zemlje i ekonomske prilike u okruženju, omogućavaju poslovanje u neograničeno dugom roku („*Going Concern*“ princip).

Načelo doslednosti podrazumeva da se način procenjivanja stanja i promena na imovini, obavezama, kapitalu, prihodima, rashodima i rezultatu poslovanja, to jest da se način procenjivanja bilansnih pozicija Društva, ne menja u dužem vremenskom razdoblju. Ako, na primer, zbog usaglašavanja sa zakonskom regulativom, do promene ipak dođe, obrazlaže se razlog promene, a efekat promene se iskazuje shodno zahtevima iz profesionalne regulative vezanim za promenu načina procenjivanja.

Načelo opreznosti podrazumeva uključivanje određenog nivoa opreza pri sastavljanju finansijskih izveštaja Društva, koje treba da rezultira da imovina i prihodi nisu precenjeni, a da obaveze i troškovi nisu potcenjeni. Međutim, uvažavanje načela opreznosti ne treba razumeti na način svesnog, nerealnog umanjenja prihoda i kapitala Društva; to jest svesnog, nerealnog uvećanja rashoda i obaveza Društva. Naime, u Okviru za pripremu i prezentaciju finansijskih izveštaja je potencirano da uvažavanje načela opreznosti ne sme da ima za posledicu značajno stvaranje skrivenih rezervi, namerno umanjenje imovine ili prihoda, ili namerno preuveličavanje obaveza ili troškova, jer u tom slučaju finansijski izveštaji ne bi bili neutralni i, stoga, ne bi bili pouzdani.

Načelo **suština iznad forme** podrazumeva da pri evidentiranju transakcija Društva, a time, posledično, i pri sastavljanju finansijskih izveštaja, računovodstveno obuhvatanje treba da se vrši u skladu sa suštinom transakcija i njihovom ekonomskom realnošću, a ne samo na osnovu njihovog pravnog oblika.

Uvažavanjem **načela uzročnosti prihoda i rashoda**, priznavanje efekata transakcija i drugih događaja u Društvu nije vezano za momenat kada se gotovina ili gotovinski ekvivalenti, po osnovu tih transakcija i događaja, prime ili isplate, već se vezuju za momenat kada se dogode. Takvim pristupom omogućeno je da se korisnici finansijskih izveštaja ne informišu samo o prošlim transakcijama Društva koje su prouzrokovale isplatu i primanja gotovine, već i obavezama Društva da isplati gotovinu u budućnosti, kao i o resursima koji predstavljaju gotovinu koje će Društvo primiti u budućnosti.

Drugim rečima, uvažavanjem načela uzročnosti prihoda i rashoda obezbeđuje se informisanje o prošlim transakcijama i drugim događajima na način koji je najupotrebljiviji za korisnike pri donošenju ekonomskih odluka.

Načelo **pojedinačnog procenjivanja** podrazumeva da eventualna grupna procenjivanja različitih bilansnih pozicija Društva (na primer, imovine ili obaveza), radi racionalizacije, proističu iz njihovog pojedinačnog procenjivanja.

5. GREŠKE IZ PRETHODNOG PERIODA, MATERIJALNOST GREŠKE I KOREKCIJA POČETNOG STANJA

Greške iz prethodnog perioda su izostavljeni ili pogrešno iskazani podaci iz finansijskih izveštaja Društva za jedan ili više perioda koji proizilaze iz neupotrebljavanja ili pogrešne upotrebe pouzdanih informacija koje su bile dostupne kada su finansijski izveštaji za date periode bili odobreni za izdavanje i za koje se moglo razumno očekivati da budu dobijene i uzete u obzir pri sastavljanju i prezentaciji tih finansijskih izveštaja.

Materijalno značajna greška otkrivena u tekućem periodu, koja se odnosi na prethodni period je ona greška koja ima značajan uticaj na finansijske izveštaje jednog ili više prethodnih perioda i zbog koje se ti finansijski izveštaji ne mogu više smatrati pouzdanim.

Društvo vrši retrospektivnu korekciju *materijalno značajnih grešaka* u prvom setu finansijskih izveštaja odobrenom za objavljivanje nakon otkrivanja tih grešaka, tako što će prepraviti uporedne iznose za prezentovan(e) raniji(e) period(e) u kojem(ima) su se greške dogodile; ili, ako se greška dogodila pre najranijeg prezentovanog prethodnog perioda, prepraviti početna stanja sredstava, obaveza i kapitala za najraniji prezentovani prethodni period.

Ako je neizvodljivo utvrditi efekat greške iz određenog perioda na uporedne informacije za jedan ili više prezentovanih prethodnih perioda, Društvo prepravlja početna stanja sredstava, obaveza i kapitala za najraniji period za koji je retrospektivno prepravljavanje podataka izvodljivo (što može biti tekući period).

Naknadno *ustanovljene greške koje nisu materijalno značajne* ispravljaju se na teret rashoda, odnosno u korist prihoda perioda u kojem su greške identifikovane.

Materijalnost greške se procenjuje shodno relevantnim odredbama iz Okvira za pripremu i prezentaciju finansijskih izveštaja, po kojima materijalnost implicira da izostavljanje, ili pogrešno knjigovodstveno evidentiranje poslovne transakcije, može uticati na ekonomske odluke korisnika donete na osnovu finansijskih izveštaja.

U Društvu se materijalnost određuje shodno visini greške u odnosu na ukupni prihod. Materijalno značajna greška smatra se greška koja je u pojedinačnom iznosu ili u kumulativnom iznosu sa ostalim greškama **veća od 1,5% ostvarenog ukupnog prihoda Društva u prethodnoj godini.**

6. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA

Osnovne računovodstvene politike primenjene za sastavljanje ovih finansijskih izveštaja navedene su u daljem tekstu. Ove politike su konzistentno primenjene na sve prikazane godine, osim ako nije drugačije naznačeno.

Značajne računovodstvene politike primenjene na finansijske izveštaje Društva koji su predmet ovih Napomena, a koje su izložene u nastavku, prvenstveno su zasnovane na Pravilniku o računovodstvu i računovodstvenim politikama Društva. Ako pojedini knjigovodstveni aspekti nisu jasno precizirani Pravilnikom, primenjene računovodstvene politike su zasnovane na važećoj zakonskoj, profesionalnoj i internoj regulativi.

Od opštih podataka napominjemo da je, u skladu sa MRS 21 - Ekekti promena deviznih kurseva, **funkcionalna valuta i valuta za prezentaciju u finansijskim izveštajima Društva dinar.**

Pri sastavljanju finansijskih izveštaja uvažene su relevantne odredbe MRS 10 - Događaji posle bilansa stanja, koje se odnose na događaje koji nastaju od datuma bilansa stanja do datuma kada su finansijski izveštaji odobreni za objavljivanje. Preciznije, **za efekte događaja koji pružaju dokaz o okolnostima koje su postojale na datum bilansa stanja**, korigovani su već priznati iznosi u finansijskim izveštajima Društva, kako bi se odrazili korektivni događaji posle bilansa stanja; a **za efekte događaja koji ukazuju na okolnosti koje su nastale posle datuma bilansa stanja**, nisu vršene korekcije priznatih iznosa, već se, u slučaju da ih je bilo, u ovim Napomenama vrši obelodanjivanje prirode događaja i procena njihovih finansijskih efekata ili, ako je neizvodljivo proceniti njihove finansijske efekte, obelodanjuje da se ta procena ne može izvršiti.

6.1. Procenjivanje

Sastavljanje i prikazivanje finansijskih izveštaja, u skladu sa zahtevima važeće zakonske regulative u Republici Srbiji, zahteva od rukovodstva Društva korišćenje najboljih mogućih procena i razumnih pretpostavki. Iako se, razumljivo, stvarni budući rezultati mogu razlikovati, procene i pretpostavke su zasnovane na informacijama raspoloživim na datum bilansa stanja.

Najznačajnije procene se odnose na utvrđivanje obezvređenja finansijske i nefinansijske imovine i definisanje pretpostavki neophodnih za aktuarski obračun dugoročnih naknada zaposlenima po osnovu otpremnina.

U kontekstu procenjivanja, poslovna politika Društva je, ako se fer vrednost značajno razlikuje od knjigovodstvene, da obelodani informacije o **fer (pravičnoj) vrednosti** aktive i pasive. U Republici Srbiji je čest problem sa pouzdanom procenom fer vrednosti aktive i pasive usled nedovoljno razvijenog finansijskog tržišta, nedostatka stabilnosti i likvidnosti kod kupovine i prodaje, na primer, finansijske aktive i pasive, i zbog toga što tržišne informacije nisu uvek raspoložive. I pored navedenog, ova problematika u Društvu nije zanemarena, već rukovodstvo vrši kontinuirane procene, uvažavajući rizike, i kada se proceni da je nadoknadiva (fer ili upotrebna) vrednost sredstava u poslovnim knjigama Društva precenjena, vrši se ispravka vrednosti.

6.2. Efekti kurseva stranih valuta

Transakcije u stranoj valuti, pri početnom priznavanju, evidentiraju se u dinarskoj protivvrednosti, primenom zvaničnog srednjeg kursa koji važi na dan transakcije.

Shodno odredbama MRS 21 - Efekti promene deviznih kurseva, na svaki datum bilansa stanja se monetarne stavke u stranoj valuti (devizna sredstva, potraživanja i obaveze) preračunavaju primenom važećeg kursa, to jest zvaničnog srednjeg kursa na datum bilansa stanja.

Kursne razlike nastale po osnovu transakcija u stranoj valuti (osim za kursne razlike nastale na monetarnim stavkama koje čine deo neto investicija Društva u inostrano poslovanje, a koje se obuhvataju shodno zahtevima iz MRS 21) se priznaju kao prihod ili rashod Društva u periodu u kojem su kursne razlike nastale.

Zvanični srednji kursevi Narodne banke Srbije na dan bilansa stanja, za strane valute koje su korišćene za preračunavanje monetarnih stavki stranih valuta u dinarsku protivvrednost, su prikazane u narednoj tabeli.

Zvanični srednji kursevi Narodne banke Srbije

Valuta	31.12.2016.	31.12.2015
	<i>Iznos u dinarima</i>	
1 EUR	123,4723	121,6261
1 USD	117,1353	111,2468

6.3. Prihodi

Prihodi u skladu sa MRS 18 - Prihodi su prilivi ekonomskih koristi tokom datog perioda, koji rezultiraju povećanjem kapitala, sem uvećanja koja se odnose na unose vlasnika kapitala; i odmeravaju se po fer vrednosti primljenih ili potraživanih naknada.

Prihodi obuhvataju: poslovne prihode, finansijske prihode, ostale prihode (uključujući i prihode od usklađivanja vrednosti imovine) i dobitak poslovanja koje se obustavlja, efekti promene računovodstvene politike, ispravke grešaka ranijih perioda.

U okviru **poslovnih prihoda** najznačajniji su prihodi od prodaje roba, proizvoda i usluga, a kao ostali prihodi mogu da se jave: prihodi od aktiviranja učinaka i robe, povećanje vrednosti zaliha nedovršenih i gotovih proizvoda i nedovršenih usluga (ako je tokom godine došlo do smanjenja navedenih zaliha, za

iznos smanjenja se umanjuje ukupan poslovni prihod), prihodi od premija, subvencija, dotacija, donacija i sl.; i drugi poslovni prihodi.

Za potrebe finansijskog izveštavanja u okviru poslovnih prihoda u Bilansu uspeha ne prikazuju se prihodi od aktiviranja učinaka i robe i prihodi od promene vrednosti zaliha učinaka (povećanja, odnosno smanjenja vrednosti zaliha nedovršenih i gotovih proizvoda i nedovršenih usluga), već se za te iznose koriguju poslovni rashodi u Bilansu uspeha.

Prihodi od prodaje robe se priznaju kada su kumulativno zadovoljeni sledeći uslovi:

- Društvo je na kupca prenelo značajne rizike i koristi od vlasništva nad proizvodom i robom;
- Društvo ne zadržava učešće u upravljanju prodatim proizvodom i robom u meri koja se uobičajeno povezuje sa vlasništvom, niti zadržava kontrolu nad prodatim proizvodom i robom;
- iznos prihoda se može pouzdano izmeriti;
- verovatan je priliv ekonomske koristi u Društvo povezane sa tom transakcijom i
- troškovi koji su nastali ili će nastati u datoj transakciji se mogu pouzdano izmeriti.

Prihodi od pružanja usluga, shodno relevantnim odredbama MRS 18 - Prihodi, *povezani sa određenom transakcijom se priznaju prema stepenu dovršenosti te transakcije na datum bilansa*. Rezultat transakcije se može pouzdano proceniti: kada se iznos prihoda može pouzdano odmeriti, kada je verovatan priliv ekonomskih koristi vezanih za tu transakciju u Društvo, kada se stepen dovršenosti te transakcije na datum bilansa stanja može pouzdano odmeriti i kada troškovi nastali zbog te transakcije i troškovi završavanja transakcije mogu pouzdano da se odmere.

Finansijski prihodi obuhvataju finansijske prihode od povezanih pravnih lica, pozitivne kursne razlike, prihode od kamata i druge oblike finansijskih prihoda.

Prihodi od dividendi priznaju se kada se ustanovi pravo da se dividenda primi.

U okviru **ostalih prihoda** (koji uključuju i prihode od usklađivanja vrednosti ostale imovine koja se vrednuje po fer vrednosti kroz Bilans uspeha), pored drugih ostalih prihoda, iskazuju se *dobici* koji mogu, ali ne moraju da proisteknu iz uobičajenih aktivnosti Društva. Dobici predstavljaju povećanja ekonomskih koristi Društva i kao takvi, po prirodi, nisu različiti od drugih prihoda. Dobici uključuju, na primer, dobitke od prodaje nekretnina, postrojenja i opreme; po većoj vrednosti od knjigovodstvene u momentu prodaje.

U okviru **dobitka poslovanja koje se obustavlja, efekti promene računovodstvene politike, ispravke grešaka ranijih perioda i prenos prihoda**, iskazuju se dobiti prema nazivima računa ove grupe i prenos ukupnih prihoda na kraju perioda, a koji se za potrebe finansijskog izveštavanja prikazuju u neto efektu, nakon umanjenja za odgovarajuće rashode.

6.4. Rashodi

Rashodi predstavljaju odlive ekonomskih koristi tokom datog perioda koji rezultira smanjenjem kapitala društva, osim smanjenja koje se odnosi na raspodelu dobiti vlasnicima ili smanjenja koje je posledica povlačenja iz poslovanja dela kapitala od strane vlasnika. Rashodi se odražavaju kroz odliv sredstava, smanjenje vrednosti sredstava ili povećanje obaveza.

Rashodi obuhvataju poslovne rashode, finansijske rashode, ostale rashode (uključujući i rashode po osnovu obezvređenja ostale imovine koja se vrednuje po fer vrednosti kroz Bilans uspeha) i gubitak poslovanja koje se obustavlja, efekti promene računovodstvene politike, ispravke grešaka ranijih perioda i prenos rashoda.

U okviru **poslovnih rashoda** iskazuje se: nabavna vrednost prodane robe, troškovi materijala, troškovi zarada, troškovi proizvodnih usluga, nematerijalni troškovi, troškovi amortizacije i rezervisanja i dr.

Za potrebe finansijskog izveštavanja vrši se korekcija poslovnih rashoda u Bilansu uspeha za iznose prihoda od aktiviranja učinaka i robe i prihoda od promene vrednosti zaliha učinaka (povećanja, odnosno smanjenja vrednosti zaliha nedovršenih i gotovih proizvoda i nedovršenih usluga).

Finansijski rashodi obuhvataju finansijske rashode od povezanih pravnih lica, pozitivne kursne razlike, rashode kamata i druge finansijske rashode.

U okviru **ostalih rashoda** (koji uključuju i rashode po osnovu obezvređenja ostale imovine koja se vrednuje po fer vrednosti kroz Bilans uspeha), pored drugih ostalih rashoda, iskazuju se i gubici koji mogu, ali ne moraju, da proisteknu iz uobičajenih aktivnosti Društva. Gubici (na primer, manjkovi ili gubici nastali prodajom sredstava po nižoj vrednosti od knjigovodstvene) predstavljaju smanjenje ekonomskih koristi i, kao takvi, po svojoj prirodi, nisu različiti od drugih rashoda.

U okviru **gubitka poslovanja koje se obustavlja, efekti promene računovodstvene politike, ispravke grešaka ranijih perioda**, iskazuju se rashodi prema nazivima računa ove grupe i prenos ukupnih rashoda na kraju obračunskog perioda, a koji se za potrebe finansijskog izveštavanja prikazuju u neto efektu, nakon prebijanja sa odgovarajućim prihodima.

6.5. Kamata i drugi troškovi pozajmljivanja

Troškovi pozajmljivanja su kamata i drugi troškovi koje Društvo ima u vezi sa pozajmljivanjem sredstava. Na osnovu relevantnih odredbi MRS 23 - Troškovi pozajmljivanja, kamata i drugi troškovi pozajmljivanja se priznaju kao rashod u periodu u kojem su nastali, osim u slučaju kada su direktno pripisivi sticanju, izgradnji ili proizvodnji određenog sredstva koje se kvalifikuje (sredstvo kojem je potreban značajan vremenski period da bi bilo spremno za svoju nameravanu upotrebu ili prodaju), kada se kamata i drugi troškovi pozajmljivanja kapitalizuju kao deo nabavne vrednosti (cene koštanja) tog sredstva.

6.6. Porez na dobitak

Porez na dobitak se računovodstveno evidentira kao zbir:

- tekućeg poreza; i
- odloženog poreza.

Tekući porez je iznos obaveze za plativ (povrativ) porez na dobitak koji se odnosi na oporezivi dobitak (poreski gubitak) za period. Drugim rečima, tekući porez je plativ porez na dobitak koji je utvrđen u poreskoj prijavi za porez na dobitak, u skladu sa poreskim propisima.

Odloženi porez se ispoljava u vidu:

- odloženih poreskih sredstava; ili
- odloženih poreskih obaveza.

Odloženi porez se knjigovodstveno evidentira na osnovu relevantnih odredbi MRS 12 - Porezi na dobitak, kojima je, između ostalog, precizirano da se *odložena poreska sredstva i odložene poreske obaveze ne diskontuju*.

Odložena poreska sredstva su iznosi poreza na dobitak nadoknativi u budućim periodima koji se odnose na:

- odbitne privremene razlike;
- neiskorišćene poreske gubitke prenete na naredni period; i
- neiskorišćeni poreski kredit prenet na naredni period.

Odbitna privremena razlika nastaje u slučajevima kada je u bilansima društva, po određenim osnovama, već prikazan rashod, koji će se sa poreskog aspekta priznati u narednim periodima. Tipični slučajevi kada nastaju odbitne privremene razlike su sledeći: poreska vrednost sredstava koja podležu amortizaciji je veća od knjigovodstvene vrednosti sredstava; sa poreskog aspekta nisu priznata pojedina rezervisanja (MRS 19, izdate garancije i druga jemstva), obezvređenja imovine (robe, materijala i sl.) i obezvređenja investicionih nekretnina; sa poreskog aspekta nisu priznati rashodi na neplaćene javne prihode koji ne zavise od rezultata poslovanja i gubici koji nastaju kada se hartije od vrednosti vrednuju po fer vrednosti i efekat iskazuje preko bilansa uspeha.

Za sredstva koja podležu amortizaciji, odložena poreska sredstva priznaju se za sve odbitne privremene razlike između knjigovodstvene vrednosti sredstava koja podležu amortizaciji i njihove poreske osnovice (vrednosti koje su dodeljene tim sredstvima za poreske svrhe). Odbitna privremena razlika postoji kada je knjigovodstvena vrednost sredstava manja od njihove poreske osnovice. U tom slučaju se priznaju odložena poreska sredstva, pod uslovom da se proceni da je verovatno da će u budućim periodima postojati oporeziva dobit za čije umanjeње će Društvo moći da iskoristi odložena poreska sredstva.

Iznos odloženog poreskog sredstva utvrđuje se primenom propisane (ili saopštene) stope poreza na dobit Društva na iznos odbitne privremene razlike koja je utvrđena na datum bilansa stanja.

Ako je na kraju prethodne godine privremena razlika bila odbitna, po kom osnovu su priznata odložena poreska sredstva, a na kraju tekuće godine, po osnovu istih sredstava, privremena razlika bude oporeziva, vrši se ukidanje prethodno formiranih odloženih poreskih sredstava u celini, uz istovremeno priznavanje odloženih poreskih obaveza u iznosu koji je utvrđen na datum bilansa stanja.

Odloženo poresko sredstvo po osnovu **neiskorišćenih poreskih gubitaka** priznaje se samo u slučaju da rukovodstvo Društvo može pouzdano da proceni da će u narednim periodima Društvo imati oporezivu dobit, koja će moći da bude umanjena po osnovu neiskorišćenih poreskih gubitaka.

Odloženo poresko sredstvo po osnovu **neiskorišćenog poreskog kredita** za ulaganja u osnovna sredstva se priznaje samo do iznosa za koji je verovatno da će u budućim periodima biti ostvarena oporeziva dobit u poreskom bilansu, odnosno obračunati porez na dobit za čije umanjeње će moći da se iskoristi neiskorišćeni poreski kredit i to dok ova vrsta poreskog kredita zakonski može da se iskoristi..

Odložena poreska sredstva mogu da se priznaju i po drugim osnovama za koje se u Društvu utvrdi da će iznosi poreza na dobitak biti nadoknadivi u budućim periodima (na primer, za rezervisanja za nedospele otpremnine prilikom redovnog odlaska u penziju, koja su određena shodno relevantnim odredbama MRS 19 – Naknade zaposlenima).

Odložene poreske obaveze su iznosi poreza na dobitak plativi u budućim periodima u odnosu na oporezive privremene razlike.

Oporeziva privremena razlika nastaje u slučajevima kada je određeni rashod, priznat sa poreskog aspekta, dok će sa knjigovodstvenog aspekta biti priznat u poslovnim knjigama Društva tek u narednim periodima.

Po pitanju sredstava koja podležu amortizaciji, odložene poreske obaveze se priznaju uvek kada postoji oporeziva privremena razlika između knjigovodstvene vrednosti sredstava koja podležu amortizaciji i njihove poreske osnovice.

Oporeziva privremena razlika nastaje u slučajevima kada je knjigovodstvena vrednost sredstava veća od njihove poreske osnovice.

Iznos odložene poreske obaveze utvrđuje se primenom propisane (ili očekivane) stope poreza na dobit Društva na iznos oporezive privremene razlike koja je utvrđena na datum bilansa stanja.

Na svaki datum bilansa stanja se odložene poreske obaveze svode na iznos utvrđen na osnovu privremene razlike na taj dan. Ako je na kraju prethodne godine privremena razlika bila oporeziva, po kom osnovu su priznate odložene poreske obaveze, a na kraju tekuće godine, po osnovu istih sredstava, privremena razlika bude odbitna, vrši se ukidanje prethodno formiranih odloženih poreskih obaveza u celini, uz istovremeno priznavanje odloženih poreskih sredstava Društva u iznosu utvrđenom na datum bilansa stanja.

Odložene poreske obaveze mogu da se priznaju i po drugim osnovama za koje se u Društvu utvrdi da će iznosi poreza na dobitak biti plativi u budućim periodima u odnosu na oporezive privremene razlike.

6.7. Nematerijalna imovina

Nematerijalna imovina su sredstva bez fizičke suštine, koja se mogu identifikovati, kao što su: softveri, licence, koncesije, patenti, ulaganja u razvoj, žigovi i sl.

Imovina ispunjava kriterijum mogućnosti identifikovanja ako je ili: odvojiva, odnosno kada se može odvojiti od Društva i prodati, preneti, licencirati, iznajmiti ili razmeniti, bilo pojedinačno ili zajedno sa povezanim ugovorom, imovinom ili obavezom; ili nastaje po osnovu ugovornih ili drugih zakonskih prava, bez obzira da li su ta prava prenosiva ili odvojiva od Društva ili od drugih prava ili obaveza.

Da bi se nematerijalna imovina priznala, neophodno je da budu ispunjeni zahtevi propisani MRS 38 - Nematerijalna imovina, odnosno:

- da je verovatno da će se buduće ekonomske koristi, pripisive imovini, uliti u Društvo;
- da Društvo ima mogućnost kontrole nad tom imovinom; i

- da se nabavna vrednost (cena koštanja) može pouzdano odmeriti.

Ako jedan od zahteva nije ispunjen, izdaci po osnovu nematerijalnih ulaganja se priznaju na teret rashoda u periodu u kojem su izdaci nastali.

Knjigovodstveno priznavanje interno generisane nematerijalne imovine je uslovljeno procenom da li je rezultanta:

- faze istraživanja; ili
- faze razvoja.

Nematerijalna imovina koja proističe iz *istraživanja, ili iz faze istraživanja internog projekta*, se ne priznaje kao nematerijalna imovina. Izdaci po osnovu istraživanja, ili izdaci koji nastanu u fazi istraživanja internog projekta, se priznaju kao rashod u periodu u kojem su izdaci nastali.

Cena koštanja interno generisane nematerijalne imovine koja proističe iz *razvoja* (ili iz faze razvoja internog projekta) uključuje sve direktno pripisive troškove neophodne za kreiranje, proizvodnju i pripremu imovine za funkcionisanje na način kako je rukovodstvo Društva predvidelo.

Početno merenje nematerijalne imovine vrši se po nabavnoj vrednosti (ceni koštanja).

Naknadno merenje nematerijalne imovine, nakon početnog priznavanja, vrši se po nabavnoj vrednosti (ceni koštanja) umanjenoj za akumuliranu amortizaciju i akumulirane gubitke od umanjenja vrednosti (shodno relevantnim odredbama MRS 36 - Umanjenje vrednosti imovine).

6.8. Nekretnine, postrojenja i oprema

Kao **nekretnine, postrojenja i oprema** priznaju se materijalna sredstva koja se: koriste u proizvodnji, za isporuku dobara, za pružanje usluga, za iznajmljivanje drugima, ili u administrativne svrhe; i za koja se očekuje da će se koristiti duže od jednog obračunskog perioda.

Navedeno opšte načelo za priznavanje nekretnina, postrojenja i opreme se ne primenjuje samo u slučajevima kada se radi o priznavanju sredstava manje vrednosti (na primer, rezervni delovi i oprema za servisiranje), koji se iskazuju na zalihama. Stavljanjem u upotrebu ovih sredstava njihova se celokupna vrednost prenosi na troškove perioda.

Nekretnine, postrojenja i oprema se priznaju kao sredstvo: ako je verovatno da će se buduće ekonomske koristi povezane sa tim sredstvom prilivati u Društvo i ako se nabavna vrednost (cena koštanja) tog sredstva može pouzdano odmeriti.

Početno merenje nekretnina, postrojenja i opreme vrši se po nabavnoj vrednosti (ceni koštanja), koja obuhvata: nabavnu cenu i sve zavisne troškove nabavke, to jest sve direktno pripisive troškove dovođenja sredstva u stanje funkcionalne pripravnosti.

U cilju naknadnog merenja nekretnina, postrojenja i opreme izvršena je podela u sledeće grupe:

1. zemljište;
2. objekti;
3. postrojenja i oprema; i

4. ostalo.

Naknadno merenje grupe „Objekti“ vrši se po fer (poštenoj) vrednosti, pod kojom se podrazumeva tržišna vrednost, odnosno najverovatnija vrednost koja realno može da se dobije na tržištu, na datum bilansa stanja. Fer vrednost se utvrđuje procenom, koju vrši stručno osposobljeni procenjivač, na osnovu tržišnih dokaza. Kada ne postoji dokaz fer vrednosti na tržištu, zbog specifične prirode objekta i zbog toga što se takve stavke retko prodaju, osim kao deo kontinuiranog poslovanja, može biti potrebno da Društvo proceni fer vrednost koristeći prinosni pristup ili pristup amortizovanih troškova zamene. Promena fer vrednosti objekata se načelno priznaje u ukupnom kapitalu, u okviru pozicije revalorizacione rezerve.

Naknadno merenje svih ostalih grupa u okviru pozicije „Nekretnine, postojenja i oprema“, osim objekata, vrši se po nabavnoj vrednosti (ceni koštanja) umanjenoj za akumuliranu amortizaciju i akumulirane gubitke zbog umanjenja vrednosti (shodno MRS 36).

Vrednovanje naknadnih izdataka u nekretnine, postrojenja i opremu vrši se kada se:

- radi o ulaganjima koja produžavaju korisni vek upotrebe sredstava;
- povećava kapacitet;
- unapređuje sredstvo čime se poboljšava kvalitet proizvoda ili
- smanjuju troškovi proizvodnje u odnosu na troškove pre ulaganja.

Troškovi servisiranja, tehničkog održavanja, manje popravke i ostalo, ne povećavaju vrednost sredstva već predstavljaju rashod perioda.

Ulaganja na tuđim nekretninama, postrojenjima i opremi se iskazuju i priznaju na posebnom računu, ako je verovatno da će se buduće ekonomske koristi vezane za to sredstvo priliti u Društvo. Amortizacija ulaganja na tuđim nekretninama, postrojenjima i opremi se vrši na osnovu procenjenog veka korišćenja tih sredstava, koji može biti jednak ili kraći od perioda trajanja ugovora o zakupu.

6.9. Lizing

Lizing je sporazum po kojem davalac lizinga prenosi na korisnika lizinga pravo korišćenja sredstva za dogovoreni vremenski period u zamenu za plaćanje ili niz plaćanja.

U slučaju **finansijskog lizinga** (lizing kojim se suštinski prenose svi rizici i koristi koji su povezani sa vlasništvom nad sredstvima, a po isteku perioda lizinga pravo svojine se može, ali ne mora preneti), shodno odredbama MRS 17 - Lizing, korisnik lizinga **početno merenje** vrši tako što priznaje kao sredstvo i obavezu u svom bilansu stanja, u iznosima koji su na početku trajanja lizinga jednaki fer vrednosti sredstava koja su predmet lizinga, ili po sadašnjoj vrednosti minimalnih plaćanja za lizing, ako je ona niža. *Fer vrednost* je iznos po kojem se predmet lizinga može razmeniti između upoznatih, voljnih strana u okviru nezavisne transakcije.

Prilikom izračunavanja sadašnje vrednosti minimalnih plaćanja za lizing, *diskontna stopa* se generalno utvrđuje na osnovu kamatne stope sadržane u lizingu. Ako se kamatna stopa ne može utvrditi, kao diskontna stopa koristi se inkrementalna kamatna stopa na zaduživanje, to jest očekivana kamatna stopa koju bi Društvo platilo u slučaju pozajmljivanja sredstava na sličan rok i sa sličnim garancijama za kupovinu sredstava koje je predmet lizinga.

Svi inicijalni direktni troškovi korisnika lizinga dodaju se iznosu koji je priznat kao sredstvo.

Po pitanju **naknadnog merenja**, minimalna plaćanja lizinga treba podeliti između finansijskih troškova i smanjenja neizmirene obaveze. Finansijski trošak se alocira na periode tokom trajanja lizinga, tako da se ostvaruje konstantna periodična kamatna stopa na preostali saldo obaveze.

U slučaju **poslovnog (operativnog) lizinga** (lizing kojim se suštinski ne prenose svi rizici i koristi koji su povezani sa vlasništvom nad sredstvima), plaćanja lizinga se priznaju kao rashod, i to generalno po pravolinijskoj osnovi tokom trajanja lizinga.

6.10. Amortizacija nematerijalne imovine, nekretnina, postrojenja i opreme

Amortizacijom se iznos sredstava (nematerijalne imovine, nekretnina, postrojenja i opreme) koji se amortizuje vremenski alocira u toku korisnog veka trajanja sredstava.

Koristan vek trajanja sredstva se u Društvu određuje primenom vremenskog metoda, tako da se koristan vek trajanja sredstava može razumeti kao vremenski period tokom kojeg se očekuje da je sredstvo raspoloživo Društvu za upotrebu i korišćenje.

Iznos koji se amortizuje, odnosno nabavna vrednost ili drugi iznos koji zamenjuje tu vrednost u finansijskim izveštajima Društva, umanjen za rezidualnu vrednost (preostalu vrednost) se sistematski alocira tokom korisnog veka trajanja sredstava.

Rezidualna vrednost je procenjeni iznos koji bi Društvo primilo danas ako bi otuđilo sredstvo, nakon odbijanja procenjenih troškova otuđenja i uz pretpostavku da je sredstvo na kraju korisnog veka trajanja, i u stanju koje se očekuje na kraju korisnog veka trajanja.

Za rezidualnu vrednost nematerijalne imovine se uvek pretpostavlja da je nula, osim u slučajevima:

- kada postoji obaveza treće strane da kupi nematerijalnu imovinu na kraju njenog veka trajanja ili
- kada postoji aktivno tržište nematerijalne imovine, uz pretpostavku da će takvo tržište postojati i na kraju veka trajanja imovine, kada se rezidualna vrednost može utvrditi pozivanjem na to tržište.

Rezidualna vrednost i preostali korisni vek trajanja sredstava se proveravaju na kraju svake finansijske godine od strane kompetentnih procenjivača. Ako su nove procene različite od prethodnih procena, promena se tretira promenom računovodstvene procene i knjigovodstveno se obuhvata na osnovu MRS 8 - Računovodstvene politike, promene računovodstvenih procena i greške.

Rezidualna vrednost se kao rezultat procene može za pojedino sredstvo povećati na iznos koji je jednak knjigovodstvenoj vrednosti tog sredstva ili veći od nje. U tom slučaju, trošak amortizacije će u preostalom korisnom veku trajanja tog sredstva iznositi nula, osim ako se, kao rezultat naknadnih procena, rezidualna vrednost ne smanji na iznos koji je niži od knjigovodstvene vrednosti.

Amortizacija sredstava vrši se **primenom metoda pravolinijskog otpisa** (proporcionalna metoda), a **obračun amortizacije počinje** od početka narednog meseca od trenutka kada sredstvo postane

raspoloživo za upotrebu tj. korišćenje, odnosno kada se nalazi na lokaciji i u stanju spremnom za poslovanje na način kako je to predviđeno u Društvu.

Amortizacija nematerijalne imovine je uslovljena procenom da li je koristan vek trajanja neograničen ili ograničen. Nematerijalna imovina ne podleže amortizaciji ako se proceni da je koristan vek trajanja neograničen, to jest ako se na osnovu analize svih relevantnih faktora ne može predvideti završetak perioda kada se očekuje da će nematerijalna imovina generisati prilive neto tokova gotovine u Društvo

Amortizacija se ne obračunava za sredstva koja vremenom ne gube na vrednosti (na primer, umetnička dela) ili sredstva koja imaju neograničeni vek trajanja (na primer, zemljište).

Za sredstvo pribavljeno putem finansijskog lizinga, amortizacija se obračunava kao i za druga sredstva, osim kada se ne zna da li će Društvo steći pravo vlasništva nad tim sredstvom, kada se sredstvo u potpunosti amortizuje u kraćem periodu od trajanja lizinga ili korisnog veka trajanja.

Obračun amortizacije prestaje kada se sredstvo isknjiži (prestane da se priznaje kao sredstvo) i kada se reklasifikuje kao stalno sredstvo namenjeno prodaji ili u okviru poslovanja koje se obustavlja. Dakle, amortizacija se obračunava i kada sredstvo ne koristi, odnosno i kada se ne koristi aktivno, ako sredstvo nije reklasifikovano kao stalno sredstvo namenjeno prodaji ili u okviru poslovanja koje se obustavlja.

Za potrebe sastavljanja poreskog bilansa, to jest za poreske svrhe, obračun amortizacije sredstava se vrši prema važećim zakonskim propisima.

Sredstva koja su, prema MSFI 5 - Stalna imovina koja se drži za prodaju i prestanak poslovanja, klasifikovana kao sredstva namenjena prodaji, na datum bilansa stanja se iskazuju kao obrtna sredstva i procenjuju po nižoj vrednosti od knjigovodstvene vrednosti i fer (poštene) vrednosti umanjene za troškove prodaje.

6.11. Umanjenje vrednosti nematerijalne imovine, nekretnina, postrojenja i opreme

Na svaki datum bilansa stanja se od strane kompetentnih osoba, iz ili van Društva, proverava da li postoje indicije da je knjigovodstvena vrednost nekog sredstva (nematerijalne imovine, nekretnina, postrojenja i opreme) umanjena, to jest, da li knjigovodstvena vrednost premašuje nadoknativi iznos tog sredstva.

Ako naznake o umanjenju vrednosti postoje, shodno relevantnim odredbama MRS 36, vrši se procena nadoknativog iznosa tog sredstva.

Nadoknativi iznos je viša vrednost od:

- fer vrednosti, umanjena za troškove prodaje; i
- upotrebne vrednosti.

Fer vrednost umanjena za troškove prodaje je očekivana neto prodajna cena tog sredstva, odnosno to je iznos koji se može dobiti prodajom nekog sredstva u nezavisnoj transakciji između upoznatih, voljnih strana, umanjena za troškove otuđenja.

Upotrebna vrednost je sadašnja vrednost procenjenih budućih novčanih tokova za koje se očekuje da će nastati iz kontinuirane upotrebe imovine kroz njen koristan vek trajanja, te prodaje na kraju veka trajanja. Diskontna stopa koja se koristi pri utvrđivanju sadašnje vrednosti odražava tekuće tržišne procene vremenske vrednosti novca, kao i rizike specifične za to sredstvo.

Nadoknativi iznos se procenjuje za svako zasebno sredstvo ili, ako to nije moguće, za jedinicu koja generiše gotovinu kojoj to sredstvo pripada. Jedinica koja generiše gotovinu je najmanja prepoznatljiva grupa sredstava koja generiše prilive gotovine koji su u najvećoj meri nezavisni od priliva gotovine drugih sredstava ili grupa sredstava.

Ako se utvrdi da je došlo do umanjenja vrednosti, knjigovodstvena vrednost se svodi na nadoknativi iznos. Gubitak zbog umanjenja se knjigovodstveno obuhvata na sledeći način:

- u slučaju da je prethodno za to sredstvo formirana revalorizaciona rezerva, smanjivanjem revalorizacionih rezervi; i
- u slučaju da prethodno za to sredstvo nije formirana revalorizaciona rezerva, kao rashod perioda.

6.12. Investicione nekretnine

Investiciona nekretnina je nekretnina koju drži vlasnik ili korisnik lizinga u okviru finansijskog lizinga u cilju ostvarivanja prihoda od zakupnina, ili porasta vrednosti kapitala, ili i jednog i drugog, a ne za:

- korišćenje u proizvodnji, pri nabavci dobara i usluga, ili u administrativne svrhe; ili
- prodaju u okviru redovnog poslovanja.

Investiciona nekretnina se, shodno odredbama iz MRS 40 - Investicione nekretnine, priznaje kao sredstvo: ako je verovatno da će Društvo u budućnosti ostvariti ekonomsku korist od te investicione nekretnine; i ako se njena nabavna vrednost (cena koštanja) može pouzdano odmeriti.

Početno merenje investicione nekretnine prilikom sticanja (nabavke) vrši se po nabavnoj vrednosti (ceni koštanja), pri čemu se zavisni troškovi nabavke uključuju u nabavnu vrednost.

Naknadni izdatak koji se odnosi na već priznatu investicionu nekretninu pripisuje se iskazanom iznosu investicione nekretnine ako ispunjava uslove da se prizna kao sredstvo, ako je verovatno da će se buduće ekonomske koristi povezane sa tim izdatkom prilivati u Društvo i ako se nabavna vrednost (cena koštanja) tog izdatka može pouzdano odmeriti. U suprotnom, naknadni izdatak se iskazuje kao trošak poslovanja u periodu u kojem je nastao.

Nakon početnog priznavanja, **naknadno merenje investicione nekretnine** se vrši po fer (poštenoj) vrednosti, pod kojom se podrazumeva njena tržišna vrednost, odnosno najverovatnija vrednost koja realno može da se dobije na tržištu, na dan bilansa stanja.

Promena fer vrednosti investicione nekretnine tokom određenog perioda se uključuje u rezultat perioda u kojem je povećanje/smanjenje nastalo.

Investicione nekretnine ne podležu obračunu amortizacije, niti se na njima vrši procena umanjenja vrednosti imovine.

Investicijska nekretnina prestaje da se priznaje po otuđenju ili ukoliko je prestala da se koristi, a ne očekuju se buduće koristi od njenog otuđenja. Dobici ili gubici od rashodovanja ili otuđenja investicijske nekretnine priznaju se u bilansu uspeha u godini kada je sredstvo otuđeno ili rashodovano.

6.13. Zalihe

Zalihe su sredstva: koja se drže za prodaju u uobičajenom toku poslovanja, koja su u procesu proizvodnje, a namenjene su za prodaju; ili u obliku osnovnog i pomoćnog materijala koji se troši u proizvodnom procesu ili prilikom pružanja usluga.

Zalihe obuhvataju: osnovni i pomoćni materijal (uključujući i rezervne delove, alat i inventar) koji će biti iskorišćeni u procesu proizvodnje, nedovršene proizvode čija je proizvodnja u toku, gotove proizvode koje je proizvelo Društvo i robu.

Zalihe se (shodno MRS 2 - Zalihe) **odmeravaju** po nižoj vrednosti od:

- nabavne vrednosti (cene koštanja), i
- neto ostvarive vrednosti.

Nabavna vrednost (cena koštanja) obuhvata sve:

- troškove nabavke,
- troškove konverzije, i
- druge troškove nastale u procesu dovođenja zaliha na sadašnju lokaciju i stanje.

Troškovi nabavke materijala i robe, koji su osnov za vrednovanje zaliha materijala i robe, obuhvataju nabavnu cenu, uvozne dažbine i druge fiskalne izdatke (osim onih koje Društvo može naknadno da povрати od poreskih vlasti, kao što je, na primer, porez na dodatu vrednost koji Društvo može odbiti kao prethodni porez), troškove prevoza, manipulativne troškove i druge troškove koji se mogu direktno pripisati nabavci materijala. Popusti, rabati i druge slične stavke oduzimaju se pri utvrđivanju troškova nabavke.

Vrednovanje izlaska materijala i robe prilikom njihovog trošenja vrši se primenom **metode ponderisane prosečne cene**.

Po pitanju priznavanja sredstava manje vrednosti (na primer, sitan inventar, rezervni delovi i oprema za servisiranje), njihovim stavljanjem u upotrebu njihova celokupna vrednost (100% otpis) se prenosi na troškove perioda.

Troškovi konverzije i drugi troškovi nastali u procesu dovođenja zaliha na sadašnju lokaciju i stanje, su značajni prilikom vrednovanja zaliha nedovršene proizvodnje i zaliha gotovih proizvoda. U ove troškove spadaju: troškovi direktnog rada, troškovi direktnog materijala i indirektni, odnosno opšti proizvodni i neproizvodni troškovi i troškovi pozajmljivanja.

Neto ostvariva vrednost je procenjena cena prodaje u okviru redovnog poslovanja umanjena za troškove dovršenja i procenjene troškove neophodne za realizaciju prodaje. Prilikom procene neto ostvarive vrednosti polazi se od najpouzdanijih dokaza raspoloživih u vreme procene o iznosima po kojima se zalihe mogu realizovati.

Iznos bilo kog otpisa zaliha na neto ostvarivu vrednost i svi gubici zaliha se priznaju kao rashod u periodu u kom je nastao otpis ili gubitak.

6.14. Stalna sredstva namenjena prodaji

Društvo priznaje i iskazuje stalno sredstvo (ili raspoloživu grupu) kao **sredstvo namenjeno prodaji** u skladu sa MSFI 5 - Stalna imovina koja se drži za prodaju i prestanak poslovanja, ako se njegova knjigovodstvena vrednost može prvenstveno povratiti prodajnom transakcijom, a ne daljim korišćenjem. Da bi se ovaj zahtev smatrao ispunjenim:

- sredstvo (ili grupa za otuđenje) mora da bude dostupno za momentalnu prodaju u svom trenutnom stanju, isključivo pod uslovima koji su uobičajeni za prodaju takve imovine (ili grupe za otuđenje); i
- prodaja sredstva mora biti vrlo verovatna.

Stalno sredstvo koje je priznato kao sredstvo namenjeno prodaji **meri se** (iskazuje) po nižem iznosu od:

- knjigovodstvene vrednosti; i
- fer (poštene) vrednosti umanjene za troškove prodaje.

Knjigovodstvena vrednost je sadašnja (neotpisana) vrednost iskazana u poslovnim knjigama Društva.

Fer (poštena) vrednost je iznos za koji sredstvo može da bude razmenjeno između obaveštenih i voljnih strana u nezavisnoj transakciji, to jest tržišna vrednost na dan prodaje.

Troškovi prodaje su troškovi koji se mogu direktno pripisati prodaji sredstva.

Stalna sredstva namenjena prodaji se ne amortizuju.

Otpisana sredstva, kao i sredstva čija je neotpisana (knjigovodstvena) vrednost beznačajna, neće biti priznata kao sredstva namenjena prodaji.

6.15. Finansijski instrumenti

Finansijski instrumenti uključuju finansijska sredstva i obaveze koje se evidentiraju u bilansu stanja Društva, počevši od momenta kada Društvo ugovornim obavezama postane vezano za finansijski instrument, a zaključno sa gubitkom kontrole nad pravima koja proizilaze iz finansijskog sredstva (realizacijom, isticanjem, ustupanjem itd.), to jest sa izmirenjem, ukidanjem ili isticanjem finansijske obaveze.

Finansijska sredstva i finansijske obaveze, shodno odredbama MRS 32, mogu imati veliki broj javnih oblika, kao što su: gotovina, instrument kapitala drugog entiteta, ugovorno pravo primanja gotovine, drugog finansijskog sredstva ili razmene finansijskih sredstava i obaveza sa drugim entitetom koji su za Društvo potencijalno povoljni; ugovorna obaveza davanja gotovine ili drugog finansijskog sredstva drugom entitetu, ili pravo razmenjivanja finansijskih sredstava ili finansijskih obaveza sa drugim entitetom prema potencijalno nepovoljnim uslovima za Društvo itd.

Iskazivanje i knjigovodstveno evidentiranje vezano za finansijske instrumente je uslovljeno njihovom klasifikacijom koju, shodno karakteristikama finansijskih instrumenta, vrši rukovodstvo Društva.

Pri klasifikaciji svakog pojedinačnog finansijskog instrumenta, rukovodstvo Društva može da ga klasifikuje u jednu od četiri moguće vrste finansijskih instrumenata koje su precizirane odredbama MRS 39, i to:

- finansijska sredstva po fer vrednosti kroz bilans uspeha,
- finansijska sredstva (investicije) koje se drže do dospeća;
- zajmovi (kredit) i potraživanja; i
- finansijska sredstva raspoloživa za prodaju.

Finansijska sredstva po fer vrednosti kroz bilans uspeha obuhvataju finansijska sredstva čije se promene fer vrednosti evidentiraju kao prihodi ili rashodi u bilansu uspeha.

Finansijsko sredstvo ili finansijska obaveza klasifikovana u ovu kategoriju treba da ispuni bilo koji od sledećih uslova:

- klasifikovano je kao ono koje se drži radi trgovanja; ili
- posle početnog priznavanja naznačeno je da se u Društvu razvrstava i iskazuje kao finansijsko sredstvo (obaveza) kroz bilans uspeha.

Finansijsko sredstvo ili finansijska obaveza se klasifikuje kao ono koje se drži radi trgovanja ako je: stečeno ili nastalo prvenstveno radi prodaje ili ponovne kupovine u bliskoj budućnosti, deo portfelja identifikovanih finansijskih instrumenata kojima se zajedno upravlja i za koje postoji dokaz o nedavnom aktuelnom modelu kratkoročnog ostvarenja dobitka, ili derivat (osim derivata koji je instrument „*hedžinga*“).

Društvo može da naznači da se finansijski instrument iskazuje kroz bilans uspeha samo kada to rezultira relevantnijim informacijama, budući da se eliminiše ili u značajnoj meri otklanja nedoslednost odmeravanja ili priznavanja koja bi inače nastala usled odmeravanja sredstava ili obaveza, ili priznavanja dobitaka ili gubitaka, po različitim osnovama; ili se grupom finansijskih sredstava, finansijskih obaveza ili oboma upravlja i njihove performanse se procenjuju na osnovu fer vrednosti, u skladu sa dokumentovanom strategijom upravljanja rizikom ili investiranja, i informacije o grupi se interno sačinjavaju prema toj osnovi za ključne rukovodioce Društva.

Finansijska sredstva (investicije) koje se drže do dospeća su nederivatna finansijska sredstva sa fiksnim ili odredivim isplatama i fiksnim dospećem koja Društvo definitivno namerava i može da drži do dospeća, osim onih koje Društvo nakon početnog priznavanja naznači po fer vrednosti kroz bilans uspeha ili kao raspoložive za prodaju i onih koja zadovoljavaju definiciju zajmova i potraživanja.

Zajmovi (kredit) i potraživanja su nederivatna finansijska sredstva Društva sa fiksnim ili odredivim isplatama koja nisu kotirana na aktivnom tržištu osim:

- sredstava za koja Društvo ima nameru da ih proda odmah ili u kratkom roku i koja bi onda bila klasifikovana kao sredstva koja se drže radi trgovanja;
- sredstava koja posle početnog priznavanja Društvo naznači po fer vrednosti kroz bilans uspeha;
- sredstava koja posle početnog priznavanja Društvo naznači kao raspoloživa za prodaju ili
- sredstava za koja imalac ne može u značajnoj meri povratiti svoju celokupnu početnu investiciju, koja će biti klasifikovana kao raspoloživa za prodaju.

Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju su nederivatna finansijska sredstva koja su naznačena kao raspoloživa za prodaju i nisu klasifikovana u prethodno naznačene vrste finansijskih instrumenata.

Pri **početnom odmeravanju** finansijskog instrumenta, Društvo odmeravanje vrši po fer vrednosti kroz bilans stanja uvećanoj, u slučaju da finansijski instrument nije naznačen za odmeravanje po fer vrednosti sa promenama fer vrednosti kroz bilans uspeha, za troškove transakcije direktno pripisive njihovom sticanju.

Naknadno odmeravanje finansijskih instrumenata vrši se po fer vrednostima, bez oduzimanja troškova transakcije koji mogu nastati prodajom ili pri drugom otuđenju, osim za sledeća finansijska sredstva:

- zajmove i potraživanja, koji se odmeravaju po amortizovanoj vrednosti korišćenjem metoda efektivne kamate;
- finansijska sredstva (investicije) koje se drže do dospeća, koje se odmeravaju po amortizovanoj vrednosti korišćenjem metoda efektivne kamate; i
- investicije u instrumente kapitala koji nemaju kotiranu tržišnu cenu na aktivnom tržištu i čija se fer vrednost ne može pouzdano odmeriti, koji se odmeravaju po nabavnoj vrednosti.

Fer vrednost sredstva je iznos za koji se sredstvo može razmeniti ili obaveza izmiriti u slučaju obaveštenih, voljnih strana u okviru nezavisne transakcije. Ako za finansijski instrument postoji aktivno tržište, fer vrednost se određuje shodno informacijama sa tog tržišta; a ako ne postoji aktivno tržište, fer vrednost se određuje tehnikama procene preciziranim relevantnim odredbama MRS 39. Pozitivni (negativni) efekti promene fer vrednosti se, za finansijske instrumente iskazane po fer vrednosti kroz bilans uspeha, iskazuju kao dobitak (gubitak) u periodu nastanka promene; a kod finansijskih instrumenata raspoloživih za prodaju, iskazuju se u okviru nerealizovanih dobitaka/gubitaka po osnovu hartija od vrednosti raspoloživih za prodaju sve do momenta prodaje, kada se efekti prenose u dobitak (gubitak). Izuzetak od navedenog su troškovi od trajnog obezvređenja i devizni dobitci (gubici) koji se za finansijske instrumente klasifikovane kao raspoložive za prodaju odmah priznaju u dobitak (gubitak).

Amortizovana vrednost je sadašnja vrednost svih očekivanih budućih gotovinskih isplata ili primanja tokom očekivanog roka trajanja finansijskog instrumenta. Pri izračunavanju amortizovane vrednosti finansijskog instrumenta koristi se metod diskontovanja uz primenu efektivne kamatne stope. Pozitivni (negativni) efekti promene amortizovane vrednosti finansijskih instrumenata se priznaju u momentu prestanka priznavanja finansijskog instrumenta, osim u slučaju da je došlo do umanjenja vrednosti, kada se gubitak odmah priznaje.

6.16. Gotovina i gotovinski ekvivalenti

Najlikvidniji oblici finansijskih sredstava Društva predstavljaju **gotovina i gotovinski ekvivalenti**, koji se procenjuju po nominalnoj, to jest po fer vrednosti. U okviru gotovine i gotovinskih ekvivalenta Društva iskazuju se: hartije od vrednosti, sredstva u dinarskoj i deviznoj blagajni, novčana sredstva na dinarskim i deviznim računima kod banaka, izdvojena novčana sredstva za otvorene akreditive u zemlji, devizni akreditivi, kratkoročni visoko likvidni plasmani koji se mogu brzo pretvoriti u poznate iznose gotovine bez većeg rizika da se vrednost smanji, novčana sredstva čije je korišćenje ograničeno ili vrednost umanjena, i dr.

Kriterijumi po kojima se sredstva Društva razvrstavaju u okviru gotovine i gotovinskih ekvivalenata su precizirani relevantnim odredbama MRS 7 - Izveštaj o tokovima gotovine, po kojima:

- gotovina obuhvata gotovinu i depozite po viđenju, a
- gotovinski ekvivalenti su kratkoročne, visoko likvidne investicije, koje se mogu brzo pretvoriti u poznate iznose gotovine i nisu pod uticajem značajnog rizika promene vrednosti, što podrazumeva investicije koje imaju kratak rok dospeća (tri meseca ili kraće).

6.17. Kratkoročna potraživanja

Kratkoročna potraživanja obuhvataju potraživanja po osnovu prodaje proizvoda, robe i usluga povezanim društvima i ostalim pravnim i fizičkim licima u zemlji i inostranstvu kao i potraživanja po drugim osnovama (potraživanja za kamatu i dividendu, potraživanja od zaposlenih, potraživanja od državnih organa i organizacija, potraživanja po osnovu preplaćenih poreza i doprinosa i drugo), za koje se očekuje da će biti realizovana u roku od 12 meseci od datuma bilansiranja.

Kratkoročna potraživanja po osnovu prodaje mere se po vrednosti iz originalne fakture, a naknadno po fakturnoj vrednosti umanjenoj za ispravku vrednosti po osnovu nenaplativih potraživanja. Ako se vrednost u fakturi iskazuje u stranoj valuti, vrši se preračunavanje u funkcionalnu valutu po srednjem kursu važećem na dan transakcije. Promene deviznog kursa od datuma transakcije do datuma naplate potraživanja iskazuju se kao kursne razlike u korist prihoda ili na teret rashoda. Potraživanja iskazana u stranoj valuti se na dan bilansa stanja preračunavaju prema važećem srednjem kursu, a kursne razlike se priznaju kao prihod ili rashod perioda.

U Društvu se na dan bilansa stanja za svako pojedinačno potraživanje vrši procena realnosti potraživanja, kao i verovatnoće njegove naplate, odnosno za svako pojedinačno potraživanje se vrši procena da li je došlo do umanjenja vrednosti.

Prilikom **procene umanjenja vrednosti potraživanja**, smatra se da je Društvo pretrpelo gubitke zbog umanjenja vrednosti ako postoji objektivan dokaz (na primer, velike finansijske teškoće dužnika, neuobičajeno kršenje ugovora od strane dužnika, potencijalno bankrotstvo dužnika i sl.) umanjenja vrednosti kao rezultat događaja koji se odigrao posle prvobitnog priznavanja sredstava i taj nastanak gubitka ima uticaj na procenjene buduće tokove gotovine od finansijskog sredstva ili grupe finansijskih sredstava koji se mogu pouzdano proceniti. Ako nema objektivnih dokaza, osobe koje vrše procenu koriste svoje iskustvo i rasuđivanje za procenu naplativosti potraživanja.

Ako se proceni da je došlo do umanjenja vrednosti potraživanja vrši se njihov:

- indirektan otpis; ili
- direktan otpis.

Indirektan otpis potraživanja na teret rashoda Društva, se vrši preko računa ispravke vrednosti. Odluku o indirektnom otpisu (ispravci vrednosti) potraživanja preko računa ispravke vrednosti, na predlog popisne Komisije za popis obaveza i potraživanja u okviru redovnog popisa, ili na predlog stručnih službi u toku godine, donosi Izvršni odbor Društva.

Direktan otpis potraživanja se vrši na osnovu procene rukovodstva Društva ako je nenaplativost skoro u potpunosti izvesna (u slučaju zastarelosti potraživanja, stečaja dužnika i dr.). Odluku o direktnom

otpisu potraživanja nakon razmatranja i predloga Komisije za popis obaveza i potraživanja u okviru redovnog popisa, ili na predlog stručnih službi u toku godine, donosi Izvršni odbor Društva.

Indirektan i direktan otpis potraživanja se vrši samo na osnovu relevantnih okolnosti i stanja koja su postojala na datum bilansa stanja, odnosno u toku godine.

Gubici očekivani kao rezultat budućih događaja, to jest događaja nakon datuma bilansa stanja, bez obzira koliko verovatni, se ne priznaju, već se obelodanjuju u Napomenama uz finansijske izveštaje.

6.18. Finansijski plasmani

Kratkoročni finansijski plasmani obuhvataju kredite, hartije od vrednosti i ostale kratkoročne finansijske plasmane sa rokom dospeća, odnosno prodaje do godinu dana od datuma bilansa stanja.

U okviru kratkoročnih finansijskih plasmana iskazuje se i deo datih dugoročnih kredita Društva čija se naplata očekuje u roku od godinu dana od datuma bilansa stanja.

Kao i za druga sredstva koja se iskazuju kao kratkoročna, u okviru kratkoročnih finansijskih plasmana iskazuju se i hartije od vrednosti Društva čija se realizacija (naplata) očekuje u periodu od godinu dana od datuma bilansa stanja. Tako se, na primer, kao kratkoročni finansijski plasmani iskazuju hartije od vrednosti koje su klasifikovane kao hartije od vrednosti koje se drži do dospeća - deo koji dospeva do jedne godine.

U okviru **dugoročnih finansijskih plasmana** iskazuju se različite vrste ulaganja, kao što su: učešća u kapitalu i druge hartije od vrednosti raspoložive za prodaju, dugoročni krediti, dugoročne hartije od vrednosti koje se drže do dospeća, otkupljene sopstvene akcije i ostali dugoročni finansijski plasmani.

Učešća u zavisnim društvima i ostalim povezanim društvima, na osnovu relevantnih zakonskih odredbi MRS 27 - Pojedinačni finansijski izveštaji, u Društvu se knjigovodstveno obuhvataju po metodu nabavne vrednosti. Međutim, ako se, shodno MRS 36 – Umanjenje vrednosti imovine, ustanovi da je nadoknadiva vrednost učešća manja od nabavne (knjigovodstvene) vrednosti, Društvo svodi vrednost učešća na nadoknadivi iznos, a snižavanje učešća (obezvređenje) iskazuje kao rashod u periodu kada je obezvređenje ustanovljeno.

Po pitanju naknadnog odmeravanja dugoročnih finansijskih plasmana, relevantna je klasifikacija koje rukovodstvo Društva vrši shodno karakteru finansijskog instrumenta (finansijsko sredstvo po fer vrednosti kroz bilans uspeha, finansijska sredstva (investicije) koje se drže do dospeća, zajmovi (kredit) i potraživanja i finansijska sredstva raspoloživa za prodaju).

6.19. Obaveze

Obaveza je rezultat prošlih transakcija ili događaja, čije izmirenje obično podrazumeva odricanje od ekonomskih koristi (resursa) Društva da bi se zadovoljio zahtev druge strane.

Prilikom **vrednovanja obaveza**, a shodno relevantnim odredbama Okvira za pripremu i prezentaciju finansijskih izveštaja, obaveza se priznaje u bilansu stanja:

- kada je verovatno da će odliv resursa koji sadrže ekonomske koristi imati za rezultat izmirenje sadašnje obaveze i

- kada iznos za izmirenje može pouzdano da se odmeri.

Pored navedenog, pri vrednovanju se uvažava *načelo opreznosti*, pod kojim se podrazumeva uključivanje opreza pri procenjivanju, tako da imovina i prihodi nisu precenjeni, a obaveze ili troškovi potcenjeni. Međutim, načelo opreznosti ne treba da rezultira stvaranjem skrivenih rezervi (na primer, kao posledica namerno precenjenih obaveza ili troškova), obzirom da u tom slučaju finansijski izveštaji ne bi bili neutralni i, stoga, ne bi bili pouzdani.

Obavezama se smatraju: dugoročne obaveze (obaveze prema povezanim pravnim licima; dugoročni krediti i zajmovi u zemlji i inostranstvu, obaveze po dugoročnim hartijama od vrednosti, obaveze po osnovu finansijskog lizinga i ostale dugoročne obaveze), kratkoročne finansijske obaveze (kratkoročni krediti i zajmovi od povezanih pravnih lica, kratkoročni krediti i zajmovi u zemlji i inostranstvu, deo dugoročnih kredita i zajmova, kao i drugih obaveza koje dospevaju do jedne godine i ostale kratkoročne finansijske obaveze), kratkoročne obaveze iz poslovanja (dobavljači i ostale obaveze iz poslovanja) i ostale kratkoročne obaveze.

Kratkoročnim obavezama se smatraju obaveze za koje se očekuje da će biti izmirene u roku do godinu dana od datuma bilansa stanja, uključujući i deo dugoročnih obaveza koje ispunjavaju navedeni uslov, dok se *dugoročnim obavezama* smatraju obaveze čije se izmirenje očekuje u dužem roku.

Za obaveze iskazane u stranoj valuti, kao i obaveze sa valutnom klauzulom se vrši preračunavanje u funkcionalnu valutu po srednjem kursu važećem na dan transakcije. Promene kursa do datuma izmirenja iskazuju se kao pozitivne (negativne) kursne razlike. Obaveze u stranoj valuti se na datum bilansa stanja preračunavaju prema važećem kursu, a kursne razlike se priznaju kao prihodi ili rashodi perioda.

Smanjenje obaveza po osnovu sudskih odluka, vanparničnog poravnanja i sl., vrši se direktnim otpisivanjem.

6.20. Rezervisanja, potencijalne obaveze i potencijalna imovina

Rezervisanje, shodno MRS 37 - Rezervisanja, potencijalne obaveze i potencijalna imovina, predstavlja obavezu neizvesnog vremena dospeća ili iznosa.

Društvo priznaje rezervisanje samo ako su ispunjena sledeća tri uslova:

- kada Društvo ima sadašnju obavezu (zakonsku ili izvedenu) kao posledicu prošlog događaja,
- kada je verovatno da će odliv resursa koji predstavljaju ekonomske koristi biti zahtevan da se izmiri obaveza i
- kada može da se napravi pouzdana procena iznosa obaveze.

Suština rezervisanja je da se formira samo za obaveze nastale iz prošlih događaja, koje postoje nezavisno od budućih radnji Društva. Otuda, rezervisanja se ne priznaju za buduće poslovne gubitke.

Za svrhu priznavanja rezervisanja, smatra se da je verovatno da će zahtevano izmirivanje obaveza Društva prouzrokovati odliv resursa koji predstavljaju ekonomske koristi, kada je verovatnije nego da nije, da će odliv resursa nastati, to jest verovatnoća da će izmirenje tih obaveza Društva prouzrokovati odliv resursa je veća od verovatnoće da neće.

Rezervisanja mogu da se formiraju po različitim osnovama, i to: za troškove u garantnom roku, za troškove obnavljanja prirodnih bogatstava, za zadržane kaucije i depozite, za troškove restrukturiranja, za naknade i druge beneficije zaposlenih, za troškove sudskih sporova i po drugim osnovama.

Prilikom odmeravanja rezervisanja, iznos priznat kao rezervisanje je najbolja procena izdataka Društva zahtevanih da se izmiri sadašnja obaveza na datum bilansa stanja. Drugim rečima, to je iznos koje bi Društvo platilo na datum bilansa stanja da se izmiri obaveza ili da se ta obaveza prenese na treću stranu.

Rezervisanja za troškove i rizike se prate po vrstama, ispituju se na dan svakog bilansa stanja i koriguju tako da odražavaju najbolju sadašnju procenu. Ako više nije verovatno da će odliv resursa biti potreban za izmirenje obaveze, ukida se rezervisanje. Ukidanje rezervisanja se vrši u korist prihoda.

Kada je učinak vremenske vrednosti novca značajan, iznos rezervisanja predstavlja sadašnju vrednost izdataka za koje se očekuje da će biti potrebni za izmirenje obaveze. Pri izračunavanju sadašnje vrednosti se koriste diskontne stope, to jest stope pre oporezivanja, koje odražavaju tekuće tržišne procene vremenske vrednosti novca i rizike specifične za obavezu.

Potencijalna obaveza je:

- moguća obaveza koja nastaje po osnovu prošlih događaja i čije postojanje će biti potvrđeno samo nastankom ili nenastankom jednog ili više neizvesnih budućih događaja koji nisu u potpunosti pod kontrolom Društva; ili
- sadašnja obaveza koja nastaje po osnovu prošlih događaja, ali nije priznata jer nije verovatno da će odliv resursa koji predstavljaju ekonomske koristi Društva biti zahtevan za izmirenje obaveze ili iznos obaveze ne može da bude dovoljno pouzdano procenjen.

Potencijalna obaveza se ne priznaje u finansijskim izveštajima Društva, već se, u slučaju da je odliv ekonomskih koristi moguć, a mogućnost odliva resursa nije vrlo mala, vrši njeno obelodanjivanje.

Potencijalna obaveza se stalno iznova procenjuje (najmanje na datum bilansa stanja). Kada odliv ekonomskih koristi po osnovu potencijalnih obaveza postane verovatan, rezervisanje i rashod se priznaju u finansijskim izveštajima Društva u periodu u kojem promena verovatnoće nastaje (osim u retkim okolnostima kada pouzdana procena ne može da se napravi).

Potencijalna imovina je moguća imovina koja nastaje po osnovu prošlih događaja i čije postojanje će biti potvrđeno jedino nastankom ili nenastankom jednog ili više neizvesnih budućih događaja koji nisu u potpunosti pod kontrolom Društva.

Potencijalna imovina se ne priznaje u finansijskim izveštajima Društva, već se, u slučaju da je priliv ekonomskih koristi verovatan, vrši njeno obelodanjivanje.

Potencijalna imovina se stalno iznova procenjuje (najmanje na datum bilansa stanja) da bi se obezbedilo da finansijski izveštaji na odgovarajući način odražavaju razvoj predmetnog događaja. Ako postane sigurno da će priliv ekonomskih koristi po osnovu potencijalne imovine nastati, imovina i prihod u vezi sa njom se priznaju u finansijskim izveštajima Društva u periodu u kojem je promena nastala.

6.21. Naknade zaposlenima

Sa aspekta poreza i doprinosa za obavezno socijalno osiguranje, Društvo je, u skladu sa propisima koji se primenjuju u Republici Srbiji, obavezno da uplaćuje doprinose raznim državnim fondovima za socijalnu zaštitu. Ove obaveze uključuju doprinose na teret zaposlenih i na teret poslodavca u iznosima koji se obračunavaju primenom propisanih stopa. Društvo ima zakonsku obavezu da obustavi obračunate doprinose iz bruto zarada zaposlenih, kao i da za njihov račun prenese obustavljena sredstva u korist odgovarajućih državnih fondova.

Doprinosi na teret zaposlenih i na teret poslodavca knjiže se na teret troškova Društva u periodu na koji se odnose. Društvo, nakon odlaska zaposlenih u penziju, nema obavezu da im plaća nikakve naknade.

Za procenu rezervisanja po osnovu naknada i drugih beneficija zaposlenih, primenjuju se relevantne odredbe MRS 19 - Primanja zaposlenih. Rezervisanja za Naknade i druge beneficije zaposlenih uključuju, na primer: rezervisanja za nedospele otpremnine prilikom redovnog odlaska u penziju i rezervisanja za otpremnine koje se isplaćuju kao rezultat odluke Društva da prekine rad nekog zaposlenog pre uobičajenog datuma penzionisanja ili odluke zaposlenog da dobrovoljno prihvati da je višak, u zamenu za ta primanja.

Prilikom procene obaveza prilikom prestanka zaposlenja, na osnovu relevantnih odredbi MRS 19, stopa koja se koristi za diskontovanje se načelno određuje u skladu sa tržišnim prinosima na datum bilansa stanja za visoko kvalitetne korporativne obveznice. Alternativno, a što je takođe precizirano MRS 19, sve do momenta dok u Republici Srbiji ne bude postojalo razvijeno tržište za korporativne obveznice, za procenu obaveza Društva prilikom prestanka zaposlenja koristiće se (za diskontnu stopu) tržišni prinosi (na datum bilansa stanja) državnih obveznica. Valuta i rok korporativnih ili državnih obveznica treba da budu u skladu sa valutom i procenjenim rokom obaveza za primanja po prestanku zaposlenja. Ako Društvo za procenu obaveza prilikom prestanka zaposlenja, usled nerazvijenog tržišta državnih obveznica, kao „reper“ koristi prinos na državne obveznice čiji je rok dospeća kraći od procenjenog roka dospeća isplata po osnovu odnosnih primanja, diskontna stopa se određuje tako što se prinos na „reperne“ hartije od vrednosti procenjuje na duže rokove.

Otpremnine prilikom odlaska u penziju se u Društvu isplaćuju zaposlenima shodno novim odredbama Kolektivnog ugovora.

7. FINANSIJSKI RIZICI I UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA U DRUŠTVU

Neizvesnost po pitanju budućih događaja je jedna od osnovnih specifičnosti poslovanja u uslovima tržišnog privrednog ambijenta, koja se ogleda u više mogućih, odnosno potencijalnih ishoda. Usled neizvesnosti, to jest usled nepoznavanja i nesigurnosti koji će se od potencijalnih događaja stvarno desiti, pravni subjekti su u poslovanju izloženi raznovrsnim rizicima, a koji mogu imati uticaj na njihovu buduću tržišnu poziciju.

Sa aspekta Društva, postoji veliki broj potencijalnih rizika koji u različitom intenzitetu mogu da imaju negativan uticaj na stanje i poslovanje Društva. Pojedini (specifični) rizici su uslovljeni internim faktorima, kao što su, na primer: *rizik koncentracije*, koji se u slučaju Društva može manifestovati izloženosti ka jednoj ili manjoj grupi kupaca ili dobavljača; *operativni rizik*, koji se manifestuje u mogućnosti nastanka negativnih efekata usled nenamernih i namernih propusta u radu zaposlenih, neodgovarajućih unutrašnjih procedura i procesa, neadekvatnog upravljanja informacionim sistemima u Društvu i sl.; *reputacioni rizik*, pod kojim se podrazumeva mogućnost pogoršanja tržišne pozicije Društva zbog gubitka poverenja, to jest stvaranja negativne slike javnosti (državne institucije, dobavljači, kupci itd.) o poslovanju Društva; *pravni rizik*, koji se ispoljava u mogućnosti nastanka negativnih efekata usled kazni i sankcija proisteklih iz sudskih sporova zbog neispunjavanja ugovornih ili zakonskih obaveza; itd.

Kako je većina ovih, kao i pojedinih ostalih nepomenutih rizika, predmet drugih delova Napomena ili drugih internih akata Društva (na primer, minimiziranje operativnog rizika, putem usvojenih procedura i radnih instrukcija, između ostalog, predmet je Pravilnika o računovodstvu i računovodstvenim politikama Društva), u nastavku će se fokus staviti na razmatranje **finansijskih rizika**, pod kojima se, pre svega, misli na:

- kreditni rizik,
- tržišni rizik i
- rizik likvidnosti.

Finansijski rizici su značajno uslovljeni (eksternim) faktorima koji nisu neposredno pod kontrolom Društva. U tom smislu, na visinu finansijskog rizika značajno utiče stanje okruženja Društva, koje nije opredeljeno samo razvijenošću privrednog okruženja, već i pravnim, finansijskim i drugim relevantnim aspektima koji opredeljuju visinu sistemskih rizika.

Generalno, komparativno posmatrano sa tržištima razvijenih privreda, društva koja posluju na tržištima, kako nedovoljne privredne razvijenosti i makroekonomske stabilnosti, tako i visoke nelikvidnosti, kao što je Republika Srbija, značajno su izložena finansijskim rizicima. Pored navedenog, nedovoljna razvijenost finansijskog tržišta onemogućava korišćenje široke lepeze instrumenata „*hedžinga*“ koja su karakteristična za razvijena tržišta. Tako, na primer, društva koja posluju u Republici Srbiji nemaju mogućnost korišćenja većeg broja derivatnih finansijskih instrumenata u upravljanju finansijskim rizicima, iz razloga što takvi instrumenti nisu u širokoj upotrebi, niti postoji organizovano kontinuirano tržište finansijskih instrumenata.

Upravljanje finansijskim rizicima je sveobuhvatan i pouzdan sistem upravljanja, usmeren ka minimiziranju potencijalnih negativnih uticaja na finansijsko stanje i poslovanje Društva, u uslovima nepredvidivosti finansijskog tržišta.

Uvažavajući ograničenja u upravljanju finansijskim rizicima karakteristična za poslovanje na tržištu Srbije, jasna je neophodnost da se ovoj problematici adekvatno pristupi, što je prepoznato i od strane rukovodstva Društva. Suštinski, upravljanje finansijskim rizicima u Društvu treba da obezbedi da *rizični profil Društva* uvek bude u skladu ka *sklonošću Društva ka rizicima*, odnosno u skladu sa prihvatljivom strukturom i nivoom rizika koje Društvo namerava da preuzima za potrebe ostvarivanja svoje poslovne strategije i ciljeva.

Analizom poslovanja Društva u prethodnom periodu, kao i strukturom pozicija iz bilansa stanja i bilansa uspeha, može se zaključiti da je Društvo izloženo različitim vrstama rizika.

U nastavku će se prikazati:

- finansijski rizični profil Društva, odnosno procena strukture i nivoa finansijskih rizika kojima je Društvo izloženo u svom poslovanju;
- mere za upravljanje prepoznatim finansijskim rizicima Društva i
- upravljanje rizikom kapitala, koji, iako ne spada ni u jednu od pojedinačnih vrsta finansijskih rizika, u značajnoj meri utiče na visinu svake od razmatranih vrsta rizika.

7.1. Kreditni rizik

Kreditni rizik je rizik mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Društva usled neizvršavanja, u preciziranim rokovima, obaveze dužnika prema Društvu.

Pod kreditnim rizikom se ne podrazumevaju samo dužničko-poverilački odnosi koji proizilaze iz prodaje proizvoda Društva, već i oni kreditni rizici koji proizilaze iz drugih finansijskih instrumenata, kao što su, na primer, potraživanja Društva po osnovu dugoročnih i kratkoročnih finansijskih plasmana. Društvo ima značajne koncentracije kreditnog rizika naplate potraživanja od kupaca, koji imaju veoma dug period kreditiranja od strane Društva zbog njihove otežane likvidnosti.

U narednim tabelama prikazana je:

- struktura kratkoročnih potraživanja za koje nije izvršeno umanjenje vrednosti,
- starosna struktura kratkoročnih potraživanja za koje nije izvršeno umanjenje vrednosti

Struktura kratkoročnih potraživanja za koje nije izvršeno umanjenje vrednosti	<i>u 000 dinara</i>	
	<i>2016.</i>	<i>2015.</i>
Potraživanja po osnovu prodaje:		
a) Ernest Chemists Limited	7.028	
b) Visokogradnja	6.038	22.920
c) Energoprojekt Sunnyville d.o.o.	1.734	292
d) Urbanizam i arhitektura	898	884
e) Energoplast		561
f) Henkel	4.686	
g) Heineken	957	
h) RTB Bor Rudnik bakra Majdanpek	900	2.926
j) Galenika		485
k) HIP Azotara	936	
l) Zorka pharm Sabac	7.862	189
m) Engineering&Procurement	37.041	44.291
n) Tetra pak	1.161	1.641
o) JAT Tehnika	344	
p) Lafarge	762	
q) CB&I	9.834	
r) Elektroistok - projektni biro	720	
s) Vaterpolo savez Srbije		2.627
t) Ostali	840	302
UKUPNO	81.741	77.118

Starosna struktura kratkoročnih potraživanja za koje nije izvršeno umanjenje vrednosti	<i>u 000 dinara</i>	
	<i>2016.</i>	<i>2015.</i>
Povezana pravna lica:		
a) Tekuća		
b) Do 30 dana	578	852
c) 30 - 60 dana	578	
d) 60 - 90 dana	578	
e) 90 - 365 dana		884
f) Preko 365 dana	6.936	22.920
<i>Svega</i>	<i>8.670</i>	<i>24.656</i>
Kupci u zemlji:		
a) Tekuća		
b) Do 30 dana	7.803	3.118
c) 30 - 60 dana	20.036	
d) 60 - 90 dana		
e) 90 - 365 dana	2	
f) Preko 365 dana		3.411
<i>Svega</i>	<i>27.842</i>	<i>6.529</i>
Kupci u inostranstvu:		
a) Tekuća		
b) Do 30 dana	8.189	2.023
c) 30 - 60 dana		
d) 60 - 90 dana		
e) 90 - 365 dana	21.653	41.007
f) Preko 365 dana	15.388	2.903
<i>Svega</i>	<i>45.230</i>	<i>45.933</i>
UKUPNO	<i>81.741</i>	<i>77.118</i>

7.2. Tržišni rizik

Tržišni rizik je rizik mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Društva zbog gubitaka u okviru bilansnih pozicija, nastalih kao posledica negativnih tržišnih kretanja cena i drugih relevantnih finansijskih parametara.

Tržišni rizik se sastoji od tri vrste rizika:

- valutnog rizika,
- kamatnog rizika i
- rizika od promene cena.

Valutni rizik, koji se još naziva devizni rizik ili rizik od promene kurseva, je rizik od fluktuiranja fer vrednosti ili budućih tokova gotovine finansijskog instrumenta usled promene deviznih kurseva. Valutni rizik se ispoljava kod finansijskih instrumenata koji su označeni u stranoj valuti, to jest u valuti koja je različita od valute (funkcionalne) u kojoj su finansijski instrumenti u finansijskim izveštajima odmereni.

Društvo posluje u međunarodnim okvirima i izloženo je riziku promena kurseva stanih valuta koji proističe iz poslovanja sa različitim valutama.

Društvo je izloženo valutnom riziku.

U narednoj tabeli prikazani su najznačajniji dobavljači, prema stanju obaveza na datum bilansa stanja Društva.

Struktura obaveza prema dobavljačima	<i>u 000 dinara</i>	
	<i>2016.</i>	<i>2015.</i>
Dobavljači u zemlji (matična i zavisna pravna lica):		
Energoprojekt Holding	29,442	75,247
Dobavljači u zemlji (povezana i ostala pravna lica):		
a) Entel EP	204	68
b) Visokogradnja	108	6,775
c) Energodata	833	53
d) Hidroinžinjeri	134	
e) Ostali dobavljači u zemlji	7,126	4,492
<i>Svega</i>	<i>37,847</i>	<i>86,635</i>
Dobavljači u inostranstvu (matična i zavisna pravna lica):		
Zahinos Ltd		-
Dobavljači u inostranstvu (povezana i ostala pravna lica):		
a) Viskogradnja		2,104
b) Dobavljači u Kazahstanu	261	252
c) Ostali dobavljači u inostranstvu	5	
<i>Svega</i>	<i>266</i>	<i>2,356</i>
UKUPNO	38,113	88,991

Rizik od promene cena je rizik da će fer vrednost ili budući tokovi gotovine finansijskog instrumenta fluktuirati zbog promena tržišnih cena (koje nisu one koje nastaju usled kamatnog ili valutnog rizika), bilo da su te promene prouzrokovane faktorima specifičnim za pojedinačni finansijski instrument ili njegovog emitenta, ili da faktori utiču na sve slične finansijske instrumente kojima se trguje na tržištu.

Društvo nije opterećeno rizikom od promene cena.

7.3. Rizik likvidnosti

Rizik likvidnosti je rizik da će Društvo imati poteškoća da izmiruje dospele obaveze, uz održavanje potrebnog obima i strukture obrtnih sredstava i očuvanje dobrog kreditnog boniteta.

U narednoj tabeli su prikazani najznačajniji pokazatelji likvidnosti Društva i to:

- opšti racio likvidnosti (količnik obrtnih sredstava i kratkoročnih obaveza), koji pokazuje sa koliko je dinara obrtnih sredstava pokriven svaki dinar kratkoročnih obaveza;
- rigorozni racio likvidnosti (količnik likvidnih sredstava, pod kojima se podrazumevaju ukupna obrtna sredstva umanjena za zalihe i aktivna vremenska razgraničenja i kratkoročnih obaveza), koji pokazuje sa koliko je dinara likvidnih sredstava pokriven svaki dinar kratkoročnih obaveza;
- gotovinski racio likvidnosti (količnik gotovine uvećane za gotovinske ekvivalente i kratkoročnih obaveza), koji pokazuje sa koliko je dinara gotovinskih sredstava pokriven svaki dinar kratkoročnih obaveza; i
- neto obrtna sredstva (vrednosna razlika između obrtnih sredstava i kratkoročnih obaveza).

Izvođenje zaključaka o pokazateljima likvidnosti, dobijenih na osnovu racio analize, pored ostalog, podrazumeva njihovo upoređivanje sa zadovoljavajućim opštim standardima, koji su, takođe, prikazani u narednoj tabeli.

Pokazatelji likvidnosti	Zadovoljavajući opšti standardi	2016.	2015.
Opšti racio likvidnosti	2:1	1.56	1.25
Rigorozni racio likvidnosti	1:1	1.53	1.21
Gotovinski racio likvidnosti		0.23	0.41
Neto obrtna sredstva (u hiljadama dinara)	Pozitivna vrednost	70.020	48.302

Rukovodstvo vrši kontinuirani nadzor nad rezervama likvidnosti Društva, koja obuhvataju raspoloživu gotovinu i gotovinske ekvivalente, kao i likvidne potencijale shodno očekivanim novčanim tokovima.

7.4. Upravljanje rizikom kapitala

Cilj upravljanja rizikom kapitala je da Društvo zadrži sposobnost da nastavi da posluje u neograničeno dugom roku, kako bi se vlasnicima Društva obezbedio zadovoljavajući prinos (profit), uz očuvanje adekvatne strukture izvora sredstava, odnosno dobrog kreditnog boniteta.

Iako postoji više kriterijuma na osnovu kojih se mogu izvoditi zaključci o održivosti pretpostavke o dugoročnoj egzistenciji Društva, sigurno da su rentabilno poslovanje, kao i zadovoljavajuća finansijska struktura, jedni od osnovnih kriterijuma.

Najbolji reprezent **rentabilnosti** je *stopa prinosa na prosečan sopstveni kapital*, koja pokazuje koliko Društvo ostvaruje prinosa na jedan dinar prosečno angažovanih sopstvenih sredstava. Pri izračunavanju ovog pokazatelja rentabilnosti, prosečan sopstveni kapital je određen kao aritmetička sredina vrednosti kapitala na početku i na kraju godine.

Pokazatelji rentabilnosti	<i>u 000 dinara</i>	
	<i>2016.</i>	<i>2015.</i>
Neto dobitak/gubitak	45,480	41,334
Prosečan kapital:		
a) Kapital na početku godine	932,858	891,518
b) Kapital na kraju godine	971,703	932,858
<i>Svega (prosečan kapital)</i>	<i>952,281</i>	<i>912,188</i>
Stopa prinosa na kraju godine (%)	4.78%	4.53%

U narednim tabelama su prikazani najznačajniji pokazatelji finansijske strukture Društva, i to:

- udeo pozajmljenih u ukupnim izvorima sredstava, koji pokazuje koliko je jedan dinar sredstava Društva finansiran iz pozajmljenih izvora; i
- udeo dugoročnih u ukupnim izvorima sredstava, koji pokazuje koliko je jedan dinar sredstava Društva finansiran iz dugoročnih izvora.

Pokazatelji finansijske strukture	u 000 dinara	
	2016.	2015.
Obaveze	124,592	194,255
Ukupna sredstva	1,137,643	1,170,034
Udeo pozajmljenih u ukupnim izvorima sredstava - racio ukupne zaduženosti (%)	10.95%	16.60%
Dugoročna sredstva:		
a) Kapital	971,703	932,858
b) Dugoročna rezervisanje i dugoročne obaveze	41,348	42,921
<i>Svega (dugoročna sredstva)</i>	<i>1,013,051</i>	<i>975,779</i>
Ukupna sredstva	1,137,643	1,170,034
Udeo dugoročnih u ukupnim izvorima sredstava (%)	89.05%	83.40%

Racio neto zaduženosti pokazuje koliko je svaki dinar neto zaduženosti Društva pokriven kapitalom Društva.

Pod neto zaduženošću se podrazumeva razlika između:

- ukupnih (dugoročnih i kratkoročnih) finansijskih obaveza Društva (ukupna pasiva umanjena za kapital, dugoročna rezervisanja i odložene poreske obaveze Društva i dodatog gubitka iznad visine kapitala); i
- gotovine i gotovinskih ekvivalenata.

Parametri za izračunavanje racia neto zaduženosti prema ukupnom kapitalu	u 000 dinara	
	2016.	2015.
Neto zaduženost:		
a) Finansijske obaveze	124,592	194,255
b) Gotovina i gotovinski ekvivalenti	28,829	79,955
<i>Svega (neto zaduženost)</i>	<i>95,763</i>	<i>114,300</i>
Kapital	971,703	932,858
Racio neto zaduženosti prema ukupnom kapitalu	1 : 10.15	1 : 8.16

BILANS USPEHA**8. POSLOVNI PRIHODI****8.1. Prihodi od prodaje robe**

Struktura prihoda od prodaje robe	u 000 dinara	
	2016.	2015.
Prihodi od prodaje robe na domaćem tržištu	1.517	1.983
UKUPNO	1.517	1.983

Prihodi od prodaje robe na domaćem tržištu su ostvareni prodajom PET granulata.

8.2. Prihodi od prodaje proizvoda i usluga

Struktura prihoda od prodaje proizvoda i usluga	u 000 dinara	
	2016.	2015.
Prihodi od prodaje proizvoda i usluga ostalim povezanim pravnim licima na inostranom tržištu	8.480	
Prihodi od prodaje proizvoda i usluga ostalim povezanim pravnim licima na domaćem tržištu	4.904	3.570
Prihodi od prodaje proizvoda i usluga na domaćem tržištu	132.175	124.037
Prihodi od prodaje proizvoda i usluga na inostranom tržištu	74.292	177.226
UKUPNO	219.851	304.833

Prihodi od prodaje povezanim licima na inostranom tržištu odnose se na predstavništvo Visokogradnje u Gani.

Prihodi od prodaje na domaćem tržištu se odnose najviše na prihode ostvarene pružanjem usluga investitorima: Zorka Pharm u iznosu od 59.261 hiljada dinara, Fabrika kartona Umka u iznosu od 5.986 hiljada RSD, Heineken u iznosu od 29.052 hiljada RSD, CB&I u iznosu od 8.194 hiljada RSD, Henkel u iznosu od 4.583 hiljada RSD, Rio Sava u iznosu od 8.460 hiljada RSD, Azotara Pančevo u iznosu od 975 hiljada RSD, Lafarž u iznosu od 907 hiljada RSD, Elektroistok u iznosu od 1.135 hiljada RSD, Smatsa-kontrola letenja u iznosu od 1731 hiljada RSD i ostali investitori u ukupnom iznosu od 11.891 hiljada RSD.

Prihodi od prodaje na inostranom tržištu se odnose na investitore Ernest Chemists Limited, Gana, u iznosu od 39.955 hiljada dinara, Uprava za zaštitu zdravlja Istočno Kazahstanske oblasti, Kazahstan u iznosu od 18.800 hiljada RSD, Engineering & Procurement Services, Kazahstan u iznosu od 9.557 hiljada RSD, Tetra Pak, Švedska u iznosu od 5.980 hiljada RSD.

8.3. Prihodi od premija, subvencija, dotacija, donacija i drugi poslovni prihodi

Struktura prihoda od premija, subvencija, dotacija, donacija i sl. i drugi poslovni prihodi	u 000 dinara	
	2016.	2015.
Prihodi od premija, subvencija, dotacija, donacija i sl.		
Drugi poslovni prihodi:	473	147
<i>Svega</i>	473	147
UKUPNO	473	147

Drugi poslovni prihodi odnose se na prihod od izdavanja stanova.

9. NABAVNA VREDNOST PRODATE ROBE

Struktura nabavne vrednosti prodate robe	u 000 dinara	
	2016.	2015.
Nabavna vrednost prodate robe:		
a) Nabavna vrednost prodate robe matičnim, zavisnim i ostalim povezanim pravnim licima		
b) Nabavna vrednost prodate robe na domaćem tržištu	1.138	1.517
c) Nabavna vrednost prodate robe na inostranom tržištu		
<i>Svega</i>	1138	1517
UKUPNO	1.138	1.517

10. TROŠKOVI MATERIJALA, GORIVA I ENERGIJE

Struktura troškova materijala, goriva i energije	u 000 dinara	
	2016.	2015.
Troškovi materijala:		
a) Troškovi materijala za izradu		
b) Troškovi ostalog materijala (režijskog)	739	1.296
<i>Svega</i>	739	1.296
Troškovi goriva i energije:		
a) Troškovi goriva	1.001	788
b) Troškovi električne i toplotne energije	3.638	4.318
<i>Svega</i>	4.639	5.106
UKUPNO	5.378	6.402

11. TROŠKOVI ZARADA, NAKNADA ZARADA I OSTALIH LIČNIH RASHODA

Struktura troškovi zarada, naknada zarada i ostalih ličnih rashoda	u 000 dinara	
	2016.	2015.
Troškovi zarada i naknada zarada (bruto)	112.316	124.801
Troškovi poreza i doprinosa na zarade i naknade zarada na teret poslodavca	19.290	21.231
Troškovi naknada po ugovoru o delu		
Troškovi naknada po autorskim ugovorima	4.516	16.938
Troškovi naknada po ugovoru o privremenim i povremenim poslovima	5	66
Troškovi naknada fizičkim licima po osnovu ostalih ugovora		
Troškovi naknada članovima organa upravljanja i nadzora	4.502	1.845
Ostali lični rashodi i naknade	11.508	10.542
UKUPNO	152.137	175.423

12. TROŠKOVI PROIZVODNIH USLUGA

Struktura troškova proizvodnih usluga	u 000 dinara	
	2016.	2015.
Troškovi usluga na izradi učinaka	93.787	89.844
Troškovi transportnih usluga	1.732	2.135
Troškovi usluga održavanja	602	1.387
Troškovi zakupnina	1.603	2.924
Troškovi reklame i propagande	2.189	
Troškovi ostalih usluga	3.454	1.979
UKUPNO	103.368	98.269

Troškovi usluga na izradi učinaka se odnose na *troškove podizvođača* na ugovorima Društva: Zidar d.o.o. u iznosu od 18.399 hiljada dinara, Cepting 1.147 hiljada RSD, Minikootherm u iznosu od 8.739 hiljada RSD, BSN Energy u iznosu od 5.390 hiljada RSD, Dinara inženjering u iznosu od 4.989 hiljada RSD, R-Cop u iznosu od 2.055 hiljada RSD, Sipatec building u iznosu od 2.372 hiljada RSD, AIR4Life u iznosu od 3.440 hiljada RSD, Kovač mont u iznosu od 1.975 hiljada RSD, Lever inženjering u iznosu od 6.191 hiljada RSD, Atelje Nikolić u iznosu od 1.186 hiljada RSD, Kumos adapta u iznosu od 6.560 hiljada RSD, Manas inženjering u iznosu od 4.391 hiljada RSD, Globex u iznosu od 1.623 hiljada RSD, Gremet stolarija u iznosu od 1.593 hiljada RSD, VD alternativa u iznosu od 1.116 hiljada RSD, Agrotermeko u iznosu od 1.300 hiljada RSD, Sandrina u iznosu od 1.928 hiljada RSD, Elkoms d.o.o. u iznosu od 2.576 hiljada RSD i ostali u ukupnom iznosu 16.817 hiljada RSD.

U okviru troškova transportnih usluga, pored troškova transportnih usluga u zemlji i inostranstvu, iskazani su i troškovi fiksnih telefona i troškovi mobilnih telefona u iznosu od 960 hiljada RSD, interneta u iznosu od 517 hiljada RSD i ostali transportni troškovi u iznosu od 255 hiljada RSD.

Troškovi zakupnina se odnose na troškove poslovnog prostora u Republici Kazahstan u iznosu od 1.439 hiljada RSD, a troškovi zakupa za predstavništvo u Moskvi u iznosu od 164 hiljada RSD.

13. TROŠKOVI AMORTIZACIJE I REZERVISANJA

Struktura troškova amortizacije i dugoročnih rezervisanja	u 000 dinara	
	2016.	2015.
Troškovi amortizacije:		
a) Amortizacija nematerijalnih ulaganja	903	798
b) Amortizacija nekretnina, postrojenja i opreme	6.202	5.745
<i>Svega</i>	<i>7.105</i>	<i>6.543</i>
Troškovi rezervisanja:		
a) Troškovi rezervisanja za garantni rok		
b) Rezervisanja za troškove obnavljanja prirodnih bogatstava		
c) Rezervisanja za zadržane kaucije i depozite		
d) Rezervisanja za troškove restrukturiranja		
e) Rezervisanja za naknade i druge beneficije zaposlenih	195	205
f) Ostala rezervisanja		
<i>Svega</i>	<i>195</i>	<i>205</i>
UKUPNO	7.300	6.748

Troškovi rezervisanja odnose se na rezervisanje za naknade i druge beneficije zaposlenih u iznosu od 195 hiljada rsd.(MRS 19).

14. NEMATERIJALNI TROŠKOVI

Struktura nematerijalnih troškova	u 000 dinara	
	2016.	2015.
Troškovi neproizvodnih usluga	10,100	20,661
Troškovi reprezentacije	940	1,985
Troškovi premija osiguranja	828	842
Troškovi platnog prometa	888	1,769
Troškovi članarina	295	317
Troškovi poreza	2,492	6,363
Ostali nematerijalni troškovi	8,865	23,067
UKUPNO	24,407	55,004

Troškovi neproizvodnih usluga se odnose troškove revizije finansijskih izveštaja u iznosu od 585 hiljada dinara, troškovi advokatskih usluga u iznosu od 851 hiljada RSD, troškovi konsalting usluga u Kazahstanu u iznosu od 6.451 hiljada RSD, troškovi stručnog obrazovanja i usavršavanja zaposlenih u iznosu od 884 hiljada RSD, usluge čišćenja prostorija u iznosu od 1.111 hiljada RSD i troškovi ostalih neproizvodnih usluga u iznosu od 218 hiljada RSD.

Ostali nematerijalni troškovi se odnose na troškove usluga *EP Holding* u iznosu od 6.253 hiljada dinara, troškovi licenci u iznosu od 306 hiljada RSD, troškovi finansiranja predstavništva u Moskvi u iznosu od 1.090 hiljada RSD, troškovi penala za invalide u iznosu od 381 hiljada RSD, i ostali nematerijalni troškovi u iznosu od 543 hiljada RSD. **Nematerijalni troškovi** u konpaniji Zahinos iznose 291 hiljada dinara.

15. FINANSIJSKI PRIHODI I RASHODI

15.1. Finansijski prihodi

Struktura finansijskih prihoda	u 000 dinara	
	2016.	2015.
Finansijski prihodi od matičnih i zavisnih pravnih lica	-	20
Finansijski prihodi od ostalih povezanih lica	464	1,795
Prihodi od učešća u dobitku pridruženih pravnih lica i zajedničkih poduhvata	76,738	67,980
a) Prihodi od dividendi	76,732	67,980
b) Ostali finansijski prihodi	6	
<i>Svega</i>	<i>77,202</i>	<i>69,795</i>
Prihodi od kamata (od trećih lica)	206	423
Pozitivne kursne razlike i prihodi po osnovu efekata valutne klauzule	5,430	23,721
UKUPNO	82,838	93,939

Prihodi od dividendi odnose na dividendu pridruženih društva :

Energopet:

Dobit 2016. godine $187.817 \times 33.33\% = 62.600$

Energoplast:

Dobit 2016. godine $35.329 \times 40\% = 14.132$

15.2. Finansijski rashodi

Struktura finansijskih rashoda	u 000 dinara	
	2016.	2015.
Finansijski rashodi iz odnosa sa matičnim i zavisnim pravnim	1,146	466
Finansijski rashodi iz odnosa sa ostalim povezanim pravnim	3,391	43
Rashodi od učešća u gubitku pridruženih pravnih lica i zajedničkih poduhvata		
Ostali finansijski rashodi		
<i>Svega</i>	<i>4,537</i>	<i>509</i>
Rashodi kamata (prema trećim licima)	387	480
Negativne kursne razlike i rashodi po osnovu efekata valutne klauzule (prema trećim licima)	4,410	15,538
UKUPNO	9,334	16,527

Finansijski rashodi (negativne kursne razlike) iz odnosa sa matičnim i zavisnim pravnim licima i ostalim povezanim licima su ostvarene prema EP Holding-u u iznosu od 1.146 hiljada dinara, EP Visokogradnji u iznosu od 3.281 hiljada dinara, EP Ghana u iznosu od 70 hiljada dinara, EP Niskogradnja u iznosu od 39 hiljada dinara, EP Sunniwile u iznosu od 1 hiljada dinara.

Negativne kursne razlike prema trećim licima su ostvarene po osnovu primljenih avansa od Ernest Chemists Limited, Ghana, u iznosu od 1.295 hiljada, od Federacije boksa u iznosu od 625 hiljada dinara, valutna klauzula Manas d.o.o. u iznosu od 218 hiljada dinara, kursna razlika filijali Kazahstan u iznosu od 1.337 hiljada dinara, i ostale kursne razlike i valutne klauzule u ukupnom iznosu od 935 hiljada dinara.

16. PRIHODI I RASHODI OD USKLAĐIVANJA VREDNOSTI OSTALE IMOVINE KOJA SE ISKAŽUJE PO FER VREDNOSTI KROZ BILANS USPEHA**16.1. Prihodi od usklađivanja vrednosti ostale imovine koja se iskazuje po fer vrednosti kroz Bilans uspeha**

Struktura prihoda od usklađivanja vrednosti ostale imovine koja se iskazuje po fer vrednosti kroz bilans uspeha	u 000 dinara	
	2016.	2015.
Prihodi od usklađivanja vrednosti dugoročnih finansijskih plasmana i hartija od vrednosti raspoloživih za prodaju	40	337
Prihodi od usklađivanja vrednosti potraživanja i kratkoročnih finansijskih plasmana		
UKUPNO	40	337

Prihodi od usklađivanja vrednosti dugoročnih finansijskih plasmana i hartija od vrednosti odnose se na prihode ostvarene po osnovu usklađivanja vrednosti obveznica stare devizne štednje.

16.2. Rashodi od usklađivanja vrednosti ostale imovine koja se iskazuje po fer vrednosti kroz Bilans uspeha

Struktura rashoda od usklađivanja vrednosti ostale imovine koja se iskazuje po fer vrednosti kroz bilans uspeha	<i>u 000 dinara</i>	
	<i>2016.</i>	<i>2015.</i>
Rashodi od usklađivanja vrednosti potraživanja i kratkoročnih finansijskih plasmana	4,148	153
UKUPNO	4,148	153

Rashodi od usklađivanja vrednosti potraživanja i kratkoročnih finansijskih plasmana odnose na otpis potraživanja prema Galenici u iznosu od 484 hiljada dinara, RTB BOR – Rudnik bakra Majdanpek u iznosu od 2.926 hiljada dinara i fizičkom licu Dragoslavu Rogiću.

17. OSTALI PRIHODI I RASHODI

17.1. Ostali prihodi

Struktura ostalih prihoda	<i>u 000 dinara</i>	
	<i>2016.</i>	<i>2015.</i>
Prihodi od ukidanja dugorčnih i kratk. rezervisanja		309
Dobici od prodaje učešća i hartija od vrednosti		
Ostali nepomenuti prihodi	349	621
Prihodi od smanjenja obaveza	50,624	
Prihodi od usklađivanja vrednosti nematerijalne imovine		
Prihodi od usklađivanja vrednosti nekretnina, postrojenja i opreme	298	24
UKUPNO	51,271	954

U strukturi ostalih prihoda najveće učešće imaju **prihodi od smanjenja obaveza** koji se odnose na otpis potraživanja od strane EP Holding prema EP Industrija u ukupnom iznosu od 50.624 hiljada dinara (EUR 410.000,00).

17.2. Ostali rashodi

Struktura ostalih rashoda	<i>u 000 dinara</i>	
	<i>2016.</i>	<i>2015.</i>
Ostali nepomenuti rashodi	3,685	732
UKUPNO	3,685	732

Ostali nepomenuti rashodi se odnose na otpis potraživanja za nefakturisan prihod od EP Opreme u iznosu od 3001 hiljada RSD , ostali rashodi u iznosu od 3 hiljade rds, i ostali rashodi kompanije Zahinos u iznosu od 681 hiljada rsd.

18. NETO DOBITAK/GUBITAK POSLOVANJA KOJE SE OBUSTAVLJA, EFEKTI PROMENE RAČUNOVODSTVENE POLITIKE I ISPRAVKA GREŠAKA IZ RANIJIH GODINA

Struktura neto dobitka/gubitka poslovanja koje se obustavlja, efekti promene računovodstvene politike i ispravka grešaka iz ranijih godina	u 000 dinara	
	2016.	2015.
Neto dobitak poslovanja koje se obustavlja, efekti promene računovodstvene politike i ispravka grešaka iz ranijih godina	39	7
Neto gubitak poslovanja koje se obustavlja, efekti promene računovodstvene politike i ispravka grešaka iz ranijih godina		
UKUPNO	39	7

Neto dobitak poslovanja koje se obustavlja, efekti promene računovodstvene politike i ispravka grešaka iz ranijih godina odnose se na ispravke materijalno neznačajnih grešaka iz prethodnog perioda.

19. DOBITAK / GUBITAK PRE OPOREZIVANJA

Struktura bruto rezultata	u 000 dinara	
	2016.	2015.
Poslovni prihodi	221,841	306,963
Poslovni rashodi	293,728	343,363
Poslovni rezultat	(71,887)	(36,400)
Finansijski prihodi	82,838	93,939
Finansijski rashodi	9,334	16,527
Finansijski rezultat	73,504	77,412
Prihodi od usklađivanja vrednosti ostale imovine koja se iskazuje po fer vrednosti kroz Bilans uspeha	40	337
Ostali prihodi	51,271	954
Rashodi od usklađivanja vrednosti ostale imovine koja se iskazuje po fer vrednosti kroz Bilans uspeha	4,148	153
Ostali rashodi	3,685	732
Rezultat ostalih prihoda i rashoda	43,478	406
Neto dobitak poslovanja koje se obustavlja, promene računovodstvene politike i korekcije grešaka iz ranijeg perioda	39	7
Neto gubitak poslovanja koje se obustavlja, promene računovodstvene politike i korekcije grešaka iz ranijeg perioda		
UKUPNI PRIHODI	356,029	402,200
UKUPNI RASHODI	310,895	360,775
DOBITAK/GUBITAK PRE OPOREZIVANJA	45,134	41,425

Industrija:

Dobit 2016 = 1.450 + 2.256 (otpis uc.Zahinosa) – 185 (otpis obav.prema Zahinosu) + 10 prenos sr. iz Zahinosa = 3.531

Zahinos:

Gubitak 2016. godine 1.167 (gubitak iz BU) - 185 (otpis potraž.od EP Industrije) = 982 x 100% = 982

Energopet:

Dobit 2016. godine 187.817 x 33.33% = 62.600 – 34.147 (umanjenje za dividendu) = 28.453

Energoplast:

Dobit 2016. godine 35.329 x 40% = 14.132

20. POREZ NA DOBITAK I NETO DOBITAK

Struktura obračuna poreza na dobitak i neto dobitak	u 000 dinara	
	2016.	2015.
Dobitak/(gubitak) pre oporezivanja	1,450	2,154
Kapitalni dobici/(gubici) iskazani u Bilansu uspeha		
Usklađivanje i korekcija prihoda/(rashoda) u poreskom bilansu		
Oporeziva dobit/ (gubitak)	45,134	41,425
Iznos gubitka iz poreskog bilansa iz prethodnih godina do visine oporezive dobiti		
Ostatak oporezive dobiti	45,134	41,425
Kapitalni dobici/(gubici) obračunati u skladu sa zakonom		
Preneti kapitalni gubici iz ranijih godina do visine kapitalnog dobitka u skladu sa zakonom		
Ostatak kapitalnog dobitka	-	-
Poreska osnovica	45,134	41,425
Obračunati porez (15% od poreske osnovice)	-	
Ukupna umanjeње obračunatog poreza		
Obračunati porez po umanjeњу	-	-
Dobitak/gubitak pre oporezivanja	45,134	41,425
Poreski rashod perioda	-	91
Odloženi poreski prihod perioda	346	
Neto dobitak/(gubitak)	45,480	41,334

21. ZARADA PO AKCIJI

Pokazatelj	u 000 dinara	
	2016.	2015.
Neto dobitak	45,480	41,334
Prosečan broj akcija tokom godine	197,310	197,310
Zarada po akciji (u dinarima)	230.50	209.49

Zarada po akciji izračunava se tako što se dobitak namenjen običnim akcionarima podeli sa prosečnim ponderisanim brojem običnih akcija u opticaju za period.

BILANS STANJA

22. NEMATERIJALNA IMOVINA

u 000 dinara

Struktura nematerijalne imovine	Ulaganja u razvoj	Koncesije, patenti, licence, robne i uslužne marke, softver i ostala prava	Gudvil	Ostala nematerijalna imovina	Nematerijalna imovina u pripremi	Avansi za nematerijalna imovinu	Ukupno
<u>Nabavna vrednost</u>							
Stanje 01.01.2015. godine		2.908					2.908
Korekcija početnog stanja							-
Prenos sa jednog oblika na drugi							-
Nove nabavke							-
Otuđenje i rashodovanje		1.301					1.301
Kursne razlike							-
Ostalo							-
Stanje 31.12.2015. godine	-	4.209	-	-	-	-	4.209
Korekcija početnog stanja							-
Prenos sa jednog oblika na drugi							-
Nove nabavke		411					411
Otuđenje i rashodovanje							-
Kursne razlike							-
Ostalo							-
Stanje 31.12.2016. godine	-	4.620	-	-	-	-	4.620
<u>Ispravka vrednosti</u>							
Stanje 01.01.2015. godine		188					188
Korekcija početnog stanja							-
Amortizacija		798					798
Otuđenje i rashodovanje							-
Obezvredjenja							-
Kursne razlike							-
Ostalo							-
Stanje 31.12.2015. godine	-	986	-	-	-	-	986
Korekcija početnog stanja							-
Amortizacija		904					904
Otuđenje i rashodovanje							-
Obezvredjenja							-
Kursne razlike							-
Ostalo							-
Stanje 31.12.2016. godine		1.890		-			1.890
<u>Neotpisana vrednost</u>							
31.12.2015. godine		3.223		-			3.223
31.12.2016. godine		2.730		-			2.730

23. NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA

23.1. Nekretnine, postrojenja i oprema bez investicionih nekretnina

u 000 dinara

Struktura nekretnina, postrojenja i opreme	Zemljište	Građevinski objekti	Postrojenja i oprema	Ostale nekretnine, postrojenja i oprema	Nekretnine, postrojenja i oprema u pripremi	Ulaganja na tuđim nekretninama, postrojenjima i opremi	Avansi za nekretnine, postrojenja i opremu	Ukupno
Nabavna vrednost								
Stanje 01.01.2015. godine		313,724	26,522	241				340,487
Korekcija početnog stanja								-
Nove nabavke u toku godine			5,485					5,485
Povećanje prenosom sa ulaganja u pripremi								-
Prenos na stalnu imovinu namenjenu prodaji								-
Ostali prenosi sa / (na)								-
Otudenje i rashodovanje			(1,000)					(1,000)
Dobici/(gubici) uključeni u "Ostali rezultat" (kto 330)								-
Dobici/(gubici) uključeni u Bilans uspeha								-
Kursne razlike								-
Ostala povećanja / (smanjenja)								-
Stanje 31.12.2015. godine	-	313,724	31,007	241	-	-	-	344,972
Korekcija početnog stanja								-
Nove nabavke u toku godine			280					280
Povećanje prenosom sa ulaganja u pripremi								-
Prenos na stalnu imovinu namenjenu prodaji								-
Ostali prenosi sa / (na)								-
Otudenje i rashodovanje			(598)					(598)
Dobici/(gubici) uključeni u "Ostali rezultat" (kto 330)		(7,806)						-
Dobici/(gubici) uključeni u Bilans uspeha								-
Kursne razlike								-
Ostala povećanja / (smanjenja)		(5,617)						(5,617)
Stanje 31.12.2016. godine	-	300,301	30,689	241	-	-	-	339,037
Ispravka vrednosti								
Stanje 01.01.2015. godine		-	14,969	111				15,080
Korekcija početnog stanja								-
Amortizacija		2,778	2,958	9				5,745
Otudenje i rashodovanje			(942)					(942)
Prenos na stalnu imovinu namenjenu prodaji								-
Ostali prenosi sa / (na)								-
Obezvredjenja								-
Kursne razlike								-
Ostala povećanja / (smanjenja)								-
Stanje 31.12.2015. godine	-	2,778	16,985	120	-	-	-	19,883
Korekcija početnog stanja								-
Amortizacija		2,839	3,352	10				6,201
Otudenje i rashodovanje			(598)					(598)
Prenos na stalnu imovinu namenjenu prodaji								-
Ostali prenosi sa / (na)								-
Obezvredjenja								-
Kursne razlike								-
Ostala povećanja / (smanjenja)		(5,617)						(5,617)
Stanje 31.12.2016. godine	-	-	19,739	130	-	-	-	19,869
Neotpisana vrednost								
31.12.2015. godine		310,946	14,022	121	-	-	-	325,089
31.12.2016. godine		300,301	10,950	111	-	-	-	311,362

Na dan 31.12.2016. godine urađena je procena rezidualne vrednosti i preostalog korisnog veka trajanja za nekretnine i opremu značajnije knjigovodstvene vrednosti. Sa aspekta troškova amortizacije, u odnosu na prethodnu godinu, obračunati su troškovi amortizacije za poslovnu zgradu u iznosu od 2.839 hiljada RSD.

Fer vrednost objekata obično se utvrđuje procenom koju vrše kvalifikovani procenitelji. Fer vrednost objekata je obično njihova tržišna vrednost koja se utvrđuje procenom.

Kada ne postoje dokazi fer vrednosti na tržištu, zbog specifične prirode objekta i zbog toga što se takve stavke retko prodaju, Društvo procenjuje fer vrednost koristeći prinosni pristup ili pristup amortizovanih troškova zamene.

Društvo u svojim poslovnim knjigama ima sledeće „objekte“ koji se iskazuju po revalorizovanoj vrednosti na dan procene:

1. Poslovna zgrada Energoprojekt

Poslovna zgrada Energoprojekt iskazana je po knjigovodstvenoj vrednosti na dan 31. decembra 2016. godine u iznosu od 282.398 hiljada RSD.

Rezidualna vrednost predmetnog objekta izvršene na dan 31.12.2016. godine je niža od njegove nabavne vrednosti, tako da su u 2016. godini evidentirani troškovi amortizacije. Korisni vek upotrebe predmetnog „objekta“ je 100 godina (preostali korisni vek upotrebe je 65 godina).

2. Stanovi

Stanovi solidarnosti iskazani su po fer vrednosti na dan 31. decembra 2016. godine u iznosu od 17.903 hiljada RSD.

Rezidualna vrednost predmetnog objekta pre procene izvršene na dan 31.12.2016. godine je viša od njegove knjigovodstvene vrednosti, tako da su u 2016. godini nisu evidentirani troškovi amortizacije.

Usklađivanje početnog i krajnjeg stanja fer vrednosti „objekata“ je dato u donjoj tabeli:

u 000 dinara

Red. Broj	Naziv objekta	Početno stanje	Amortizacija	Povećanje (nabavka, dodatna ulaganja i dr.)	Smanjenje (prodaja, uništenje i dr.)	Prenos sa / (na)	Dobici/ (gubici) uključeni u "Ostali rezultat"	Dobici / (gubici) uključeni u Bilans uspeha	Kursna razlika	Krajnje stanje
1.	Poslovna zgrada	296.911	2.839			(2.777)	(8.897)			282.398
2.	Stanovi	16.813					1.090			17.903
3.										-
	UKUPNO	313.724	2.839	-	-	(2.777)	(7.807)	-	-	300.301

Na dan 31. decembra 2016. godine, Društvo nema nepokretnosti ili opremu pod hipotekom ili zalogom uspostavljenim radi obezbeđenja urednog izmirenja svojih finansijskih obaveza.

Rukovodstvo Društva smatra da nekretnine i oprema na dan 31. decembra 2016. godine, u odnosu na iskazanu vrednost, nisu obezvređeni.

23.2. Investicione nekretnine

Investicione nekretnine	u 000 dinara	
	2016.	2015
Stanje na dan 1. januar	5.166	5.142
Nove nabavke u toku godine		
Naknadni izdaci		
Prenos (na)/sa stalnu imovinu namenjenu prodaji		
Ostali prenosi sa/(na) zaliha i nekretnina		
Otuđenje i rashodovanje		
Dobici/(gubici) uključeni u "Ostali rezultat" (kto 330)		
Dobici/(gubici) uključeni u Bilans uspeha	298	24
Kursne razlike		
Stanje na dan 31.12.2016	5.464	5.166

Na datum bilansa stanja ne postoje ograničenja koja se odnose na mogućnost prodaje investicionih nekretnina niti na ostvarivanje prihoda od zakupa i priliva novca od otuđenja.

Procena fer vrednosti investicionih nekretnina

Investicione nekretnine su iskazane po fer vrednosti na dan 31. decembra 2016. godine u skladu sa prethodnom procenom sprovedenom od strane kvalifikovanih procenitelja koji imaju priznate i relevantne stručne kvalifikacije i nedavno iskustvo sa lokacijama i kategorijama investicionih nekretnina koje su procenjivali. Usklađivanje početnog i krajnjeg stanja fer vrednosti investicionih nekretnina je dato u donjoj tabeli:

u 000 dinara

Red. broj	Naziv investicione nekretnine	Početno stanje	Povećanja (nabavke, dodatna ulaganja i dr.)	Smanjenja (prodaja, uništenje i sl.)	Prenos sa / (na)	Dobici/ (gubici) uključeni u "Ostali rezultat"	Dobici / (gubici) uključeni u Bilans uspeha	Kursna razlika	Krajnje stanje
1.	Lokal /Toše Jovanovića	4.345					298		4.643
2.	Baraka 77.77 m2	821							821
	UKUPNO	5.166	-	-	-	-	298	-	5.464

24. DUGOROČNI FINANSIJSKI PLASMANI

Struktura dugoročnih finansijskih plasmana	u 000 dinara	
	2016.	2015.
Učešća u kapitalu zavisnih pravnih lica		
Učešća u kapitalu pridruženih pravnih lica i zajedničkim poduhvatima	622,658	592,376
Hartije od vrednosti koje se drže do dospeća		
Ostali dugoročni finansijski plasmani	1,564	1,623
<i>Svega</i>	624,222	593,999
<i>Ispravka vrednosti</i>	(747)	
UKUPNO	623,475	593,999

Učešća u kapitalu pridruženih pravnih lica odnose se na:

- ✓ Učešće u kapitalu pridruženog društva **Energo Pet** u iznosu od 436.545 hiljada rsd
- ✓ Učešće u kapitalu pridruženog društva **Energo Plast** u iznosu od 186.113 hiljada rsd
- ✓ Ostali dugoročni finansijski plasmani odnose se na stambene kredite date zaposlenima

Po osnovu zaključenog Ugovora o otkupu stana od 14.01.1999. koji je fizičko lice Dragoslav Rogić (kupac) zaključio sa Energoprojekt MDD – Industrija (prodavac), Dragoslav Rogić je otkupio stan na 480 meseci. Stan se nalazi u Beogradu u ulici Milana Jovanovića 12, Beograd, ukupne površine 77 m².

Presudom Apelacionog suda u Beogradu od 09.07.2015. godine, potvrđena je presuda Drugog opštinskog suda u Beogradu kojom je usvojen zahtev tužilje Olge Rogić, čime je potvrđena ništavnost Ugovora o otkupu predmetnog stana.

Imajući u vidu napred pomenuto i uvažavajući princip opreznosti prilikom bilansiranja, izvršena je ispravka vrednosti ovog potraživanja (indirektan otpis) u ukupnom iznosu od 747 hiljada dinara.

24.1. Učešća u kapitalu

Učešća u kapitalu odnose se na akcije i udele kako je prikazano u narednoj tabeli:

Struktura učešća u kapitalu	% učešća	u 000 dinara	
		2016.	2015.
Učešća u kapitalu zavisnih pravnih lica			
Zahinos, Kipar	100.00%		
<i>Ispravka vrednosti</i>			
<i>Svega</i>		-	-
Učešća u kapitalu pridruženih pravnih lica i zajedničkim poduhvatima			
Energopet d.o.o.	33.33%	436,545	408,093
Energoplast d.o.o.	40.00%	186,113	184,283
<i>Ispravka vrednosti</i>			
<i>Svega</i>		622,658	592,376
UKUPNO		622,658	592,376

Učešća u kapitalu predstavljaju dugoročna finansijska ulaganja u akcije i udele u zavisnim, pridruženim društvima.

Učešća u kapitalu zavisnih i pridruženih pravnih lica vrednuju se prema metodi nabavne vrednosti. Društvo priznaje prihod samo u onoj meri u kojoj stekne pravo da primi svoj deo iz raspodele neraspoređenog neto dobitka korisnika ulaganja, do koje dođe nakon dana kada ga je Društvo steklo.

Suvlasnik pridruženog društva Energoplast doo, Chartered Oil and Gas Ltd., se deklarativno izražava da bi prodao svoj udeo u Energoplastu.

Na 107. sednici Odbora direktora Energoprojekt industrija a.d., Beograd održanoj 13.06.2016. doneta je Odluka o zatvaranju ino-kompanije Zahinos ltd, Kipar.

U cilju realizacije ove odluke ugašen je račun ino-kompanije Zahinos, Kipar kod Alpha Bank a.d., Beograd. Takođe sva potraživanja, obaveze i kapital su isknjiženi čime je bilans stanja sveden na nulu. Izmirene su sve tekuće obaveze prema državnim institucijama sa Kipra (poreska uprava, Ministarstvo privrede i dr.), kao i prema poslovnim partnerima sa Kipra.

Sve pozicije u bilansu stanja Energoprojekt industrije a.d., Beograd, koje se tiču ino-kompanije Zahinos, Kipar su isknjižene za bilansnu 2016. godinu.

24.2. Dugoročni plasmani

Struktura dugoročnih plasmana	u 000 dinara	
	2016.	2015.
<i>Svega</i>	-	-
Hartije od vrednosti koje se drže do dospeća		
Ostali dugoročni finansijski plasmani:		
a) Stambeni krediti dati zaposlenima	1.564	1.623
<i>Svega</i>	<i>1.564</i>	<i>1.623</i>
<i>Ispravka vrednost/stam. krediti</i>	<i>(747)</i>	
UKUPNO	817	1.623

25. ZALIHE

Struktura zaliha	u 000 dinara	
	2016.	2015.
Roba		1.138
Plaćeni avansi za zalihe i usluge:		
a) Plaćeni avansi za zalihe i usluge matičnim i zavisnim pravnim licima		
b) Plaćeni avansi za zalihe i usluge ostalim povezanim pravnim licima		
c) Plaćeni avansi za materijal, rezervne delove i inventar	1.462	2.940
d) Plaćeni avansi za robu	3	
e) Plaćeni avansi za usluge	2.668	3.547
<i>Svega (plaćeni avansi za zalihe i usluge)</i>	<i>4.133</i>	<i>6.487</i>
UKUPNO	4.133	7.625

Plaćeni avansi za materijal, rezervne delove i inventar dominantno se odnosi na plaćen avans društvu Lusso d.o.o., u iznosu od 1.280 hiljada dinara.

Plaćeni avansi za usluge odnose se na plaćene avanse društvima: Manas d o.o u iznosu od 474 hiljada dinara, Vitez projekt u iznosu od 667 hiljada RSD, MOORE Stephnes u iznosu od 87 hiljada RSD, Upravu za zdravlje Istočno kazahstanske oblasti u Kazahstanu u iznosu od 1.148 hiljada RSD, Legas Kazahstan u iznosu od 182 hiljada RSD i ostali u ukupnom iznosu od 110 hiljada RSD.

26. POTRAŽIVANJA PO OSNOVU PRODAJE

Struktura potraživanja po osnovu prodaje	u 000 dinara	
	2016.	2015.
Kupci u zemlji - matična i zavisna pravna lica		
Kupci u inostranstvu - matična i zavisna pravna lica		
Kupci u zemlji - ostala povezana lica	2,631	1,737
Kupci u inostranstvu - ostala povezana lica	6,038	22,920
Kupci u zemlji	56,075	31,351
Kupci u inostranstvu	45,230	45,932
Ostala potraživanja po osnovu prodaje		
<i>Ispravka vrednosti</i>	(28,233)	(24,822)
UKUPNO	81,741	77,118

Potraživanja po osnovu prodaje od **kupaca u zemlji – ostala povezana lica** odnose se na potraživanja prema EP Arhitektura u iznosu od 897 hiljada dinara i EP Sunnyville u iznosu od 1.734 hiljada dinara.

Potraživanja po osnovu prodaje od **kupaca u inostranstvu-ostala povezana lica** se odnose na potraživanja prema EP Visokogradnja u iznosu od 6.038 hiljada dinara.

Potraživanja po osnovu prodaje od **kupaca u zemlji** dominantno se odnose na potraživanja prema CB&I u iznosu od 9.834, Zorka Pharma u iznosu od 7.862, Henkel u iznosu od 4.686, HIP Azotara u iznosu od 936, Heineken u iznosu od 957 i RTB Bor u iznosu od 900 hiljada dinara.

Potraživanja po osnovu **prodaje od kupaca u inostranstvu** se odnose na potraživanja prema investitoru Engineering & Procurement Services, Kazahstan u iznosu od 37.041, Ernest Chemists Limited, Ghana u iznosu od 7.028 i Tetra Pak, Švedska u iznosu od 1.161 hiljada dinara.

Knjigovodstvena vrednost potraživanja po osnovu prodaje klasifikovanih kao Potraživanja i zajmovi, odgovara njihovoj fer vrednosti.

Promene na računu ispravke vrednosti potraživanja su prikazane u narednoj tabeli.

Promene ispravke vrednosti potraživanja po osnovu prodaje	u 000 dinara	
	2016.	2015.
Stanje na dan 1. januara	24.822	24.669
Dodatna ispravka vrednosti	3.411	153
Direktan otpis prethodno ispravljenih potraživanja		
Naplaćena ispravljena potraživanja		
UKUPNO	28.233	24.822

Ispravka vrednosti potraživanja koja su otpisana u prethodnih godina odnosi se na: Jugoremediju u iznosu od 23.965 hiljada RSD, Imlek u iznosu od 153 hiljada RSD, Srpska pravoslavna crkva u iznosu od 372 hiljada RSD, Institut Kirilo Savic u iznosu od 96 hiljada RSD, projmetal u iznosu od 96 hiljada RSD i NIS u iznosu od 140 hiljada RSD.

U toku 2016. godine izvršena je ispravka vrednosti potraživanja u ukupnom iznosu od 3.411 hiljada dinara (2.927 od RTB Bor – Rudnik bakra, Majdampek i 484 od Galenike).

Ostale pozicije unutar potraživanja od prodaje ne sadrže obezvređena sredstva.

27. DRUGA POTRAŽIVANJA

Struktura drugih potraživanja	u 000 dinara	
	2016.	2015.
Potraživanja za kamatu i dividende:		
a) Potraživanja za kamatu i dividende od matičnih i zavisnih pravnih lica		
b) Potraživanja za kamatu i dividende od ostalih povezanih	-	-
c) Potraživanja za ugovorenu i zateznu kamatu od drugih pravnih lica	12.579	12.610
d) Potraživanja za dividende-druga pravna lica		
<i>Svega (potraživanja za kamatu i dividende)</i>	<i>12.579</i>	<i>12.610</i>
Potraživanja od zaposlenih	194	143
Potraživanja za više plaćen porez na dobitak	20	434
Potraživanja po osnovu preplaćenih ostalih poreza i doprinosa	3.004	406
Potraživanja za naknade zarada koje se refundiraju	687	93
Potraživanja po osnovu naknada štete	43	
Ostala kratkoročna potraživanja	404	97
<i>Ispravka vrednosti</i>	<i>(12.577)</i>	<i>(12.577)</i>
UKUPNO	4.353	1.206

Potraživanja za ugovorenu zakonsku kamatu odnosi se kamatu Jugoremedija u iznosu od 12.577 hiljada dinara za koju je izvršena ispravka vrednosti ranijih godina. **Potraživanja po osnovu preplaćenih ostalih poreza** odnose se na više plaćen NDS (porez na dodatu vrednost) u filijali Kazahstan u iznosu od 2.994 hiljada RSD i porez UP Zemun u iznosu od 10 hiljada RSD. **Potraživanja za naknade zarada koje se refundiraju** odnosi se na nerefundirano bolovanja od SIZ-a.

Ostala kratkorocna potraživanja odnose se na potraživanja za zakup stanova u iznosu od 334 hiljada RSD i ostala kratkoročna potraživanja u iznosu od 70 hiljada RSD.

Promene ispravke vrednosti drugih potraživanja	<i>u 000 dinara</i>	
	<i>2016.</i>	<i>2015.</i>
Stanje na dan 1. januara	12.577	12.577
Dodatna ispravka vrednosti		
Direktan otpis prethodno ispravljenih potraživanja		
Naplaćena ispravljena potraživanja		
UKUPNO	12.577	12.577

28. FINANSIJSKA SREDSTVA KOJA SE VREDNUJU PO FER VREDNOSTI KROZ BILANS USPEHA

Struktura finansijskih sredstava koja se vrednuju po fer vrednosti kroz Bilans uspeha	<i>u 000 dinara</i>	
	<i>2016.</i>	<i>2015.</i>
Akcije		
Obveznice		9.569
Ostala finansijska sredstva koja se vrednuju po fer vrednosti kroz Bilans uspeha		
UKUPNO	0	9.569

Obveznice stare devizne štednje prodate su jer su dospеле su na naplatu 31.05.2016. godine .

29. KRATKOROČNI FINANSIJSKI PLASMANI

Struktura kratkoročnih finansijskih plasmana	<i>u 000 dinara</i>	
	<i>2016.</i>	<i>2015.</i>
HoV koje se drže do dospeća		9,569
Krat.kredit i plasm.ostala pov.lica		334
Ostali kratkoročni finansijski plasmani:		
a) Kratkoročno oročeni depoziti		
b) Ostali kratkoročni finansijski plasmani		
<i>Svega</i>	-	9,903
<i>Ispavka vrednosti</i>		
UKUPNO	0	9,903

Tokom izveštajnog perioda Kompanija EP Niskogradnja je vratila pozajmicu u iznosu od 334 hiljade dinara.

30. GOTOVINSKI EKVIVALENTI I GOTOVINA

Struktura gotovinskih ekvivalenata i gotovine	u 000 dinara	
	2016.	2015.
Hartije od vrednosti-gotovinski ekvivalenti		
Tekući (poslovni) račun	3,609	26,260
Izdvojena novčana sredstva i akreditivi	28	5
Blagajna		22
Devizni račun	16,192	31,701
<i>Svega</i>	<i>19,829</i>	<i>57,988</i>
Kratkorocno oroc.depoziti	9,000	21,967
UKUPNO	28,829	79,955

31. POREZ NA DODATU VREDNOST I AKTIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA**31.1. Porez na dodatu vrednost**

Struktura poreza na dodatu vrednost	u 000 dinara	
	2016.	2015.
Porez na dodatu vrednost		1,878
UKUPNO	0	1,878

31.2. Aktivna vremenska razgraničenja

Struktura aktivnih vremenskih razgraničenja	u 000 dinara	
	2016.	2015.
Unapred plaćeni troškovi:		
a) Unapred plaćeni troškovi - matična i zavisna pravna lica	95	75
b) Unapred plaćeni troškovi - ostala povezana pravna lica		
c) Unapred plaćene pretplate na stručne publikacije	156	54
d) Unapred plaćeni troškovi zakupnine	100	117
e) Unapred plaćene premije osiguranja	64	63
f) Unapred plaćeni troškovi reklame i propagande		
g) Ostali unapred plaćeni troškovi	250	83
<i>Svega</i>	<i>665</i>	<i>392</i>
Potraživanja za nefakturisani prihod:		
a) Potraživanja za nefakturisani prihod - matična i zavisna pravna lica		
b) Potraživanja za nefakturisani prihod - ostala povezana pravna lica		3.001
c) Potraživanja za nefakturisani prihod - ostala pravna lica	74.715	61.421
<i>Svega</i>	<i>74.715</i>	<i>64.422</i>
Razgraničeni troškovi po osnovu obaveza		
Ostala aktivna vremenska razgraničenja:		
a) Razgraničeni porez na dodatu vrednost	177	58
b) Ostala aktivna vremenska razgraničenja		
<i>Svega</i>	<i>177</i>	<i>58</i>
UKUPNO	75.556	64.872

U okviru **potraživanja za nefakturisani prihod - ostala pravna lica** obuhvaćena su potraživanja prema investitorima na bazi stepena gotovosti ugovora/realizacije posla, i to dominantno:

- ✓ za investitora Federacija boksa, Kazahstan (100%) u iznosu od 47.414 hiljada RSD. Radovi su izvršeni tokom 2015. godine i predato je na Gosekspertizu koja je u toku (nije završena do 31.12.2016 godine)
- ✓ za investitora NIS, Srbija (100%) u iznosu od 5.260 hiljada RSD, gde su radovi realizovani tokom 2015 godine, a nije ispostavljena konačna situacija. Uradjena je kompletna dokumentacija, čekaju se lokacijski uslovi
- ✓ u 2016. godini nefakturisan prihod prema investitoru Uprava za zaštitu zdravlja Istočno kazahstanske oblasti za projekat hematologije iznosi 1.944 hiljada RSD, odnosno 10% vrednosti ugovora, koji će biti fakturisan u februaru 2017 godine (kada se očekuje završetak ekspertize od strane državnih organa Republike Kazahstan). Ukupna suma za izradu projekta je **61.947.166,40** kazaških tengi sa uključenim porezom na dodatnu vrednost (NDS) od 12% (6.637.196,40 tengi) i plaća se na račun EPI Filijala u Kazakstanu.
Plaćanje se vrši na sledeći način:
 - 50% avansa u iznosu od 30.973.583,20 tengi sa uključenim NDS-om
 - 40% po predaji TEO investitoru u iznosu od 24.778.866,56 tengi sa uključenim NDS-om
 - ostatak od 10% u iznosu od 6.194.716.64 tengi sa uključenim NDS-om po završenoj ekspertizi

Po podpisu ugovora krenulo se u realizaciju ovog projekta. Zaključno sa 31.12.2016. godine po proceni tehničkih službi EP Industrija završen je ceo posao i projekat je početkom decembra predat na ekspertizu. Dinamika plaćanja i ispostavljanja faktura je realizovana u skladu sa ugovorom.

- Uplata avansa u iznosu 50% ili 30.973.583,20 tengi sa uključenim NDS-om izvršena je 17.06.2016. godine
 - Uplata dela od 40% u iznosu od 24.778.866,56 kzt izvršena je dana 18.10.2016. godine.
 - Iznos od 10% bice fakturisan u februaru kad se očekuje završetak ekspertize od strane državnih organa republike Kazakstan
- ✓ EP Industrija je u 2016 godini sa investitorom Ernest Chemical, Ghana ugovorila izradu projektne dokumentacije u ukupnom iznosu od 600 hiljada USD. Zaključno sa 31.12.2016. godine, po proceni stručnih službi EP Industrija, realizovano je 57% ukupnog posla, što iznosi 343 hiljade USD. Dinamika plaćanja i ispostavljanja faktura, koja je usvojena dogovorom, odvijala se na sledeći način:
 - uplata avansa u iznosu od 30% odnosno 180 hiljada USD 07.09.2016 godine
 - Idejni projekat je usvojen dana 03.11.2016, a za prvu tranšu ispostavljen je račun 08.12.2016 koji je plaćen 19.12.2016 godine
 - za drugu tranšu ispostavljen je račun 31.12.2016 koji je plaćen 30.01.2017 godine tako da je u 2016 godini ukupno fakturisano 171 hiljada USD

Kao nefakturisani prihod iskazana je razlika (343 - 171 = 172 hiljade USD) u iznosu od 172 hiljade USD, odnosno 20.097 hiljada RSD.

32. KAPITAL

U 000 dinara

OPIS	Osnovni kapital	Ostali kapital	Emisiona premija	Rezerve	Revalorizaci- one rezerve	Dobici ili gubici po osnovu udela u ostalom sveobuhvatnom dobitku ili gubitku pridruženih društava	Dobici ili gubici po osnovu preračuna finansijskih izveštaja inostranog poslovanja	Nerealizovani dobici/gubici po osnovu HoV	Neraspoređeni dobitak	Gubitak	Otkupljene sopstvene akcije	Ukupno
<i>Stanje na dan 1. januara 2015. godine</i>	80,897	8,661		22,504	431,166		(394)		348,684			891,518
Neto dobitak za godinu									41,334			41,334
Ostali sveobuhvatni rezultat:												-
a) Promene u fer vrednosti finansijskih sredstava												-
b) Revalorizacija												-
c) Ostalo - nivelacija sadašnje vred., MRS 12 i dr.					(300)		(329)					(629)
<i>Svega - ostali sveobuh.rezultat</i>	-	-	-	-	(300)	-	(329)	-	-	-	-	(629)
Ukupan sveobuhvatni rezultat za 2015.	-	-	-	-	(300)	-	(329)	-	41,334	-	-	40,705
Korekcije									635			635
Povećanje/smanjenje osnovnog kapitala												-
Raspodela dobiti												-
<i>Stanje na dan 31. decembra 2015.</i>	80,897	8,661	-	22,504	430,866	-	(723)	-	390,653	-	-	932,858
Neto dobitak za godinu									45,480			45,480
Ostali sveobuhvatni rezultat:												-
a) Promene u fer vrednosti finansijskih sredstava												-
b) Revalorizacija					(7,806)							(7,806)
c) Ostalo - nivelacija sadašnje vred., MRS 12 i dr.					1,171		723					1,894
<i>Svega - ostali sveobuh.rezultat</i>	-	-	-	-	(6,635)	-	723	-	-	-	-	(5,912)
Ukupan sveobuhvatni rezultat za 2016.	-	-	-	-	(6,635)	-	723	-	45,480	-	-	39,568
Korekcije					(12,200)				11,477			(723)
Povećanje/smanjenje osnovnog kapitala												-
Raspodela dobiti												-
<i>Stanje na dan 31. decembra 2016.</i>	80,897	8,661	-	22,504	412,031	-	-	-	447,610	-	-	971,703

32.1. Osnovni kapital

Struktura osnovnog kapitala	u 000 dinara	
	2016.	2015.
Akcijski kapital :		
a) Akcijski kapital matična, zavisna i ostala povezana pravna lica	50.781	50.781
b) Akcijski kapital eksterno	30.117	30.116
<i>Svega</i>	<i>80.897</i>	<i>80.897</i>
Udeli društava sa ograničenom odgovornošću		
Ulozi		
Državni kapital		
Društveni kapital		
Zadružni udeli		
Emisiona premija		
Ostali osnovni kapital	8.661	8.661
UKUPNO	89.558	89.558

Akcijski kapital čini 197.310 običnih akcija, pojedinačne nominalne vrednosti od 410 RSD.

Akcijski kapital - obične akcije obuhvataju osnivačke i, u toku poslovanja, emitovane akcije sa pravom upravljanja, pravom na učešće u dobiti akcionarskog društva i na deo stečajne mase u skladu sa aktom o osnivanju, odnosno Odlukom o emisiji akcija.

32.2. Rezerve

Struktura rezervi	u 000 dinara	
	2016.	2015.
Zakonske rezerve	9.789	9.789
Statutarne i druge rezerve	12.715	12.715
UKUPNO	22.504	22.504

32.3. Revalorizacione rezerve po osnovu revalorizacije nematerijalne imovine, nekretnina, postrojenja i opreme

Usled nove procene fer vrednosti nekretnina, došlo je do smanjenja revalorizacionih rezervi kod poslovne zgrade u iznosu od 7.561 hiljada RSD, dok su se revalorizacione rezerve kod stanova solidarnosti povećale u iznosu od 927 hiljada RSD.

Ostale revalorizacione rezerve odnose se na: revalorizacione rezerve Energo Peta u iznosu od 184.456 hiljada RSD i revalorizacione rezerve Energo Plasta u iznosu od 16.970 hiljada RSD.

Struktura revalorizacionih rezervi po osnovu nematerijalne imovine, nekretnina, postrojenja i opreme	<i>u 000 dinara</i>	
	<i>2016.</i>	<i>2015.</i>
Revalorizacione rezerve po osnovu revalorizacije nematerijalne imovine		
Revalorizacione rezerve po osnovu revalorizacije nekretnina:		
a) Revalorizacione rezerve po osnovu revalorizacije nekretnina poslovna zgrada Energoprojekt	198.051	205.613
b) Revalorizacione rezerve po osnovu revalorizacije ostalih nekretnina	11.856	10.929
<i>Svega</i>	<i>209.907</i>	<i>216.542</i>
Revalorizacione rezerve po osnovu revalorizacije investicionih nekretnina	698	698
Revalorizacione rezerve po osnovu revalorizacije postrojenja i opreme		
Ostale revalorizacione rezerve	201.426	213.626
UKUPNO	412.031	430.866

32.4. Neraspoređeni dobitak

Struktura neraspoređenog dobitka	<i>u 000 dinara</i>	
	<i>2016.</i>	<i>2015.</i>
Neraspoređeni dobitak ranijih godina:		
a) Stanje na dan 01. januar	390,653	349,319
b) Korekcija dobitka po osnovu poreza na dobitak		
c) Ostale korekcije (MRS 12 i dr.)	11,477	
e) Raspodela dobitka		
<i>Svega</i>	<i>402,130</i>	<i>349,319</i>
Neraspoređeni dobitak tekuće godine	45,480	41,334
UKUPNO	447,610	390,653

Ostale korekcije odnose se na smanjenje revalorizacionih rezervi Energo Peta u iznosu od 12.200 hiljada RSD i 723 hiljade RSD ukidanje gubitaka ostalog sveobuhvatnog rezultata zbog zatvaranja Kompanije Zahinos.

33. DUGOROČNA REZERVISANJA

Struktura dugoročnih rezervisanja	Troškovi u garantnom roku	Troškovi za zadržane kaucije i depozite	Naknade i druge beneficije zaposlenih	Sudski sporovi	Ostala rezervisanja	UKUPNO
Stanje na dan 1. januara 2015.			3.301			3.301
Dodatna rezervisanja						-
Iskorišćeno u toku godine			(613)			(613)
Ukidanje neiskorišćenih iznosa			205			205
Stanje na dan 31. decembra 2015.	-	-	2.893	-	-	2.893
Dodatna rezervisanja			195			195
Iskorišćeno u toku godine			(252)			(252)
Ukidanje neiskorišćenih iznosa						-
Stanje na dan 31. decembra 2016.	-	-	2.836	-	-	2.836

33.1. Rezervisanja za naknade i druge beneficije zaposlenih

Rezervisanja za naknade i druge beneficije zaposlenih (rezervisanja za nedospele otpremnine prilikom odlaska u penziju), su iskazana na osnovu aktuarskog obračuna stručnog tima iz sistema Energoprojekt na dan 31.12.2016. godine.

Prilikom projekcija obračuna rezervisanja po MRS 19 korišćen je deduktivni pristup, odnosno sva društva iz sistema Energoprojekt su posmatrana kao celina, i na osnovu opštih pravilnosti, i korišćenjem broja radnika „kao ključa“, izvršena je alokacija na konkretne privredne subjekte. Uzevši u obzir da su sva zavisna društva u većinskom vlasništvu istog privrednog subjekta, primenjeni pristup je objektivn i rezultati projekcija se mogu uvažiti kao očekivani.

Smanjenje iznosa rezervisanja po osnovu sadašnje vrednosti otpremnina (za 1,97%), u bilansu stanja na dan 31.12.2016. godine u odnosu na dan 31.12.2015. godine je posledica promene više faktora od kojih:

- s jedne strane, promena pojedinih faktora utiče na povećanje iznosa rezervisanja (povećanje prosečno očekivane otpremnine za 3,53% i povećanje ukupnog broja zaposlenih za 0,13%); a
- s druge strane strane, promena pojedinih faktora utiče na snižavanje iznosa rezervisanja (snižanje prosečnih godina staža provedenih u preduzeću za 2,71%).

Pored navedenog, promena u strukturi rezervisanja po konkretnim preduzećima je rezultat promene alikvotnog dela učešća broja zaposlenih u pojedinim preduzećima u ukupnom broju zaposlenih celog Preduzeća.

Postupak projekcije rezervisanja, uvažavanjem relevantnih odredbi MRS 19, obavlja se u više sledećih koraka:

- *prvo, shodno polu, ukupnim godinama staža radnika i godinama staža u Društvu; uvažavanjem očekivane godišnje stope fluktuacije i mortaliteta (procenjena godišnja stopa fluktuacije i mortaliteta), procenjen je broj zaposlenih koji će iskoristiti pravo na otpremninu, kao i period kada će navedene naknade zaposleni primiti;*
- *drugo, uvažavajući odredbe Kolektivnog ugovora Društva, procenjena je visina otpremnine za svaku godinu staža, koje su bile aktuelne na datum bilansa stanja; i*
- *treće, svodjenje na sadašnju vrednost očekivanih odliva za otpremnine vršena je primenom diskontnog faktora, koji predstavlja količnik diskontne stope i očekivanog rasta zarada.*

Otpremnine prilikom odlaska u penziju se, od početka 2015. godine, shodno odredbama aktuelnog Kolektivnog ugovora, u Preduzeću isplaćuju na osnovu člana 57 Kolektivnog ugovora, po kome je Poslodavac dužan da zaposlenom isplati otpremninu pri odlasku u penziju u visini dve prosečne bruto zarade u Republici Srbiji prema poslednjem objavljenom podatku republičkog organa nadležnog za statistiku. Shodno aktuelnim zakonskim propisima, navedeni iznos je neoporeziv.

Kako je za određivanje sadašnje vrednosti (nedospelih) otpremnina neophodan podatak o godišnjoj diskontnoj stopi, kao i podatak o prosečnom godišnjem rastu zarada u Republici Srbiji, u nastavku će se precizirati navedene veličine. Za **godišnju diskontnu stopu** je prihvaćena stopa od **7%**.

U paragrafu 83, MRS 19, se eksplicitno navodi da stopa koja se koristi za diskontovanje treba da bude određena u skladu sa tržišnim prinosima na datum Bilansa stanja za visoko kvalitetne korporativne obveznice. U zemljama gde ne postoji razvijeno tržište za ovakve obveznice treba koristiti tržišne prinose (na datum Bilansa stanja) državnih obveznica. Valuta i rok dospeća obveznica treba da budu u skladu sa valutom i procenjenim rokom obaveza za primanja po prestanku zaposlenja.

Kako je finansijsko tržište u Srbiji nedovoljno razvijeno, najrealnije je kao reper za određivanje diskontne stope na datum bilansa stanja koristiti godišnji prinos koji se ostvaruje kupovinom državnih hartija od vrednosti čiji je garant Republika Srbija. Shodno navedenom, diskontna stopa je određena na bazi godišnjeg prinosa na državne hartije od vrednosti emitovanim 19. oktobra 2016. godine, od strane Uprave za javni dug Ministarstva finansija Republike Srbije. Navedena hartija od vrednosti je emitovana uz godišnju kamatnu stopu od 4,20%. Kako se radi o EVRO hartiji od vrednosti, uvaživši procenjenju inflaciju u Evro zoni (Izvor: Vlada Republike Srbije "Fiskalna strategija za 2017. godinu sa projekcijama za 2018. i 2019. godinu), uz ekstrapolaciju krive prinosa na duži rok (obzirom da je rok dospeća repernih hartija od vrednost i kraći (15 godina) od prosečnog procenjenog roka dospeća primanja koja su predmet ovog obračuna), a što je zahtevano paragrafom 86, MRS 19, usvojen je reaian godišnji prinos u visini od 4%.

Godišnji očekivani rast zarada u Republici Srbiji je planiran na nivou od **4%**. Godišnja diskontna stopa i godišnji rast zarada zavise od stope inflacije.

Memorandumom Narodne banke Srbije o ciljanim stopama inflacije do 2018. godine, uvaživši i izmene usvojene na 14. sednici Izvršnog odbora NBS održanoj 10. novembra 2016. godine, pored ostalog, utvrđena je ciljana stopa inflacije za 2017. godinu od 3%, sa dozvoljenim odstupanjem (pozitivnim i negativnim) od 1,5 procentnih poena. Shodno navedenom, a uvažavajući i značajno snižavanje inflacije tokom 2015. i 2016. godine, najrealnije je inflaciju za narednu godinu planirati na nivou Memorandumom ciljane stope inflacije.

Dakle, rezervisanje se procenjuje shodno planiranoj godišnjoj inflaciji od 3%. Iz navedenog sledi da je u Republici Srbiji planiran dugoročni godišnji rast realnih zarada od 1%, što je, obzirom na planiran

rast društvenog proizvoda u narednom periodu (Izvor: Vlada Republike Srbije "Fiskalna strategija za 2017. godinu sa projekcijama za 2018. i 2019. godinu), realno ostvarivo.

Ako bi u budućnosti došlo do promene stope inflacije, primenjena logika rezultirala bi promeni nominalnih zarada, ali takođe i diskontne stope (koja je dominantno opredeljena stopom inflacije), tako da ta promena ne bi dovela do promene rezultata prezentiranih u ovom materijalu. Primenjen metodološki postupak, koji za rezultantu ima dugoročno planiran godišnji rast zarada u Republici Srbiji od 4% i dugoročnu godišnju diskontnu stopu od 7%, pretpostavlja istu inflaciju u celom budućem periodu. Ova pretpostavka je i zahtevana paragrafom 75, MRS 19.

33.2. Rezervisanja za troškove sudskih sporova

Rezervisanja za određene sudske sporove koje su protiv Društva pokrenuli poverioci/kupci/zaposleni. Rezervisanja za sudske sporove formiraju se u iznosu koji odgovara najboljoj proceni rukovodstva Društva u pogledu izdataka koji će nastati da se takve obaveze izmire.

Po mišljenju rukovodstva, nakon odgovarajućih pravnih konsultacija, ishod tih sudskih sporova neće dovesti do značajnijih gubitaka.

34. KRATKOROČNE FINANSIJSKE OBAVEZE

Struktura kratkoročnih finansijskih obaveza	<i>u 000 dinara</i>	
	<i>2016.</i>	<i>2015.</i>
Kratkoročni krediti od matičnih i zavisnih pravnih lica		
Kratkoročni krediti od ostalih povezanih lica		590
Kratkoročni krediti i zajmovi u zemlji		
Kratkoročni krediti i zajmovi u inostranstvu		
Obaveze po osnovu stalnih sredstava i sredstava obustavljenog poslovanja namenjenih prodaji		
Deo dugoročnih kredita koje dospevaju do jedne godine		30.527
Ostale kratkoročne finansijske obaveze		
UKUPNO	0	31.117

Kratkoročni krediti od ostalih povezanih lica. Pozajmica od povezanog lica EP Visokogradnja je vraćena tokom 2016. godine.

Dugoročni krediti koji dospevaju do jedne godine. Deo dugoročnih kredita koji je dospevao tokom 2016. godine je vraćen Fondu za razvoj Republike Srbije. U pitanju je kredit za održavanje likvidnosti u nominalnom iznosu od 50.000.000 RSD sa f/x EUR klauzulom, sa periodom otplate od 13 meseci, kamatnom stopom 2,5% p.a. i grejs periodom do 31.08.2015. godine. Otplata kredita se vršila kvartalno i datum dospeća poslednje otplate bio je 30.09.2016. godine. Kredit je vraćen u celosti i u predviđenom roku.

35. PRIMLJENI AVANSI, DEPOZITI I KAUCIJE

Struktura primljenih avansa, depozita i kaucija	u 000 dinara	
	2016.	2015.
Primljeni avansi od matičnih i zavisnih pravnih lica		
Primljeni avansi od ostalih povezanih pravnih lica		
Primljeni avansi od drugih pravnih lica u zemlji	6.452	17.998
Primljeni avansi od drugih pravnih lica u inostranstvu	59.332	39.206
UKUPNO	65.784	57.204

Primljeni avansi u zemlji odnose se na primljen avans od NIS-a u iznosu od 6.310 hiljada RSD i AIR Srbija u iznosu od 142 hiljada RSD, a avansi iz inostranstva odnose se na avans Federacije boksa u iznosu od 44.272 hiljada RSD, Ernest Chemical, Ghana u iznosu od 15.060 hiljada RSD.

36. OBAVEZE IZ POSLOVANJA

Struktura obaveza iz poslovanja	u 000 dinara	
	2016.	2015.
Dobavljači - matična i zavisna pravna lica u zemlji	29,442	75,247
Dobavljači - matična i zavisna pravna lica u inostranstvu		
Dobavljači - ostala povezana pravna lica u zemlji	1,279	6,896
Dobavljači - ostala povezana pravna lica u inostranstvu		2,104
Dobavljači u zemlji	7,126	4,492
Dobavljači u inostranstvu	266	252
Ostale obaveze iz poslovanja		
UKUPNO	38,113	88,991

Obaveze iz poslovanja prema matičnim i zavisnim pravnim licima u zemlji se odnose na obaveze prema EP Holding za neplaćene EHK fakture.

Obaveze prema dobavljačima - ostala povezana lica u zemlji odnose se na obaveze prema EP Energodata u iznosu od 833 hiljada RSD, Hidroinženjering u iznosu od 134 hiljada RSD, Entel u iznosu od 204 hiljada RSD i Visokogradnja u iznosu od 108 hiljada RSD.

Obaveze prema dobavljačima u zemlji odnose se na obavezu prema dobavljačima: Minicotherm u iznosu od 1.093 hiljada RSD, Manas u iznosu od 2.349 hiljada RSD, Pe-žo u iznosu od 102 hiljade RSD, BSN energy u iznosu od 525 hiljada RSD, Sipatec u iznosu od 691 hiljada RSD, Tehnološko metaluski fakultet u iznosu od 297 hiljada RSD, Cleantek Zrenjanin u iznosu od 133 hiljada RSD, Dexy Co u iznosu od 173 hiljada RSD, M-Lux u iznosu od 120 hiljada RSD, Autorski biro u iznosu od 414 hiljada RSD, Beogradske elektrane u iznosu od 175 hiljada RSD, EPS u iznosu od 200 hiljada RSD i ostali dobavljači u ukupnom iznosu od 854 hiljada RSD.

Obaveze prema dobavljačima u inostranstvu odnose se na dobavljače u filijali u Kazahstanu u iznosu od 261 hiljada RSD i ostale dobavljače u inostranstvu 5 hiljada RSD.

Rukovodstvo Društva smatra da iskazana vrednost obaveza iz poslovanja odražava njihovu fer vrednost na dan bilansa stanja.

37. OSTALE KRATKOROČNE OBAVEZE

Struktura ostalih kratkoročnih obaveza	u 000 dinara	
	2016.	2015.
Obaveze iz specifičnih poslova:		
a) Obaveze iz specifičnih poslova - matična i zavisna pravna lica		
b) Obaveze iz specifičnih poslova - ostala povezana pravna lica		
c) Obaveze iz specifičnih poslova - druga pravna lica		
<i>Svega (obaveze iz specifičnih poslova)</i>	-	-
<i>Obaveze po osnovu zarada i naknada zarada</i>	11.856	12.799
Druge obaveze:		
a) Obaveze po osnovu kamata i troškova finansiranja		
b) Obaveze za dividende		106
c) Obaveze za učešće u dobitku		
d) Obaveze prema zaposlenima	306	313
e) Obaveze prema direktoru, odnosno članovima organa upravljanja i nadzora	1.780	
f) Obaveze prema fizičkim licima za naknade po ugovorima		
g) Obaveze za kratkoročna rezervisanja		
h) Ostale razne obaveze	683	390
<i>Svega (druge obaveze)</i>	2.769	809
UKUPNO	14.625	13.608

Obaveze po osnovu zarada i naknada zarada se odnose na decembarsku zaradu 2016. godine isplaćenu tokom januara 2017. godine.

Obaveze prema zaposlenima odnose se na prevoz za decembar 2016 isplaćen tokom januara 2017 godine i neisplaćenu otpremninu zbog odlaska u penziju.

Obaveze prema članovima organa upravljanja odnose se na neisplaćena primanja odboru direktora i to: za period od aprila do decembra 2016 godine za 3 člana i od juna do decembra za 2 člana odbora direktora.

Ostale razne obaveze odnose se na obaveze za stipendiju u iznosu od 666 hiljada dinara i obaveze za članarinu komorama za zarade za decembar 2016. godine.

Rukovodstvo Društva smatra da iskazana vrednost ostalih kratkoročnih obaveza odgovara njihovoj fer vrednosti na dan bilansa stanja.

38. OBAVEZE PO OSNOVU POREZA NA DODATU VREDNOST, OBAVEZE ZA OSTALE POREZE, DOPRINOSE I DRUGE DAŽBINE I PASIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA

38.1. Obaveze po osnovu poreza na dodatu vrednost

Obaveze po osnovu poreza na dodatu vrednost	u 000 dinara	
	2016.	2015.
Obaveze po osnovu poreza na dodatu vrednost (PDV)	3.529	
UKUPNO	3.529	0

Obaveze po osnovu PDV-a odnose se na obavezu za PDV za decembar koji je plaćen u januaru 2017. godine. Obaveze za PDV se odnose na razliku obračunatog poreza i prethodnog poreza.

38.2. Obaveze za ostale poreze, doprinose i druge dažbine

Obaveze za ostale poreze, doprinose i druge dažbine	u 000 dinara	
	2016.	2015.
Obaveze za porez iz rezultata		
Obaveze za ostale poreze, doprinose i druge dažbine	1.261	1.964
UKUPNO	1.261	1.964

Obaveze za ostale poreze, doprinose i druge dažbine se odnose na obaveze za poreze i doprinose za neisplaćena primanja članova Odbora direktora u iznosu od 1.036 hiljada RSD, obaveze za porez na stipendije u iznosu od 89 hiljada RSD, obaveze za porez na dobit u filijali Kazahstan u iznosu od 117 hiljada RSD, komunalna taksa na firmu u iznosu od 12 hiljada dinara, nak.za zaštitu i unapređenje životne sredine u iznosu od 5 hiljada RSD i obaveze za porez na prevoz za decembar 2016 godine u iznosu od 2 hiljade RSD.

38.3. Pasivna vremenska razgraničenja

Obaveze za ostale poreze doprinose i druge dažbine	u 000 dinara	
	2016.	2015.
Unapred obračunati troškovi:		
a) Unapred obračunati troškovi - matična, zavisna i ostala povezana pravna lica		
b) Unapred obračunati troškovi - druga pravna lica	1,280	1,371
<i>Svega (unapred obračunati troškovi)</i>	<i>1,280</i>	<i>1,371</i>
Unapred naplaćeni prihodi:		
a) Unapred naplaćeni prihodi - matična, zavisna i ostala povezana pravna lica		
b) Unapred naplaćeni prihodi - druga pravna lica		
<i>Svega (unapred plaćeni prihodi)</i>	<i>-</i>	<i>-</i>
Ostala pasivna vremenska razgraničenja		
UKUPNO	1,280	1,371

Unapred obračunati troškovi se odnose na izvršene kalkulacije troškova podizvođača Lusso na ugovoru Air Srbija.

39. ODLOŽENA PORESKA SREDSTVA I OBAVEZE

Odložena poreska sredstva i obaveze	u 000 dinara	
	2016.	2015.
Odložena poreska sredstva		
Odložene poreske obaveze	38.512	40.028
UKUPNO	38.512	40.028

Odložena poreska sredstva su iznosi poreza na dobitak koji će biti nadoknadivi u budućim periodima po osnovu: odbitnih privremenih razlika, i neiskorišćenih poreskih kredita prenetih u naredni period. Odbitna privremena razlika nastaje u slučajevima kada je u bilansima društava, po određenim osnovama, već prikazan rashod, koji će se sa poreskog aspekta priznati u narednim periodima. Odložena poreska sredstva se proveravaju na dan 31. decembra i priznaju se samo ako društvo proceni da je verovatno da će u budućim periodima postojati oporeziva dobit za čije umanjeње će moći da se koriste odložena poreska sredstva.

Shodno aktuelnom Zakonu o porezu na dobit, uvažavajući i pretpostavku o neograničenom trajanju društva, po pravilu, priznaju se odložena poreska sredstva po osnovu odbitnih privremenih razlika. S druge strane, za priznavanje odloženih poreskih sredstava po osnovu neiskorišćenih poreskih gubitaka i poreskih kredita, potrebno je izvršiti projekciju poreskog bilansa za period kada je, shodno zakonskim rešenjima, po ovim osnovama, moguće umanjiti obavezu poreza na dobit.

Iznos odloženih poreskih sredstava izračunat je množenjem visine odbitne privremene razlike na kraju godine sa stopom poreza na dobit Društva (15%).

Odložene poreske obaveze koje su iskazane na dan 31. decembra se odnose na *oporezive privremene razlike* između knjigovodstvene vrednosti sredstava koja podležu amortizaciji i njihove poreske osnovice. Naime, usled različitih odredbi na bazi kojih se u Društvu određuje računovodstvena amortizacija (shodno odredbama profesionalne regulative, MRS/MSFI i dr.) i odredbi kojima se određuje poreska amortizacija (Shodno Zakonu o porezu na dobit pravnih lica), Društvo će u budućem periodu platiti veći porez na dobitak nego što bi platilo da mu se sa aspekta poreskog zakonodavstva prizna stvarno iskazana knjigovodstvena amortizacija. Iz navedenog razloga, Društvo priznaje odloženu poresku obavezu, koja predstavlja porez na dobitak koji će biti plativ kada Društvo „povrati“ knjigovodstvenu vrednost sredstava.

Iznos odloženih poreskih obaveza izračunat je množenjem visine oporezive privremene razlike na kraju godine sa stopom poreza na dobit Društva (15%).

Promene stanja odloženih poreskih sredstava u toku godine bile su kao što sledi:

u 000 dinara

Odložena poreska sredstva	Poreska vrednost sredstava koja podležu amortizaciji je veća od knjigovodstvene vrednosti sredstava		Kapitalni gubici kod investicionih nekretnina i stalnih sred. namenjenih prodaji	Poreski nepriznata rezervisanja	Neplaćeni javni prihodi	Ostalo	Ukupno
	Nekretnine	Nematerijalna imovina, postrojenja i oprema					
Stanje 01.01.2015. godine				495	92		587
Na teret/u korist bilansa uspeha				(61)	(92)		(153)
Direktno na teret kapitala							-
Stanje 31.12.2015. godine	-	-	-	434	-	-	434
Na teret/u korist bilansa uspeha							-
Direktno na teret kapitala		7		(9)	3	120	121
Stanje 31.12.2016. godine	-	7	-	425	3	120	555

Promene stanja odloženih poreskih obaveza u toku godine bile su kao što sledi:

u 000 dinara

Odložene poreske obaveze	Knjigovodstvena vrednost sredstava koja se amortizuju je veća od poreske vrednosti sredstava		Kapitalni dobiti kod investicionih nekretnina i stalnih sred. namenjenih prodaji	Ostalo	Ukupno
	Nekretnine	Nematerijalna imovina, postrojenja i oprema			
Stanje 01.01.2015. godine	40,243	11	270		40,524
Na teret/u korist bilansa uspeha	(157)	91	4		(62)
Direktno na teret kapitala					-
Stanje 31.12.2015. godine	40,086	102	274	-	40,462
Na teret/u korist bilansa uspeha	-				-
Direktno na teret kapitala	(1,338)	(102)	45		(1,395)
Stanje 31.12.2016. godine	38,748	-	319	-	39,067

Rekapitulacija promene stanja odloženih poreskih sredstava/obaveza Društva prikazana je u narednoj tabeli:

Stanje i promena stanja odloženih poreskih obaveza	<i>u 000 dinara</i>	
	<i>2016.</i>	<i>2015.</i>
Stanje odloženih poreskih obaveza na kraju prethodne godine	40,028	39,937
Stanje odloženih poreskih obaveza na kraju tekuće godine	38,512	40,028
Promena stanja odloženih poreskih obaveza	1,516	(91)

Promena stanja odloženih poreskih obaveza	<i>u 000 dinara</i>	
	<i>2016.</i>	<i>2015.</i>
Odloženi poreski rashodi perioda		91
Odloženi poreski prihodi perioda	1,516	
Revalorizacije rezerve	(1,170)	
Neraspoređeni dobitak prethodne godine		
UKUPNO	346	91

40. USAGLAŠAVANJE POTRAŽIVANJA I OBAVEZA

Društvo je izvršilo usaglašavanje potraživanja i obaveza sa stanjem na dan 31.12.2016. godine i ne postoje materijalno značajni neusaglašeni iznosi.

41. VANBILANSNA AKTIVA I VANBILANSNA PASIVA

Shodno zakonskim odredbama (Pravilnik o sadržini i formi obrazaca finansijskih izveštaja za privredna društva, zadruge, druga pravna lica i preduzetnike), Društvo je u svojim finansijskim izveštajima iskazalo vanbilansnu aktivu i vanbilansnu pasivu. Stavke iskazane u okviru vanbilansne aktive i vanbilansne pasive, a koje su prikazane u narednoj tabeli, ne predstavljaju sredstva ni obaveze Društva, već prvenstveno služe u kontekstu informativne uloge korisnika finansijskih izveštaja.

Struktra vanbilansne aktive i pasive data je u narednoj tabeli.

Struktura vanbilansne aktive i pasive	<i>u 000 dinara</i>	
	<i>2016.</i>	<i>2015.</i>
Primljena jemstva, garancije i druga prava		
Data jemstva	197.555	
Date garancije	51.285	75.278
Ostalo	1.354	1.392
UKUPNO	250.194	76.670

Data jemstva su solidarna jemstva po osnovu ugovora o dugoročnom okvirnom aranžmanu za izdavanje činidbenih garancija i kredita kod Jubmes banke.

Date garancije su prouzrokovane redovnim poslovanjem društva (garancije za povraćaj avansa, dobro izvršenje posla i garantni period).

42. HIPOTEKE UPISANE NA TERET I U KORIST DRUŠTVA

Ne postoje hipoteke na teret i u korist društva.

43. TRANSAKCIJE SA POVEZANIM STRANAMA

Shodno zahtevima iz MRS 24 – Obelodanjivanja povezanih strana, u nastavku je izvršeno obelodanjivanje odnosa, transakcija i dr., između Društva i povezanih strana. Povezanim stranama se, sa aspekta Društva, smatra: **zavisna društva i ključno rukovodeće osoblje** (ona lica koja imaju ovlašćenja i odgovornost za planiranje, usmeravanje i kontrolisanje aktivnosti entiteta, direktno ili indirektno, uključujući i sve direktore, bez obzira da li su izvršni ili ne) i njihove bliske članove porodice.

Sa aspekta **poveznih društava**, u sledeće dve tabele su prikazane transakcije koje rezultiraju iskazanim prihodom i rashodom u bilansu uspeha, i iskazanim obavezama i potraživanjima u bilansu stanja.

Prihodi i rashodi od povezanih pravnih lica	u 000 dinara	
	2016.	2015.
Poslovni prihodi		
Holding		
Visokogradnja	8,480	
Entel	1,436	211
Urbanizam i arhitektura		732
Synnivile	3,468	1,191
Energopet		1,436
<i>Svegaposlovni prihodi</i>	<i>13,384</i>	<i>3,570</i>
Poslovni rashodi:		
Holding	8,663	21,738
Visokogradnja	117	217
Entel	679	910
Energodata	1,404	1,254
Hidroinženjering	229	
Garant	594	852
Dom 12	164	178
Synnivile		
<i>Svega poslovni rashodi</i>	<i>11,850</i>	<i>25,149</i>
Finansijski prihodi		
Holding		20
Visokogradnja	439	1,665
Niskogradnja		41
Oprema		63
Entel		7
Urbanizam i arhitektura	13	6
Garant		6
Synnivile	9	7
Energoplast	14,132	15,446
Energopet	62,603	52,534
<i>Svega finansijski prihodi</i>	<i>77,196</i>	<i>69,795</i>
Finansijski rashodi		
Holding	1,146	466
Visokogradnja	3,351	32
Synnivile	1	-
Garant		-
Niskogradnja	39	-
EP Ghana	-	-
Energopet	-	11
Energoplast	-	-
<i>Svega finansijski rashodi</i>	<i>4,537</i>	<i>509</i>
Ostali prihodi		
Holding	50,624	-
Energoplast	9	-
<i>Svega ostali prihodi</i>	<i>50,633</i>	
Ostali rashodi		
<i>Svega ostali rashodi</i>	-	-
UKUPNI PRIHODI	141,213	73,365
UKUPNI RASHODI	16,387	25,658

Potraživanja i obaveze od povezanih pravnih lica	u 000 dinara	
	2016.	2015.
Potraživanja:		
Holding		-
Visokogradnja	6,038	22,920
Oprema		
Arhitektura	898	884
Garant		
Synniville	1,733	292
Entel		
EP Ghana		
Eneropet		561
Energoplast		
<i>Svega</i>	<i>8,669</i>	<i>24,657</i>
Obaveze:		
Holding	29,442	75,247
Visokogradnja	108	8,880
Entel	204	67
Energodata	833	53
Zahinos		
Arhitektura		
Hidroinženjering	134	
<i>Svega</i>	<i>30,721</i>	<i>84,247</i>

44. POTENCIJALNE OBAVEZE I POTENCIJALNA SREDSTVA

Potencijalne obaveze, koje mogu da rezultiraju odlivom ekonomskih koristi Društva, prvenstveno mogu da nastanu po osnovu sudskih sporova. Potencijalna **obaveza po osnovu sudskih sporova** se prvenstveno ogleda u mogućnosti okončanja sudskih sporova na štetu Društva, a za šta nije stvorena obaveza ili izvršeno rezervisanje u bilansu stanja.

Potencijalna sredstva, koja mogu da rezultiraju prilivom ekonomskih koristi Društva, prvenstveno mogu da nastanu po osnovu sudskih sporova u kojima je Društvo tužilac.

Potencijalna **sredstva po osnovu sudskih sporova** se ogledaju u mogućnosti okončanja sudskih sporova u korist Društva, a za šta nije stvoreno potraživanje u bilansu stanja ili na neki drugi način iskazana ekonomska korist Društva (na primer, umanjenjem vrednosti neopravdanog avansa i sl.).

Detaljnije informacije o sudskim sporovima su prezentovane u sledećoj tabeli:

Energoprojekt Industrija a.d.

Red. br.	Tužilac	Tuženi	Osnov spora	Vrednost spora	Nadležni sud	Fizičko ili pravno lice	Stepen postupka	Očekivani termin okončanja spora	Stanje predmeta i prognoza ishoda spora
1.	Milanka Bančić	EP Industrija a.d.	Stambeni prostor	Nenovčani zahtev	Treći osnovni sud u Beogradu	Fizičko	Žalbeni	Neizvesno	Prvostepenom presudom odbijen tužbeni zahtev u celosti. Tužilja je uložila žalbu Apelacionom sudu u Beogradu. Konačan ishod neizvestan.
2.	EP Industrija a.d.	Jugoremedija a.d. - u stečaju	Prijava potraživanja	EUR 321.146,18	Privredni sud u Zrenjaninu	Pravno	Prvostepeni	Neizvesno	RSD 28.884.312,77 - priznat po zaključku o ispravci
3.	Marko Martinoli	EP Industrija a.d.	Poništaj fin. izveštaja	Nenovčani zahtev	Privredni sud u Beogradu	Fizičko	Žalbeni	Neizvesno	Prvostepeno u korist EP Industrije. Ishod neizvestan
4.	Marko Martinoli	EP Industrija a.d.	Zahtev za održavanje vanredne sednice Skupštine akcionara	Nenovčani zahtev	Privredni sud u Beogradu	Fizičko	Žalbeni	Neizvesno	Apelacioni sud poništio rešenje kojim je prvostepeni sud delimično usvojio zahtev. Očekuje se novo rešenje prvostepenog suda. Ishod spora neizvestan.
5.	EP Industrija a.d.	Milanka Bančić	Poništaj rešenja	Nenovčani zahtev	Upravni sud	Fizičko		Neizvesno	Podnete dve tužbe za poništaj dva rešenja Sekretarijata za inspeksijske poslove gradske uprave grada Beograda.

Društvo nema drugih aktivnih materijalno značajnih sudskih sporova.

45. DOGAĐAJI NAKON DATUMA BILANSA STANJA

Nakon dana bilansa stanja nije bilo događaja koji bi bitnije uticali na verodostojnost iskazanih finansijskih izveštaja.

U Beogradu,
16.03.2017. godine

direktor

Mirjana Janjić, dipl.inž.građ.

"ENERGOPROJEKT INDUSTRIJA" AD, BEOGRAD

**IZVEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA
O IZVRŠENOJ REVIZIJI
KONSOLIDOVANIH FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA
ZA 2016. GODINU**

"ENERGOPROJEKT INDUSTRIJA" AD, BEOGRAD

IZVEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA O IZVRŠENOJ REVIZIJI
KONSOLIDOVANIH GODIŠNJIH FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA ZA 2016. GODINU

S A D R Ź A J

Strana

IZVEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA

FINANSIJSKI IZVEŠTAJI:

KONSOLIDOVANI BILANS STANJA

KONSOLIDOVANI BILANS USPEHA

KONSOLIDOVANI IZVEŠTAJ O OSTALOM REZULTATU

KONSOLIDOVANI IZVEŠTAJ O TOKOVIMA GOTOVINE

KONSOLIDOVANI IZVEŠTAJ O PROMENAMA NA KAPITALU

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

IZVEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA

Akcionarima "Energoprojekt Industrija" a.d., Beograd

Izveštaj o konsolidovanim finansijskim izveštajima

Izvršili smo reviziju priloženih konsolidovanih godišnjih finansijskih izveštaja "Energoprojekt Industrija" a.d., Beograd (dalje u tekstu i: Matično društvo) i njegovih zavisnih društava (dalje u tekstu zajedno: Grupa), koji uključuju konsolidovani bilans stanja na dan 31. decembra 2016. godine, konsolidovani bilans uspeha, konsolidovani izveštaj o ostalom rezultatu, konsolidovani izveštaj o promenama na kapitalu i konsolidovani izveštaj o tokovima gotovine za godinu završenu na taj dan, kao i napomene uz konsolidovane finansijske izveštaje koje uključuju pregled značajnih računovodstvenih politika i druge objašnjavajuće informacije.

Odgovornost rukovodstva za finansijske izveštaje

Rukovodstvo je odgovorno za pripremu i fer prezentaciju ovih konsolidovanih finansijskih izveštaja u skladu sa računovodstvenim propisima važećim u Republici Srbiji, kao i za ustrojavanje neophodnih internih kontrola koje omogućuju pripremu finansijskih izveštaja koji ne sadrže greške, bilo namerne ili slučajne.

Odgovornost revizora

Naša odgovornost je da izrazimo mišljenje o ovim konsolidovanim finansijskim izveštajima na osnovu svoje revizije. Reviziju smo izvršili u skladu sa Međunarodnim standardima revizije. Ovi standardi nalažu da radimo u skladu sa etičkim zahtevima i da reviziju planiramo i izvršimo na način koji omogućava da se, u razumnoj meri, uverimo da finansijski izveštaji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze.

Revizija uključuje sprovođenje postupaka u cilju pribavljanja revizijskih dokaza o iznosima i obelodanjanjima datim u finansijskim izveštajima. Izbor postupaka je zasnovan na revizorskom prosuđivanju, uključujući procenu rizika materijalno značajnih pogrešnih iskaza u finansijskim izveštajima, nastalim usled kriminalne radnje ili greške. Prilikom procene rizika, revizor razmatra interne kontrole koje su relevantne za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izveštaja, u cilju osmišljavanja revizijskih postupaka koji su odgovarajući datim okolnostima, ali ne u cilju izražavanja mišljenja o efikasnosti internih kontrola pravnog lica. Revizija takođe, uključuje ocenu primenjenih računovodstvenih politika i značajnih procena izvršenih od strane rukovodstva, kao i ocenu opšte prezentacije finansijskih izveštaja.

Smatramo da su pribavljeni revizijski dokazi dovoljni i odgovarajući da obezbede osnovu za naše revizorsko mišljenje.

Mišljenje

Po našem mišljenju, konsolidovani finansijski izveštaji istinito i objektivno po svim materijalno značajnim pitanjima, prikazuju konsolidovano finansijsko stanje "Energoprojekt Industrija" a.d., Beograd i njegovih zavisnih društava na dan 31. decembra 2016. godine, kao i konsolidovane rezultate poslovanja i konsolidovane tokove gotovine za poslovnu godinu završenu na taj dan, u skladu sa računovodstvenim propisima važećim u Republici Srbiji i računovodstvenim politikama obelodanjenim u napomenama uz konsolidovane finansijske izveštaje.

IZVEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA

Akcionarima "Energoprojekt Industrija" a.d., Beograd

Izveštaj o konsolidovanim finansijskim izveštajima - Nastavak

Ostala pitanja

Konsolidovani godišnji finansijski izveštaji Matičnog društva za 2015. godinu bili su predmet revizije od strane drugog revizora, koji je u svom mišljenju od 25. aprila 2016. godine izrazio pozitivno mišljenje.

U Beogradu, 20. april 2017. godine

„MOORE STEPHENS
Revizija i Računovodstvo“ d.o.o. Beograd

Zoran Vidović

Licencirani ovlašćeni revizor

„MOORE STEPHENS
Revizija i Računovodstvo“ d.o.o. Beograd

Bogoljub Aleksić

Direktor

IZVEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA O USAGLAŠENOSTI GODIŠNJEG IZVEŠTAJA O POSLOVANJU SA FINANSIJSKIM IZVEŠTAJIMA

Akcionarima "Energoprojekt Industrija" a.d, Beograd

Izvršili smo reviziju pojedinačnih i konsolidovanih godišnjih finansijskih izveštaja društva "Energoprojekt Industrija" a.d, Beograd (dalje u tekstu i: Društvo) za 2016. godinu, na koje smo izdali mišljenje 10. marta 2017. godine, odnosno 20. aprila 2017. godine.

U skladu sa zahtevima koji proističu iz člana 30. Zakona o reviziji („Sl. glasnik RS“ br. 62/2013) i člana 11. Pravilnika o uslovima za obavljanje revizije finansijskih izveštaja javnih društava („Sl. glasnik RS“ br. 114/2013) izvršili smo proveru usklađenosti godišnjeg izveštaja o poslovanju sa godišnjim finansijskim izveštajima Društva.

Rukovodstvo Društva je odgovorno za sastavljanje i tačnost godišnjeg izveštaja o poslovanju (koji obuhvata informacije i za pojedinačne i za konsolidovane finansijske izveštaje) u skladu sa važećom zakonskom regulativom.

Naša odgovornost je da sprovođenjem revizorskih postupaka u skladu sa Međunarodnim standardom revizije 720 - Odgovornost revizora u vezi sa ostalim informacijama u dokumentima koji sadrže finansijske izveštaje koji su bili predmet revizije, iznesemo svoj zaključak u vezi sa usklađenošću izveštaja o poslovanju sa finansijskim izveštajima Društva za 2016. godinu.

Na bazi sprovedenih revizorskih postupaka nismo uočili materijalno značajne nekonzistentnosti, koje bi ukazivale da godišnji izveštaj o poslovanju za 2016. godinu nije usklađen sa godišnjim finansijskim izveštajima Društva za istu poslovnu godinu.

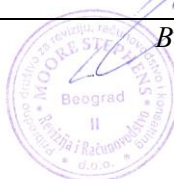
U Beogradu, 25. aprila 2017. godine

„MOORE STEPHENS
Revizija i Računovodstvo“ d.o.o., Beograd

Zoran Vidović
Licencirani ovlašćeni revizor

„MOORE STEPHENS
Revizija i Računovodstvo“ d.o.o., Beograd

Bogoljub Aleksić
Direktor

Naziv	EP INDUSTRIJA AD-KONSOLIDOVANI
Sedište	NOVI BEOGRAD, Bulevar Mihaila Pupina 12
Matični broj	7073224
Šif. delatnosti	7112
PIB	100830795

BILANS STANJA
na dan 31.12.2016. godine

U hiljadama din

Grupa računa, račun	POZICIJA	AOP	Iznos		
			Tekuća godina 31.12.2016.	Prethodna godina	
				Krajnje stanje 31.12.2015.	Početno stanje 01.01.20
1	2	3	5	6	7
	AKTIVA				
00	A. UPISANI NEUPLAĆEN KAPITAL	0001			
	B. STALNA IMOVINA (0003+0010+0019+0024+0034)	0002	943,031	927,477	-
01	I. NEMATERIJALNA IMOVINA (0004+0005+0006+0007+0008+0009)	0003	2,730	3,223	-
010 i deo 019	1. Uaganja u razvoj	0004			
011, 012 i deo 019	2. Koncesije, patenti, licence, robne i uslužne marke, softver i ostala prava	0005	2,730	3,223	
013 i deo 019	3. Gudvil	0006			
014 i deo 019	4. Ostala nematerijalna imovina	0007			
015 i deo 019	5. Nematerijalna imovina u pripremi	0008			
016 i deo 019	6. Avansi za nematerijalnu imovinu	0009			
02	II. NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA (0011+0012+0013+0014+0015+0016+0017+0018)	0010	316,826	330,255	-
020, 021 i deo 029	1. Zemljište	0011			
022 i deo 029	2. Gradjevinski objekti	0012	300,301	310,946	
023 i deo 029	3. Postrojenja i oprema	0013	10,950	14,022	
024 i deo 029	4. Investicione nekretnine	0014	5,464	5,166	
025 i deo 029	5. Ostale nekretnine, postrojenja i oprema	0015	111	121	
026 i deo 029	6. Nekretnine, postrojenja i oprema u pripremi	0016			
027 i deo 029	7. Ulaganja na tuđim nekretninama, postrojenjima i opremi	0017			
028 i deo 029	8. Avansi za nekretnine, postrojenja i opremu	0018			
03	III. BIOLOŠKA SREDSTVA (0020+0021+0022+0023)	0019	-	-	-
030, 031 i deo 039	1. Šume i višegodišnji zasadi	0020			
032 i deo 039	2. Osnovno stado	0021			
037 i deo 039	3. Biološka sredstva u pripremi	0022			
038 i deo 039	4. Avansi za biološka sredstva	0023			
04, osim 047	IV. DUGOROČNI FINANSIJSKI PLASMANI (0025+0026+0027+0028+0029+0030+0031+0032+0033)	0024	623,475	593,999	-
040 i deo 049	1. Učešća u kapitalu zavisnih pravnih lica	0025			
041 i deo 049	2. Učešća u kapitalu pridruženih pravnih lica i zajedničkim poduhvatima	0026	622,658	592,376	
042 i deo 049	3. Učešća u kapitalu ostalih pravnih lica i druge hartije od vrednosti raspoložive za prodaju	0027			
deo 043, deo 044 i deo 049	4. Dugoročni plasmani matičnim i zavisnim pravnim licima	0028			
deo 043, deo 044 i deo 049	5. Dugoročni plasmani ostalim povezanim pravnim licima	0029			
deo 045 i deo 049	6. Dugoročni plasmani u zemlji	0030			
deo 045 i deo 049	7. Dugoročni plasmani u inostranstvu	0031			
046 i deo 049	8. Hartije od vrednosti koje se drže do dospeća	0032			
048 i deo 049	9. Ostali dugoročni finansijski plasmani	0033	817	1,623	
05	V. DUGOROČNA POTRAŽIVANJA (0035+0036+0037+0038+0039+0040+0041)	0034	-	-	-
050 i deo 059	1. Potraživanja od matičnog i zavisnih pravnih lica	0035			
051 i deo 059	2. Potraživanja od ostalih povezanih lica	0036			
052 i deo 059	3. Potraživanja po osnovu prodaje na robni kredit	0037			
053 i deo 059	4. Potraživanja za prodaju po ugovorima o finansijskom lizingu	0038			
054 i deo 059	5. Potraživanja na osnovu jemstva	0039			
055 i deo 059	6. Sporna i sumnjiva potraživanja	0040			
056 i deo 059	7. Ostala dugoročna potraživanja	0041			
288	V. ODLOŽENA PORESKA SREDSTVA	0042			

Grupa računa, račun	POZICIJA	AOP	Iznos		
			Tekuća godina 31.12.2016.	Prethodna godina	
				Krajnje stanje 31.12.2015.	Početno stanje 01.01.20
1	2	3	5	6	7
	G.OBRTNA IMOVINA (0044+0051+0059+0060+0061+0062+0068+0069+0070)	0043	194,612	242,557	-
Klasa 1	I. ZALIHE (0045+0046+0047+0048+0049+0050)	0044	4,133	7,625	-
10	1. Materijal, rezervni delovi, alat i sitan inventar	0045			
11	2. Nedovršena proizvodnja i nedovršene usluge	0046			
12	3. Gotovi proizvodi	0047			
13	4. Roba	0048		1,138	
14	5. Stalna sredstva namenjena prodaji	0049			
15	6. Plaćeni avansi za zalihe i usluge	0050	4,133	6,487	
20	II. POTRAŽIVANJA PO OSNOVU PRODAJE (0052+0053+0054+0055+0056+0057+0058)	0051	81,741	77,118	-
200 i deo 209	1. Kupci u zemlji - matična i zavisna pravna lica	0052			
201 i deo 209	2. Kupci u inostranstvu - matična i zavisna pravna lica	0053			
202 i deo 209	3. Kupci u zemlji - ostala povezana lica	0054	2,631	1,737	
203 i deo 209	4. Kupci u inostranstvu - ostala povezana lica	0055	6,038	22,920	
204 i deo 209	5. Kupci u zemlji	0056	27,842	6,529	
205 i deo 209	6. Kupci u inostranstvu	0057	45,230	45,932	
206 i deo 209	7. Ostala potraživanja po osnovu prodaje	0058			
21	III. POTRAŽIVANJA IZ SPECIFIČNIH POSLOVA	0059			
22	IV. DRUGA POTRAŽIVANJA	0060	4,353	1,206	
236	V. FINANSIJSKA SREDSTVA KOJA SE VREDNUJU PO FER VREDNOST KROZ BILANS USPEHA	0061			
23 osim 236 i 237	VI. KRATKOROČNI FINANSIJSKI PLASMANI (0063+0064+0065+0066+0067)	0062	-	9,903	-
230 i deo 239	1. Kratkoročni krediti i plasmani - matična i zavisna pravna lica	0063			
231 i deo 239	2. Kratkoročni krediti i plasmani - ostala povezana pravna lica	0064		334	
232 i deo 239	3. Kratkoročni krediti i zajmovi u zemlji	0065			
233 i deo 239	4. Kratkoročni krediti i zajmovi u inostranstvu	0066			
4, 235, 238 i deo 2	5. Ostali kratkoročni finansijski plasmani	0067		9,569	
24	VII. GOTOVINSKI EKIVALENTI I GOTOVINA	0068	28,829	79,955	
27	VIII. POREZ NA DODATU VREDNOST	0069		1,878	
28 osim 288	IX. AKTIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA	0070	75,556	64,872	
	D. UKUPNA AKTIVA = POSLOVNA IMOVINA (0001+0002+0042+0043)	0071	1,137,643	1,170,034	-
88	Đ. VANBILANSNA AKTIVA	0072	250,194	76,670	
	PASIVA				
	A. KAPITAL (0402+0411-0412+0413+0414+0415- 0416+0417+0420-0421) ≥ 0 = (0071-0424-0441-0442)	0401	971,703	932,858	-
30	I. OSNOVNI KAPITAL (0403+0404+0405+0406+0407+0408+0409+0410)	0402	89,558	89,558	-
300	1. Akcijski kapital	0403	80,897	80,897	
301	2. Udeli društava sa ograničenom odgovornošću	0404			
302	3. Ulozi	0405			
303	4. Državni kapital	0406			
304	5. Društveni kapital	0407			
305	6. Zadrružni udeli	0408			
306	7. Emisiona premija	0409			
309	8. Ostali osnovni kapital	0410	8,661	8,661	
31	II. UPISANI A NEUPLAĆENI KAPITAL	0411			
047 i 237	III. OTKUPLJENE SOPSTVENE AKCIJE	0412			
32	IV. REZERVE	0413	22,504	22,504	
330	V. REVALORIZACIONE REZERVE PO OSNOVU REVALORIZACIJE NEMATERIJALNE IMOVINE, NEKRETNINA, POSTROJENJA I OPREME	0414	412,031	430,866	
33 osim 330	VI. NEREALIZOVANI DOBICI PO OSNOVU HARTIJA OD VREDNOSTI I DRUGIH KOMONENTI OSTALOG SVEOBUHVAATNOG REZULTATA (potražna salda računa grupe 33 osim 330)	0415			
33 osim 330	VII. NEREALIZOVANI GUBICI PO OSNOVU HARTIJA OD VREDNOSTI I DRUGIH KOMONENTI OSTALOG SVEOBUHVAATNOG REZULTATA (dugovna salda računa grupe 33 osim 330)	0416			
				723	

Grupa računa, račun	POZICIJA	AOP	Iznos		
			Tekuća godina 31.12.2016.	Prethodna godina	
				Krajnje stanje 31.12.2015.	Početno stanje 01.01.20
1	2	3	5	6	7
34	VIII. NERASPOREĐENI DOBITAK (0418+0419)	0417	447,610	390,653	-
340	1. Neraspoređeni dobitak ranijih godina	0418	402,130	349,319	
341	2. Neraspoređeni dobitak tekuće godine	0419	45,480	41,334	
	IX. UČEŠĆE BEZ PRAVA KONTROLE	0420			
35	X. GUBITAK (0422+0423)	0421	-	-	-
350	1. Gubitak ranijih godina	0422			
351	2. Gubitak tekuće godine	0423			
	B. DUGOROČNA REZERVISANJA I OBAVEZE (0425+0432)	0424	2,836	2,893	-
40	I. DUGOROČNA REZERVISANJA (0426+0427+0428+0429+0430+0431)	0425	2,836	2,893	-
400	1. Rezervisanja za troškove u garantnom roku	0426			
401	2. Rezervisanja za troškove obnavljanja prirodnih bogatstava	0427			
403	3. Rezervisanja za troškove restrukturiranja	0428			
404	4. Rezervisanja za naknade i druge beneficije zaposlenih	0429	2,836	2,893	
405	5. Rezervisanja za troškove sudskih sporova	0430			
402 i 409	6. Ostala dugoročna rezervisanja	0431			
41	II. DUGOROČNE OBAVEZE (0433+0434+0435+0436+0437+0438+0439+0440)	0432	-	-	-
410	1. Obaveze koje se mogu konvertovati u kapital	0433			
411	2. Obaveze prema matičnim i zavisnim pravnim licima	0434			
412	3. Obaveze prema ostalim povezanim pravnim licima	0435			
413	4. Obaveze po emitovanim hartijama od vrednosti u periodu dužem od godinu dana	0436			
414	5. Dugoročni krediti i zajmovi u zemlji	0437			
415	6. Dugoročni krediti i zajmovi u inostranstvu	0438			
416	7. Obaveze po osnovu finansijskog lizinga	0439			
419	8. Ostale dugoročne obaveze	0440			
498	V. ODLOŽENE PORESKE OBAVEZE	0441	38,512	40,028	
42 do 49 (osim 498)	G. KRATKOROČNE OBAVEZE (0443+0450+0451+0459+0460+0461+0462)	0442	124,592	194,255	-
42	I. KRATKOROČNE FINANSIJSKE OBAVEZE (0444+0445+0446+0447+0448+0449)	0443	-	31,117	-
420	1. Kratkoročni krediti od matičnih i zavisnih pravnih lica	0444			
421	2. Kratkoročni krediti od ostalih povezanih lica	0445		590	
422	3. Kratkoročni krediti i zajmovi u zemlji	0446			
423	4. Kratkoročni krediti i zajmovi u inostranstvu	0447			
427	5. Obaveze po osnovu stalnih sredstava i sredstava obustavljenog poslovanja namenjenih prodaji	0448			
424,425,426 i 429	6. Ostale kratkoročne finansijske obaveze	0449		30,527	
430	II. PRIMLJENI AVANSI, DEPOZITI I KAUCIJE	0450	65,784	57,204	
43 osim 430	III. OBAVEZE IZ POSLOVANJA (0452+0453+0454+0455+0456+0457+0458)	0451	38,113	88,991	-
431	1. Dobavljači - matična i zavisna pravna lica u zemlji	0452	29,442	75,247	
432	2. Dobavljači - matična i zavisna pravna lica u inostranstvu	0453			
433	3. Dobavljači - ostala povezana pravna lica u zemlji	0454	1,279	6,896	
434	4. Dobavljači - ostala povezana pravna lica u inostranstvu	0455		2,104	
435	5. Dobavljači u zemlji	0456	7,126	4,492	
436	6. Dobavljači u inostranstvu	0457	266	252	
439	7. Ostale obaveze iz poslovanja	0458			
44, 45 i 46	IV. OSTALE KRATKOROČNE OBAVEZE	0459	14,625	13,608	
47	V. OBAVEZE PO OSNOVU POREZA NA DODATU VREDNOST	0460	3,529		
48	VI. OBAVEZE ZA OSTALE POREZE, DOPRINOSE I DRUGE DAŽBINE	0461	1,261	1,964	
49 osim 498	VII. PASIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA D. GUBITAK IZNAD VISINE KAPITALA (0412+0416+0421-0420-0417-0415-0414-0413-0411-0402) ≥ 0 = (0441+0424+0442-0071) ≥ 0	0462	1,280	1,371	
	D. UKUPNA PASIVA (0424+0442+0441+0401-0463) ≥ 0	0464	1,137,643	1,170,034	-
89	E. VANBILANSNA PASIVA	0465	250,194	76,670	

U Beogradu,

dana 09.03.2017 godine

Mirjana Janjić

PC

Naziv	EP INDUSTRIJA AD-KONSOLIDOVANI
Sedište	NOVI BEOGRAD, Bulevar Mihaila Pupina 12
Matični broj	7073224
Šif. delatnosti	7112
PIB	100830795

BILANS USPEHA
za period od 01.01. do 31.12.2016. godine

U hiljadama dinara

Grupa računa, račun	POZICIJA	AOP	Iznos	
			Tekuća godina 31.12.2016.	Prethodna godina 31.12.2015.
1	2	3	5	6
	A. PRIHODI IZ REDOVNOG POSLOVANJA			
60 do 65, osim 62 i 63	A. POSLOVNI PRIHODI (1002+1009+1016+1017)	1001	221,841	306,963
60	I. PRIHODI OD PRODAJE ROBE (1003+1004+1005+1006+1007+1008)	1002	1,517	1,983
600	1. Prihodi od prodaje robe matičnim i zavisnim pravnim licima na domaćem tržištu	1003		
601	2. Prihodi od prodaje robe matičnim i zavisnim pravnim licima na inostranom tržištu	1004		
602	3. Prihodi od prodaje robe ostalim povezanim pravnim licima na domaćem tržištu	1005		
603	4. Prihodi od prodaje robe ostalim povezanim pravnim licima na inostranom tržištu	1006		
604	5. Prihodi od prodaje robe na domaćem tržištu	1007	1,517	1,983
605	6. Prihodi od prodaje robe na inostranom tržištu	1008		
61	II. PRIHODI OD PRODAJE PROIZVODA I USLUGA (1010+1011+1012+1013+1014+1015)	1009	219,851	304,833
610	1. Prihodi od prodaje proizvoda i usluga matičnim i zavisnim pravnim licima na domaćem tržištu	1010		
611	2. Prihodi od prodaje proizvoda i usluga matičnim i zavisnim pravnim licima na inostranom tržištu	1011		
612	3. Prihodi od prodaje proizvoda i usluga ostalim povezanim pravnim licima na domaćem tržištu	1012	4,904	3,570
613	4. Prihodi od prodaje proizvoda i usluga ostalim povezanim pravnim licima na inostranom tržištu	1013	8,480	
614	5. Prihodi od prodaje proizvoda i usluga na domaćem tržištu	1014	132,175	124,037
615	6. Prihodi od prodaje gotovih proizvoda i usluga na inostranom tržištu	1015	74,292	177,226
64	III. PRIHODI OD PREMIJA, SUBVENCIJA, DOTACIJA, DONACIJA I SL.	1016		
65	IV. DRUGI POSLOVNI PRIHODI	1017	473	147
	RASHODI IZ REDOVNOG POSLOVANJA			
55 do 55, 62 i 63	B. POSLOVNI RASHODI (1019-1020-1021+1022+1023+1024+1025+1026+1027+1028+1029) ≥ 0	1018	293,728	343,363
50	I. NABAVNA VREDNOST PRODATE ROBE	1019	1,138	1,517
62	II. PRIHODI OD AKTIVIRANJA UČINAKA I ROBE	1020		
630	III. POVEĆANJE VREDNOSTI ZALIHA NEDOVRŠENIH I GOTOVIH PROIZVODA I NEDOVRŠENIH USLUGA	1021		
631	IV. SMANJENJE VREDNOSTI ZALIHA NEDOVRŠENIH I GOTOVIH PROIZVODA I NEDOVRŠENIH USLUGA	1022		
51 osim 513	V. TROŠKOVI MATERIJALA	1023	739	1,296
513	VI. TROŠKOVI GORIVA I ENERGIJE	1024	4,639	5,106
52	VII. TROŠKOVI ZARADA, NAKNADA ZARADA I OSTALI LIČNI RASHODI	1025	152,137	175,423
53	VIII. TROŠKOVI PROIZVODNIH USLUGA	1026	103,368	98,269
540	IX. TROŠKOVI AMORTIZACIJE	1027	7,105	6,543
541 do 549	X. TROŠKOVI DUGOROČNIH REZERVISANJA	1028	195	205
55	XI. NEMATERIJALNI TROŠKOVI	1029	24,407	55,004
	V. POSLOVNI DOBITAK (1001-1018) ≥ 0	1030	-	-
	G. POSLOVNI GUBITAK (1018-1001) ≥ 0	1031	71,887	36,400
66	D. FINANSIJSKI PRIHODI (1033+1038+1039)	1032	82,838	93,939
66, osim 662, 663 i 664	I. FINANSIJSKI PRIHODI OD POVEZANIH LICA I OSTALI FINANSIJSKI PRIHODI (1034+1035+1036+1037)	1033	77,202	69,795
660	1. Finansijski prihodi od matičnih i zavisnih pravnih lica	1034		20
661	2. Finansijski prihodi od ostalih povezanih lica	1035	464	1,795
665	3. Prihodi od učešća u dobitku pridruženih pravnih lica i zajedničkih poduhvata	1036	76,732	67,980
669	4. Ostali finansijski prihodi	1037	6	
662	II. PRIHODI OD KAMATA (OD TREĆIH LICA)	1038	206	423
663 i 664	III. POZITIVNE KURSNE RAZLIKE I PRIHODI PO OSNOVU EFEKTA VALUTNE KLAUZULE (PREMA TREĆIM LICIMA)	1039	5,430	23,721
56	D. FINANSIJSKI RASHODI (1041+1046+1047)	1040	9,334	16,527
56, osim 562, 563 i 564	I. FINANSIJSKI RASHODI IZ ODNOSA SA POVEZANIM PRAVNIM LICIMA I OSTALI FINANSIJSKI RASHODI (1042+1043+1044+1045)	1041	4,537	509
560	1. Finansijski rashodi iz odnosa sa matičnim i zavisnim pravnim licima	1042	1,146	466
561	2. Finansijski rashodi iz odnosa sa ostalim povezanim pravnim licima	1043	3,391	43
565	3. Rashodi od učešća u gubitku pridruženih pravnih lica i zajedničkih poduhvata	1044		
566 i 569	4. Ostali finansijski rashodi	1045		
562	II. RASHODI KAMATA (PREMA TREĆIM LICIMA)	1046	387	480
563 i 564	III. NEGATIVNE KURSNE RAZLIKE I NEGATIVNI EFEKTI VALUTNE KLAUZULE (PREMA TREĆIM LICIMA)	1047	4,410	15,538
	E. DOBITAK IZ FINANSIRANJA (1032-1040)	1048	73,504	77,412
	Ž. GUBITAK IZ FINANSIRANJA (1040-1032)	1049	-	-

Grupa računa, račun	POZICIJA	AOP	Iznos	
			Tekuća godina 31.12.2016.	Prethodna godina 31.12.2015.
1	2	3	5	6
683 i 685	Z. PRIHODI OD USKLAĐIVANJA VREDNOSTI OSTALE IMOVINE KOJA SE ISKAZUJE PO FER VREDNOSTI KROZ BILANS USPEHA	1050	40	337
583 i 585	I. RASHODI OD USKLAĐIVANJA VREDNOSTI OSTALE IMOVINE KOJA SE ISKAZUJE PO FER VREDNOSTI KROZ BILANS USPEHA	1051	4,148	153
67 i 68, osim 683 i 685	J. OSTALI PRIHODI	1052	51,271	954
57 i 58, osim 583 i 585	K. OSTALI RASHODI	1053	3,685	732
	L. DOBITAK IZ REDOVNOG POSLOVANJA PRE OPOREZIVANJA (1030-1031+1048-1049+1050-1051+1052-1053)	1054	45,095	41,418
	LJ. GUBITAK IZ REDOVNOG POSLOVANJA PRE OPOREZIVANJA (1031-1030+1049-1048+1051-1050+1053-1052)	1055	-	-
69-59	M. NETO DOBITAK POSLOVANJA KOJE SE OBUSTAVLJA, EFEKTI PROMENE RAČUNOVODSTVENE POLITIKE I ISPRAVKA GREŠAKA IZ RANIJIH PERIODA	1056	39	7
59-69	N. NETO GUBITAK POSLOVANJA KOJE SE OBUSTAVLJA, EFEKTI PROMENE RAČUNOVODSTVENE POLITIKE I ISPRAVKA GREŠAKA IZ RANIJIH PERIODA	1057		
	NJ. DOBITAK PRE OPOREZIVANJA (1054-1055+1056-1057)	1058	45,134	41,425
	O. GUBITAK PRE OPOREZIVANJA (1055-1054+1057-1056)	1059	-	-
	P. POREZ NA DOBITAK			
721	I. PORESKI RASHOD PERIODA	1060		
deo 722	II. ODLOŽENI PORESKI RASHODI PERIODA	1061		91
deo 722	III. ODLOŽENI PORESKI PRIHODI PERIODA	1062	346	
723	D. ISPLAĆENA LIČNA PRIMANJA POSLODAVCA	1063		
	S. NETO DOBITAK (1058-1059-1060-1061+1062-1063)	1064	45,480	41,334
	T. NETO GUBITAK (1059-1058+1060+1061-1062+1063)	1065	-	-
	I. NETO DOBITAK KOJI PRIPADA MANJINSKIM ULAGAČIMA	1066		
	II. NETO DOBITAK KOJI PRIPADA VEĆINSKOM VLASNIKU	1067	45,480	41,334
	III. NETO GUBITAK KOJI PRIPADA MANJINSKIM ULAGAČIMA	1068		
	IV. NETO GUBITAK KOJI PRIPADA VEĆINSKOM VLASNIKU	1069		
	V. ZARADA PO AKCIJI			
	1. Osnovna zarada po akciji	1070		
	2. Umanjena (razvodnjena) zarada po akciji	1071		

U Beogradu,

dana 09.03.2017 godine

Zakonski zastupnik

Mirjana Janjić

Naziv	EP INDUSTRIJA AD-KONSOLIDOVANI
Sedište	NOVI BEOGRAD, Bulevar Mihaila Pupina 12
Matični broj	7073224
Šif. delatnosti	7112
PIB	100830795

IZVEŠTAJ O OSTALOM REZULTATU

za period od 01.01. do 31.12.2016. godine

u hiljadama dinara

Grupa računa, račun	POZICIJA	AOP	Napomena broj	Iznos	
				Tekuća godina 31.12.2016.	Prethodna godina 31.12.2015.
1	2	3	4	5	6
	A. NETO REZULTAT IZ POSLOVANJA				
	I. NETO DOBITAK (AOP 1064)	2001		45,480	41,334
	II. NETO GUBITAK (AOP 1065)	2002			
	B. OSTALI SVEOBUHVAJNI DOBITAK ILI GUBITAK				
	a) Stavke koje neće biti reklasifikovane u Bilansu uspeha u budućim periodima				
330	1. Promena revalorizacije nematerijalne imovine, nekretnina, postrojenja i opreme				
	a) povećanje revalorizacionih rezervi	2003		1,090	
	b) smanjenje revalorizacionih rezervi	2004		7,561	
331	2. Aktuarski dobitci ili gubici po osnovu planova definisanih primanja				
	a) dobitci	2005			
	b) gubici	2006			
332	3. Dobici ili gubici po osnovu ulaganja u vlasničke instrumente kapitala				
	a) dobitci	2007			
	b) gubici	2008			
333	4. Dobici ili gubici po osnovu udela u ostalom sveobuhvatnom dobitku ili gubitku pridruženih društava				
	a) dobitci	2009			
	b) gubici	2010			
	b) Stavke koje naknadno mogu biti reklasifikovane u Bilansu uspeha u budućim periodima				
334	1. Dobici ili gubici po osnovu preračuna finansijskih izveštaja inostranog poslovanja				
	a) dobitci	2011			
	b) gubici	2012			723
335	2. Dobici ili gubici od istrumenata zaštite neto ulaganja u inostrano poslovanje				
	a) dobitci	2013			
	b) gubici	2014			
336	3. Dobici ili gubici po osnovu instrumenata zaštite rizika (hedžinga) novčanog toka				
	a) dobitci	2015			
	b) gubici	2016			
337	4. Dobici ili gubici po osnovu hartija od vrednosti raspoloživih za prodaju				
	a) dobitci	2017			
	b) gubici	2018			
	I. OSTALI BRUTO SVEOBUHVAJNI DOBITAK (2003+2005+2007+2009+2011+2013+2015+2017) - (2004+2006+2008+2010+2012+2014+2016+2018) > 0	2019			
	II. OSTALI BRUTO SVEOBUHVAJNI GUBITAK (2004+2006+2008+2010+2012+2014+2016+2018) - (2003+2005+2007+2009+2011+2013+2015+2017) > 0	2020		6,471	723
	III. POREZ NA OSTALI SVEOBUHVAJNI DOBITAK ILI GUBITAK PERIODA	2021		164	
	IV. NETO OSTALI SVEOBUHVAJNI DOBITAK (2019-2020-2021) > 0	2022			
	V. NETO OSTALI SVEOBUHVAJNI GUBITAK (2020-2019+2021) > 0	2023		6,635	723
	V. UKUPAN NETO SVEOBUHVAJNI REZULTAT PERIODA				
	I. UKUPAN NETO SVEOBUHVAJNI DOBITAK (2001-2002+2022-2023) > 0	2024		38,845	40,611
	II. UKUPAN NETO SVEOBUHVAJNI GUBITAK (2002-2001+2023-2022) > 0	2025			
	G. UKUPAN NETO SVEOBUHVAJNI DOBITAK ILI GUBITAK (2027+2028) = AOP 2024 > 0 ili AOP 2025 > 0			39,568	40,611
	1. Pripisan većinskim vlasnicima kapitala	2027		39,568	40,611
	2. Pripisan vlasnicima koji nemaju kontrolu	2028			

U Beogradu,

dana 09.03.2017 godine

Naziv DUSTRIJA AD-KONSOLIDOVANI

Sedište NOVI BEOGRAD, Bulevar Mihaila Pupina 12

Matični broj 7073224
 Šif. delatnosti 7112
 PIB 100830796

IZVEŠTAJ O TOKOVIMA GOTOVINE
 u periodu od 01.01. do 31.12.2016. godine

U hiljadama dinara

Pozicija	AOP	Iznos	
		Tekuća godina 31.12.2016.	Prethodna godina 31.12.2015.
1	2	3	4
A. TOKOVI GOTOVINE IZ POSLOVNIH AKTIVNOSTI			
I. Prilivi gotovine iz poslovnih aktivnosti (1 do 3)	3001	238,233	416,435
1. Prodaja i primljeni avansi	3002	237,343	414,999
2. Primljene kamate iz poslovnih aktivnosti	3003	206	423
3. Ostali prilivi iz redovnog poslovanja	3004	684	1,013
II. Odlivi gotovine iz poslovnih aktivnosti (1 do 5)	3005	316,322	398,504
1. Isplate dobavljačima i dati avansi	3006	144,940	190,581
2. Zarade , naknade zarada i ostali lični rashodi	3007	146,121	182,610
3. Plaćene kamate	3008	387	376
4. Porez na dobitak	3009		
5. Plaćanja po osnovu ostalih javnih prihoda	3010	24,874	24,937
III. Neto priliv gotovine iz poslovnih aktivnosti (I-II)	3011	-	17,931
IV. Neto odliv gotovine iz poslovnih aktivnosti (II-I)	3012	78,089	-
B. TOKOVI GOTOVINE IZ AKTIVNOSTI INVESTIRANJA			
I. Prilivi gotovine iz aktivnosti investiranja (1 do 5)	3013	56,576	28,330
1. Prodaja akcija i udela (neto prilivi)	3014		
2. Prodaja nematerijalne imovine, nekretnina, postrojenja, opreme i bio.sr.	3015		
3. Ostali finansijski plasmani (neto prilivi)	3016	10,128	
4. Primljene kamate iz aktivnosti investiranja	3017		
5. Primljene dividende	3018	46,448	28,330
II. Odlivi gotovine iz aktivnosti investiranja (1 do 3)	3019	411	7,011
1. Kupovina akcija i udela (neto odlivi)	3020		
2. Kupovina nematerijalne imovine, nekretnina, postrojenja, opreme i bioloških sr	3021	411	6,786
3. Ostali finansijski plasmani (neto odlivi)	3022		225
III. Neto priliv gotovine iz aktivnosti investiranja (I-II)	3023	56,165	21,319
IV. Neto odliv gotovine iz aktivnosti investiranja (II-I)	3024	-	-
V. TOKOVI GOTOVINE IZ AKTIVNOSTI FINANSIRANJA			
I. Prilivi gotovine iz aktivnosti finansiranja (1 do 5)	3025	-	27,866
1. Uvećanje osnovnog kapitala	3026		
2. Dugoročni krediti (neto prilivi)	3027		
3. Kratkoročni krediti (neto prilivi)	3028		27,866
4. Ostale dugoročne obaveze	3029		
5. Ostale kratkoročne obaveze	3030		
II. Odlivi gotovine iz aktivnosti finansiranja (1 do 6)	3031	32,016	-
1. Otkup sopstvenih akcija i udela	3032		
2. Dugoročni krediti (odlivi)	3033		
3. Kratkoročni krediti (odlivi)	3034	32,016	
4. Ostale obaveze (odlivi)	3035		
5. Finansijski lizing	3036		
6. Isplaćene dividende	3037		
III. Neto priliv gotovine iz aktivnosti finansiranja (I-II)	3038	-	27,866
IV. Neto odliv gotovine iz aktivnosti finansiranja (II-I)	3039	32,016	-
G. SVEGA PRILIVI GOTOVINE (3001+3013+3025)	3040	294,809	472,631
D. SVEGA ODLIVI GOTOVINE (3005+3019+3031)	3041	348,749	405,515
D. NETO PRILIVI GOTOVINE (3040-3041)	3042	-	67,116
E. NETO ODLIV GOTOVINE (3041-3040)	3043	53,940	-
Ž. GOTOVINA NA POČETKU OBRAČUNSKOG PERIODA	3044	79,955	7,755
Z. POZITIVNE KURSNE RAZLIKE PO OSNOVU PRERAČUNA GOTOVINE	3045	2,814	5,084
I. NEGATIVNE KURSNE RAZLIKE PO OSNOVU PRERAČUNA GOTOVINE	3046		
J. GOTOVINA NA KRAJU OBRAČUNSKOG PERIODA (3042-3043+3044+3045-3046)	3047	28,829	79,955

U Beogradu,

dana 09.03.2017 godine

Zakonski zastupnik

Mirjana Janjić

Naziv

EP INDUSTRIJA AD-KONSOLIDOVANI

Sedište

NOVI BEOGRAD, Bulevar Mihaila Pupina 12

Matični broj

7073224

Šif. delatnosti

7112

PIB

100830795

Redni broj	OPIS	Komponente ostalog rezultata										Ukupni kapital [Σ (red 1b kol.3 do kol.15) - Σ (red 1a kol.3 do kol.15)] ≥ 0	Gubitak iznad kapitala [Σ (red 1a kol.3 do kol.15) - Σ (red 1b kol.3 do kol.15)] ≥ 0
		AOP	332 Dobici ili gubici po osnovu ulaganja u vlasničke instrumente	333 Dobici ili gubici po osnovu uдела u ostalom dobitku ili gubitku pridruženih društava	AOP	334 i 335 Dobici ili gubici po osnovu inostanog poslovanja i prerećuna finansijskih izveštaja	AOP	336 Dobici ili gubici po osnovu hedžinga novčanog toka	AOP	337 Dobici ili gubici po osnovu HOV raspoloživih za prodaju	AOP		
1	2		11	12		13	14		15		16	17	
	Početno stanje na dan 01.01.2015.												
1	a) dugovni saldo računa	4145			4163	4181	394	4199	4217		4235		
	b) potražni saldo računa	4146			4164	4182		4200	4218		4235	891,518	
												4244	
2	Ispravka materijalno značajnih grešaka i promena računovodstvenih politika												
	a) ispravke na dugovnoj strani računa	4147			4165	4183		4201	4219		4236		
	b) ispravke na potražnoj strani računa	4148			4166	4184		4202	4220		4236	4245	
3	Korigovano početno stanje na dan 01.01.2015.												
	a) Korigovani dugovni saldo računa (1a+2a-2b) ≥ 0	4149			4167	4185	394	4203	4221		4237	891,518	
	b) Korigovani potražni saldo računa (1b-2a+2b) ≥ 0	4150			4168	4186		4204	4222		4237	4246	
4	Promene u prethodnoj 2015. godini												
	a) promet na dugovnoj strani računa	4151			4169	4187	329	4205	4223		4238		
	b) promet na potražnoj strani računa	4152			4170	4188		4206	4224		4238	4247	
5	Stanje na kraju prethodne godine 31.12.2015.												
	a) dugovni saldo računa (3a+4a-4b) ≥ 0	4153			4171	4189	723	4207	4225		4239	932,858	
	b) potražni saldo računa (3b-4a+4b) ≥ 0	4154			4172	4190		4208	4226		4239	4248	
6	Ispravka materijalno značajnih grešaka i promena računovodstvenih politika												
	a) ispravke na dugovnoj strani računa	4155			4173	4191		4209	4227		4240		
	b) ispravke na potražnoj strani računa	4156			4174	4192		4210	4228		4240	4249	
7	Korigovano početno stanje tekuće godine na dan 01.01.												
	a) korigovani dugovni saldo računa (5a+6a-6b) ≥ 0	4157			4175	4193	723	4211	4229		4241	932,858	
	b) korigovani potražni saldo računa (5b-6a+6b) ≥ 0	4158			4176	4194		4212	4230		4241	4250	
8	Promene u tekućoj 2016. godini												
	a) promet na dugovnoj strani računa	4159			4177	4195		4213	4231		4242		
	b) promet na potražnoj strani računa	4160			4178	4196	723	4214	4232		4242	4251	
9	Stanje na dan 31.12.2016.												
	a) dugovni saldo računa (7a+8a-8b) ≥ 0	4161			4179	4197		4215	4233		4243	971,703	
	b) potražni saldo računa (7b-8a+8b) ≥ 0	4162			4180	4198		4216	4234		4243	4252	

u hiljadama dinara

ENERGOPROJEKT INDUSTRIJA AD

**NAPOMENE
UZ KONSOLIDOVANI FINANSIJSKI IZVEŠTAJ
ZA 2016. GODINU**

Beograd, 2017. godine

SADRŽAJ

1. OSNOVNI PODACI O DRUŠTVU	4
2. OSNOVE ZA SASTAVLJANJE I PREZENTACIJU FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA.....	5
3. KONSOLIDACIJA	9
3.1. Zavisna društva.....	9
3.2. Pridružena društva	9
3.3. Zajednički aranžmani	10
4. RAČUNOVODSTVENA NAČELA	11
5. GREŠKE IZ PRETHODNOG PERIODA, MATERIJALNOST GREŠKE I KOREKCIJA POČETNOG STANJA.....	12
6. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA.....	13
6.1. Procenjivanje	13
6.2. Efekti kurseva stranih valuta	14
6.3. Prihodi	14
6.4. Rashodi.....	15
6.5. Kamata i drugi troškovi pozajmljivanja.....	16
6.6. Porez na dobitak	16
6.7. Nematerijalna imovina	18
6.8. Nekretnine, postrojenja i oprema.....	19
6.9. Lizing.....	20
6.10. Amortizacija nematerijalne imovine, nekretnina, postrojenja i opreme	21
6.11. Umanjenje vrednosti nematerijalne imovine, nekretnina, postrojenja i opreme	22
6.12. Investicione nekretnine	23
6.13. Zalihe.....	24
6.14. Stalna sredstva namenjena prodaji.....	25
6.15. Finansijski instrumenti	25
6.16. Gotovina i gotovinski ekvivalenti.....	27
6.17. Kratkoročna potraživanja	28
6.18. Finansijski plasmani	29
6.19. Obaveze	29
6.20. Rezervisanja, potencijalne obaveze i potencijalna imovina.....	30
6.21. Naknade zaposlenima	32
7. FINANSIJSKI RIZICI I UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA U DRUŠTVU	33
7.1. Kreditni rizik	34
7.2. Tržišni rizik	35
7.3. Rizik likvidnosti	36
7.4. Upravljanje rizikom kapitala	37
8. POSLOVNI PRIHODI	39
8.1. Prihodi od prodaje robe	39
8.2. Prihodi od prodaje proizvoda i usluga	39
8.3. Prihodi od premija, subvencija, dotacija, donacija i drugi poslovni prihodi.....	40
9. NABAVNA VREDNOST PRODATE ROBE	40
10. TROŠKOVI MATERIJALA, GORIVA I ENERGIJE	40
11. TROŠKOVI ZARADA, NAKNADA ZARADA I OSTALIH LIČNIH RASHODA	41
12. TROŠKOVI PROIZVODNIH USLUGA.....	41
13. TROŠKOVI AMORTIZACIJE I REZERVISANJA	42
14. NEMATERIJALNI TROŠKOVI	42
15. FINANSIJSKI PRIHODI I RASHODI.....	43
15.1. Finansijski prihodi.....	43
15.2. Finansijski rashodi.....	44
16. PRIHODI I RASHODI OD USKLAĐIVANJA VREDNOSTI OSTALE IMOVINE KOJA SE ISKAZUJE PO FER VREDNOSTI KROZ BILANS USPEHA	44
16.1. Prihodi od usklađivanja vrednosti ostale imovine koja se iskazuje po fer vrednosti kroz Bilans uspeha.....	44

16.2.	Rashodi od usklađivanja vrednosti ostale imovine koja se iskazuje po fer vrednosti kroz Bilans uspeha	45
17.	OSTALI PRIHODI I RASHODI.....	45
17.1.	Ostali prihodi	45
17.2.	Ostali rashodi.....	45
18.	NETO DOBITAK/GUBITAK POSLOVANJA KOJE SE OBUSTAVLJA, EFEKTI PROMENE RAČUNOVODSTVENE POLITIKE I ISPRAVKA GREŠAKA IZ RANIJIH GODINA	46
19.	DOBITAK / GUBITAK PRE OPOREZIVANJA	46
20.	POREZ NA DOBITAK I NETO DOBITAK.....	47
21.	ZARADA PO AKCIJI.....	47
22.	NEMATERIJALNA IMOVINA	48
23.	NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA	49
23.1.	Nekretnine, postrojenja i oprema bez investicionih nekretnina	49
23.2.	Investicione nekretnine	51
24.	DUGOROČNI FINANSIJSKI PLASMANI	52
24.1.	Učešća u kapitalu.....	52
24.2.	Dugoročni plasmani.....	53
25.	ZALIHE.....	53
26.	POTRAŽIVANJA PO OSNOVU PRODAJE.....	54
27.	DRUGA POTRAŽIVANJA	55
28.	FINANSIJSKA SREDSTVA KOJA SE VREDNUJU PO FER VREDNOSTI KROZ BILANS USPEHA.....	56
29.	KRATKOROČNI FINANSIJSKI PLASMANI	56
30.	GOTOVINSKI EKVIVALENTI I GOTOVINA.....	57
31.	POREZ NA DODATU VREDNOST I AKTIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA.....	57
31.1.	Porez na dodatu vrednost.....	57
31.2.	Aktivna vremenska razgraničenja.....	57
32.	KAPITAL	59
32.1.	Osnovni kapital.....	60
32.2.	Rezerve	60
32.3.	Revalorizacione rezerve po osnovu revalorizacije nematerijalne imovine, nekretnina, postrojenja i opreme.....	60
32.4.	Neraspoređeni dobitak.....	61
33.	DUGOROČNA REZERVISANJA	62
33.1.	Rezervisanja za naknade i druge beneficije zaposlenih	62
33.2.	Rezervisanja za troškove sudskih sporova.....	64
34.	KRATKOROČNE FINANSIJSKE OBAVEZE	64
35.	PRIMLJENI AVANSI, DEPOZITI I KAUCIJE	65
36.	OBAVEZE IZ POSLOVANJA	65
37.	OSTALE KRATKOROČNE OBAVEZE	66
38.	OBAVEZE PO OSNOVU POREZA NA DODATU VREDNOST, OBAVEZE ZA OSTALE POREZE, DOPRINOSE I DRUGE DAŽBINE I PASIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA.....	67
38.1.	Obaveze po osnovu poreza na dodatu vrednost.....	67
38.2.	Obaveze za ostale poreze, doprinose i druge dažbine.....	67
38.3.	Pasivna vremenska razgraničenja	67
39.	ODLOŽENA PORESKA SREDSTVA I OBAVEZE	68
40.	USAGLAŠAVANJE POTRAŽIVANJA I OBAVEZA	70
41.	VANBILANSNA AKTIVA I VANBILANSNA PASIVA	70
42.	HIPOTEKE UPISANE NA TERET I U KORIST DRUŠTVA.....	71
43.	TRANSAKCIJE SA POVEZANIM STRANAMA	71
44.	POTENCIJALNE OBAVEZE I POTENCIJALNA SREDSTVA	73
45.	DOGAĐAJI NAKON DATUMA BILANSA STANJA.....	Error! Bookmark not defined.

1. OSNOVNI PODACI O DRUŠTVU

Energoprojekt Industrija je akcionarsko društvo za projektovanje, konsalting i inženjering industrijskih objekata i postrojenja (u daljem tekstu: Društvo) sa sedištem u Beogradu. Društvo je osnovano kao posebno pravno lice Rešenjem Trgovinskog suda u Beogradu broj FI 10655/78 koje je doneto 03.01.1979. godine. Registrovano je kod Agencije za privredne registre, Registar privrednih društava broj BD 8034/2005 od 04.04.2005. godine.

Opšti podaci o Društvu

<i>Sedište</i>	Beograd, Bulevar Mihaila Pupina 12
<i>Matični broj</i>	07073224
<i>Šifra i naziv delatnosti</i>	7112 - Inženjerske delatnosti i tehničko savetovanje
<i>Poreski identifikacioni broj</i>	100830795

Shodno registraciji u Agenciji za privredne registre, **osnovna delatnost Društva** su inženjerske delatnosti i tehničko savetovanje. Preciznije, Društvo se bavi projektovanjem, konsaltingom i inženjeringom industrijskih objekata i postrojenja u zemlji i inostranstvu, trgovinom na veliko hemijskim proizvodima i drugim delatnostima iz Osnivačkog akta Društva.

Vlasnička struktura društva je sledeća:

<i>Vlasnička struktura Društva</i>	
<i>Tip lica</i>	<i>% od ukupne emisije akcija</i>
Akcije u vlasništvu fizičkih lica	30
Akcije u vlasništvu pravnih lica	67
Zbirni odnosno kastodi račun	3

Matično pravno lice Energoprojekt Holding a.d., najveći je pojedinačni akcionar Društva sa 63% akcija.

Zavisna društva u inostranstvu su sledeća:

- Zahinos Ltd, Kipar¹

Pridružena društva u zemlji su:

- Energopet d.o.o., Beograd;
- Energoplast d.o.o., Beograd.

<i>Učešće u kapitalu zavisnih i pridruženih pravnih lica</i>	
<i>Naziv pravnog lica</i>	<i>% vlasništva</i>
Zahinos Ltd, Kipar	100
Energopet d.o.o.	33,33
Energoplast d.o.o.	40,00

¹ Na 107. sednici Odbora direktora Društva, održanoj 13.06.2016. godine, doneta je Odluka o zatvaranju ino-kompanije Zahinos Ltd, Kipar. Kompanija je zvanično zatvorena 27.12.2016. godine.

Društvo je, shodno kriterijumima preciziranim Zakonom o računovodstvu, razvrstano u **srednje pravno lice**.

Akcijama Društva se trguje na Beogradskoj berzi.

2. OSNOVE ZA SASTAVLJANJE I PREZENTACIJU FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA

Finansijski izveštaji Društva sastavljeni su u skladu sa Zakonom o računovodstvu ("Službeni glasnik RS", br. 62/2013 – u daljem tekstu: Zakon).

U skladu sa Zakonom, za priznavanje, vrednovanje, prezentaciju i obelodanjivanje pozicija u finansijskim izveštajima, velika pravna lica, pravna lica koja imaju obavezu sastavljanja konsolidovanih finansijskih izveštaja (matična pravna lica), javna društva, odnosno društva koja se pripremaju da postanu javna, nezavisno od veličine, primenjuju Međunarodne standarde finansijskog izveštavanja (u daljem tekstu: MSFI). MSFI, u smislu Zakona, su:

- Okvir za pripremanje i prikazivanje finansijskih izveštaja,
- Međunarodni računovodstveni standardi – MRS,
- Međunarodni standardi finansijskog izveštavanja - MSFI i sa njima povezana tumačenja, izdata od Komiteta za tumačenje računovodstvenih standarda, naknadne izmene tih standarda i sa njima povezana tumačenja, odobreni od Odbora za međunarodne računovodstvene standarde, čiji je prevod utvrdilo i objavilo ministarstvo nadležno za poslove finansija.

Finansijski izveštaji Društva prikazani su u formi i sadržini koja je precizirana Pravilnikom o sadržini i formi obrazaca finansijskih izveštaja za privredna društva, zadruge i preduzetnike ("Sl. glasnik RS", br. 95/2014 i 144/2014). Ovim pravilnikom je, pored ostalog, propisana forma i sadržini pozicija u obrascima Bilansa stanja, Bilansa uspeha, Izveštaja o ostalom rezultatu, Izveštaja o tokvima gotovine, Izveštaja o promenama na kapitalu i Napomena uz finansijske izveštaje. Prema navedenom Pravilniku, u obrasce se iznosi upisuju u hiljadama dinara.

Kontni okvir i sadržina računa u Kontnom okviru propisana je Pravilnikom o kontnom okviru i sadržini računa u kontnom okviru za privredna društva, zadruge i preduzetnike ("Sl. glasnik RS", br. 95/2014).

Pri izradi finansijskih izveštaja Društva, između ostalih, uvaženi su sledeći zakoni i podzakonski propisi:

- Zakon o porezu na dobit pravnih lica (»Službeni glasnik RS« broj 25/2001, 80/2002, 43/2003, 84/2004, 18/2010, 101/2011, 119/2012, 47/2013, 108/2013, 68/2014 - dr. zakon, 142/2014, 91/2015 - autentično tumačenje i 112/2015),
- Zakon o porezu na dodatu vrednost (»Službeni glasnik RS« broj 84/2004, 6/2014 - usklađeni din.izn., 86/2004 - ispravka, 61/2005, 61/2007, 93/2012, 108/2013, 68/2014 - dr.zakon, 142/2014, 83/2015, 5/2016 - usklađeni din.izn., 108/2016),
- Pravilnik o sadržaju poreskog bilansa i drugim pitanjima od značaja za način utvrđivanja poreza na dobit pravnih lica (»Službeni glasnik RS« broj 99/2010, 8/2011, 13/2012, 8/2013 i 20/2014 - dr.pravilnik),

- Pravilnik o sadržaju poreske prijave za obračun poreza na dobit pravnih lica (»Službeni glasnik RS« 24/2014, 30/2015, 101/2016),
- Pravilnik o načinu razvrstavanja stalnih sredstava po grupama i načinu utvrđivanja amortizacije za poreske svrhe (»Službeni glasnik RS« broj 116/2004 i 99/2010),
- Pravilnik o transfernim cenama i metodama koje se po principu „van dohvata ruke“ primenjuju kod utvrđivanja cene transakcija među povezanim licima (»Službeni glasnik RS« broj 61/2013 i 8/2014) i drugi.

Od pravnih akata koji predstavljaju internu regulativu Društva, pri sastavljanju finansijskih izveštaja Društva korišćen je Pravilnik o računovodstvu i računovodstvenim politikama Društva, koji je donet 27.11.2015. godine od strane Izvršnog odbora Društva. Pored navedenog, korišćena su i druga interna akta Društva, kao što je, na primer, Kolektivni ugovor Energoprojekt Holding a.d. za rad u zemlji.

Osnovne računovodstvene politike primenjene za sastavljanje ovih finansijskih izveštaja navedene su u **Napomeni 6.**

Zakonom o tržištu kapitala ("Sl. glasnik RS", br. 31/2011, 112/2015 i 108/2016) propisano je koje podatke treba da sadrže godišnji, polugodišnji i kvartalni izveštaji javnih društava čijim se hartijama od vrednosti trguje na regulisanom tržištu.

Napominjemo da u pojedinim slučajevima, pri izradi finansijskih izveštaja Društva, nisu u potpunosti uvažene sve relevantne odredbe MSFI i Tumačenja.

Računovodstveni propisi Republike Srbije, a time i prezentovani finansijski izveštaji Društva, odstupaju od MSFI u sledećem:

- Finansijski izveštaji se u Republici Srbiji za izveštajni period, shodno Zakonu o računovodstvu (»Službeni glasnik RS« broj 62/2013) prikazuju u formatu propisanim Pravilnikom o sadržini i formi obrazaca finansijskih izveštaja za privredna društva, zadruge i preduzetnike ("Sl. glasnik RS", br. 95/2014 i 144/2014), koji odstupaju od prezentacije i naziva pojedinih finansijskih izveštaja opšte namene, kao i od načina prikazivanja određenih bilansnih pozicija kako to predviđa Revidirani MRS 1 - „Prezentacija finansijskih izveštaja“ i
- Vanbilansna sredstva i vanbilansne obaveze su prikazana na obrascu bilansa stanja. Ove stavke po definiciji MSFI ne predstavljaju ni sredstva ni obaveze.

Pored navedenog, odstupanja nastaju i kao posledica vremenske razlike između objavljivanja Standarda i Tumačenja, koja su podložna kontinuiranim promenama, i momenta kada ti Standardi i Tumačenja postanu važeći u Republici Srbiji. Tako, na primer, odstupanja od Standarda nastaju kao posledica toga što objavljeni Standardi i Tumačenja, koji su stupili na snagu, još nisu u Republici Srbiji zvanično prevedeni i usvojeni; kao posledica toga što objavljeni Standardi i Tumačenja još nisu stupili na snagu; ili kao posledica drugih razloga na koje Društvo nema mogućnost uticaja.

Objavljeni standardi i tumačenja na snazi u prethodnom i tekućem periodu koji još uvek nisu zvanično prevedeni i usvojeni

Na dan objavljivanja ovih finansijskih izveštaja, dole navedeni standardi i izmene standarda su bili izdati od strane Odbora za međunarodne računovodstvene standarde, a sledeća tumačenja bila su

objavljena od strane Komiteta za tumačenje međunarodnog finansijskog izveštavanja, ali nisu zvanično usvojena u Republici Srbiji:

- Dopune MRS 32 „Finansijski instrumenti: Prezentacija“ - Prebijanje finansijskih sredstava i finansijskih obaveza (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2014. godine),
- Dopune MSFI 10 „Konsolidovani finansijski izveštaji“, MSFI 12 „Obelodanjivanje o učešćima u drugim entitetima“ i MRS 27 „Pojedinačni finansijski izveštaji“ - Izuzeće zavisnih lica iz konsolidacije prema MSFI 10 (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2014. godine),
- Dopune MRS 36 „Umanjenje vrednosti imovine“ Obelodanjivanje nadoknadivog iznosa za nefinansijsku imovinu (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2014. godine),
- Dopune MRS 39 „Finansijski instrumenti: Priznavanje i odmeravanje“ - Obnavljanje derivata i nastavak računovodstva hedžinga (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2014. godine),
- IFRIC 21 „Dažbine“ (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2014. godine),
- Dopune MRS 19 „Primanja zaposlenih” – Definisani planovi naknade: Doprinosi za zaposlene (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. jula 2014. godine),
- Godišnja poboljšanja za period od 2010. do 2012. godine, koja su rezultat su Projekta godišnjeg kvalitativnog poboljšanja MSFI (MSFI 2, MSFI 3, MSFI 8, MSFI 13, MRS 16, MRS 24 i MRS 38) radi otklanjanja neusaglašenosti i pojašnjenja formulacija (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. jula 2014. godine),
- Godišnja poboljšanja za period od 2011. do 2013. godine, koja su rezultat Projekta godišnjeg kvalitativnog poboljšanja MSFI (MSFI 1, MSFI 3, MSFI 13 i MRS 40) radi otklanjanja neusaglašenosti i pojašnjenja formulacija (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. jula 2014. godine),
- Dopune MSFI 11 „Zajednički aranžmani” - Računovodstvo sticanja učešća u zajedničkim poslovanjima (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2016. godine),
- MSFI 14 „Računi regulatornih aktivnih vremenskih razgraničenja” - na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2016. godine,
- Dopune MRS 16 „Nekretnine, postrojenja i oprema” i MRS 38 „Nematerijalna imovina” - Tumačenje prihvaćenih metoda amortizacije (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2016. godine),
- Dopune MRS 16 „Nekretnine, postrojenja i oprema” i MRS 41 „Poljoprivreda” - Poljoprivreda - industrijske biljke (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2016. godine),
- Dopune MRS 27 „Pojedinačni finansijski izveštaji”- Metod udela u pojedinačnim finansijskim izveštajima (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2016. godine),
- Dopune MSFI 10 „Konsolidovani finansijski izveštaji” i MRS 28 „Investicije u pridružene entitete i zajedničke poduhvate” - Prodaja ili prenos sredstava između investitora i njegovih pridruženih entiteta ili zajedničkih poduhvata (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2016. godine),

- Dopune MSFI 10 „Konsolidovani finansijski izveštaji”, MSFI 12 „Obelodanjivanje o učešćima u drugim entitetima” i MRS 28 „Investicije u pridružene entitete i zajedničke poduhvate” - Investiciona društva: Primena izuzetaka od konsolidacije (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2016. godine),
- Dopune MRS 1 „Prezentacija finansijskih izveštaja” - Inicijativa za obelodanjivanje (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2016. godine) i
- Dopune i izmene različitih standarda „Poboljšanja MSFI” (za period od 2012. do 2014. godine), koja su rezultat Projekta godišnjeg kvalitativnog poboljšanja MSFI (MSFI 5, MSFI 7, MRS 19 i MRS 34) radi otklanjanja neusaglašenosti i pojašnjenja formulacija (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2016. godine).

Objavljeni standardi i tumačenja koji još uvek nisu stupili na snagu

Na dan izdavanja ovih finansijskih izveštaja sledeći standardi, njihove dopune i tumačenja bili su objavljeni, ali nisu još uvek stupili na snagu:

- MRS 1 (kada se usvoji IFRS),
- Izmene MRS 7 "Izveštaj o novčanim tokovima" (stupaju na snagu od 1. januara 2017. godine),
- Izmene MRS 12 "Porez na dobit" (stupaju na snagu od 1. januara 2017. godine),
- Izmene MSFI 12 "Obelodanjivanja u učešćima u drugim entitetima" (stupaju na snagu od 1. januara 2017. godine),
- Izmene i dopune različitih standarda (MRS 28, MRS 40 i MSFI 2) stupaju na snagu od 1. januara 2018. godine,
- MSFI 9 „Finansijski instrumenti” i kasnije dopune, koji zamenjuje zahteve MRS 39 „Finansijski instrumenti: priznavanje i odmeravanje”, u vezi sa klasifikacijom i odmeravanjem finansijske imovine. Standard eliminiše postojeće kategorije iz MRS 39 - sredstva koja se drže do dospeća, sredstva raspoloživa za prodaju i krediti i potraživanja. MSFI 9 je na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2018. godine, uz dozvoljenu raniju primenu.

U skladu sa MSFI 9, finansijska sredstva će se klasifikovati u jednu od dve navedene kategorije prilikom početnog priznavanja: finansijska sredstva vrednovana po amortizovanom trošku ili finansijska sredstva vrednovana po fer vrednosti. Finansijsko sredstvo će se priznavati po amortizovanom trošku ako sledeća dva kriterijuma budu zadovoljena: sredstva se odnose na poslovni model čiji je cilj da se naplaćuju ugovoreni novčani tokovi i ugovoreni uslovi pružaju osnov za naplatu na određene datume novčanih tokova koji su isključivo naplata glavnice i kamate na preostalu glavnici. Sva ostala sredstva će se vrednovati po fer vrednosti. Dobici i gubici po osnovu vrednovanja finansijskih sredstava po fer vrednosti će se priznavati u bilansu uspeha, izuzev za ulaganja u instrumente kapitala sa kojima se ne trguje, gde MSFI 9 dopušta, pri inicijalnom priznavanju, kasnije nepromenljivi izbor da se sve promene fer vrednosti priznaju u okviru ostalih dobitaka i gubitaka u izveštaju o ukupnom rezultatu. Iznos koji tako bude priznat u okviru izveštaja o ukupnom rezultatu neće moći kasnije da se prizna u bilansu uspeha. Promena MSFI 9 dovešće i do promena u MSFI 7 i MSFI 4.

- MSFI 15 „Prihodi iz ugovora sa kupcima”, koji definiše okvir za priznavanje prihoda. MSFI 15 zamenjuje MRS 18 „Prihodi”, MRS 11 „Ugovori o izgradnji”, IFRIC13 „Programi lojalnosti klijenata”, IFRIC15 „Sporazumi za izgradnju nekretnina” i IFRIC18 „Prenosi sredstava od kupaca” i SIC – 31 „Prihodi – transakcije razmene koje uključuju usluge oglašavanja“. MSFI

15 je na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2017. godine, uz dozvoljenu raniju primenu,

- IFRIC 22 Ovo tumačenje se odnosi na devizne transakcije kada entitet priznaje nemonetarno sredstvo ili nemonetarnu obavezu po osnovu plaćanja ili primanja avansa, pre nego što entitet prizna odnosno sredstvo, trošak ili prihod, posle čega se to nemonetarno sredstvo ili obaveza ponovno priznaje. Tumačenje stupa na snagu na dan ili nakon 1. januara 2018. godine, ali je dozvoljena ranija primena,
- MSFI 16 „Zakup“ koji je objavljen u januaru 2016. godine, primena je za poslovne periode koji počinju posle 1. januara 2019. godine. Ovim standardom biće zamenjen dosadašnji MRS 17.

3. KONSOLIDACIJA

Konsolidovani finansijski izveštaji su finansijski izveštaji grupe koji su prezentovani kao izveštaji jedinstvenog ekonomskog entiteta.

Konsolidovani finansijski izveštaji sastavljaju se korišćenjem jednoobraznih računovodstvenih politika za slične transakcije i događaje u sličnim okolnostima. U slučaju da član grupe, koji čini matično društvo sa svim svojim zavisnim društvima, za slične transakcije i događaje u sličnim okolnostima koristi računovodstvene politike drugačije od onih koje su usvojene u konsolidovanim finansijskim izveštajima, vrše se odgovarajuća korigovanja njegovih finansijskih izveštaja (shodno odredbama Pravilnika o računovodstvu i računovodstvenim politikama Društva) prilikom sastavljanja konsolidovanih finansijskih izveštaja.

3.1. Zavisna društva

Pod *zavisnim društvom* smatra se društvo koje je pod kontrolom Društva (matičnog društva).

Društvo kontroliše društvo u koje je investiralo, ako i samo ako ima sve što sledi:

- moć nad društvom u koji je investirao (ima sadašnju sposobnost da usmerava relevantne aktivnosti, tj. aktivnosti koje značajno utiču na prinose društva u koji je investirano);
- izloženost, ili prava na varijabilne prinose po osnovu svog učešća u društvu u koji je investirao i
- sposobnost da koristi svoju moć nad društvom u koji je investirao kako bi uticao na iznos prinosa za investitora.

Primenjeni metod konsolidacije za ova društva u skladu sa MSFI 10 – Konsolidovani finansijski izveštaji je metod potpune konsolidacije. Svi interni odnosi i transakcije unutar grupe za konsolidovanje su eliminisani u postupku konsolidacije. Učešća bez prava kontrole su iskazana posebno.

3.2. Pridružena društva

Pridruženo društvo je ono društvo nad kojim Grupa ima značajan uticaj, ali ne i kontrolu, odnosno kod kog poseduje vlasnička i glasačka prava između 20% i 50%.

Primenjeni metod konsolidovanja za pridružena društva u skladu sa MRS 28 – Investicije u pridružene entitete i zajedničke poduhvate je equity metod (metod udela). Primenom ovog metoda učešća u kapitalu se koriguju za ostvareni dobitak ili gubitak tekuće godine tako da reflektuju učešće matičnog društva u neto imovini pridruženih društava. U slučaju da kumulirani gubitak prelazi nivo kapitala, učešće u kapitalu se svodi na nulu, a samo izuzetno, ukoliko postoje neopozive ugovorne obaveze za pokriće gubitka, razlika većeg gubitka u odnosu na kapital se priznaje kao rashod u matičnom društvu.

3.3. Zajednički aranžmani

Zajednički aranžman je aranžman u kome dve ili više strana imaju zajedničku kontrolu. Zajednička kontrola postoji samo kada odluke o relevantnim aktivnostima zahtevaju jednoglasnu odluku strana koje dele kontrolu.

U zavisnosti od prava i obaveza strana u aranžmanu, zajednički aranžman može biti ili zajedničko poslovanje ili zajednički poduhvat.

Zajedničko poslovanje je zajednički aranžman u kome strane koje imaju zajedničku kontrolu nad aranžmanom (učesnici u zajedničkom poslovanju) imaju prava na imovinu i odgovornost za obaveze koje se odnose na aranžman. Učesnici u zajedničkom poslovanju priznaju:

- svoju imovinu, uključujući i svoje učešće u imovini koja je u zajedničkom vlasništvu;
- svoje obaveze, uključujući i svoj deo u obavezama koje su preuzete;
- svoje prihode od prodaje svog učešće u rezultatima nastalim iz zajedničkog poslovanja;
- svoj deo prihoda od prodaje rezultata zajedničkog poslovanja i
- svoje rashode, uključujući svoj deo u svim rashodima koji su zajednički nastali.

Računovodstveno obuhvatanje zajedničkog poslovanja u pojedinačnim i konsolidovanim finansijskim izveštajima Društva vrši se u skladu sa MSFI koji se primenjuju na datu imovinu, obavezu, prihod ili rashod.

Zajednički poduhvat je zajednički aranžman u kojem strane koje imaju zajedničku kontrolu nad aranžmanom (učesnici u zajedničkom poduhvatu) imaju prava na neto imovinom aranžmana, što podrazumeva da sama finansijska struktura, a ne učesnici u zajedničkom poduhvatu ima pravo na imovinu i odgovornost za obaveze koje se odnose na aranžman.

Učešće u zajedničkom poduhvatu u konsolidovanim finansijskim izveštajima Društva obuhvata se equity metodom (metodom udela) u skladu sa MRS 28, dok se u pojedinačnim finansijskim izveštajima ono obuhvata po nabavnoj vrednosti u skladu sa MRS 27.

Strane koje učestvuju u zajedničkom aranžmanu, ali nemaju zajedničku kontrolu nad njim, u svojim pojedinačnim i konsolidovanim finansijskim izveštajima obuhvataju svoje učešće u zajedničkom poslovanju i zajedničkom poduhvatu u skladu sa relevantnim odredbama MSFI 11.

Grupu za konsolidaciju čine Društvo niže navedena zavisna i pridružena društva u zemlji i inostranstvu.

Zavisna društva u inostranstvu su sledeća:

- Zahinos Ltd. Kipar

Pridružena društva u zemlji su:

- Energopet d.o.o.
- Energoplast d.o.o.

Procenat vlasništva Društva u navedenim zavisnim društvima je prikazan u narednoj tabeli.

Naziv društva	PIB	Matični broj	Šifra delatnosti	Status	Vlasništvo (%)
Energopet d.o.o.	100001441	17165941	25240	pridruženo	33,33
Energoplast d.o.o.	101831672	17330454	25210	pridruženo	40,00
Zahinos Ltd.	11, Grigori Afxentiou Street, Centro Imperio, Limasol, Kipar			zavisno	100,00

4. RAČUNOVODSTVENA NAČELA

Pri sastavljanju finansijskih izveštaja Društva uvažena su sledeća načela:

- Načelo stalnosti;
- Načelo doslednosti;
- Načelo opreznosti;
- Načelo suštine iznad forme;
- Načelo uzročnosti prihoda i rashoda i
- Načelo pojedinačnog procenjivanja.

Uvažavanjem **načela stalnosti**, finansijski izveštaji se sastavljaju pod pretpostavkom da imovinski, finansijski i prinostni položaj Društva, kao i ekonomska politika zemlje i ekonomske prilike u okruženju, omogućavaju poslovanje u neograničeno dugom roku („*Going Concern*“ princip).

Načelo doslednosti podrazumeva da se način procenjivanja stanja i promena na imovini, obavezama, kapitalu, приходima, rashodima i rezultatu poslovanja, to jest da se način procenjivanja bilansnih pozicija Društva, ne menja u dužem vremenskom razdoblju. Ako, na primer, zbog usaglašavanja sa zakonskom regulativom, do promene ipak dođe, obrazlaže se razlog promene, a efekat promene se iskazuje shodno zahtevima iz profesionalne regulative vezanim za promenu načina procenjivanja.

Načelo opreznosti podrazumeva uključivanje određenog nivoa opreza pri sastavljanju finansijskih izveštaja Društva, koje treba da rezultira da imovina i prihodi nisu precenjeni, a da obaveze i troškovi nisu potcenjeni. Međutim, uvažavanje načela opreznosti ne treba razumeti na način svesnog, nerealnog umanjenja prihoda i kapitala Društva; to jest svesnog, nerealnog uvećanja rashoda i obaveza Društva. Naime, u Okviru za pripremu i prezentaciju finansijskih izveštaja je potencirano da uvažavanje načela opreznosti ne sme da ima za posledicu značajno stvaranje skrivenih rezervi, namerno umanjenje imovine ili prihoda, ili namerno preuveličavanje obaveza ili troškova, jer u tom slučaju finansijski izveštaji ne bi bili neutralni i, stoga, ne bi bili pouzdani.

Načelo **suština iznad forme** podrazumeva da pri evidentiranju transakcija Društva, a time, posledično, i pri sastavljanju finansijskih izveštaja, računovodstveno obuhvatanje treba da se vrši u skladu sa suštinom transakcija i njihovom ekonomskom realnošću, a ne samo na osnovu njihovog pravnog oblika.

Uvažavanjem **načela uzročnosti prihoda i rashoda**, priznavanje efekata transakcija i drugih događaja u Društvu nije vezano za momenat kada se gotovina ili gotovinski ekvivalenti, po osnovu tih transakcija i događaja, prime ili isplate, već se vezuju za momenat kada se dogode. Takvim pristupom omogućeno je da se korisnici finansijskih izveštaja ne informišu samo o prošlim transakcijama Društva koje su prouzrokovale isplatu i primanja gotovine, već i obavezama Društva da isplati gotovinu u budućnosti, kao i o resursima koji predstavljaju gotovinu koje će Društvo primiti u budućnosti.

Drugim rečima, uvažavanjem načela uzročnosti prihoda i rashoda obezbeđuje se informisanje o prošlim transakcijama i drugim događajima na način koji je najupotrebljiviji za korisnike pri donošenju ekonomskih odluka.

Načelo **pojedinačnog procenjivanja** podrazumeva da eventualna grupna procenjivanja različitih bilansnih pozicija Društva (na primer, imovine ili obaveza), radi racionalizacije, proističu iz njihovog pojedinačnog procenjivanja.

5. GREŠKE IZ PRETHODNOG PERIODA, MATERIJALNOST GREŠKE I KOREKCIJA POČETNOG STANJA

Greške iz prethodnog perioda su izostavljeni ili pogrešno iskazani podaci iz finansijskih izveštaja Društva za jedan ili više perioda koji proizilaze iz neupotrebljavanja ili pogrešne upotrebe pouzdanih informacija koje su bile dostupne kada su finansijski izveštaji za date periode bili odobreni za izdavanje i za koje se moglo razumno očekivati da budu dobijene i uzete u obzir pri sastavljanju i prezentaciji tih finansijskih izveštaja.

Materijalno značajna greška otkrivena u tekućem periodu, koja se odnosi na prethodni period je ona greška koja ima značajan uticaj na finansijske izveštaje jednog ili više prethodnih perioda i zbog koje se ti finansijski izveštaji ne mogu više smatrati pouzdanim.

Društvo vrši retrospektivnu korekciju *materijalno značajnih grešaka* u prvom setu finansijskih izveštaja odobrenom za objavljivanje nakon otkrivanja tih grešaka, tako što će prepraviti uporedne iznose za prezentovan(e) raniji(e) period(e) u kojem(ima) su se greške dogodile; ili, ako se greška dogodila pre najranijeg prezentovanog prethodnog perioda, prepraviti početna stanja sredstava, obaveza i kapitala za najraniji prezentovani prethodni period.

Ako je neizvodljivo utvrditi efekat greške iz određenog perioda na uporedne informacije za jedan ili više prezentovanih prethodnih perioda, Društvo prepravlja početna stanja sredstava, obaveza i kapitala za najraniji period za koji je retrospektivno prepravljavanje podataka izvodljivo (što može biti tekući period).

Naknadno *ustanovljene greške koje nisu materijalno značajne* ispravljaju se na teret rashoda, odnosno u korist prihoda perioda u kojem su greške identifikovane.

Materijalnost greške se procenjuje shodno relevantnim odredbama iz Okvira za pripremu i prezentaciju finansijskih izveštaja, po kojima materijalnost implicira da izostavljanje, ili pogrešno knjigovodstveno evidentiranje poslovne transakcije, može uticati na ekonomske odluke korisnika donete na osnovu finansijskih izveštaja.

U Društvu se materijalnost određuje shodno visini greške u odnosu na ukupni prihod. Materijalno značajna greška smatra se greška koja je u pojedinačnom iznosu ili u kumulativnom iznosu sa ostalim greškama **veća od 1,5% ostvarenog ukupnog prihoda Društva u prethodnoj godini.**

6. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA

Osnovne računovodstvene politike primenjene za sastavljanje ovih finansijskih izveštaja navedene su u daljem tekstu. Ove politike su konzistentno primenjene na sve prikazane godine, osim ako nije drugačije naznačeno.

Značajne računovodstvene politike primenjene na finansijske izveštaje Društva koji su predmet ovih Napomena, a koje su izložene u nastavku, prvenstveno su zasnovane na Pravilniku o računovodstvu i računovodstvenim politikama Društva. Ako pojedini knjigovodstveni aspekti nisu jasno precizirani Pravilnikom, primenjene računovodstvene politike su zasnovane na važećoj zakonskoj, profesionalnoj i internoj regulativi.

Od opštih podataka napominjemo da je, u skladu sa MRS 21 - Ekekti promena deviznih kurseva, **funkcionalna valuta i valuta za prezentaciju u finansijskim izveštajima Društva dinar.**

Pri sastavljanju finansijskih izveštaja uvažene su relevantne odredbe MRS 10 - Događaji posle bilansa stanja, koje se odnose na događaje koji nastaju od datuma bilansa stanja do datuma kada su finansijski izveštaji odobreni za objavljivanje. Preciznije, **za efekte događaja koji pružaju dokaz o okolnostima koje su postojale na datum bilansa stanja**, korigovani su već priznati iznosi u finansijskim izveštajima Društva, kako bi se odrazili korektivni događaji posle bilansa stanja; a **za efekte događaja koji ukazuju na okolnosti koje su nastale posle datuma bilansa stanja**, nisu vršene korekcije priznatih iznosa, već se, u slučaju da ih je bilo, u ovim Napomenama vrši obelodanjivanje prirode događaja i procena njihovih finansijskih efekata ili, ako je neizvodljivo proceniti njihove finansijske efekte, obelodanjuje da se ta procena ne može izvršiti.

6.1. Procenjivanje

Sastavljanje i prikazivanje finansijskih izveštaja, u skladu sa zahtevima važeće zakonske regulative u Republici Srbiji, zahteva od rukovodstva Društva korišćenje najboljih mogućih procena i razumnih pretpostavki. Iako se, razumljivo, stvarni budući rezultati mogu razlikovati, procene i pretpostavke su zasnovane na informacijama raspoloživim na datum bilansa stanja.

Najznačajnije procene se odnose na utvrđivanje obezvređenja finansijske i nefinansijske imovine i definisanje pretpostavki neophodnih za aktuarski obračun dugoročnih naknada zaposlenima po osnovu otpremnina.

U kontekstu procenjivanja, poslovna politika Društva je, ako se fer vrednost značajno razlikuje od knjigovodstvene, da obelodani informacije o **fer (pravičnoj) vrednosti** aktive i pasive. U Republici Srbiji je čest problem sa pouzdanom procenom fer vrednosti aktive i pasive usled nedovoljno razvijenog finansijskog tržišta, nedostatka stabilnosti i likvidnosti kod kupovine i prodaje, na primer, finansijske aktive i pasive, i zbog toga što tržišne informacije nisu uvek raspoložive. I pored navedenog, ova problematika u Društvu nije zanemarena, već rukovodstvo vrši kontinuirane procene, uvažavajući rizike, i kada se proceni da je nadoknadiva (fer ili upotrebna) vrednost sredstava u poslovnim knjigama Društva precenjena, vrši se ispravka vrednosti.

6.2. Efekti kurseva stranih valuta

Transakcije u stranoj valuti, pri početnom priznavanju, evidentiraju se u dinarskoj protivvrednosti, primenom zvaničnog srednjeg kursa koji važi na dan transakcije.

Shodno odredbama MRS 21 - Efekti promene deviznih kurseva, na svaki datum bilansa stanja se monetarne stavke u stranoj valuti (devizna sredstva, potraživanja i obaveze) preračunavaju primenom važećeg kursa, to jest zvaničnog srednjeg kursa na datum bilansa stanja.

Kursne razlike nastale po osnovu transakcija u stranoj valuti (osim za kursne razlike nastale na monetarnim stavkama koje čine deo neto investicija Društva u inostrano poslovanje, a koje se obuhvataju shodno zahtevima iz MRS 21) se priznaju kao prihod ili rashod Društva u periodu u kojem su kursne razlike nastale.

Zvanični srednji kursevi Narodne banke Srbije na dan bilansa stanja, za strane valute koje su korišćene za preračunavanje monetarnih stavki stranih valuta u dinarsku protivvrednost, su prikazane u narednoj tabeli.

Zvanični srednji kursevi Narodne banke Srbije

Valuta	31.12.2016.	31.12.2015
	<i>Iznos u dinarima</i>	
1 EUR	123,4723	121,6261
1 USD	117,1353	111,2468

6.3. Prihodi

Prihodi u skladu sa MRS 18 - Prihodi su prilivi ekonomskih koristi tokom datog perioda, koji rezultiraju povećanjem kapitala, sem uvećanja koja se odnose na unose vlasnika kapitala; i odmeravaju se po fer vrednosti primljenih ili potraživanih naknada.

Prihodi obuhvataju: poslovne prihode, finansijske prihode, ostale prihode (uključujući i prihode od usklađivanja vrednosti imovine) i dobitak poslovanja koje se obustavlja, efekti promene računovodstvene politike, ispravke grešaka ranijih perioda.

U okviru **poslovnih prihoda** najznačajniji su prihodi od prodaje roba, proizvoda i usluga, a kao ostali prihodi mogu da se jave: prihodi od aktiviranja učinaka i robe, povećanje vrednosti zaliha nedovršenih i gotovih proizvoda i nedovršenih usluga (ako je tokom godine došlo do smanjenja navedenih zaliha, za

iznos smanjenja se umanjuje ukupan poslovni prihod), prihodi od premija, subvencija, dotacija, donacija i sl.; i drugi poslovni prihodi.

Za potrebe finansijskog izveštavanja u okviru poslovnih prihoda u Bilansu uspeha ne prikazuju se prihodi od aktiviranja učinaka i robe i prihodi od promene vrednosti zaliha učinaka (povećanja, odnosno smanjenja vrednosti zaliha nedovršenih i gotovih proizvoda i nedovršenih usluga), već se za te iznose koriguju poslovni rashodi u Bilansu uspeha.

Prihodi od prodaje robe se priznaju kada su kumulativno zadovoljeni sledeći uslovi:

- Društvo je na kupca prenelo značajne rizike i koristi od vlasništva nad proizvodom i robom;
- Društvo ne zadržava učešće u upravljanju prodatim proizvodom i robom u meri koja se uobičajeno povezuje sa vlasništvom, niti zadržava kontrolu nad prodatim proizvodom i robom;
- iznos prihoda se može pouzdano izmeriti;
- verovatan je priliv ekonomske koristi u Društvo povezane sa tom transakcijom i
- troškovi koji su nastali ili će nastati u datoj transakciji se mogu pouzdano izmeriti.

Prihodi od pružanja usluga, shodno relevantnim odredbama MRS 18 - Prihodi, *povezani sa određenom transakcijom se priznaju prema stepenu dovršenosti te transakcije na datum bilansa*. Rezultat transakcije se može pouzdano proceniti: kada se iznos prihoda može pouzdano odmeriti, kada je verovatan priliv ekonomskih koristi vezanih za tu transakciju u Društvo, kada se stepen dovršenosti te transakcije na datum bilansa stanja može pouzdano odmeriti i kada troškovi nastali zbog te transakcije i troškovi završavanja transakcije mogu pouzdano da se odmere.

Finansijski prihodi obuhvataju finansijske prihode od povezanih pravnih lica, pozitivne kursne razlike, prihode od kamata i druge oblike finansijskih prihoda.

Prihodi od dividendi priznaju se kada se ustanovi pravo da se dividenda primi.

U okviru **ostalih prihoda** (koji uključuju i prihode od usklađivanja vrednosti ostale imovine koja se vrednuje po fer vrednosti kroz Bilans uspeha), pored drugih ostalih prihoda, iskazuju se *dobici* koji mogu, ali ne moraju da proisteknu iz uobičajenih aktivnosti Društva. Dobici predstavljaju povećanja ekonomskih koristi Društva i kao takvi, po prirodi, nisu različiti od drugih prihoda. Dobici uključuju, na primer, dobitke od prodaje nekretnina, postrojenja i opreme; po većoj vrednosti od knjigovodstvene u momentu prodaje.

U okviru **dobitka poslovanja koje se obustavlja, efekti promene računovodstvene politike, ispravke grešaka ranijih perioda i prenos prihoda**, iskazuju se dobiti prema nazivima računa ove grupe i prenos ukupnih prihoda na kraju perioda, a koji se za potrebe finansijskog izveštavanja prikazuju u neto efektu, nakon umanjena za odgovarajuće rashode.

6.4. Rashodi

Rashodi predstavljaju odlive ekonomskih koristi tokom datog perioda koji rezultira smanjenjem kapitala društva, osim smanjenja koje se odnosi na raspodelu dobiti vlasnicima ili smanjenja koje je posledica povlačenja iz poslovanja dela kapitala od strane vlasnika. Rashodi se odražavaju kroz odliv sredstava, smanjenje vrednosti sredstava ili povećanje obaveza.

Rashodi obuhvataju poslovne rashode, finansijske rashode, ostale rashode (uključujući i rashode po osnovu obezvređenja ostale imovine koja se vrednuje po fer vrednosti kroz Bilans uspeha) i gubitak poslovanja koje se obustavlja, efekti promene računovodstvene politike, ispravke grešaka ranijih perioda i prenos rashoda.

U okviru **poslovnih rashoda** iskazuje se: nabavna vrednost prodane robe, troškovi materijala, troškovi zarada, troškovi proizvodnih usluga, nematerijalni troškovi, troškovi amortizacije i rezervisanja i dr.

Za potrebe finansijskog izveštavanja vrši se korekcija poslovnih rashoda u Bilansu uspeha za iznose prihoda od aktiviranja učinaka i robe i prihoda od promene vrednosti zaliha učinaka (povećanja, odnosno smanjenja vrednosti zaliha nedovršenih i gotovih proizvoda i nedovršenih usluga).

Finansijski rashodi obuhvataju finansijske rashode od povezanih pravnih lica, pozitivne kursne razlike, rashode kamata i druge finansijske rashode.

U okviru **ostalih rashoda** (koji uključuju i rashode po osnovu obezvređenja ostale imovine koja se vrednuje po fer vrednosti kroz Bilans uspeha), pored drugih ostalih rashoda, iskazuju se i gubici koji mogu, ali ne moraju, da proisteknu iz uobičajenih aktivnosti Društva. Gubici (na primer, manjkovi ili gubici nastali prodajom sredstava po nižoj vrednosti od knjigovodstvene) predstavljaju smanjenje ekonomskih koristi i, kao takvi, po svojoj prirodi, nisu različiti od drugih rashoda.

U okviru **gubitka poslovanja koje se obustavlja, efekti promene računovodstvene politike, ispravke grešaka ranijih perioda**, iskazuju se rashodi prema nazivima računa ove grupe i prenos ukupnih rashoda na kraju obračunskog perioda, a koji se za potrebe finansijskog izveštavanja prikazuju u neto efektu, nakon prebijanja sa odgovarajućim prihodima.

6.5. Kamata i drugi troškovi pozajmljivanja

Troškovi pozajmljivanja su kamata i drugi troškovi koje Društvo ima u vezi sa pozajmljivanjem sredstava. Na osnovu relevantnih odredbi MRS 23 - Troškovi pozajmljivanja, kamata i drugi troškovi pozajmljivanja se priznaju kao rashod u periodu u kojem su nastali, osim u slučaju kada su direktno pripisivi sticanju, izgradnji ili proizvodnji određenog sredstva koje se kvalifikuje (sredstvo kojem je potreban značajan vremenski period da bi bilo spremno za svoju nameravanu upotrebu ili prodaju), kada se kamata i drugi troškovi pozajmljivanja kapitalizuju kao deo nabavne vrednosti (cene koštanja) tog sredstva.

6.6. Porez na dobitak

Porez na dobitak se računovodstveno evidentira kao zbir:

- tekućeg poreza; i
- odloženog poreza.

Tekući porez je iznos obaveze za plativ (povrativ) porez na dobitak koji se odnosi na oporezivi dobitak (poreski gubitak) za period. Drugim rečima, tekući porez je plativ porez na dobitak koji je utvrđen u poreskoj prijavi za porez na dobitak, u skladu sa poreskim propisima.

Odloženi porez se ispoljava u vidu:

- odloženih poreskih sredstava; ili
- odloženih poreskih obaveza.

Odloženi porez se knjigovodstveno evidentira na osnovu relevantnih odredbi MRS 12 - Porezi na dobitak, kojima je, između ostalog, precizirano da se *odložena poreska sredstva i odložene poreske obaveze ne diskontuju*.

Odložena poreska sredstva su iznosi poreza na dobitak nadoknativi u budućim periodima koji se odnose na:

- odbitne privremene razlike;
- neiskorišćene poreske gubitke prenete na naredni period; i
- neiskorišćeni poreski kredit prenet na naredni period.

Odbitna privremena razlika nastaje u slučajevima kada je u bilansima društva, po određenim osnovama, već prikazan rashod, koji će se sa poreskog aspekta priznati u narednim periodima. Tipični slučajevi kada nastaju odbitne privremene razlike su sledeći: poreska vrednost sredstava koja podležu amortizaciji je veća od knjigovodstvene vrednosti sredstava; sa poreskog aspekta nisu priznata pojedina rezervisanja (MRS 19, izdate garancije i druga jemstva), obezvređenja imovine (robe, materijala i sl.) i obezvređenja investicionih nekretnina; sa poreskog aspekta nisu priznati rashodi na neplaćene javne prihode koji ne zavise od rezultata poslovanja i gubici koji nastaju kada se hartije od vrednosti vrednuju po fer vrednosti i efekat iskazuje preko bilansa uspeha.

Za sredstva koja podležu amortizaciji, odložena poreska sredstva priznaju se za sve odbitne privremene razlike između knjigovodstvene vrednosti sredstava koja podležu amortizaciji i njihove poreske osnovice (vrednosti koje su dodeljene tim sredstvima za poreske svrhe). Odbitna privremena razlika postoji kada je knjigovodstvena vrednost sredstava manja od njihove poreske osnovice. U tom slučaju se priznaju odložena poreska sredstva, pod uslovom da se proceni da je verovatno da će u budućim periodima postojati oporeziva dobit za čije umanjeње će Društvo moći da iskoristi odložena poreska sredstva.

Iznos odloženog poreskog sredstva utvrđuje se primenom propisane (ili saopštene) stope poreza na dobit Društva na iznos odbitne privremene razlike koja je utvrđena na datum bilansa stanja.

Ako je na kraju prethodne godine privremena razlika bila odbitna, po kom osnovu su priznata odložena poreska sredstva, a na kraju tekuće godine, po osnovu istih sredstava, privremena razlika bude oporeziva, vrši se ukidanje prethodno formiranih odloženih poreskih sredstava u celini, uz istovremeno priznavanje odloženih poreskih obaveza u iznosu koji je utvrđen na datum bilansa stanja.

Odloženo poresko sredstvo po osnovu **neiskorišćenih poreskih gubitaka** priznaje se samo u slučaju da rukovodstvo Društvo može pouzdano da proceni da će u narednim periodima Društvo imati oporezivu dobit, koja će moći da bude umanjena po osnovu neiskorišćenih poreskih gubitaka.

Odloženo poresko sredstvo po osnovu **neiskorišćenog poreskog kredita** za ulaganja u osnovna sredstva se priznaje samo do iznosa za koji je verovatno da će u budućim periodima biti ostvarena oporeziva dobit u poreskom bilansu, odnosno obračunati porez na dobit za čije umanjeње će moći da se iskoristi neiskorišćeni poreski kredit i to dok ova vrsta poreskog kredita zakonski može da se iskoristi..

Odložena poreska sredstva mogu da se priznaju i po drugim osnovama za koje se u Društvu utvrdi da će iznosi poreza na dobitak biti nadoknadivi u budućim periodima (na primer, za rezervisanja za nedospele otpremnine prilikom redovnog odlaska u penziju, koja su određena shodno relevantnim odredbama MRS 19 – Naknade zaposlenima).

Odložene poreske obaveze su iznosi poreza na dobitak plativi u budućim periodima u odnosu na oporezive privremene razlike.

Oporeziva privremena razlika nastaje u slučajevima kada je određeni rashod, priznat sa poreskog aspekta, dok će sa knjigovodstvenog aspekta biti priznat u poslovnim knjigama Društva tek u narednim periodima.

Po pitanju sredstava koja podležu amortizaciji, odložene poreske obaveze se priznaju uvek kada postoji oporeziva privremena razlika između knjigovodstvene vrednosti sredstava koja podležu amortizaciji i njihove poreske osnovice.

Oporeziva privremena razlika nastaje u slučajevima kada je knjigovodstvena vrednost sredstava veća od njihove poreske osnovice.

Iznos odložene poreske obaveze utvrđuje se primenom propisane (ili očekivane) stope poreza na dobit Društva na iznos oporezive privremene razlike koja je utvrđena na datum bilansa stanja.

Na svaki datum bilansa stanja se odložene poreske obaveze svode na iznos utvrđen na osnovu privremene razlike na taj dan. Ako je na kraju prethodne godine privremena razlika bila oporeziva, po kom osnovu su priznate odložene poreske obaveze, a na kraju tekuće godine, po osnovu istih sredstava, privremena razlika bude odbitna, vrši se ukidanje prethodno formiranih odloženih poreskih obaveza u celini, uz istovremeno priznavanje odloženih poreskih sredstava Društva u iznosu utvrđenom na datum bilansa stanja.

Odložene poreske obaveze mogu da se priznaju i po drugim osnovama za koje se u Društvu utvrdi da će iznosi poreza na dobitak biti plativi u budućim periodima u odnosu na oporezive privremene razlike.

6.7. Nematerijalna imovina

Nematerijalna imovina su sredstva bez fizičke suštine, koja se mogu identifikovati, kao što su: softveri, licence, koncesije, patenti, ulaganja u razvoj, žigovi i sl.

Imovina ispunjava kriterijum mogućnosti identifikovanja ako je ili: odvojiva, odnosno kada se može odvojiti od Društva i prodati, preneti, licencirati, iznajmiti ili razmeniti, bilo pojedinačno ili zajedno sa povezanim ugovorom, imovinom ili obavezom; ili nastaje po osnovu ugovornih ili drugih zakonskih prava, bez obzira da li su ta prava prenosiva ili odvojiva od Društva ili od drugih prava ili obaveza.

Da bi se nematerijalna imovina priznala, neophodno je da budu ispunjeni zahtevi propisani MRS 38 - Nematerijalna imovina, odnosno:

- da je verovatno da će se buduće ekonomske koristi, pripisive imovini, uliti u Društvo;
- da Društvo ima mogućnost kontrole nad tom imovinom; i

- da se nabavna vrednost (cena koštanja) može pouzdano odmeriti.

Ako jedan od zahteva nije ispunjen, izdaci po osnovu nematerijalnih ulaganja se priznaju na teret rashoda u periodu u kojem su izdaci nastali.

Knjigovodstveno priznavanje interno generisane nematerijalne imovine je uslovljeno procenom da li je rezultanta:

- faze istraživanja; ili
- faze razvoja.

Nematerijalna imovina koja proističe iz *istraživanja, ili iz faze istraživanja internog projekta*, se ne priznaje kao nematerijalna imovina. Izdaci po osnovu istraživanja, ili izdaci koji nastanu u fazi istraživanja internog projekta, se priznaju kao rashod u periodu u kojem su izdaci nastali.

Cena koštanja interno generisane nematerijalne imovine koja proističe iz *razvoja* (ili iz faze razvoja internog projekta) uključuje sve direktno pripisive troškove neophodne za kreiranje, proizvodnju i pripremu imovine za funkcionisanje na način kako je rukovodstvo Društva predvidelo.

Početno merenje nematerijalne imovine vrši se po nabavnoj vrednosti (ceni koštanja).

Naknadno merenje nematerijalne imovine, nakon početnog priznavanja, vrši se po nabavnoj vrednosti (ceni koštanja) umanjenoj za akumuliranu amortizaciju i akumulirane gubitke od umanjenja vrednosti (shodno relevantnim odredbama MRS 36 - Umanjenje vrednosti imovine).

6.8. Nekretnine, postrojenja i oprema

Kao **nekretnine, postrojenja i oprema** priznaju se materijalna sredstva koja se: koriste u proizvodnji, za isporuku dobara, za pružanje usluga, za iznajmljivanje drugima, ili u administrativne svrhe; i za koja se očekuje da će se koristiti duže od jednog obračunskog perioda.

Navedeno opšte načelo za priznavanje nekretnina, postrojenja i opreme se ne primenjuje samo u slučajevima kada se radi o priznavanju sredstava manje vrednosti (na primer, rezervni delovi i oprema za servisiranje), koji se iskazuju na zalihama. Stavljanjem u upotrebu ovih sredstava njihova se celokupna vrednost prenosi na troškove perioda.

Nekretnine, postrojenja i oprema se priznaju kao sredstvo: ako je verovatno da će se buduće ekonomske koristi povezane sa tim sredstvom prilivati u Društvo i ako se nabavna vrednost (cena koštanja) tog sredstva može pouzdano odmeriti.

Početno merenje nekretnina, postrojenja i opreme vrši se po nabavnoj vrednosti (ceni koštanja), koja obuhvata: nabavnu cenu i sve zavisne troškove nabavke, to jest sve direktno pripisive troškove dovođenja sredstva u stanje funkcionalne pripravnosti.

U cilju naknadnog merenja nekretnina, postrojenja i opreme izvršena je podela u sledeće grupe:

1. zemljište;
2. objekti;
3. postrojenja i oprema; i

4. ostalo.

Naknadno merenje grupe „Objekti“ vrši se po fer (poštenoj) vrednosti, pod kojom se podrazumeva tržišna vrednost, odnosno najverovatnija vrednost koja realno može da se dobije na tržištu, na datum bilansa stanja. Fer vrednost se utvrđuje procenom, koju vrši stručno osposobljeni procenjivač, na osnovu tržišnih dokaza. Kada ne postoji dokaz fer vrednosti na tržištu, zbog specifične prirode objekta i zbog toga što se takve stavke retko prodaju, osim kao deo kontinuiranog poslovanja, može biti potrebno da Društvo proceni fer vrednost koristeći prinosni pristup ili pristup amortizovanih troškova zamene. Promena fer vrednosti objekata se načelno priznaje u ukupnom kapitalu, u okviru pozicije revalorizacione rezerve.

Naknadno merenje svih ostalih grupa u okviru pozicije „Nekretnine, postojenja i oprema“, osim objekata, vrši se po nabavnoj vrednosti (ceni koštanja) umanjenoj za akumuliranu amortizaciju i akumulirane gubitke zbog umanjenja vrednosti (shodno MRS 36).

Vrednovanje naknadnih izdataka u nekretnine, postrojenja i opremu vrši se kada se:

- radi o ulaganjima koja produžavaju korisni vek upotrebe sredstava;
- povećava kapacitet;
- unapređuje sredstvo čime se poboljšava kvalitet proizvoda ili
- smanjuju troškovi proizvodnje u odnosu na troškove pre ulaganja.

Troškovi servisiranja, tehničkog održavanja, manje popravke i ostalo, ne povećavaju vrednost sredstva već predstavljaju rashod perioda.

Ulaganja na tuđim nekretninama, postrojenjima i opremi se iskazuju i priznaju na posebnom računu, ako je verovatno da će se buduće ekonomske koristi vezane za to sredstvo priliti u Društvo. Amortizacija ulaganja na tuđim nekretninama, postrojenjima i opremi se vrši na osnovu procenjenog veka korišćenja tih sredstava, koji može biti jednak ili kraći od perioda trajanja ugovora o zakupu.

6.9. Lizing

Lizing je sporazum po kojem davalac lizinga prenosi na korisnika lizinga pravo korišćenja sredstva za dogovoreni vremenski period u zamenu za plaćanje ili niz plaćanja.

U slučaju **finansijskog lizinga** (lizing kojim se suštinski prenose svi rizici i koristi koji su povezani sa vlasništvom nad sredstvima, a po isteku perioda lizinga pravo svojine se može, ali ne mora preneti), shodno odredbama MRS 17 - Lizing, korisnik lizinga **početno merenje** vrši tako što priznaje kao sredstvo i obavezu u svom bilansu stanja, u iznosima koji su na početku trajanja lizinga jednaki fer vrednosti sredstava koja su predmet lizinga, ili po sadašnjoj vrednosti minimalnih plaćanja za lizing, ako je ona niža. *Fer vrednost* je iznos po kojem se predmet lizinga može razmeniti između upoznatih, voljnih strana u okviru nezavisne transakcije.

Prilikom izračunavanja sadašnje vrednosti minimalnih plaćanja za lizing, *diskontna stopa* se generalno utvrđuje na osnovu kamatne stope sadržane u lizingu. Ako se kamatna stopa ne može utvrditi, kao diskontna stopa koristi se inkrementalna kamatna stopa na zaduživanje, to jest očekivana kamatna stopa koju bi Društvo platilo u slučaju pozajmljivanja sredstava na sličan rok i sa sličnim garancijama za kupovinu sredstava koje je predmet lizinga.

Svi inicijalni direktni troškovi korisnika lizinga dodaju se iznosu koji je priznat kao sredstvo.

Po pitanju **naknadnog merenja**, minimalna plaćanja lizinga treba podeliti između finansijskih troškova i smanjenja neizmirene obaveze. Finansijski trošak se alocira na periode tokom trajanja lizinga, tako da se ostvaruje konstantna periodična kamatna stopa na preostali saldo obaveze.

U slučaju **poslovnog (operativnog) lizinga** (lizing kojim se suštinski ne prenose svi rizici i koristi koji su povezani sa vlasništvom nad sredstvima), plaćanja lizinga se priznaju kao rashod, i to generalno po pravolinijskoj osnovi tokom trajanja lizinga.

6.10. Amortizacija nematerijalne imovine, nekretnina, postrojenja i opreme

Amortizacijom se iznos sredstava (nematerijalne imovine, nekretnina, postrojenja i opreme) koji se amortizuje vremenski alocira u toku korisnog veka trajanja sredstava.

Koristan vek trajanja sredstva se u Društvu određuje primenom vremenskog metoda, tako da se koristan vek trajanja sredstava može razumeti kao vremenski period tokom kojeg se očekuje da je sredstvo raspoloživo Društvu za upotrebu i korišćenje.

Iznos koji se amortizuje, odnosno nabavna vrednost ili drugi iznos koji zamenjuje tu vrednost u finansijskim izveštajima Društva, umanjen za rezidualnu vrednost (preostalu vrednost) se sistematski alocira tokom korisnog veka trajanja sredstava.

Rezidualna vrednost je procenjeni iznos koji bi Društvo primilo danas ako bi otuđilo sredstvo, nakon odbijanja procenjenih troškova otuđenja i uz pretpostavku da je sredstvo na kraju korisnog veka trajanja, i u stanju koje se očekuje na kraju korisnog veka trajanja.

Za rezidualnu vrednost nematerijalne imovine se uvek pretpostavlja da je nula, osim u slučajevima:

- kada postoji obaveza treće strane da kupi nematerijalnu imovinu na kraju njenog veka trajanja ili
- kada postoji aktivno tržište nematerijalne imovine, uz pretpostavku da će takvo tržište postojati i na kraju veka trajanja imovine, kada se rezidualna vrednost može utvrditi pozivanjem na to tržište.

Rezidualna vrednost i preostali korisni vek trajanja sredstava se proveravaju na kraju svake finansijske godine od strane kompetentnih procenjivača. Ako su nove procene različite od prethodnih procena, promena se tretira promenom računovodstvene procene i knjigovodstveno se obuhvata na osnovu MRS 8 - Računovodstvene politike, promene računovodstvenih procena i greške.

Rezidualna vrednost se kao rezultat procene može za pojedino sredstvo povećati na iznos koji je jednak knjigovodstvenoj vrednosti tog sredstva ili veći od nje. U tom slučaju, trošak amortizacije će u preostalom korisnom veku trajanja tog sredstva iznositi nula, osim ako se, kao rezultat naknadnih procena, rezidualna vrednost ne smanji na iznos koji je niži od knjigovodstvene vrednosti.

Amortizacija sredstava vrši se **primenom metoda pravolinijskog otpisa** (proporcionalna metoda), a **obračun amortizacije počinje** od početka narednog meseca od trenutka kada sredstvo postane

raspoloživo za upotrebu tj. korišćenje, odnosno kada se nalazi na lokaciji i u stanju spremnom za poslovanje na način kako je to predviđeno u Društvu.

Amortizacija nematerijalne imovine je uslovljena procenom da li je koristan vek trajanja neograničen ili ograničen. Nematerijalna imovina ne podleže amortizaciji ako se proceni da je koristan vek trajanja neograničen, to jest ako se na osnovu analize svih relevantnih faktora ne može predvideti završetak perioda kada se očekuje da će nematerijalna imovina generisati prilive neto tokova gotovine u Društvo

Amortizacija se ne obračunava za sredstva koja vremenom ne gube na vrednosti (na primer, umetnička dela) ili sredstva koja imaju neograničeni vek trajanja (na primer, zemljište).

Za sredstvo pribavljeno putem finansijskog lizinga, amortizacija se obračunava kao i za druga sredstva, osim kada se ne zna da li će Društvo steći pravo vlasništva nad tim sredstvom, kada se sredstvo u potpunosti amortizuje u kraćem periodu od trajanja lizinga ili korisnog veka trajanja.

Obračun amortizacije prestaje kada se sredstvo isknjiži (prestane da se priznaje kao sredstvo) i kada se reklasifikuje kao stalno sredstvo namenjeno prodaji ili u okviru poslovanja koje se obustavlja. Dakle, amortizacija se obračunava i kada sredstvo ne koristi, odnosno i kada se ne koristi aktivno, ako sredstvo nije reklasifikovano kao stalno sredstvo namenjeno prodaji ili u okviru poslovanja koje se obustavlja.

Za potrebe sastavljanja poreskog bilansa, to jest za poreske svrhe, obračun amortizacije sredstava se vrši prema važećim zakonskim propisima.

Sredstva koja su, prema MSFI 5 - Stalna imovina koja se drži za prodaju i prestanak poslovanja, klasifikovana kao sredstva namenjena prodaji, na datum bilansa stanja se iskazuju kao obrtna sredstva i procenjuju po nižoj vrednosti od knjigovodstvene vrednosti i fer (poštene) vrednosti umanjene za troškove prodaje.

6.11. Umanjenje vrednosti nematerijalne imovine, nekretnina, postrojenja i opreme

Na svaki datum bilansa stanja se od strane kompetentnih osoba, iz ili van Društva, proverava da li postoje indicije da je knjigovodstvena vrednost nekog sredstva (nematerijalne imovine, nekretnina, postrojenja i opreme) umanjena, to jest, da li knjigovodstvena vrednost premašuje nadoknadivi iznos tog sredstva.

Ako naznake o umanjenju vrednosti postoje, shodno relevantnim odredbama MRS 36, vrši se procena nadoknativog iznosa tog sredstva.

Nadoknadivi iznos je viša vrednost od:

- fer vrednosti, umanjena za troškove prodaje; i
- upotrebne vrednosti.

Fer vrednost umanjena za troškove prodaje je očekivana neto prodajna cena tog sredstva, odnosno to je iznos koji se može dobiti prodajom nekog sredstva u nezavisnoj transakciji između upoznatih, voljnih strana, umanjena za troškove otuđenja.

Upotrebna vrednost je sadašnja vrednost procenjenih budućih novčanih tokova za koje se očekuje da će nastati iz kontinuirane upotrebe imovine kroz njen koristan vek trajanja, te prodaje na kraju veka trajanja. Diskontna stopa koja se koristi pri utvrđivanju sadašnje vrednosti odražava tekuće tržišne procene vremenske vrednosti novca, kao i rizike specifične za to sredstvo.

Nadoknativi iznos se procenjuje za svako zasebno sredstvo ili, ako to nije moguće, za jedinicu koja generiše gotovinu kojoj to sredstvo pripada. Jedinica koja generiše gotovinu je najmanja prepoznatljiva grupa sredstava koja generiše prilive gotovine koji su u najvećoj meri nezavisni od priliva gotovine drugih sredstava ili grupa sredstava.

Ako se utvrdi da je došlo do umanjenja vrednosti, knjigovodstvena vrednost se svodi na nadoknativi iznos. Gubitak zbog umanjenja se knjigovodstveno obuhvata na sledeći način:

- u slučaju da je prethodno za to sredstvo formirana revalorizaciona rezerva, smanjivanjem revalorizacionih rezervi; i
- u slučaju da prethodno za to sredstvo nije formirana revalorizaciona rezerva, kao rashod perioda.

6.12. Investicione nekretnine

Investiciona nekretnina je nekretnina koju drži vlasnik ili korisnik lizinga u okviru finansijskog lizinga u cilju ostvarivanja prihoda od zakupnina, ili porasta vrednosti kapitala, ili i jednog i drugog, a ne za:

- korišćenje u proizvodnji, pri nabavci dobara i usluga, ili u administrativne svrhe; ili
- prodaju u okviru redovnog poslovanja.

Investiciona nekretnina se, shodno odredbama iz MRS 40 - Investicione nekretnine, priznaje kao sredstvo: ako je verovatno da će Društvo u budućnosti ostvariti ekonomsku korist od te investicione nekretnine; i ako se njena nabavna vrednost (cena koštanja) može pouzdano odmeriti.

Početno merenje investicione nekretnine prilikom sticanja (nabavke) vrši se po nabavnoj vrednosti (ceni koštanja), pri čemu se zavisni troškovi nabavke uključuju u nabavnu vrednost.

Naknadni izdatak koji se odnosi na već priznatu investicionu nekretninu pripisuje se iskazanom iznosu investicione nekretnine ako ispunjava uslove da se prizna kao sredstvo, ako je verovatno da će se buduće ekonomske koristi povezane sa tim izdatkom prilivati u Društvo i ako se nabavna vrednost (cena koštanja) tog izdatka može pouzdano odmeriti. U suprotnom, naknadni izdatak se iskazuje kao trošak poslovanja u periodu u kojem je nastao.

Nakon početnog priznavanja, **naknadno merenje investicione nekretnine** se vrši po fer (poštenoj) vrednosti, pod kojom se podrazumeva njena tržišna vrednost, odnosno najverovatnija vrednost koja realno može da se dobije na tržištu, na dan bilansa stanja.

Promena fer vrednosti investicione nekretnine tokom određenog perioda se uključuje u rezultat perioda u kojem je povećanje/smanjenje nastalo.

Investicione nekretnine ne podležu obračunu amortizacije, niti se na njima vrši procena umanjenja vrednosti imovine.

Investicijska nekretnina prestaje da se priznaje po otuđenju ili ukoliko je prestala da se koristi, a ne očekuju se buduće koristi od njenog otuđenja. Dobici ili gubici od rashodovanja ili otuđenja investicijske nekretnine priznaju se u bilansu uspeha u godini kada je sredstvo otuđeno ili rashodovano.

6.13. Zalihe

Zalihe su sredstva: koja se drže za prodaju u uobičajenom toku poslovanja, koja su u procesu proizvodnje, a namenjene su za prodaju; ili u obliku osnovnog i pomoćnog materijala koji se troši u proizvodnom procesu ili prilikom pružanja usluga.

Zalihe obuhvataju: osnovni i pomoćni materijal (uključujući i rezervne delove, alat i inventar) koji će biti iskorišćeni u procesu proizvodnje, nedovršene proizvode čija je proizvodnja u toku, gotove proizvode koje je proizvelo Društvo i robu.

Zalihe se (shodno MRS 2 - Zalihe) **odmeravaju** po nižoj vrednosti od:

- nabavne vrednosti (cene koštanja), i
- neto ostvarive vrednosti.

Nabavna vrednost (cena koštanja) obuhvata sve:

- troškove nabavke,
- troškove konverzije, i
- druge troškove nastale u procesu dovođenja zaliha na sadašnju lokaciju i stanje.

Troškovi nabavke materijala i robe, koji su osnov za vrednovanje zaliha materijala i robe, obuhvataju nabavnu cenu, uvozne dažbine i druge fiskalne izdatke (osim onih koje Društvo može naknadno da povрати od poreskih vlasti, kao što je, na primer, porez na dodatu vrednost koji Društvo može odbiti kao prethodni porez), troškove prevoza, manipulativne troškove i druge troškove koji se mogu direktno pripisati nabavci materijala. Popusti, rabati i druge slične stavke oduzimaju se pri utvrđivanju troškova nabavke.

Vrednovanje izlaska materijala i robe prilikom njihovog trošenja vrši se primenom **metode ponderisane prosečne cene**.

Po pitanju priznavanja sredstava manje vrednosti (na primer, sitan inventar, rezervni delovi i oprema za servisiranje), njihovim stavljanjem u upotrebu njihova celokupna vrednost (100% otpis) se prenosi na troškove perioda.

Troškovi konverzije i drugi troškovi nastali u procesu dovođenja zaliha na sadašnju lokaciju i stanje, su značajni prilikom vrednovanja zaliha nedovršene proizvodnje i zaliha gotovih proizvoda. U ove troškove spadaju: troškovi direktnog rada, troškovi direktnog materijala i indirektni, odnosno opšti proizvodni i neproizvodni troškovi i troškovi pozajmljivanja.

Neto ostvariva vrednost je procenjena cena prodaje u okviru redovnog poslovanja umanjena za troškove dovršenja i procenjene troškove neophodne za realizaciju prodaje. Prilikom procene neto ostvarive vrednosti polazi se od najpouzdanijih dokaza raspoloživih u vreme procene o iznosima po kojima se zalihe mogu realizovati.

Iznos bilo kog otpisa zaliha na neto ostvarivu vrednost i svi gubici zaliha se priznaju kao rashod u periodu u kom je nastao otpis ili gubitak.

6.14. Stalna sredstva namenjena prodaji

Društvo priznaje i iskazuje stalno sredstvo (ili raspoloživu grupu) kao **sredstvo namenjeno prodaji** u skladu sa MSFI 5 - Stalna imovina koja se drži za prodaju i prestanak poslovanja, ako se njegova knjigovodstvena vrednost može prvenstveno povratiti prodajnom transakcijom, a ne daljim korišćenjem. Da bi se ovaj zahtev smatrao ispunjenim:

- sredstvo (ili grupa za otuđenje) mora da bude dostupno za momentalnu prodaju u svom trenutnom stanju, isključivo pod uslovima koji su uobičajeni za prodaju takve imovine (ili grupe za otuđenje); i
- prodaja sredstva mora biti vrlo verovatna.

Stalno sredstvo koje je priznato kao sredstvo namenjeno prodaji **meri se** (iskazuje) po nižem iznosu od:

- knjigovodstvene vrednosti; i
- fer (poštene) vrednosti umanjene za troškove prodaje.

Knjigovodstvena vrednost je sadašnja (neotpisana) vrednost iskazana u poslovnim knjigama Društva.

Fer (poštena) vrednost je iznos za koji sredstvo može da bude razmenjeno između obaveštenih i voljnih strana u nezavisnoj transakciji, to jest tržišna vrednost na dan prodaje.

Troškovi prodaje su troškovi koji se mogu direktno pripisati prodaji sredstva.

Stalna sredstva namenjena prodaji se ne amortizuju.

Otpisana sredstva, kao i sredstva čija je neotpisana (knjigovodstvena) vrednost beznačajna, neće biti priznata kao sredstva namenjena prodaji.

6.15. Finansijski instrumenti

Finansijski instrumenti uključuju finansijska sredstva i obaveze koje se evidentiraju u bilansu stanja Društva, počevši od momenta kada Društvo ugovornim obavezama postane vezano za finansijski instrument, a zaključno sa gubitkom kontrole nad pravima koja proizilaze iz finansijskog sredstva (realizacijom, isticanjem, ustupanjem itd.), to jest sa izmirenjem, ukidanjem ili isticanjem finansijske obaveze.

Finansijska sredstva i finansijske obaveze, shodno odredbama MRS 32, mogu imati veliki broj javnih oblika, kao što su: gotovina, instrument kapitala drugog entiteta, ugovorno pravo primanja gotovine, drugog finansijskog sredstva ili razmene finansijskih sredstava i obaveza sa drugim entitetom koji su za Društvo potencijalno povoljni; ugovorna obaveza davanja gotovine ili drugog finansijskog sredstva drugom entitetu, ili pravo razmenjivanja finansijskih sredstava ili finansijskih obaveza sa drugim entitetom prema potencijalno nepovoljnim uslovima za Društvo itd.

Iskazivanje i knjigovodstveno evidentiranje vezano za finansijske instrumente je uslovljeno njihovom klasifikacijom koju, shodno karakteristikama finansijskih instrumenta, vrši rukovodstvo Društva.

Pri klasifikaciji svakog pojedinačnog finansijskog instrumenta, rukovodstvo Društva može da ga klasifikuje u jednu od četiri moguće vrste finansijskih instrumenata koje su precizirane odredbama MRS 39, i to:

- finansijska sredstva po fer vrednosti kroz bilans uspeha,
- finansijska sredstva (investicije) koje se drže do dospeća;
- zajmovi (kredit) i potraživanja; i
- finansijska sredstva raspoloživa za prodaju.

Finansijska sredstva po fer vrednosti kroz bilans uspeha obuhvataju finansijska sredstva čije se promene fer vrednosti evidentiraju kao prihodi ili rashodi u bilansu uspeha.

Finansijsko sredstvo ili finansijska obaveza klasifikovana u ovu kategoriju treba da ispuni bilo koji od sledećih uslova:

- klasifikovano je kao ono koje se drži radi trgovanja; ili
- posle početnog priznavanja naznačeno je da se u Društvu razvrstava i iskazuje kao finansijsko sredstvo (obaveza) kroz bilans uspeha.

Finansijsko sredstvo ili finansijska obaveza se klasifikuje kao ono koje se drži radi trgovanja ako je: stečeno ili nastalo prvenstveno radi prodaje ili ponovne kupovine u bliskoj budućnosti, deo portfelja identifikovanih finansijskih instrumenata kojima se zajedno upravlja i za koje postoji dokaz o nedavnom aktuelnom modelu kratkoročnog ostvarenja dobitka, ili derivat (osim derivata koji je instrument „*hedžinga*“).

Društvo može da naznači da se finansijski instrument iskazuje kroz bilans uspeha samo kada to rezultira relevantnijim informacijama, budući da se eliminiše ili u značajnoj meri otklanja nedoslednost odmeravanja ili priznavanja koja bi inače nastala usled odmeravanja sredstava ili obaveza, ili priznavanja dobitaka ili gubitaka, po različitim osnovama; ili se grupom finansijskih sredstava, finansijskih obaveza ili oboma upravlja i njihove performanse se procenjuju na osnovu fer vrednosti, u skladu sa dokumentovanom strategijom upravljanja rizikom ili investiranja, i informacije o grupi se interno sačinjavaju prema toj osnovi za ključne rukovodioce Društva.

Finansijska sredstva (investicije) koje se drže do dospeća su nederivatna finansijska sredstva sa fiksnim ili odredivim isplatama i fiksnim dospećem koja Društvo definitivno namerava i može da drži do dospeća, osim onih koje Društvo nakon početnog priznavanja naznači po fer vrednosti kroz bilans uspeha ili kao raspoložive za prodaju i onih koja zadovoljavaju definiciju zajmova i potraživanja.

Zajmovi (kredit) i potraživanja su nederivatna finansijska sredstva Društva sa fiksnim ili odredivim isplatama koja nisu kotirana na aktivnom tržištu osim:

- sredstava za koja Društvo ima nameru da ih proda odmah ili u kratkom roku i koja bi onda bila klasifikovana kao sredstva koja se drže radi trgovanja;
- sredstava koja posle početnog priznavanja Društvo naznači po fer vrednosti kroz bilans uspeha;
- sredstava koja posle početnog priznavanja Društvo naznači kao raspoloživa za prodaju ili
- sredstava za koja imalac ne može u značajnoj meri povratiti svoju celokupnu početnu investiciju, koja će biti klasifikovana kao raspoloživa za prodaju.

Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju su nederivatna finansijska sredstva koja su naznačena kao raspoloživa za prodaju i nisu klasifikovana u prethodno naznačene vrste finansijskih instrumenata.

Pri **početnom odmeravanju** finansijskog instrumenta, Društvo odmeravanje vrši po fer vrednosti kroz bilans stanja uvećanoj, u slučaju da finansijski instrument nije naznačen za odmeravanje po fer vrednosti sa promenama fer vrednosti kroz bilans uspeha, za troškove transakcije direktno pripisive njihovom sticanju.

Naknadno odmeravanje finansijskih instrumenata vrši se po fer vrednostima, bez oduzimanja troškova transakcije koji mogu nastati prodajom ili pri drugom otuđenju, osim za sledeća finansijska sredstva:

- zajmove i potraživanja, koji se odmeravaju po amortizovanoj vrednosti korišćenjem metoda efektivne kamate;
- finansijska sredstva (investicije) koje se drže do dospeća, koje se odmeravaju po amortizovanoj vrednosti korišćenjem metoda efektivne kamate; i
- investicije u instrumente kapitala koji nemaju kotiranu tržišnu cenu na aktivnom tržištu i čija se fer vrednost ne može pouzdano odmeriti, koji se odmeravaju po nabavnoj vrednosti.

Fer vrednost sredstva je iznos za koji se sredstvo može razmeniti ili obaveza izmiriti u slučaju obaveštenih, voljnih strana u okviru nezavisne transakcije. Ako za finansijski instrument postoji aktivno tržište, fer vrednost se određuje shodno informacijama sa tog tržišta; a ako ne postoji aktivno tržište, fer vrednost se određuje tehnikama procene preciziranim relevantnim odredbama MRS 39. Pozitivni (negativni) efekti promene fer vrednosti se, za finansijske instrumente iskazane po fer vrednosti kroz bilans uspeha, iskazuju kao dobitak (gubitak) u periodu nastanka promene; a kod finansijskih instrumenata raspoloživih za prodaju, iskazuju se u okviru nerealizovanih dobitaka/gubitaka po osnovu hartija od vrednosti raspoloživih za prodaju sve do momenta prodaje, kada se efekti prenose u dobitak (gubitak). Izuzetak od navedenog su troškovi od trajnog obezvređenja i devizni dobitci (gubici) koji se za finansijske instrumente klasifikovane kao raspoložive za prodaju odmah priznaju u dobitak (gubitak).

Amortizovana vrednost je sadašnja vrednost svih očekivanih budućih gotovinskih isplata ili primanja tokom očekivanog roka trajanja finansijskog instrumenta. Pri izračunavanju amortizovane vrednosti finansijskog instrumenta koristi se metod diskontovanja uz primenu efektivne kamatne stope. Pozitivni (negativni) efekti promene amortizovane vrednosti finansijskih instrumenata se priznaju u momentu prestanka priznavanja finansijskog instrumenta, osim u slučaju da je došlo do umanjenja vrednosti, kada se gubitak odmah priznaje.

6.16. Gotovina i gotovinski ekvivalenti

Najlikvidniji oblici finansijskih sredstava Društva predstavljaju **gotovina i gotovinski ekvivalenti**, koji se procenjuju po nominalnoj, to jest po fer vrednosti. U okviru gotovine i gotovinskih ekvivalenta Društva iskazuju se: hartije od vrednosti, sredstva u dinarskoj i deviznoj blagajni, novčana sredstva na dinarskim i deviznim računima kod banaka, izdvojena novčana sredstva za otvorene akreditive u zemlji, devizni akreditivi, kratkoročni visoko likvidni plasmani koji se mogu brzo pretvoriti u poznate iznose gotovine bez većeg rizika da se vrednost smanji, novčana sredstva čije je korišćenje ograničeno ili vrednost umanjena, i dr.

Kriterijumi po kojima se sredstva Društva razvrstavaju u okviru gotovine i gotovinskih ekvivalenata su precizirani relevantnim odredbama MRS 7 - Izveštaj o tokovima gotovine, po kojima:

- gotovina obuhvata gotovinu i depozite po viđenju, a
- gotovinski ekvivalenti su kratkoročne, visoko likvidne investicije, koje se mogu brzo pretvoriti u poznate iznose gotovine i nisu pod uticajem značajnog rizika promene vrednosti, što podrazumeva investicije koje imaju kratak rok dospeća (tri meseca ili kraće).

6.17. Kratkoročna potraživanja

Kratkoročna potraživanja obuhvataju potraživanja po osnovu prodaje proizvoda, robe i usluga povezanim društvima i ostalim pravnim i fizičkim licima u zemlji i inostranstvu kao i potraživanja po drugim osnovama (potraživanja za kamatu i dividendu, potraživanja od zaposlenih, potraživanja od državnih organa i organizacija, potraživanja po osnovu preplaćenih poreza i doprinosa i drugo), za koje se očekuje da će biti realizovana u roku od 12 meseci od datuma bilansiranja.

Kratkoročna potraživanja po osnovu prodaje mere se po vrednosti iz originalne fakture, a naknadno po fakturnoj vrednosti umanjenoj za ispravku vrednosti po osnovu nenaplativih potraživanja. Ako se vrednost u fakturi iskazuje u stranoj valuti, vrši se preračunavanje u funkcionalnu valutu po srednjem kursu važećem na dan transakcije. Promene deviznog kursa od datuma transakcije do datuma naplate potraživanja iskazuju se kao kursne razlike u korist prihoda ili na teret rashoda. Potraživanja iskazana u stranoj valuti se na dan bilansa stanja preračunavaju prema važećem srednjem kursu, a kursne razlike se priznaju kao prihod ili rashod perioda.

U Društvu se na dan bilansa stanja za svako pojedinačno potraživanje vrši procena realnosti potraživanja, kao i verovatnoće njegove naplate, odnosno za svako pojedinačno potraživanje se vrši procena da li je došlo do umanjenja vrednosti.

Prilikom **procene umanjenja vrednosti potraživanja**, smatra se da je Društvo pretrpelo gubitke zbog umanjenja vrednosti ako postoji objektivan dokaz (na primer, velike finansijske teškoće dužnika, neuobičajeno kršenje ugovora od strane dužnika, potencijalno bankrotstvo dužnika i sl.) umanjenja vrednosti kao rezultat događaja koji se odigrao posle prvobitnog priznavanja sredstava i taj nastanak gubitka ima uticaj na procenjene buduće tokove gotovine od finansijskog sredstva ili grupe finansijskih sredstava koji se mogu pouzdano proceniti. Ako nema objektivnih dokaza, osobe koje vrše procenu koriste svoje iskustvo i rasuđivanje za procenu naplativosti potraživanja.

Ako se proceni da je došlo do umanjenja vrednosti potraživanja vrši se njihov:

- indirektan otpis; ili
- direktan otpis.

Indirektan otpis potraživanja na teret rashoda Društva, se vrši preko računa ispravke vrednosti. Odluku o indirektnom otpisu (ispravci vrednosti) potraživanja preko računa ispravke vrednosti, na predlog popisne Komisije za popis obaveza i potraživanja u okviru redovnog popisa, ili na predlog stručnih službi u toku godine, donosi Izvršni odbor Društva.

Direktan otpis potraživanja se vrši na osnovu procene rukovodstva Društva ako je nenaplativost skoro u potpunosti izvesna (u slučaju zastarelosti potraživanja, stečaja dužnika i dr.). Odluku o direktnom

otpisu potraživanja nakon razmatranja i predloga Komisije za popis obaveza i potraživanja u okviru redovnog popisa, ili na predlog stručnih službi u toku godine, donosi Izvršni odbor Društva.

Indirektan i direktan otpis potraživanja se vrši samo na osnovu relevantnih okolnosti i stanja koja su postojala na datum bilansa stanja, odnosno u toku godine.

Gubici očekivani kao rezultat budućih događaja, to jest događaja nakon datuma bilansa stanja, bez obzira koliko verovatni, se ne priznaju, već se obelodanjuju u Napomenama uz finansijske izveštaje.

6.18. Finansijski plasmani

Kratkoročni finansijski plasmani obuhvataju kredite, hartije od vrednosti i ostale kratkoročne finansijske plasmane sa rokom dospeća, odnosno prodaje do godinu dana od datuma bilansa stanja.

U okviru kratkoročnih finansijskih plasmana iskazuje se i deo datih dugoročnih kredita Društva čija se naplata očekuje u roku od godinu dana od datuma bilansa stanja.

Kao i za druga sredstva koja se iskazuju kao kratkoročna, u okviru kratkoročnih finansijskih plasmana iskazuju se i hartije od vrednosti Društva čija se realizacija (naplata) očekuje u periodu od godinu dana od datuma bilansa stanja. Tako se, na primer, kao kratkoročni finansijski plasmani iskazuju hartije od vrednosti koje su klasifikovane kao hartije od vrednosti koje se drži do dospeća - deo koji dospeva do jedne godine.

U okviru **dugoročnih finansijskih plasmana** iskazuju se različite vrste ulaganja, kao što su: učešća u kapitalu i druge hartije od vrednosti raspoložive za prodaju, dugoročni krediti, dugoročne hartije od vrednosti koje se drže do dospeća, otkupljene sopstvene akcije i ostali dugoročni finansijski plasmani.

Učešća u zavisnim društvima i ostalim povezanim društvima, na osnovu relevantnih zakonskih odredbi MRS 27 - Pojedinačni finansijski izveštaji, u Društvu se knjigovodstveno obuhvataju po metodu nabavne vrednosti. Međutim, ako se, shodno MRS 36 – Umanjenje vrednosti imovine, ustanovi da je nadoknadiva vrednost učešća manja od nabavne (knjigovodstvene) vrednosti, Društvo svodi vrednost učešća na nadoknadivi iznos, a snižavanje učešća (obezvređenje) iskazuje kao rashod u periodu kada je obezvređenje ustanovljeno.

Po pitanju naknadnog odmeravanja dugoročnih finansijskih plasmana, relevantna je klasifikacija koje rukovodstvo Društva vrši shodno karakteru finansijskog instrumenta (finansijsko sredstvo po fer vrednosti kroz bilans uspeha, finansijska sredstva (investicije) koje se drže do dospeća, zajmovi (krediti) i potraživanja i finansijska sredstva raspoloživa za prodaju).

6.19. Obaveze

Obaveza je rezultat prošlih transakcija ili događaja, čije izmirenje obično podrazumeva odricanje od ekonomskih koristi (resursa) Društva da bi se zadovoljio zahtev druge strane.

Prilikom **vrednovanja obaveza**, a shodno relevantnim odredbama Okvira za pripremu i prezentaciju finansijskih izveštaja, obaveza se priznaje u bilansu stanja:

- kada je verovatno da će odliv resursa koji sadrže ekonomske koristi imati za rezultat izmirenje sadašnje obaveze i

- kada iznos za izmirenje može pouzdano da se odmeri.

Pored navedenog, pri vrednovanju se uvažava *načelo opreznosti*, pod kojim se podrazumeva uključivanje opreza pri procenjivanju, tako da imovina i prihodi nisu precenjeni, a obaveze ili troškovi potcenjeni. Međutim, načelo opreznosti ne treba da rezultira stvaranjem skrivenih rezervi (na primer, kao posledica namerno precenjenih obaveza ili troškova), obzirom da u tom slučaju finansijski izveštaji ne bi bili neutralni i, stoga, ne bi bili pouzdani.

Obavezama se smatraju: dugoročne obaveze (obaveze prema povezanim pravnim licima; dugoročni krediti i zajmovi u zemlji i inostranstvu, obaveze po dugoročnim hartijama od vrednosti, obaveze po osnovu finansijskog lizinga i ostale dugoročne obaveze), kratkoročne finansijske obaveze (kratkoročni krediti i zajmovi od povezanih pravnih lica, kratkoročni krediti i zajmovi u zemlji i inostranstvu, deo dugoročnih kredita i zajmova, kao i drugih obaveza koje dospevaju do jedne godine i ostale kratkoročne finansijske obaveze), kratkoročne obaveze iz poslovanja (dobavljači i ostale obaveze iz poslovanja) i ostale kratkoročne obaveze.

Kratkoročnim obavezama se smatraju obaveze za koje se očekuje da će biti izmirene u roku do godinu dana od datuma bilansa stanja, uključujući i deo dugoročnih obaveza koje ispunjavaju navedeni uslov, dok se *dugoročnim obavezama* smatraju obaveze čije se izmirenje očekuje u dužem roku.

Za obaveze iskazane u stranoj valuti, kao i obaveze sa valutnom klauzulom se vrši preračunavanje u funkcionalnu valutu po srednjem kursu važećem na dan transakcije. Promene kursa do datuma izmirenja iskazuju se kao pozitivne (negativne) kursne razlike. Obaveze u stranoj valuti se na datum bilansa stanja preračunavaju prema važećem kursu, a kursne razlike se priznaju kao prihodi ili rashodi perioda.

Smanjenje obaveza po osnovu sudskih odluka, vanparničnog poravnanja i sl., vrši se direktnim otpisivanjem.

6.20. Rezervisanja, potencijalne obaveze i potencijalna imovina

Rezervisanje, shodno MRS 37 - Rezervisanja, potencijalne obaveze i potencijalna imovina, predstavlja obavezu neizvesnog vremena dospeća ili iznosa.

Društvo priznaje rezervisanje samo ako su ispunjena sledeća tri uslova:

- kada Društvo ima sadašnju obavezu (zakonsku ili izvedenu) kao posledicu prošlog događaja,
- kada je verovatno da će odliv resursa koji predstavljaju ekonomske koristi biti zahtevan da se izmiri obaveza i
- kada može da se napravi pouzdana procena iznosa obaveze.

Suština rezervisanja je da se formira samo za obaveze nastale iz prošlih događaja, koje postoje nezavisno od budućih radnji Društva. Otuda, rezervisanja se ne priznaju za buduće poslovne gubitke.

Za svrhu priznavanja rezervisanja, smatra se da je verovatno da će zahtevano izmirivanje obaveza Društva prouzrokovati odliv resursa koji predstavljaju ekonomske koristi, kada je verovatnije nego da nije, da će odliv resursa nastati, to jest verovatnoća da će izmirenje tih obaveza Društva prouzrokovati odliv resursa je veća od verovatnoće da neće.

Rezervisanja mogu da se formiraju po različitim osnovama, i to: za troškove u garantnom roku, za troškove obnavljanja prirodnih bogatstava, za zadržane kaucije i depozite, za troškove restrukturiranja, za naknade i druge beneficije zaposlenih, za troškove sudskih sporova i po drugim osnovama.

Prilikom odmeravanja rezervisanja, iznos priznat kao rezervisanje je najbolja procena izdataka Društva zahtevanih da se izmiri sadašnja obaveza na datum bilansa stanja. Drugim rečima, to je iznos koje bi Društvo platilo na datum bilansa stanja da se izmiri obaveza ili da se ta obaveza prenese na treću stranu.

Rezervisanja za troškove i rizike se prate po vrstama, ispituju se na dan svakog bilansa stanja i koriguju tako da odražavaju najbolju sadašnju procenu. Ako više nije verovatno da će odliv resursa biti potreban za izmirenje obaveze, ukida se rezervisanje. Ukidanje rezervisanja se vrši u korist prihoda.

Kada je učinak vremenske vrednosti novca značajan, iznos rezervisanja predstavlja sadašnju vrednost izdataka za koje se očekuje da će biti potrebni za izmirenje obaveze. Pri izračunavanju sadašnje vrednosti se koriste diskontne stope, to jest stope pre oporezivanja, koje odražavaju tekuće tržišne procene vremenske vrednosti novca i rizike specifične za obavezu.

Potencijalna obaveza je:

- moguća obaveza koja nastaje po osnovu prošlih događaja i čije postojanje će biti potvrđeno samo nastankom ili nenastankom jednog ili više neizvesnih budućih događaja koji nisu u potpunosti pod kontrolom Društva; ili
- sadašnja obaveza koja nastaje po osnovu prošlih događaja, ali nije priznata jer nije verovatno da će odliv resursa koji predstavljaju ekonomske koristi Društva biti zahtevan za izmirenje obaveze ili iznos obaveze ne može da bude dovoljno pouzdano procenjen.

Potencijalna obaveza se ne priznaje u finansijskim izveštajima Društva, već se, u slučaju da je odliv ekonomskih koristi moguć, a mogućnost odliva resursa nije vrlo mala, vrši njeno obelodanjivanje.

Potencijalna obaveza se stalno iznova procenjuje (najmanje na datum bilansa stanja). Kada odliv ekonomskih koristi po osnovu potencijalnih obaveza postane verovatan, rezervisanje i rashod se priznaju u finansijskim izveštajima Društva u periodu u kojem promena verovatnoće nastaje (osim u retkim okolnostima kada pouzdana procena ne može da se napravi).

Potencijalna imovina je moguća imovina koja nastaje po osnovu prošlih događaja i čije postojanje će biti potvrđeno jedino nastankom ili nenastankom jednog ili više neizvesnih budućih događaja koji nisu u potpunosti pod kontrolom Društva.

Potencijalna imovina se ne priznaje u finansijskim izveštajima Društva, već se, u slučaju da je priliv ekonomskih koristi verovatan, vrši njeno obelodanjivanje.

Potencijalna imovina se stalno iznova procenjuje (najmanje na datum bilansa stanja) da bi se obezbedilo da finansijski izveštaji na odgovarajući način odražavaju razvoj predmetnog događaja. Ako postane sigurno da će priliv ekonomskih koristi po osnovu potencijalne imovine nastati, imovina i prihod u vezi sa njom se priznaju u finansijskim izveštajima Društva u periodu u kojem je promena nastala.

6.21. Naknade zaposlenima

Sa aspekta poreza i doprinosa za obavezno socijalno osiguranje, Društvo je, u skladu sa propisima koji se primenjuju u Republici Srbiji, obavezno da uplaćuje doprinose raznim državnim fondovima za socijalnu zaštitu. Ove obaveze uključuju doprinose na teret zaposlenih i na teret poslodavca u iznosima koji se obračunavaju primenom propisanih stopa. Društvo ima zakonsku obavezu da obustavi obračunate doprinose iz bruto zarada zaposlenih, kao i da za njihov račun prenese obustavljena sredstva u korist odgovarajućih državnih fondova.

Doprinosi na teret zaposlenih i na teret poslodavca knjiže se na teret troškova Društva u periodu na koji se odnose. Društvo, nakon odlaska zaposlenih u penziju, nema obavezu da im plaća nikakve naknade.

Za procenu rezervisanja po osnovu naknada i drugih beneficija zaposlenih, primenjuju se relevantne odredbe MRS 19 - Primanja zaposlenih. Rezervisanja za Naknade i druge beneficije zaposlenih uključuju, na primer: rezervisanja za nedospele otpremnine prilikom redovnog odlaska u penziju i rezervisanja za otpremnine koje se isplaćuju kao rezultat odluke Društva da prekine rad nekog zaposlenog pre uobičajenog datuma penzionisanja ili odluke zaposlenog da dobrovoljno prihvati da je višak, u zamenu za ta primanja.

Prilikom procene obaveza prilikom prestanka zaposlenja, na osnovu relevantnih odredbi MRS 19, stopa koja se koristi za diskontovanje se načelno određuje u skladu sa tržišnim prinosima na datum bilansa stanja za visoko kvalitetne korporativne obveznice. Alternativno, a što je takođe precizirano MRS 19, sve do momenta dok u Republici Srbiji ne bude postojalo razvijeno tržište za korporativne obveznice, za procenu obaveza Društva prilikom prestanka zaposlenja koristiće se (za diskontnu stopu) tržišni prinosi (na datum bilansa stanja) državnih obveznica. Valuta i rok korporativnih ili državnih obveznica treba da budu u skladu sa valutom i procenjenim rokom obaveza za primanja po prestanku zaposlenja. Ako Društvo za procenu obaveza prilikom prestanka zaposlenja, usled nerazvijenog tržišta državnih obveznica, kao „reper“ koristi prinos na državne obveznice čiji je rok dospeća kraći od procenjenog roka dospeća isplata po osnovu odnosnih primanja, diskontna stopa se određuje tako što se prinos na „reperne“ hartije od vrednosti procenjuje na duže rokove.

Otpremnine prilikom odlaska u penziju se u Društvu isplaćuju zaposlenima shodno novim odredbama Kolektivnog ugovora.

7. FINANSIJSKI RIZICI I UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA U DRUŠTVU

Neizvesnost po pitanju budućih događaja je jedna od osnovnih specifičnosti poslovanja u uslovima tržišnog privrednog ambijenta, koja se ogleda u više mogućih, odnosno potencijalnih ishoda. Usled neizvesnosti, to jest usled nepoznavanja i nesigurnosti koji će se od potencijalnih događaja stvarno desiti, pravni subjekti su u poslovanju izloženi raznovrsnim rizicima, a koji mogu imati uticaj na njihovu buduću tržišnu poziciju.

Sa aspekta Društva, postoji veliki broj potencijalnih rizika koji u različitom intenzitetu mogu da imaju negativan uticaj na stanje i poslovanje Društva. Pojedini (specifični) rizici su uslovljeni internim faktorima, kao što su, na primer: *rizik koncentracije*, koji se u slučaju Društva može manifestovati izloženosti ka jednoj ili manjoj grupi kupaca ili dobavljača; *operativni rizik*, koji se manifestuje u mogućnosti nastanka negativnih efekata usled nenamernih i namernih propusta u radu zaposlenih, neodgovarajućih unutrašnjih procedura i procesa, neadekvatnog upravljanja informacionim sistemima u Društvu i sl.; *reputacioni rizik*, pod kojim se podrazumeva mogućnost pogoršanja tržišne pozicije Društva zbog gubitka poverenja, to jest stvaranja negativne slike javnosti (državne institucije, dobavljači, kupci itd.) o poslovanju Društva; *pravni rizik*, koji se ispoljava u mogućnosti nastanka negativnih efekata usled kazni i sankcija proisteklih iz sudskih sporova zbog neispunjavanja ugovornih ili zakonskih obaveza; itd.

Kako je većina ovih, kao i pojedinih ostalih nepomenutih rizika, predmet drugih delova Napomena ili drugih internih akata Društva (na primer, minimiziranje operativnog rizika, putem usvojenih procedura i radnih instrukcija, između ostalog, predmet je Pravilnika o računovodstvu i računovodstvenim politikama Društva), u nastavku će se fokus staviti na razmatranje **finansijskih rizika**, pod kojima se, pre svega, misli na:

- kreditni rizik,
- tržišni rizik i
- rizik likvidnosti.

Finansijski rizici su značajno uslovljeni (eksternim) faktorima koji nisu neposredno pod kontrolom Društva. U tom smislu, na visinu finansijskog rizika značajno utiče stanje okruženja Društva, koje nije opredeljeno samo razvijenošću privrednog okruženja, već i pravnim, finansijskim i drugim relevantnim aspektima koji opredeljuju visinu sistemskih rizika.

Generalno, komparativno posmatrano sa tržištima razvijenih privreda, društva koja posluju na tržištima, kako nedovoljne privredne razvijenosti i makroekonomske stabilnosti, tako i visoke nelikvidnosti, kao što je Republika Srbija, značajno su izložena finansijskim rizicima. Pored navedenog, nedovoljna razvijenost finansijskog tržišta onemogućava korišćenje široke lepeze instrumenata „*hedžinga*“ koja su karakteristična za razvijena tržišta. Tako, na primer, društva koja posluju u Republici Srbiji nemaju mogućnost korišćenja većeg broja derivatnih finansijskih instrumenata u upravljanju finansijskim rizicima, iz razloga što takvi instrumenti nisu u širokoj upotrebi, niti postoji organizovano kontinuirano tržište finansijskih instrumenata.

Upravljanje finansijskim rizicima je sveobuhvatan i pouzdan sistem upravljanja, usmeren ka minimiziranju potencijalnih negativnih uticaja na finansijsko stanje i poslovanje Društva, u uslovima nepredvidivosti finansijskog tržišta.

Uvažavajući ograničenja u upravljanju finansijskim rizicima karakteristična za poslovanje na tržištu Srbije, jasna je neophodnost da se ovoj problematici adekvatno pristupi, što je prepoznato i od strane rukovodstva Društva. Suštinski, upravljanje finansijskim rizicima u Društvu treba da obezbedi da *rizični profil Društva* uvek bude u skladu ka *sklonošću Društva ka rizicima*, odnosno u skladu sa prihvatljivom strukturom i nivoom rizika koje Društvo namerava da preuzima za potrebe ostvarivanja svoje poslovne strategije i ciljeva.

Analizom poslovanja Društva u prethodnom periodu, kao i strukturom pozicija iz bilansa stanja i bilansa uspeha, može se zaključiti da je Društvo izloženo različitim vrstama rizika.

U nastavku će se prikazati:

- finansijski rizični profil Društva, odnosno procena strukture i nivoa finansijskih rizika kojima je Društvo izloženo u svom poslovanju;
- mere za upravljanje prepoznatim finansijskim rizicima Društva i
- upravljanje rizikom kapitala, koji, iako ne spada ni u jednu od pojedinačnih vrsta finansijskih rizika, u značajnoj meri utiče na visinu svake od razmatranih vrsta rizika.

7.1. Kreditni rizik

Kreditni rizik je rizik mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Društva usled neizvršavanja, u preciziranim rokovima, obaveze dužnika prema Društvu.

Pod kreditnim rizikom se ne podrazumevaju samo dužničko-poverilački odnosi koji proizilaze iz prodaje proizvoda Društva, već i oni kreditni rizici koji proizilaze iz drugih finansijskih instrumenata, kao što su, na primer, potraživanja Društva po osnovu dugoročnih i kratkoročnih finansijskih plasmana. Društvo ima značajne koncentracije kreditnog rizika naplate potraživanja od kupaca, koji imaju veoma dug period kreditiranja od strane Društva zbog njihove otežane likvidnosti.

U narednim tabelama prikazana je:

- struktura kratkoročnih potraživanja za koje nije izvršeno umanjenje vrednosti,
- starosna struktura kratkoročnih potraživanja za koje nije izvršeno umanjenje vrednosti

Struktura kratkoročnih potraživanja za koje nije izvršeno umanjenje vrednosti	<i>u 000 dinara</i>	
	<i>2016.</i>	<i>2015.</i>
Potraživanja po osnovu prodaje:		
a) Ernest Chemists Limited	7.028	
b) Visokogradnja	6.038	22.920
c) Energoprojekt Sunnyville d.o.o.	1.734	292
d) Urbanizam i arhitektura	898	884
e) Energoplast		561
f) Henkel	4.686	
g) Heineken	957	
h) RTB Bor Rudnik bakra Majdanpek	900	2.926
j) Galenika		485
k) HIP Azotara	936	
l) Zorka pharm Sabac	7.862	189
m) Engineering&Procurement	37.041	44.291
n) Tetra pak	1.161	1.641
o) JAT Tehnika	344	
p) Lafarge	762	
q) CB&I	9.834	
r) Elektroistok - projektni biro	720	
s) Vaterpolo savez Srbije		2.627
t) Ostali	840	302
UKUPNO	81.741	77.118

Starosna struktura kratkoročnih potraživanja za koje nije izvršeno umanjenje vrednosti	<i>u 000 dinara</i>	
	<i>2016.</i>	<i>2015.</i>
Povezana pravna lica:		
a) Tekuća		
b) Do 30 dana	578	852
c) 30 - 60 dana	578	
d) 60 - 90 dana	578	
e) 90 - 365 dana		884
f) Preko 365 dana	6.936	22.920
<i>Svega</i>	<i>8.670</i>	<i>24.656</i>
Kupci u zemlji:		
a) Tekuća		
b) Do 30 dana	7.803	3.118
c) 30 - 60 dana	20.036	
d) 60 - 90 dana		
e) 90 - 365 dana	2	
f) Preko 365 dana		3.411
<i>Svega</i>	<i>27.842</i>	<i>6.529</i>
Kupci u inostranstvu:		
a) Tekuća		
b) Do 30 dana	8.189	2.023
c) 30 - 60 dana		
d) 60 - 90 dana		
e) 90 - 365 dana	21.653	41.007
f) Preko 365 dana	15.388	2.903
<i>Svega</i>	<i>45.230</i>	<i>45.933</i>
UKUPNO	<i>81.741</i>	<i>77.118</i>

7.2. Tržišni rizik

Tržišni rizik je rizik mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Društva zbog gubitaka u okviru bilansnih pozicija, nastalih kao posledica negativnih tržišnih kretanja cena i drugih relevantnih finansijskih parametara.

Tržišni rizik se sastoji od tri vrste rizika:

- valutnog rizika,
- kamatnog rizika i
- rizika od promene cena.

Valutni rizik, koji se još naziva devizni rizik ili rizik od promene kurseva, je rizik od fluktuiranja fer vrednosti ili budućih tokova gotovine finansijskog instrumenta usled promene deviznih kurseva. Valutni rizik se ispoljava kod finansijskih instrumenata koji su označeni u stranoj valuti, to jest u valuti koja je različita od valute (funkcionalne) u kojoj su finansijski instrumenti u finansijskim izveštajima odmereni.

Društvo posluje u međunarodnim okvirima i izloženo je riziku promena kurseva stanih valuta koji proističe iz poslovanja sa različitim valutama.

Društvo je izloženo valutnom riziku.

U narednoj tabeli prikazani su najznačajniji dobavljači, prema stanju obaveza na datum bilansa stanja Društva.

Struktura obaveza prema dobavljačima	<i>u 000 dinara</i>	
	<i>2016.</i>	<i>2015.</i>
Dobavljači u zemlji (matična i zavisna pravna lica):		
Energoprojekt Holding	29,442	75,247
Dobavljači u zemlji (povezana i ostala pravna lica):		
a) Entel EP	204	68
b) Visokogradnja	108	6,775
c) Energodata	833	53
d) Hidroinžinjering	134	
e) Ostali dobavljači u zemlji	7,126	4,492
<i>Svega</i>	<i>37,847</i>	<i>86,635</i>
Dobavljači u inostranstvu (matična i zavisna pravna lica):		
Zahinos Ltd		-
Dobavljači u inostranstvu (povezana i ostala pravna lica):		
a) Viskogradnja		2,104
b) Dobavljači u Kazahstanu	261	252
c) Ostali dobavljači u inostranstvu	5	
<i>Svega</i>	<i>266</i>	<i>2,356</i>
UKUPNO	38,113	88,991

Rizik od promene cena je rizik da će fer vrednost ili budući tokovi gotovine finansijskog instrumenta fluktuirati zbog promena tržišnih cena (koje nisu one koje nastaju usled kamatnog ili valutnog rizika), bilo da su te promene prouzrokovane faktorima specifičnim za pojedinačni finansijski instrument ili njegovog emitenta, ili da faktori utiču na sve slične finansijske instrumente kojima se trguje na tržištu.

Društvo nije opterećeno rizikom od promene cena.

7.3. Rizik likvidnosti

Rizik likvidnosti je rizik da će Društvo imati poteškoća da izmiruje dospele obaveze, uz održavanje potrebnog obima i strukture obrtnih sredstava i očuvanje dobrog kreditnog boniteta.

U narednoj tabeli su prikazani najznačajniji pokazatelji likvidnosti Društva i to:

- opšti racio likvidnosti (količnik obrtnih sredstava i kratkoročnih obaveza), koji pokazuje sa koliko je dinara obrtnih sredstava pokriven svaki dinar kratkoročnih obaveza;
- rigorozni racio likvidnosti (količnik likvidnih sredstava, pod kojima se podrazumevaju ukupna obrtna sredstva umanjena za zalihe i aktivna vremenska razgraničenja i kratkoročnih obaveza), koji pokazuje sa koliko je dinara likvidnih sredstava pokriven svaki dinar kratkoročnih obaveza;
- gotovinski racio likvidnosti (količnik gotovine uvećane za gotovinske ekvivalente i kratkoročnih obaveza), koji pokazuje sa koliko je dinara gotovinskih sredstava pokriven svaki dinar kratkoročnih obaveza; i
- neto obrtna sredstva (vrednosna razlika između obrtnih sredstava i kratkoročnih obaveza).

Izvođenje zaključaka o pokazateljima likvidnosti, dobijenih na osnovu racio analize, pored ostalog, podrazumeva njihovo upoređivanje sa zadovoljavajućim opštim standardima, koji su, takođe, prikazani u narednoj tabeli.

Pokazatelji likvidnosti	Zadovoljavajući opšti standardi	2016.	2015.
Opšti racio likvidnosti	2:1	1.56	1.25
Rigorozni racio likvidnosti	1:1	1.53	1.21
Gotovinski racio likvidnosti		0.23	0.41
Neto obrtna sredstva (u hiljadama dinara)	Pozitivna vrednost	70.020	48.302

Rukovodstvo vrši kontinuirani nadzor nad rezervama likvidnosti Društva, koja obuhvataju raspoloživu gotovinu i gotovinske ekvivalente, kao i likvidne potencijale shodno očekivanim novčanim tokovima.

7.4. Upravljanje rizikom kapitala

Cilj upravljanja rizikom kapitala je da Društvo zadrži sposobnost da nastavi da posluje u neograničeno dugom roku, kako bi se vlasnicima Društva obezbedio zadovoljavajući prinos (profit), uz očuvanje adekvatne strukture izvora sredstava, odnosno dobrog kreditnog boniteta.

Iako postoji više kriterijuma na osnovu kojih se mogu izvoditi zaključci o održivosti pretpostavke o dugoročnoj egzistenciji Društva, sigurno da su rentabilno poslovanje, kao i zadovoljavajuća finansijska struktura, jedni od osnovnih kriterijuma.

Najbolji reprezent **rentabilnosti** je *stopa prinosa na prosečan sopstveni kapital*, koja pokazuje koliko Društvo ostvaruje prinosa na jedan dinar prosečno angažovanih sopstvenih sredstava. Pri izračunavanju ovog pokazatelja rentabilnosti, prosečan sopstveni kapital je određen kao aritmetička sredina vrednosti kapitala na početku i na kraju godine.

Pokazatelji rentabilnosti	<i>u 000 dinara</i>	
	<i>2016.</i>	<i>2015.</i>
Neto dobitak/gubitak	45,480	41,334
Prosečan kapital:		
a) Kapital na početku godine	932,858	891,518
b) Kapital na kraju godine	971,703	932,858
<i>Svega (prosečan kapital)</i>	<i>952,281</i>	<i>912,188</i>
Stopa prinosa na kraju godine (%)	4.78%	4.53%

U narednim tabelama su prikazani najznačajniji pokazatelji finansijske strukture Društva, i to:

- udeo pozajmljenih u ukupnim izvorima sredstava, koji pokazuje koliko je jedan dinar sredstava Društva finansiran iz pozajmljenih izvora; i
- udeo dugoročnih u ukupnim izvorima sredstava, koji pokazuje koliko je jedan dinar sredstava Društva finansiran iz dugoročnih izvora.

Pokazatelji finansijske strukture	u 000 dinara	
	2016.	2015.
Obaveze	124,592	194,255
Ukupna sredstva	1,137,643	1,170,034
Udeo pozajmljenih u ukupnim izvorima sredstava - racio ukupne zaduženosti (%)	10.95%	16.60%
Dugoročna sredstva:		
a) Kapital	971,703	932,858
b) Dugoročna rezervisanje i dugoročne obaveze	41,348	42,921
<i>Svega (dugoročna sredstva)</i>	<i>1,013,051</i>	<i>975,779</i>
Ukupna sredstva	1,137,643	1,170,034
Udeo dugoročnih u ukupnim izvorima sredstava (%)	89.05%	83.40%

Racio neto zaduženosti pokazuje koliko je svaki dinar neto zaduženosti Društva pokriven kapitalom Društva.

Pod neto zaduženošću se podrazumeva razlika između:

- ukupnih (dugoročnih i kratkoročnih) finansijskih obaveza Društva (ukupna pasiva umanjena za kapital, dugoročna rezervisanja i odložene poreske obaveze Društva i dodatog gubitka iznad visine kapitala); i
- gotovine i gotovinskih ekvivalenata.

Parametri za izračunavanje racia neto zaduženosti prema ukupnom kapitalu	u 000 dinara	
	2016.	2015.
Neto zaduženost:		
a) Finansijske obaveze	124,592	194,255
b) Gotovina i gotovinski ekvivalenti	28,829	79,955
<i>Svega (neto zaduženost)</i>	<i>95,763</i>	<i>114,300</i>
Kapital	971,703	932,858
Racio neto zaduženosti prema ukupnom kapitalu	1 : 10.15	1 : 8.16

BILANS USPEHA**8. POSLOVNI PRIHODI****8.1. Prihodi od prodaje robe**

Struktura prihoda od prodaje robe	u 000 dinara	
	2016.	2015.
Prihodi od prodaje robe na domaćem tržištu	1.517	1.983
UKUPNO	1.517	1.983

Prihodi od prodaje robe na domaćem tržištu su ostvareni prodajom PET granulata.

8.2. Prihodi od prodaje proizvoda i usluga

Struktura prihoda od prodaje proizvoda i usluga	u 000 dinara	
	2016.	2015.
Prihodi od prodaje proizvoda i usluga ostalim povezanim pravnim licima na inostranom tržištu	8.480	
Prihodi od prodaje proizvoda i usluga ostalim povezanim pravnim licima na domaćem tržištu	4.904	3.570
Prihodi od prodaje proizvoda i usluga na domaćem tržištu	132.175	124.037
Prihodi od prodaje proizvoda i usluga na inostranom tržištu	74.292	177.226
UKUPNO	219.851	304.833

Prihodi od prodaje povezanim licima na inostranom tržištu odnose se na predstavništvo Visokogradnje u Gani.

Prihodi od prodaje na domaćem tržištu se odnose najviše na prihode ostvarene pružanjem usluga investitorima: Zorka Pharm u iznosu od 59.261 hiljada dinara, Fabrika kartona Umka u iznosu od 5.986 hiljada RSD, Heineken u iznosu od 29.052 hiljada RSD, CB&I u iznosu od 8.194 hiljada RSD, Henkel u iznosu od 4.583 hiljada RSD, Rio Sava u iznosu od 8.460 hiljada RSD, Azotara Pančevo u iznosu od 975 hiljada RSD, Lafarž u iznosu od 907 hiljada RSD, Elektroistok u iznosu od 1.135 hiljada RSD, Smatsa-kontrola letenja u iznosu od 1731 hiljada RSD i ostali investitori u ukupnom iznosu od 11.891 hiljada RSD.

Prihodi od prodaje na inostranom tržištu se odnose na investitore Ernest Chemists Limited, Gana, u iznosu od 39.955 hiljada dinara, Uprava za zaštitu zdravlja Istočno Kazahstanske oblasti, Kazahstan u iznosu od 18.800 hiljada RSD, Engineering & Procurement Services, Kazahstan u iznosu od 9.557 hiljada RSD, Tetra Pak, Švedska u iznosu od 5.980 hiljada RSD.

8.3. Prihodi od premija, subvencija, dotacija, donacija i drugi poslovni prihodi

Struktura prihoda od premija, subvencija, dotacija, donacija i sl. i drugi poslovni prihodi	u 000 dinara	
	2016.	2015.
Prihodi od premija, subvencija, dotacija, donacija i sl.		
Drugi poslovni prihodi:	473	147
<i>Svega</i>	473	147
UKUPNO	473	147

Drugi poslovni prihodi odnose se na prihod od izdavanja stanova.

9. NABAVNA VREDNOST PRODATE ROBE

Struktura nabavne vrednosti prodate robe	u 000 dinara	
	2016.	2015.
Nabavna vrednost prodate robe:		
a) Nabavna vrednost prodate robe matičnim, zavisnim i ostalim povezanim pravnim licima		
b) Nabavna vrednost prodate robe na domaćem tržištu	1.138	1.517
c) Nabavna vrednost prodate robe na inostranom tržištu		
<i>Svega</i>	1138	1517
UKUPNO	1.138	1.517

10. TROŠKOVI MATERIJALA, GORIVA I ENERGIJE

Struktura troškova materijala, goriva i energije	u 000 dinara	
	2016.	2015.
Troškovi materijala:		
a) Troškovi materijala za izradu		
b) Troškovi ostalog materijala (režijskog)	739	1.296
<i>Svega</i>	739	1.296
Troškovi goriva i energije:		
a) Troškovi goriva	1.001	788
b) Troškovi električne i toplotne energije	3.638	4.318
<i>Svega</i>	4.639	5.106
UKUPNO	5.378	6.402

11. TROŠKOVI ZARADA, NAKNADA ZARADA I OSTALIH LIČNIH RASHODA

Struktura troškovi zarada, naknada zarada i ostalih ličnih rashoda	u 000 dinara	
	2016.	2015.
Troškovi zarada i naknada zarada (bruto)	112.316	124.801
Troškovi poreza i doprinosa na zarade i naknade zarada na teret poslodavca	19.290	21.231
Troškovi naknada po ugovoru o delu		
Troškovi naknada po autorskim ugovorima	4.516	16.938
Troškovi naknada po ugovoru o privremenim i povremenim poslovima	5	66
Troškovi naknada fizičkim licima po osnovu ostalih ugovora		
Troškovi naknada članovima organa upravljanja i nadzora	4.502	1.845
Ostali lični rashodi i naknade	11.508	10.542
UKUPNO	152.137	175.423

12. TROŠKOVI PROIZVODNIH USLUGA

Struktura troškova proizvodnih usluga	u 000 dinara	
	2016.	2015.
Troškovi usluga na izradi učinaka	93.787	89.844
Troškovi transportnih usluga	1.732	2.135
Troškovi usluga održavanja	602	1.387
Troškovi zakupnina	1.603	2.924
Troškovi reklame i propagande	2.189	
Troškovi ostalih usluga	3.454	1.979
UKUPNO	103.368	98.269

Troškovi usluga na izradi učinaka se odnose na *troškove podizvođača* na ugovorima Društva: Zidar d.o.o. u iznosu od 18.399 hiljada dinara, Cepting 1.147 hiljada RSD, Minikootherm u iznosu od 8.739 hiljada RSD, BSN Energy u iznosu od 5.390 hiljada RSD, Dinara inženjering u iznosu od 4.989 hiljada RSD, R-Cop u iznosu od 2.055 hiljada RSD, Sipatec building u iznosu od 2.372 hiljada RSD, AIR4Life u iznosu od 3.440 hiljada RSD, Kovač mont u iznosu od 1.975 hiljada RSD, Lever inženjering u iznosu od 6.191 hiljada RSD, Atelje Nikolić u iznosu od 1.186 hiljada RSD, Kumos adapta u iznosu od 6.560 hiljada RSD, Manas inženjering u iznosu od 4.391 hiljada RSD, Globex u iznosu od 1.623 hiljada RSD, Gremet stolarija u iznosu od 1.593 hiljada RSD, VD alternativa u iznosu od 1.116 hiljada RSD, Agrotermeko u iznosu od 1.300 hiljada RSD, Sandrina u iznosu od 1.928 hiljada RSD, Elkoms d.o.o. u iznosu od 2.576 hiljada RSD i ostali u ukupnom iznosu 16.817 hiljada RSD.

U okviru troškova transportnih usluga, pored troškova transportnih usluga u zemlji i inostranstvu, iskazani su i troškovi fiksnih telefona i troškovi mobilnih telefona u iznosu od 960 hiljada RSD, interneta u iznosu od 517 hiljada RSD i ostali transportni troškovi u iznosu od 255 hiljada RSD.

Troškovi zakupnina se odnose na troškove poslovnog prostora u Republici Kazahstan u iznosu od 1.439 hiljada RSD, a troškovi zakupa za predstavništvo u Moskvi u iznosu od 164 hiljada RSD.

13. TROŠKOVI AMORTIZACIJE I REZERVISANJA

Struktura troškova amortizacije i dugoročnih rezervisanja	u 000 dinara	
	2016.	2015.
Troškovi amortizacije:		
a) Amortizacija nematerijalnih ulaganja	903	798
b) Amortizacija nekretnina, postrojenja i opreme	6.202	5.745
<i>Svega</i>	<i>7.105</i>	<i>6.543</i>
Troškovi rezervisanja:		
a) Troškovi rezervisanja za garantni rok		
b) Rezervisanja za troškove obnavljanja prirodnih bogatstava		
c) Rezervisanja za zadržane kaucije i depozite		
d) Rezervisanja za troškove restrukturiranja		
e) Rezervisanja za naknade i druge beneficije zaposlenih	195	205
f) Ostala rezervisanja		
<i>Svega</i>	<i>195</i>	<i>205</i>
UKUPNO	7.300	6.748

Troškovi rezervisanja odnose se na rezervisanje za naknade i druge beneficije zaposlenih u iznosu od 195 hiljada rsd.(MRS 19).

14. NEMATERIJALNI TROŠKOVI

Struktura nematerijalnih troškova	u 000 dinara	
	2016.	2015.
Troškovi neproizvodnih usluga	10,100	20,661
Troškovi reprezentacije	940	1,985
Troškovi premija osiguranja	828	842
Troškovi platnog prometa	888	1,769
Troškovi članarina	295	317
Troškovi poreza	2,492	6,363
Ostali nematerijalni troškovi	8,865	23,067
UKUPNO	24,407	55,004

Troškovi neproizvodnih usluga se odnose troškove revizije finansijskih izveštaja u iznosu od 585 hiljada dinara, troškovi advokatskih usluga u iznosu od 851 hiljada RSD, troškovi konsalting usluga u Kazahstanu u iznosu od 6.451 hiljada RSD, troškovi stručnog obrazovanja i usavršavanja zaposlenih u iznosu od 884 hiljada RSD, usluge čišćenja prostorija u iznosu od 1.111 hiljada RSD i troškovi ostalih neproizvodnih usluga u iznosu od 218 hiljada RSD.

Ostali nematerijalni troškovi se odnose na troškove usluga *EP Holding* u iznosu od 6.253 hiljada dinara, troškovi licenci u iznosu od 306 hiljada RSD, troškovi finansiranja predstavnništva u Moskvi u iznosu od 1.090 hiljada RSD, troškovi penala za invalide u iznosu od 381 hiljada RSD, i ostali nematerijalni troškovi u iznosu od 543 hiljada RSD. **Nematerijalni troškovi** u konpaniji Zahinos iznose 291 hiljada dinara.

15. FINANSIJSKI PRIHODI I RASHODI

15.1. Finansijski prihodi

Struktura finansijskih prihoda	u 000 dinara	
	2016.	2015.
Finansijski prihodi od matičnih i zavisnih pravnih lica	-	20
Finansijski prihodi od ostalih povezanih lica	464	1,795
Prihodi od učešća u dobitku pridruženih pravnih lica i zajedničkih poduhvata	76,738	67,980
a) Prihodi od dividendi	76,732	67,980
b) Ostali finansijski prihodi	6	
<i>Svega</i>	<i>77,202</i>	<i>69,795</i>
Prihodi od kamata (od trećih lica)	206	423
Pozitivne kursne razlike i prihodi po osnovu efekata valutne klauzule	5,430	23,721
UKUPNO	82,838	93,939

Prihodi od dividendi odnose na dividendu pridruženih društva :

Energopet:

Dobit 2016. godine $187.817 \times 33.33\% = 62.600$

Energoplast:

Dobit 2016. godine $35.329 \times 40\% = 14.132$

15.2. Finansijski rashodi

Struktura finansijskih rashoda	u 000 dinara	
	2016.	2015.
Finansijski rashodi iz odnosa sa matičnim i zavisnim pravnim	1,146	466
Finansijski rashodi iz odnosa sa ostalim povezanim pravnim	3,391	43
Rashodi od učešća u gubitku pridruženih pravnih lica i zajedničkih poduhvata		
Ostali finansijski rashodi		
<i>Svega</i>	<i>4,537</i>	<i>509</i>
Rashodi kamata (prema trećim licima)	387	480
Negativne kursne razlike i rashodi po osnovu efekata valutne klauzule (prema trećim licima)	4,410	15,538
UKUPNO	9,334	16,527

Finansijski rashodi (negativne kursne razlike) iz odnosa sa matičnim i zavisnim pravnim licima i ostalim povezanim licima su ostvarene prema EP Holding-u u iznosu od 1.146 hiljada dinara, EP Visokogradnji u iznosu od 3.281 hiljada dinara, EP Ghana u iznosu od 70 hiljada dinara, EP Niskogradnja u iznosu od 39 hiljada dinara, EP Sunniwile u iznosu od 1 hiljada dinara.

Negativne kursne razlike prema trećim licima su ostvarene po osnovu primljenih avansa od Ernest Chemists Limited, Ghana, u iznosu od 1.295 hiljada, od Federacije boksa u iznosu od 625 hiljada dinara, valutna klauzula Manas d.o.o. u iznosu od 218 hiljada dinara, kursna razlika filijali Kazahstan u iznosu od 1.337 hiljada dinara, i ostale kursne razlike i valutne klauzule u ukupnom iznosu od 935 hiljada dinara.

16. PRIHODI I RASHODI OD USKLAĐIVANJA VREDNOSTI OSTALE IMOVINE KOJA SE ISKAŽUJE PO FER VREDNOSTI KROZ BILANS USPEHA**16.1. Prihodi od usklađivanja vrednosti ostale imovine koja se iskazuje po fer vrednosti kroz Bilans uspeha**

Struktura prihoda od usklađivanja vrednosti ostale imovine koja se iskazuje po fer vrednosti kroz bilans uspeha	u 000 dinara	
	2016.	2015.
Prihodi od usklađivanja vrednosti dugoročnih finansijskih plasmana i hartija od vrednosti raspoloživih za prodaju	40	337
Prihodi od usklađivanja vrednosti potraživanja i kratkoročnih finansijskih plasmana		
UKUPNO	40	337

Prihodi od usklađivanja vrednosti dugoročnih finansijskih plasmana i hartija od vrednosti odnose se na prihode ostvarene po osnovu usklađivanja vrednosti obveznica stare devizne štednje.

16.2. Rashodi od usklađivanja vrednosti ostale imovine koja se iskazuje po fer vrednosti kroz Bilans uspeha

Struktura rashoda od usklađivanja vrednosti ostale imovine koja se iskazuje po fer vrednosti kroz bilans uspeha	<i>u 000 dinara</i>	
	<i>2016.</i>	<i>2015.</i>
Rashodi od usklađivanja vrednosti potraživanja i kratkoročnih finansijskih plasmana	4,148	153
UKUPNO	4,148	153

Rashodi od usklađivanja vrednosti potraživanja i kratkoročnih finansijskih plasmana odnose na otpis potraživanja prema Galenici u iznosu od 484 hiljada dinara, RTB BOR – Rudnik bakra Majdanpek u iznosu od 2.926 hiljada dinara i fizičkom licu Dragoslavu Rogiću.

17. OSTALI PRIHODI I RASHODI

17.1. Ostali prihodi

Struktura ostalih prihoda	<i>u 000 dinara</i>	
	<i>2016.</i>	<i>2015.</i>
Prihodi od ukidanja dugorčnih i kratk. rezervisanja		309
Dobici od prodaje učešća i hartija od vrednosti		
Ostali nepomenuti prihodi	349	621
Prihodi od smanjenja obaveza	50,624	
Prihodi od usklađivanja vrednosti nematerijalne imovine		
Prihodi od usklađivanja vrednosti nekretnina, postrojenja i opreme	298	24
UKUPNO	51,271	954

U strukturi ostalih prihoda najveće učešće imaju **prihodi od smanjenja obaveza** koji se odnose na otpis potraživanja od strane EP Holding prema EP Industrija u ukupnom iznosu od 50.624 hiljada dinara (EUR 410.000,00).

17.2. Ostali rashodi

Struktura ostalih rashoda	<i>u 000 dinara</i>	
	<i>2016.</i>	<i>2015.</i>
Ostali nepomenuti rashodi	3,685	732
UKUPNO	3,685	732

Ostali nepomenuti rashodi se odnose na otpis potraživanja za nefakturisan prihod od EP Opreme u iznosu od 3001 hiljada RSD , ostali rashodi u iznosu od 3 hiljade rds, i ostali rashodi kompanije Zahinos u iznosu od 681 hiljada rsd.

18. NETO DOBITAK/GUBITAK POSLOVANJA KOJE SE OBUSTAVLJA, EFEKTI PROMENE RAČUNOVODSTVENE POLITIKE I ISPRAVKA GREŠAKA IZ RANIJIH GODINA

Struktura neto dobitka/gubitka poslovanja koje se obustavlja, efekti promene računovodstvene politike i ispravka grešaka iz ranijih godina	u 000 dinara	
	2016.	2015.
Neto dobitak poslovanja koje se obustavlja, efekti promene računovodstvene politike i ispravka grešaka iz ranijih godina	39	7
Neto gubitak poslovanja koje se obustavlja, efekti promene računovodstvene politike i ispravka grešaka iz ranijih godina		
UKUPNO	39	7

Neto dobitak poslovanja koje se obustavlja, efekti promene računovodstvene politike i ispravka grešaka iz ranijih godina odnose se na ispravke materijalno neznačajnih grešaka iz prethodnog perioda.

19. DOBITAK / GUBITAK PRE OPOREZIVANJA

Struktura bruto rezultata	u 000 dinara	
	2016.	2015.
Poslovni prihodi	221,841	306,963
Poslovni rashodi	293,728	343,363
Poslovni rezultat	(71,887)	(36,400)
Finansijski prihodi	82,838	93,939
Finansijski rashodi	9,334	16,527
Finansijski rezultat	73,504	77,412
Prihodi od usklađivanja vrednosti ostale imovine koja se iskazuje po fer vrednosti kroz Bilans uspeha	40	337
Ostali prihodi	51,271	954
Rashodi od usklađivanja vrednosti ostale imovine koja se iskazuje po fer vrednosti kroz Bilans uspeha	4,148	153
Ostali rashodi	3,685	732
Rezultat ostalih prihoda i rashoda	43,478	406
Neto dobitak poslovanja koje se obustavlja, promene računovodstvene politike i korekcije grešaka iz ranijeg perioda	39	7
Neto gubitak poslovanja koje se obustavlja, promene računovodstvene politike i korekcije grešaka iz ranijeg perioda		
UKUPNI PRIHODI	356,029	402,200
UKUPNI RASHODI	310,895	360,775
DOBITAK/GUBITAK PRE OPOREZIVANJA	45,134	41,425

Industrija:

Dobit 2016 = 1.450 + 2.256 (otpis uc.Zahinosa) – 185 (otpis obav.prema Zahinosu) + 10 prenos sr. iz Zahinosa = 3.531

Zahinos:

Gubitak 2016. godine 1.167 (gubitak iz BU) - 185 (otpis potraž.od EP Industrije) = 982 x 100% = 982

Energopet:

Dobit 2016. godine 187.817 x 33.33% = 62.600 – 34.147 (umanjenje za dividendu) = 28.453

Energoplast:

Dobit 2016. godine 35.329 x 40% = 14.132

20. POREZ NA DOBITAK I NETO DOBITAK

Struktura obračuna poreza na dobitak i neto dobitak	u 000 dinara	
	2016.	2015.
Dobitak/(gubitak) pre oporezivanja	1,450	2,154
Kapitalni dobici/(gubici) iskazani u Bilansu uspeha		
Usklađivanje i korekcija prihoda/(rashoda) u poreskom bilansu		
Oporeziva dobit/ (gubitak)	45,134	41,425
Iznos gubitka iz poreskog bilansa iz prethodnih godina do visine oporezive dobiti		
Ostatak oporezive dobiti	45,134	41,425
Kapitalni dobici/(gubici) obračunati u skladu sa zakonom		
Preneti kapitalni gubici iz ranijih godina do visine kapitalnog dobitka u skladu sa zakonom		
Ostatak kapitalnog dobitka	-	-
Poreska osnovica	45,134	41,425
Obračunati porez (15% od poreske osnovice)	-	
Ukupna umanjeње obračunatog poreza		
Obračunati porez po umanjeњу	-	-
Dobitak/gubitak pre oporezivanja	45,134	41,425
Poreski rashod perioda	-	91
Odloženi poreski prihod perioda	346	
Neto dobitak/(gubitak)	45,480	41,334

21. ZARADA PO AKCIJI

Pokazatelj	u 000 dinara	
	2016.	2015.
Neto dobitak	45,480	41,334
Prosečan broj akcija tokom godine	197,310	197,310
Zarada po akciji (u dinarima)	230.50	209.49

Zarada po akciji izračunava se tako što se dobitak namenjen običnim akcionarima podeli sa prosečnim ponderisanim brojem običnih akcija u opticaju za period.

BILANS STANJA

22. NEMATERIJALNA IMOVINA

u 000 dinara

Struktura nematerijalne imovine	Ulaganja u razvoj	Koncesije, patenti, licence, robne i uslužne marke, softver i ostala prava	Gudvil	Ostala nematerijalna imovina	Nematerijalna imovina u pripremi	Avansi za nematerijalna imovinu	Ukupno
<u>Nabavna vrednost</u>							
Stanje 01.01.2015. godine		2.908					2.908
Korekcija početnog stanja							-
Prenos sa jednog oblika na drugi							-
Nove nabavke							-
Otuđenje i rashodovanje		1.301					1.301
Kursne razlike							-
Ostalo							-
Stanje 31.12.2015. godine	-	4.209	-	-	-	-	4.209
Korekcija početnog stanja							-
Prenos sa jednog oblika na drugi							-
Nove nabavke		411					411
Otuđenje i rashodovanje							-
Kursne razlike							-
Ostalo							-
Stanje 31.12.2016. godine	-	4.620	-	-	-	-	4.620
<u>Ispravka vrednosti</u>							
Stanje 01.01.2015. godine		188					188
Korekcija početnog stanja							-
Amortizacija		798					798
Otuđenje i rashodovanje							-
Obezvredjenja							-
Kursne razlike							-
Ostalo							-
Stanje 31.12.2015. godine	-	986	-	-	-	-	986
Korekcija početnog stanja							-
Amortizacija		904					904
Otuđenje i rashodovanje							-
Obezvredjenja							-
Kursne razlike							-
Ostalo							-
Stanje 31.12.2016. godine		1.890		-			1.890
<u>Neotpisana vrednost</u>							
31.12.2015. godine		3.223		-			3.223
31.12.2016. godine		2.730		-			2.730

23. NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA

23.1. Nekretnine, postrojenja i oprema bez investicionih nekretnina

u 000 dinara

Struktura nekretnina, postrojenja i opreme	Zemljište	Građevinski objekti	Postrojenja i oprema	Ostale nekretnine, postrojenja i oprema	Nekretnine, postrojenja i oprema u pripremi	Ulaganja na tuđim nekretninama, postrojenjima i opremi	Avansi za nekretnine, postrojenja i opremu	Ukupno
Nabavna vrednost								
Stanje 01.01.2015. godine		313,724	26,522	241				340,487
Korekcija početnog stanja								-
Nove nabavke u toku godine			5,485					5,485
Povećanje prenosom sa ulaganja u pripremi								-
Prenos na stalnu imovinu namenjenu prodaji								-
Ostali prenosi sa / (na)								-
Otudenje i rashodovanje			(1,000)					(1,000)
Dobici/(gubici) uključeni u "Ostali rezultat" (kto 330)								-
Dobici/(gubici) uključeni u Bilans uspeha								-
Kursne razlike								-
Ostala povećanja / (smanjenja)								-
Stanje 31.12.2015. godine	-	313,724	31,007	241	-	-	-	344,972
Korekcija početnog stanja								-
Nove nabavke u toku godine			280					280
Povećanje prenosom sa ulaganja u pripremi								-
Prenos na stalnu imovinu namenjenu prodaji								-
Ostali prenosi sa / (na)								-
Otudenje i rashodovanje			(598)					(598)
Dobici/(gubici) uključeni u "Ostali rezultat" (kto 330)		(7,806)						-
Dobici/(gubici) uključeni u Bilans uspeha								-
Kursne razlike								-
Ostala povećanja / (smanjenja)		(5,617)						(5,617)
Stanje 31.12.2016. godine	-	300,301	30,689	241	-	-	-	339,037
Ispravka vrednosti								
Stanje 01.01.2015. godine		-	14,969	111				15,080
Korekcija početnog stanja								-
Amortizacija		2,778	2,958	9				5,745
Otudenje i rashodovanje			(942)					(942)
Prenos na stalnu imovinu namenjenu prodaji								-
Ostali prenosi sa / (na)								-
Obezvredjenja								-
Kursne razlike								-
Ostala povećanja / (smanjenja)								-
Stanje 31.12.2015. godine	-	2,778	16,985	120	-	-	-	19,883
Korekcija početnog stanja								-
Amortizacija		2,839	3,352	10				6,201
Otudenje i rashodovanje			(598)					(598)
Prenos na stalnu imovinu namenjenu prodaji								-
Ostali prenosi sa / (na)								-
Obezvredjenja								-
Kursne razlike								-
Ostala povećanja / (smanjenja)		(5,617)						(5,617)
Stanje 31.12.2016. godine	-	-	19,739	130	-	-	-	19,869
Neotpisana vrednost								
31.12.2015. godine		310,946	14,022	121	-	-	-	325,089
31.12.2016. godine		300,301	10,950	111	-	-	-	311,362

Na dan 31.12.2016. godine urađena je procena rezidualne vrednosti i preostalog korisnog veka trajanja za nekretnine i opremu značajnije knjigovodstvene vrednosti. Sa aspekta troškova amortizacije, u odnosu na prethodnu godinu, obračunati su troškovi amortizacije za poslovnu zgradu u iznosu od 2.839 hiljada RSD.

Fer vrednost objekata obično se utvrđuje procenom koju vrše kvalifikovani procenitelji. Fer vrednost objekata je obično njihova tržišna vrednost koja se utvrđuje procenom.

Kada ne postoje dokazi fer vrednosti na tržištu, zbog specifične prirode objekta i zbog toga što se takve stavke retko prodaju, Društvo procenjuje fer vrednost koristeći prinosni pristup ili pristup amortizovanih troškova zamene.

Društvo u svojim poslovnim knjigama ima sledeće „objekte“ koji se iskazuju po revalorizovanoj vrednosti na dan procene:

1. Poslovna zgrada Energoprojekt

Poslovna zgrada Energoprojekt iskazana je po knjigovodstvenoj vrednosti na dan 31. decembra 2016. godine u iznosu od 282.398 hiljada RSD.

Rezidualna vrednost predmetnog objekta izvršene na dan 31.12.2016. godine je niža od njegove nabavne vrednosti, tako da su u 2016. godini evidentirani troškovi amortizacije. Korisni vek upotrebe predmetnog „objekta“ je 100 godina (preostali korisni vek upotrebe je 65 godina).

2. Stanovi

Stanovi solidarnosti iskazani su po fer vrednosti na dan 31. decembra 2016. godine u iznosu od 17.903 hiljada RSD.

Rezidualna vrednost predmetnog objekta pre procene izvršene na dan 31.12.2016. godine je viša od njegove knjigovodstvene vrednosti, tako da su u 2016. godini nisu evidentirani troškovi amortizacije.

Usklađivanje početnog i krajnjeg stanja fer vrednosti „objekata“ je dato u donjoj tabeli:

u 000 dinara

Red. Broj	Naziv objekta	Početno stanje	Amortizacija	Povećanje (nabavka, dodatna ulaganja i dr.)	Smanjenje (prodaja, uništenje i dr.)	Prenos sa / (na)	Dobici / (gubici) uključeni u "Ostali rezultat"	Dobici / (gubici) uključeni u Bilans uspeha	Kursna razlika	Krajnje stanje
1.	Poslovna zgrada	296.911	2.839			(2.777)	(8.897)			282.398
2.	Stanovi	16.813					1.090			17.903
3.										-
	UKUPNO	313.724	2.839	-	-	(2.777)	(7.807)	-	-	300.301

Na dan 31. decembra 2016. godine, Društvo nema nepokretnosti ili opremu pod hipotekom ili zalogom uspostavljenim radi obezbeđenja urednog izmirenja svojih finansijskih obaveza.

Rukovodstvo Društva smatra da nekretnine i oprema na dan 31. decembra 2016. godine, u odnosu na iskazanu vrednost, nisu obezvređeni.

23.2. Investicione nekretnine

Investicione nekretnine	u 000 dinara	
	2016.	2015
Stanje na dan 1. januar	5.166	5.142
Nove nabavke u toku godine		
Naknadni izdaci		
Prenos (na)/sa stalnu imovinu namenjenu prodaji		
Ostali prenosi sa/(na) zaliha i nekretnina		
Otuđenje i rashodovanje		
Dobici/(gubici) uključeni u "Ostali rezultat" (kto 330)		
Dobici/(gubici) uključeni u Bilans uspeha	298	24
Kursne razlike		
Stanje na dan 31.12.2016	5.464	5.166

Na datum bilansa stanja ne postoje ograničenja koja se odnose na mogućnost prodaje investicionih nekretnina niti na ostvarivanje prihoda od zakupa i priliva novca od otuđenja.

Procena fer vrednosti investicionih nekretnina

Investicione nekretnine su iskazane po fer vrednosti na dan 31. decembra 2016. godine u skladu sa prethodnom procenom sprovedenom od strane kvalifikovanih procenitelja koji imaju priznate i relevantne stručne kvalifikacije i nedavno iskustvo sa lokacijama i kategorijama investicionih nekretnina koje su procenjivali. Usklađivanje početnog i krajnjeg stanja fer vrednosti investicionih nekretnina je dato u donjoj tabeli:

u 000 dinara

Red. broj	Naziv investicione nekretnine	Početno stanje	Povećanja (nabavke, dodatna ulaganja i dr.)	Smanjenja (prodaja, uništenje i sl.)	Prenos sa / (na)	Dobici/ (gubici) uključeni u "Ostali rezultat"	Dobici / (gubici) uključeni u Bilans uspeha	Kursna razlika	Krajnje stanje
1.	Lokal /Toše Jovanovića	4.345					298		4.643
2.	Baraka 77.77 m2	821							821
	UKUPNO	5.166	-	-	-	-	298	-	5.464

24. DUGOROČNI FINANSIJSKI PLASMANI

Struktura dugoročnih finansijskih plasmana	u 000 dinara	
	2016.	2015.
Učešća u kapitalu zavisnih pravnih lica		
Učešća u kapitalu pridruženih pravnih lica i zajedničkim poduhvatima	622,658	592,376
Hartije od vrednosti koje se drže do dospeća		
Ostali dugoročni finansijski plasmani	1,564	1,623
<i>Svega</i>	624,222	593,999
<i>Ispravka vrednosti</i>	(747)	
UKUPNO	623,475	593,999

Učešća u kapitalu pridruženih pravnih lica odnose se na:

- ✓ Učešće u kapitalu pridruženog društva **Energo Pet** u iznosu od 436.545 hiljada rsd
- ✓ Učešće u kapitalu pridruženog društva **Energo Plast** u iznosu od 186.113 hiljada rsd
- ✓ Ostali dugoročni finansijski plasmani odnose se na stambene kredite date zaposlenima

Po osnovu zaključenog Ugovora o otkupu stana od 14.01.1999. koji je fizičko lice Dragoslav Rogić (kupac) zaključio sa Energoprojekt MDD – Industrija (prodavac), Dragoslav Rogić je otkupio stan na 480 meseci. Stan se nalazi u Beogradu u ulici Milana Jovanovića 12, Beograd, ukupne površine 77 m².

Presudom Apelacionog suda u Beogradu od 09.07.2015. godine, potvrđena je presuda Drugog opštinskog suda u Beogradu kojom je usvojen zahtev tužilje Olge Rogić, čime je potvrđena ništavnost Ugovora o otkupu predmetnog stana.

Imajući u vidu napred pomenuto i uvažavajući princip opreznosti prilikom bilansiranja, izvršena je ispravka vrednosti ovog potraživanja (indirektan otpis) u ukupnom iznosu od 747 hiljada dinara.

24.1. Učešća u kapitalu

Učešća u kapitalu odnose se na akcije i udele kako je prikazano u narednoj tabeli:

Struktura učešća u kapitalu	% učešća	u 000 dinara	
		2016.	2015.
Učešća u kapitalu zavisnih pravnih lica			
Zahinos, Kipar	100.00%		
<i>Ispravka vrednosti</i>			
<i>Svega</i>		-	-
Učešća u kapitalu pridruženih pravnih lica i zajedničkim poduhvatima			
Energopet d.o.o.	33.33%	436,545	408,093
Energoplast d.o.o.	40.00%	186,113	184,283
<i>Ispravka vrednosti</i>			
<i>Svega</i>		622,658	592,376
UKUPNO		622,658	592,376

Učešća u kapitalu predstavljaju dugoročna finansijska ulaganja u akcije i udele u zavisnim, pridruženim društvima.

Učešća u kapitalu zavisnih i pridruženih pravnih lica vrednuju se prema metodi nabavne vrednosti. Društvo priznaje prihod samo u onoj meri u kojoj stekne pravo da primi svoj deo iz raspodele neraspoređenog neto dobitka korisnika ulaganja, do koje dođe nakon dana kada ga je Društvo steklo.

Suvlasnik pridruženog društva Energoplast doo, Chartered Oil and Gas Ltd., se deklarativno izražava da bi prodao svoj udeo u Energoplastu.

Na 107. sednici Odbora direktora Energoprojekt industrija a.d., Beograd održanoj 13.06.2016. doneta je Odluka o zatvaranju ino-kompanije Zahinos ltd, Kipar.

U cilju realizacije ove odluke ugašen je račun ino-kompanije Zahinos, Kipar kod Alpha Bank a.d., Beograd. Takođe sva potraživanja, obaveze i kapital su isknjiženi čime je bilans stanja sveden na nulu. Izmirene su sve tekuće obaveze prema državnim institucijama sa Kipra (poreska uprava, Ministarstvo privrede i dr.), kao i prema poslovnim partnerima sa Kipra.

Sve pozicije u bilansu stanja Energoprojekt industrije a.d., Beograd, koje se tiču ino-kompanije Zahinos, Kipar su isknjižene za bilansnu 2016. godinu.

24.2. Dugoročni plasmani

Struktura dugoročnih plasmana	u 000 dinara	
	2016.	2015.
<i>Svega</i>	-	-
Hartije od vrednosti koje se drže do dospeća		
Ostali dugoročni finansijski plasmani:		
a) Stambeni krediti dati zaposlenima	1.564	1.623
<i>Svega</i>	<i>1.564</i>	<i>1.623</i>
<i>Ispravka vrednost/stam. krediti</i>	<i>(747)</i>	
UKUPNO	817	1.623

25. ZALIHE

Struktura zaliha	u 000 dinara	
	2016.	2015.
Roba		1.138
Plaćeni avansi za zalihe i usluge:		
a) Plaćeni avansi za zalihe i usluge matičnim i zavisnim pravnim licima		
b) Plaćeni avansi za zalihe i usluge ostalim povezanim pravnim licima		
c) Plaćeni avansi za materijal, rezervne delove i inventar	1.462	2.940
d) Plaćeni avansi za robu	3	
e) Plaćeni avansi za usluge	2.668	3.547
<i>Svega (plaćeni avansi za zalihe i usluge)</i>	<i>4.133</i>	<i>6.487</i>
UKUPNO	4.133	7.625

Plaćeni avansi za matererijal, rezervne delove i inventar dominantno se odnosi na plaćen avans društvu Lusso d.o.o., u iznosu od 1.280 hiljada dinara.

Plaćeni avansi za usluge odnose se na plaćene avanse društvima: Manas d o.o u iznosu od 474 hiljada dinara, Vitez projekt u iznosu od 667 hiljada RSD, MOORE Stephnes u iznosu od 87 hiljada RSD, Upravu za zdravlje Istočno kazahstanske oblasti u Kazahstanu u iznosu od 1.148 hiljada RSD, Legas Kazahstan u iznosu od 182 hiljada RSD i ostali u ukupnom iznosu od 110 hiljada RSD.

26. POTRAŽIVANJA PO OSNOVU PRODAJE

Struktura potraživanja po osnovu prodaje	u 000 dinara	
	2016.	2015.
Kupci u zemlji - matična i zavisna pravna lica		
Kupci u inostranstvu - matična i zavisna pravna lica		
Kupci u zemlji - ostala povezana lica	2,631	1,737
Kupci u inostranstvu - ostala povezana lica	6,038	22,920
Kupci u zemlji	56,075	31,351
Kupci u inostranstvu	45,230	45,932
Ostala potraživanja po osnovu prodaje		
<i>Ispravka vrednosti</i>	(28,233)	(24,822)
UKUPNO	81,741	77,118

Potraživanja po osnovu prodaje od **kupaca u zemlji – ostala povezana lica** odnose se na potraživanja prema EP Arhitektura u iznosu od 897 hiljada dinara i EP Sunnyville u iznosu od 1.734 hiljada dinara.

Potraživanja po osnovu prodaje od **kupaca u inostranstvu-ostala povezana lica** se odnose na potraživanja prema EP Visokogradnja u iznosu od 6.038 hiljada dinara.

Potraživanja po osnovu prodaje od **kupaca u zemlji** dominantno se odnose na potraživanja prema CB&I u iznosu od 9.834, Zorka Pharma u iznosu od 7.862, Henkel u iznosu od 4.686, HIP Azotara u iznosu od 936, Heineken u iznosu od 957 i RTB Bor u iznosu od 900 hiljada dinara.

Potraživanja po osnovu **prodaje od kupaca u inostranstvu** se odnose na potraživanja prema investitoru Engineering & Procurement Services, Kazahstan u iznosu od 37.041, Ernest Chemists Limited, Ghana u iznosu od 7.028 i Tetra Pak, Švedska u iznosu od 1.161 hiljada dinara.

Knjigovodstvena vrednost potraživanja po osnovu prodaje klasifikovanih kao Potraživanja i zajmovi, odgovara njihovoj fer vrednosti.

Promene na računu ispravke vrednosti potraživanja su prikazane u narednoj tabeli.

Promene ispravke vrednosti potraživanja po osnovu prodaje	u 000 dinara	
	2016.	2015.
Stanje na dan 1. januara	24.822	24.669
Dodatna ispravka vrednosti	3.411	153
Direktan otpis prethodno ispravljenih potraživanja		
Naplaćena ispravljena potraživanja		
UKUPNO	28.233	24.822

Ispravka vrednosti potraživanja koja su otpisana u prethodnih godina odnosi se na: Jugoremediju u iznosu od 23.965 hiljada RSD, Imlek u iznosu od 153 hiljada RSD, Srpska pravoslavna crkva u iznosu od 372 hiljada RSD, Institut Kirilo Savic u iznosu od 96 hiljada RSD, projmetal u iznosu od 96 hiljada RSD i NIS u iznosu od 140 hiljada RSD.

U toku 2016. godine izvršena je ispravka vrednosti potraživanja u ukupnom iznosu od 3.411 hiljada dinara (2.927 od RTB Bor – Rudnik bakra, Majdampek i 484 od Galenike).

Ostale pozicije unutar potraživanja od prodaje ne sadrže obezvređena sredstva.

27. DRUGA POTRAŽIVANJA

Struktura drugih potraživanja	u 000 dinara	
	2016.	2015.
Potraživanja za kamatu i dividende:		
a) Potraživanja za kamatu i dividende od matičnih i zavisnih pravnih lica		
b) Potraživanja za kamatu i dividende od ostalih povezanih	-	-
c) Potraživanja za ugovorenu i zateznu kamatu od drugih pravnih lica	12.579	12.610
d) Potraživanja za dividende-druga pravna lica		
<i>Svega (potraživanja za kamatu i dividende)</i>	<i>12.579</i>	<i>12.610</i>
Potraživanja od zaposlenih	194	143
Potraživanja za više plaćen porez na dobitak	20	434
Potraživanja po osnovu preplaćenih ostalih poreza i doprinosa	3.004	406
Potraživanja za naknade zarada koje se refundiraju	687	93
Potraživanja po osnovu naknada štete	43	
Ostala kratkoročna potraživanja	404	97
<i>Ispravka vrednosti</i>	<i>(12.577)</i>	<i>(12.577)</i>
UKUPNO	4.353	1.206

Potraživanja za ugovorenu zakonsku kamatu odnosi se kamatu Jugoremedija u iznosu od 12.577 hiljada dinara za koju je izvršena ispravka vrednosti ranijih godina. **Potraživanja po osnovu preplaćenih ostalih poreza** odnose se na više plaćen NDS (porez na dodatu vrednost) u filijali Kazahstan u iznosu od 2.994 hiljada RSD i porez UP Zemun u iznosu od 10 hiljada RSD. **Potraživanja za naknade zarada koje se refundiraju** odnosi se na nerefundirano bolovanja od SIZ-a.

Ostala kratkorocna potraživanja odnose se na potraživanja za zakup stanova u iznosu od 334 hiljada RSD i ostala kratkoročna potraživanja u iznosu od 70 hiljada RSD.

Promene ispravke vrednosti drugih potraživanja	<i>u 000 dinara</i>	
	<i>2016.</i>	<i>2015.</i>
Stanje na dan 1. januara	12.577	12.577
Dodatna ispravka vrednosti		
Direktan otpis prethodno ispravljenih potraživanja		
Naplaćena ispravljena potraživanja		
UKUPNO	12.577	12.577

28. FINANSIJSKA SREDSTVA KOJA SE VREDNUJU PO FER VREDNOSTI KROZ BILANS USPEHA

Struktura finansijskih sredstava koja se vrednuju po fer vrednosti kroz Bilans uspeha	<i>u 000 dinara</i>	
	<i>2016.</i>	<i>2015.</i>
Akcije		
Obveznice		9.569
Ostala finansijska sredstva koja se vrednuju po fer vrednosti kroz Bilans uspeha		
UKUPNO	0	9.569

Obveznice stare devizne štednje prodate su jer su dospеле su na naplatu 31.05.2016. godine .

29. KRATKOROČNI FINANSIJSKI PLASMANI

Struktura kratkoročnih finansijskih plasmana	<i>u 000 dinara</i>	
	<i>2016.</i>	<i>2015.</i>
HoV koje se drže do dospeća		9,569
Krat.kredit i plasm.ostala pov.lica		334
Ostali kratkoročni finansijski plasmani:		
a) Kratkoročno oročeni depoziti		
b) Ostali kratkoročni finansijski plasmani		
<i>Svega</i>	-	9,903
<i>Ispavka vrednosti</i>		
UKUPNO	0	9,903

Tokom izveštajnog perioda Kompanija EP Niskogradnja je vratila pozajmicu u iznosu od 334 hiljade dinara.

30. GOTOVINSKI EKVIVALENTI I GOTOVINA

Struktura gotovinskih ekvivalenata i gotovine	u 000 dinara	
	2016.	2015.
Hartije od vrednosti-gotovinski ekvivalenti		
Tekući (poslovni) račun	3,609	26,260
Izdvojena novčana sredstva i akreditivi	28	5
Blagajna		22
Devizni račun	16,192	31,701
<i>Svega</i>	<i>19,829</i>	<i>57,988</i>
Kratkorocno oroc.depoziti	9,000	21,967
UKUPNO	28,829	79,955

31. POREZ NA DODATU VREDNOST I AKTIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA**31.1. Porez na dodatu vrednost**

Struktura poreza na dodatu vrednost	u 000 dinara	
	2016.	2015.
Porez na dodatu vrednost		1,878
UKUPNO	0	1,878

31.2. Aktivna vremenska razgraničenja

Struktura aktivnih vremenskih razgraničenja	u 000 dinara	
	2016.	2015.
Unapred plaćeni troškovi:		
a) Unapred plaćeni troškovi - matična i zavisna pravna lica	95	75
b) Unapred plaćeni troškovi - ostala povezana pravna lica		
c) Unapred plaćene pretplate na stručne publikacije	156	54
d) Unapred plaćeni troškovi zakupnine	100	117
e) Unapred plaćene premije osiguranja	64	63
f) Unapred plaćeni troškovi reklame i propagande		
g) Ostali unapred plaćeni troškovi	250	83
<i>Svega</i>	<i>665</i>	<i>392</i>
Potraživanja za nefakturisani prihod:		
a) Potraživanja za nefakturisani prihod - matična i zavisna pravna lica		
b) Potraživanja za nefakturisani prihod - ostala povezana pravna lica		3.001
c) Potraživanja za nefakturisani prihod - ostala pravna lica	74.715	61.421
<i>Svega</i>	<i>74.715</i>	<i>64.422</i>
Razgraničeni troškovi po osnovu obaveza		
Ostala aktivna vremenska razgraničenja:		
a) Razgraničeni porez na dodatu vrednost	177	58
b) Ostala aktivna vremenska razgraničenja		
<i>Svega</i>	<i>177</i>	<i>58</i>
UKUPNO	75.556	64.872

U okviru **potraživanja za nefakturisani prihod - ostala pravna lica** obuhvaćena su potraživanja prema investitorima na bazi stepena gotovosti ugovora/realizacije posla, i to dominantno:

- ✓ za investitora Federacija boksa, Kazahstan (100%) u iznosu od 47.414 hiljada RSD. Radovi su izvršeni tokom 2015. godine i predato je na Gosekspertizu koja je u toku (nije završena do 31.12.2016 godine)
- ✓ za investitora NIS, Srbija (100%) u iznosu od 5.260 hiljada RSD, gde su radovi realizovani tokom 2015 godine, a nije ispostavljena konačna situacija. Uradjena je kompletna dokumentacija, čekaju se lokacijski uslovi
- ✓ u 2016. godini nefakturisan prihod prema investitoru Uprava za zaštitu zdravlja Istočno kazahstanske oblasti za projekat hematologije iznosi 1.944 hiljada RSD, odnosno 10% vrednosti ugovora, koji će biti fakturisan u februaru 2017 godine (kada se očekuje završetak ekspertize od strane državnih organa Republike Kazahstan). Ukupna suma za izradu projekta je **61.947.166,40** kazaških tengi sa uključenim porezom na dodatnu vrednost (NDS) od 12% (6.637.196,40 tengi) i plaća se na račun EPI Filijala u Kazakstanu.
Plaćanje se vrši na sledeći način:
 - 50% avansa u iznosu od 30.973.583,20 tengi sa uključenim NDS-om
 - 40% po predaji TEO investitoru u iznosu od 24.778.866,56 tengi sa uključenim NDS-om
 - ostatak od 10% u iznosu od 6.194.716.64 tengi sa uključenim NDS-om po završenoj ekspertizi

Po podpisu ugovora krenulo se u realizaciju ovog projekta. Zaključno sa 31.12.2016. godine po proceni tehničkih službi EP Industrija završen je ceo posao i projekat je početkom decembra predat na ekspertizu. Dinamika plaćanja i ispostavljanja faktura je realizovana u skladu sa ugovorom.

- Uplata avansa u iznosu 50% ili 30.973.583,20 tengi sa uključenim NDS-om izvršena je 17.06.2016. godine
 - Uplata dela od 40% u iznosu od 24.778.866,56 kzt izvršena je dana 18.10.2016. godine.
 - Iznos od 10% bice fakturisan u februaru kad se očekuje završetak ekspertize od strane državnih organa republike Kazakstan
- ✓ EP Industrija je u 2016 godini sa investitorom Ernest Chemical, Ghana ugovorila izradu projektne dokumentacije u ukupnom iznosu od 600 hiljada USD. Zaključno sa 31.12.2016. godine, po proceni stručnih službi EP Industrija, realizovano je 57% ukupnog posla, što iznosi 343 hiljade USD. Dinamika plaćanja i ispostavljanja faktura, koja je usvojena dogovorom, odvijala se na sledeći način:
 - uplata avansa u iznosu od 30% odnosno 180 hiljada USD 07.09.2016 godine
 - Idejni projekat je usvojen dana 03.11.2016, a za prvu tranšu ispostavljen je račun 08.12.2016 koji je plaćen 19.12.2016 godine
 - za drugu tranšu ispostavljen je račun 31.12.2016 koji je plaćen 30.01.2017 godine tako da je u 2016 godini ukupno fakturisano 171 hiljada USD

Kao nefakturisani prihod iskazana je razlika (343 - 171 = 172 hiljade USD) u iznosu od 172 hiljade USD, odnosno 20.097 hiljada RSD.

32. KAPITAL

U 000 dinara

OPIS	Osnovni kapital	Ostali kapital	Emisiona premija	Rezerve	Revalorizaci- one rezerve	Dobici ili gubici po osnovu udela u ostalom sveobuhvatnom dobitku ili gubitku pridruženih društava	Dobici ili gubici po osnovu preračuna finansijskih izveštaja inostranog poslovanja	Nerealizovani dobici/gubici po osnovu HoV	Neraspoređeni dobitak	Gubitak	Otkupljene sopstvene akcije	Ukupno
<i>Stanje na dan 1. januara 2015. godine</i>	80,897	8,661		22,504	431,166		(394)		348,684			891,518
Neto dobitak za godinu									41,334			41,334
Ostali sveobuhvatni rezultat:												-
a) Promene u fer vrednosti finansijskih sredstava												-
b) Revalorizacija												-
c) Ostalo - nivelacija sadašnje vred., MRS 12 i dr.					(300)		(329)					(629)
<i>Svega - ostali sveobuh.rezultat</i>	-	-	-	-	(300)	-	(329)	-	-	-	-	(629)
Ukupan sveobuhvatni rezultat za 2015.	-	-	-	-	(300)	-	(329)	-	41,334	-	-	40,705
Korekcije									635			635
Povećanje/smanjenje osnovnog kapitala												-
Raspodela dobiti												-
<i>Stanje na dan 31. decembra 2015.</i>	80,897	8,661	-	22,504	430,866	-	(723)	-	390,653	-	-	932,858
Neto dobitak za godinu									45,480			45,480
Ostali sveobuhvatni rezultat:												-
a) Promene u fer vrednosti finansijskih sredstava												-
b) Revalorizacija					(7,806)							(7,806)
c) Ostalo - nivelacija sadašnje vred., MRS 12 i dr.					1,171		723					1,894
<i>Svega - ostali sveobuh.rezultat</i>	-	-	-	-	(6,635)	-	723	-	-	-	-	(5,912)
Ukupan sveobuhvatni rezultat za 2016.	-	-	-	-	(6,635)	-	723	-	45,480	-	-	39,568
Korekcije					(12,200)				11,477			(723)
Povećanje/smanjenje osnovnog kapitala												-
Raspodela dobiti												-
<i>Stanje na dan 31. decembra 2016.</i>	80,897	8,661	-	22,504	412,031	-	-	-	447,610	-	-	971,703

32.1. Osnovni kapital

Struktura osnovnog kapitala	u 000 dinara	
	2016.	2015.
Akcijski kapital :		
a) Akcijski kapital matična, zavisna i ostala povezana pravna lica	50.781	50.781
b) Akcijski kapital eksterno	30.117	30.116
<i>Svega</i>	<i>80.897</i>	<i>80.897</i>
Udeli društava sa ograničenom odgovornošću		
Ulozi		
Državni kapital		
Društveni kapital		
Zadružni udeli		
Emisiona premija		
Ostali osnovni kapital	8.661	8.661
UKUPNO	89.558	89.558

Akcijski kapital čini 197.310 običnih akcija, pojedinačne nominalne vrednosti od 410 RSD.

Akcijski kapital - obične akcije obuhvataju osnivačke i, u toku poslovanja, emitovane akcije sa pravom upravljanja, pravom na učešće u dobiti akcionarskog društva i na deo stečajne mase u skladu sa aktom o osnivanju, odnosno Odlukom o emisiji akcija.

32.2. Rezerve

Struktura rezervi	u 000 dinara	
	2016.	2015.
Zakonske rezerve	9.789	9.789
Statutarne i druge rezerve	12.715	12.715
UKUPNO	22.504	22.504

32.3. Revalorizacione rezerve po osnovu revalorizacije nematerijalne imovine, nekretnina, postrojenja i opreme

Usled nove procene fer vrednosti nekretnina, došlo je do smanjenja revalorizacionih rezervi kod poslovne zgrade u iznosu od 7.561 hiljada RSD, dok su se revalorizacione rezerve kod stanova solidarnosti povećale u iznosu od 927 hiljada RSD.

Ostale revalorizacione rezerve odnose se na: revalorizacione rezerve Energo Peta u iznosu od 184.456 hiljada RSD i revalorizacione rezerve Energo Plasta u iznosu od 16.970 hiljada RSD.

Struktura revalorizacionih rezervi po osnovu nematerijalne imovine, nekretnina, postrojenja i opreme	<i>u 000 dinara</i>	
	<i>2016.</i>	<i>2015.</i>
Revalorizacione rezerve po osnovu revalorizacije nematerijalne imovine		
Revalorizacione rezerve po osnovu revalorizacije nekretnina:		
a) Revalorizacione rezerve po osnovu revalorizacije nekretnina poslovna zgrada Energoprojekt	198.051	205.613
b) Revalorizacione rezerve po osnovu revalorizacije ostalih nekretnina	11.856	10.929
<i>Svega</i>	<i>209.907</i>	<i>216.542</i>
Revalorizacione rezerve po osnovu revalorizacije investicionih nekretnina	698	698
Revalorizacione rezerve po osnovu revalorizacije postrojenja i opreme		
Ostale revalorizacione rezerve	201.426	213.626
UKUPNO	412.031	430.866

32.4. Neraspoređeni dobitak

Struktura neraspoređenog dobitka	<i>u 000 dinara</i>	
	<i>2016.</i>	<i>2015.</i>
Neraspoređeni dobitak ranijih godina:		
a) Stanje na dan 01. januar	390,653	349,319
b) Korekcija dobitka po osnovu poreza na dobitak		
c) Ostale korekcije (MRS 12 i dr.)	11,477	
e) Raspodela dobitka		
<i>Svega</i>	<i>402,130</i>	<i>349,319</i>
Neraspoređeni dobitak tekuće godine	45,480	41,334
UKUPNO	447,610	390,653

Ostale korekcije odnose se na smanjenje revalorizacionih rezervi Energo Peta u iznosu od 12.200 hiljada RSD i 723 hiljade RSD ukidanje gubitaka ostalog sveobuhvatnog rezultata zbog zatvaranja Kompanije Zahinos.

33. DUGOROČNA REZERVISANJA

Struktura dugoročnih rezervisanja	Troškovi u garantnom roku	Troškovi za zadržane kaucije i depozite	Naknade i druge beneficije zaposlenih	Sudski sporovi	Ostala rezervisanja	UKUPNO
Stanje na dan 1. januara 2015.			3.301			3.301
Dodatna rezervisanja						-
Iskorišćeno u toku godine			(613)			(613)
Ukidanje neiskorišćenih iznosa			205			205
Stanje na dan 31. decembra 2015.	-	-	2.893	-	-	2.893
Dodatna rezervisanja			195			195
Iskorišćeno u toku godine			(252)			(252)
Ukidanje neiskorišćenih iznosa						-
Stanje na dan 31. decembra 2016.	-	-	2.836	-	-	2.836

33.1. Rezervisanja za naknade i druge beneficije zaposlenih

Rezervisanja za naknade i druge beneficije zaposlenih (rezervisanja za nedospele otpremnine prilikom odlaska u penziju), su iskazana na osnovu aktuarskog obračuna stručnog tima iz sistema Energoprojekt na dan 31.12.2016. godine.

Prilikom projekcija obračuna rezervisanja po MRS 19 korišćen je deduktivni pristup, odnosno sva društva iz sistema Energoprojekt su posmatrana kao celina, i na osnovu opštih pravilnosti, i korišćenjem broja radnika „kao ključa“, izvršena je alokacija na konkretne privredne subjekte. Uzevši u obzir da su sva zavisna društva u većinskom vlasništvu istog privrednog subjekta, primenjeni pristup je objektivn i rezultati projekcija se mogu uvažiti kao očekivani.

Smanjenje iznosa rezervisanja po osnovu sadašnje vrednosti otpremnina (za 1,97%), u bilansu stanja na dan 31.12.2016. godine u odnosu na dan 31.12.2015. godine je posledica promene više faktora od kojih:

- s jedne strane, promena pojedinih faktora utiče na povećanje iznosa rezervisanja (povećanje prosečno očekivane otpremnine za 3,53% i povećanje ukupnog broja zaposlenih za 0,13%); a
- s druge strane strane, promena pojedinih faktora utiče na snižavanje iznosa rezervisanja (snižanje prosečnih godina staža provedenih u preduzeću za 2,71%).

Pored navedenog, promena u strukturi rezervisanja po konkretnim preduzećima je rezultat promene alikvotnog dela učešća broja zaposlenih u pojedinim preduzećima u ukupnom broju zaposlenih celog Preduzeća.

Postupak projekcije rezervisanja, uvažavanjem relevantnih odredbi MRS 19, obavlja se u više sledećih koraka:

- *prvo, shodno polu, ukupnim godinama staža radnika i godinama staža u Društvu; uvažavanjem očekivane godišnje stope fluktuacije i mortaliteta (procenjena godišnja stopa fluktuacije i mortaliteta), procenjen je broj zaposlenih koji će iskoristiti pravo na otpremninu, kao i period kada će navedene naknade zaposleni primiti;*
- *drugo, uvažavajući odredbe Kolektivnog ugovora Društva, procenjena je visina otpremnine za svaku godinu staža, koje su bile aktuelne na datum bilansa stanja; i*
- *treće, svodjenje na sadašnju vrednost očekivanih odliva za otpremnine vršena je primenom diskontnog faktora, koji predstavlja količnik diskontne stope i očekivanog rasta zarada.*

Otpremnine prilikom odlaska u penziju se, od početka 2015. godine, shodno odredbama aktuelnog Kolektivnog ugovora, u Preduzeću isplaćuju na osnovu člana 57 Kolektivnog ugovora, po kome je Poslodavac dužan da zaposlenom isplati otpremninu pri odlasku u penziju u visini dve prosečne bruto zarade u Republici Srbiji prema poslednjem objavljenom podatku republičkog organa nadležnog za statistiku. Shodno aktuelnim zakonskim propisima, navedeni iznos je neoporeziv.

Kako je za određivanje sadašnje vrednosti (nedospelih) otpremnina neophodan podatak o godišnjoj diskontnoj stopi, kao i podatak o prosečnom godišnjem rastu zarada u Republici Srbiji, u nastavku će se precizirati navedene veličine. Za **godišnju diskontnu stopu** je prihvaćena stopa od **7%**.

U paragrafu 83, MRS 19, se eksplicitno navodi da stopa koja se koristi za diskontovanje treba da bude određena u skladu sa tržišnim prinosima na datum Bilansa stanja za visoko kvalitetne korporativne obveznice. U zemljama gde ne postoji razvijeno tržište za ovakve obveznice treba koristiti tržišne prinose (na datum Bilansa stanja) državnih obveznica. Valuta i rok dospeća obveznica treba da budu u skladu sa valutom i procenjenim rokom obaveza za primanja po prestanku zaposlenja.

Kako je finansijsko tržište u Srbiji nedovoljno razvijeno, najrealnije je kao reper za određivanje diskontne stope na datum bilansa stanja koristiti godišnji prinos koji se ostvaruje kupovinom državnih hartija od vrednosti čiji je garant Republika Srbija. Shodno navedenom, diskontna stopa je određena na bazi godišnjeg prinosa na državne hartije od vrednosti emitovanim 19. oktobra 2016. godine, od strane Uprave za javni dug Ministarstva finansija Republike Srbije. Navedena hartija od vrednosti je emitovana uz godišnju kamatnu stopu od 4,20%. Kako se radi o EVRO hartiji od vrednosti, uvaživši procenjenju inflaciju u Evro zoni (Izvor: Vlada Republike Srbije "Fiskalna strategija za 2017. godinu sa projekcijama za 2018. i 2019. godinu), uz ekstrapolaciju krive prinosa na duži rok (obzirom da je rok dospeća repernih hartija od vrednost i kraći (15 godina) od prosečnog procenjenog roka dospeća primanja koja su predmet ovog obračuna), a što je zahtevano paragrafom 86, MRS 19, usvojen je reaian godišnji prinos u visini od 4%.

Godišnji očekivani rast zarada u Republici Srbiji je planiran na nivou od **4%**. Godišnja diskontna stopa i godišnji rast zarada zavise od stope inflacije.

Memorandumom Narodne banke Srbije o ciljanim stopama inflacije do 2018. godine, uvaživši i izmene usvojene na 14. sednici Izvršnog odbora NBS održanoj 10. novembra 2016. godine, pored ostalog, utvrđena je ciljana stopa inflacije za 2017. godinu od 3%, sa dozvoljenim odstupanjem (pozitivnim i negativnim) od 1,5 procentnih poena. Shodno navedenom, a uvažavajući i značajno snižavanje inflacije tokom 2015. i 2016. godine, najrealnije je inflaciju za narednu godinu planirati na nivou Memorandumom ciljane stope inflacije.

Dakle, rezervisanje se procenjuje shodno planiranoj godišnjoj inflaciji od 3%. Iz navedenog sledi da je u Republici Srbiji planiran dugoročni godišnji rast realnih zarada od 1%, što je, obzirom na planiran

rast društvenog proizvoda u narednom periodu (Izvor: Vlada Republike Srbije "Fiskalna strategija za 2017. godinu sa projekcijama za 2018. i 2019. godinu), realno ostvarivo.

Ako bi u budućnosti došlo do promene stope inflacije, primenjena logika rezultirala bi promeni nominalnih zarada, ali takođe i diskontne stope (koja je dominantno opredeljena stopom inflacije), tako da ta promena ne bi dovela do promene rezultata prezentiranih u ovom materijalu. Primenjen metodološki postupak, koji za rezultantu ima dugoročno planiran godišnji rast zarada u Republici Srbiji od 4% i dugoročnu godišnju diskontnu stopu od 7%, pretpostavlja istu inflaciju u celom budućem periodu. Ova pretpostavka je i zahtevana paragrafom 75, MRS 19.

33.2. Rezervisanja za troškove sudskih sporova

Rezervisanja za određene sudske sporove koje su protiv Društva pokrenuli poverioci/kupci/zaposleni. Rezervisanja za sudske sporove formiraju se u iznosu koji odgovara najboljoj proceni rukovodstva Društva u pogledu izdataka koji će nastati da se takve obaveze izmire.

Po mišljenju rukovodstva, nakon odgovarajućih pravnih konsultacija, ishod tih sudskih sporova neće dovesti do značajnijih gubitaka.

34. KRATKOROČNE FINANSIJSKE OBAVEZE

Struktura kratkoročnih finansijskih obaveza	u 000 dinara	
	2016.	2015.
Kratkoročni krediti od matičnih i zavisnih pravnih lica		
Kratkoročni krediti od ostalih povezanih lica		590
Kratkoročni krediti i zajmovi u zemlji		
Kratkoročni krediti i zajmovi u inostranstvu		
Obaveze po osnovu stalnih sredstava i sredstava obustavljenog poslovanja namenjenih prodaji		
Deo dugoročnih kredita koje dospevaju do jedne godine		30.527
Ostale kratkoročne finansijske obaveze		
UKUPNO	0	31.117

Kratkoročni krediti od ostalih povezanih lica. Pozajmica od povezanog lica EP Visokogradnja je vraćena tokom 2016. godine.

Dugoročni krediti koji dospevaju do jedne godine. Deo dugoročnih kredita koji je dospevao tokom 2016. godine je vraćen Fondu za razvoj Republike Srbije. U pitanju je kredit za održavanje likvidnosti u nominalnom iznosu od 50.000.000 RSD sa f/x EUR klauzulom, sa periodom otplate od 13 meseci, kamatnom stopom 2,5% p.a. i grejs periodom do 31.08.2015. godine. Otplata kredita se vršila kvartalno i datum dospeća poslednje otplate bio je 30.09.2016. godine. Kredit je vraćen u celosti i u predviđenom roku.

35. PRIMLJENI AVANSI, DEPOZITI I KAUCIJE

Struktura primljenih avansa, depozita i kaucija	u 000 dinara	
	2016.	2015.
Primljeni avansi od matičnih i zavisnih pravnih lica		
Primljeni avansi od ostalih povezanih pravnih lica		
Primljeni avansi od drugih pravnih lica u zemlji	6.452	17.998
Primljeni avansi od drugih pravnih lica u inostranstvu	59.332	39.206
UKUPNO	65.784	57.204

Primljeni avansi u zemlji odnose se na primljen avans od NIS-a u iznosu od 6.310 hiljada RSD i AIR Srbija u iznosu od 142 hiljada RSD, a avansi iz inostranstva odnose se na avans Federacije boksa u iznosu od 44.272 hiljada RSD, Ernest Chemical, Ghana u iznosu od 15.060 hiljada RSD.

36. OBAVEZE IZ POSLOVANJA

Struktura obaveza iz poslovanja	u 000 dinara	
	2016.	2015.
Dobavljači - matična i zavisna pravna lica u zemlji	29,442	75,247
Dobavljači - matična i zavisna pravna lica u inostranstvu		
Dobavljači - ostala povezana pravna lica u zemlji	1,279	6,896
Dobavljači - ostala povezana pravna lica u inostranstvu		2,104
Dobavljači u zemlji	7,126	4,492
Dobavljači u inostranstvu	266	252
Ostale obaveze iz poslovanja		
UKUPNO	38,113	88,991

Obaveze iz poslovanja prema matičnim i zavisnim pravnim licima u zemlji se odnose na obaveze prema EP Holding za neplaćene EHK fakture.

Obaveze prema dobavljačima - ostala povezana lica u zemlji odnose se na obaveze prema EP Energodata u iznosu od 833 hiljada RSD, Hidroinženjering u iznosu od 134 hiljada RSD, Entel u iznosu od 204 hiljada RSD i Visokogradnja u iznosu od 108 hiljada RSD.

Obaveze prema dobavljačima u zemlji odnose se na obavezu prema dobavljačima: Minicotherm u iznosu od 1.093 hiljada RSD, Manas u iznosu od 2.349 hiljada RSD, Pe-žo u iznosu od 102 hiljade RSD, BSN energy u iznosu od 525 hiljada RSD, Sipatec u iznosu od 691 hiljada RSD, Tehnološko metaluski fakultet u iznosu od 297 hiljada RSD, Cleantek Zrenjanin u iznosu od 133 hiljada RSD, Dexy Co u iznosu od 173 hiljada RSD, M-Lux u iznosu od 120 hiljada RSD, Autorski biro u iznosu od 414 hiljada RSD, Beogradske elektrane u iznosu od 175 hiljada RSD, EPS u iznosu od 200 hiljada RSD i ostali dobavljači u ukupnom iznosu od 854 hiljada RSD.

Obaveze prema dobavljačima u inostranstvu odnose se na dobavljače u filijali u Kazahstanu u iznosu od 261 hiljada RSD i ostale dobavljače u inostranstvu 5 hiljada RSD.

Rukovodstvo Društva smatra da iskazana vrednost obaveza iz poslovanja odražava njihovu fer vrednost na dan bilansa stanja.

37. OSTALE KRATKOROČNE OBAVEZE

Struktura ostalih kratkoročnih obaveza	u 000 dinara	
	2016.	2015.
Obaveze iz specifičnih poslova:		
a) Obaveze iz specifičnih poslova - matična i zavisna pravna lica		
b) Obaveze iz specifičnih poslova - ostala povezana pravna lica		
c) Obaveze iz specifičnih poslova - druga pravna lica		
<i>Svega (obaveze iz specifičnih poslova)</i>	-	-
<i>Obaveze po osnovu zarada i naknada zarada</i>	11.856	12.799
Druge obaveze:		
a) Obaveze po osnovu kamata i troškova finansiranja		
b) Obaveze za dividende		106
c) Obaveze za učešće u dobitku		
d) Obaveze prema zaposlenima	306	313
e) Obaveze prema direktoru, odnosno članovima organa upravljanja i nadzora	1.780	
f) Obaveze prema fizičkim licima za naknade po ugovorima		
g) Obaveze za kratkoročna rezervisanja		
h) Ostale razne obaveze	683	390
<i>Svega (druge obaveze)</i>	2.769	809
UKUPNO	14.625	13.608

Obaveze po osnovu zarada i naknada zarada se odnose na decembarsku zaradu 2016. godine isplaćenu tokom januara 2017. godine.

Obaveze prema zaposlenima odnose se na prevoz za decembar 2016 isplaćen tokom januara 2017 godine i neisplaćenu otpremninu zbog odlaska u penziju.

Obaveze prema članovima organa upravljanja odnose se na neisplaćena primanja odboru direktora i to: za period od aprila do decembra 2016 godine za 3 člana i od juna do decembra za 2 člana odbora direktora.

Ostale razne obaveze odnose se na obaveze za stipendiju u iznosu od 666 hiljada dinara i obaveze za članarinu komorama za zarade za decembar 2016. godine.

Rukovodstvo Društva smatra da iskazana vrednost ostalih kratkoročnih obaveza odgovara njihovoj fer vrednosti na dan bilansa stanja.

38. OBAVEZE PO OSNOVU POREZA NA DODATU VREDNOST, OBAVEZE ZA OSTALE POREZE, DOPRINOSE I DRUGE DAŽBINE I PASIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA

38.1. Obaveze po osnovu poreza na dodatu vrednost

Obaveze po osnovu poreza na dodatu vrednost	u 000 dinara	
	2016.	2015.
Obaveze po osnovu poreza na dodatu vrednost (PDV)	3.529	
UKUPNO	3.529	0

Obaveze po osnovu PDV-a odnose se na obavezu za PDV za decembar koji je plaćen u januaru 2017. godine. Obaveze za PDV se odnose na razliku obračunatog poreza i prethodnog poreza.

38.2. Obaveze za ostale poreze, doprinose i druge dažbine

Obaveze za ostale poreze, doprinose i druge dažbine	u 000 dinara	
	2016.	2015.
Obaveze za porez iz rezultata		
Obaveze za ostale poreze, doprinose i druge dažbine	1.261	1.964
UKUPNO	1.261	1.964

Obaveze za ostale poreze, doprinose i druge dažbine se odnose na obaveze za poreze i doprinose za neisplaćena primanja članova Odbora direktora u iznosu od 1.036 hiljada RSD, obaveze za porez na stipendije u iznosu od 89 hiljada RSD, obaveze za porez na dobit u filijali Kazahstan u iznosu od 117 hiljada RSD, komunalna taksa na firmu u iznosu od 12 hiljada dinara, nak.za zaštitu i unapređenje životne sredine u iznosu od 5 hiljada RSD i obaveze za porez na prevoz za decembar 2016 godine u iznosu od 2 hiljade RSD.

38.3. Pasivna vremenska razgraničenja

Obaveze za ostale poreze doprinose i druge dažbine	u 000 dinara	
	2016.	2015.
Unapred obračunati troškovi:		
a) Unapred obračunati troškovi - matična, zavisna i ostala povezana pravna lica		
b) Unapred obračunati troškovi - druga pravna lica	1,280	1,371
<i>Svega (unapred obračunati troškovi)</i>	<i>1,280</i>	<i>1,371</i>
Unapred naplaćeni prihodi:		
a) Unapred naplaćeni prihodi - matična, zavisna i ostala povezana pravna lica		
b) Unapred naplaćeni prihodi - druga pravna lica		
<i>Svega (unapred plaćeni prihodi)</i>	<i>-</i>	<i>-</i>
Ostala pasivna vremenska razgraničenja		
UKUPNO	1,280	1,371

Unapred obračunati troškovi se odnose na izvršene kalkulacije troškova podizvođača Lusso na ugovoru Air Srbija.

39. ODLOŽENA PORESKA SREDSTVA I OBAVEZE

Odložena poreska sredstva i obaveze	u 000 dinara	
	2016.	2015.
Odložena poreska sredstva		
Odložene poreske obaveze	38.512	40.028
UKUPNO	38.512	40.028

Odložena poreska sredstva su iznosi poreza na dobitak koji će biti nadoknadivi u budućim periodima po osnovu: odbitnih privremenih razlika, i neiskorišćenih poreskih kredita prenetih u naredni period. Odbitna privremena razlika nastaje u slučajevima kada je u bilansima društava, po određenim osnovama, već prikazan rashod, koji će se sa poreskog aspekta priznati u narednim periodima. Odložena poreska sredstva se proveravaju na dan 31. decembra i priznaju se samo ako društvo proceni da je verovatno da će u budućim periodima postojati oporeziva dobit za čije umanjeње će moći da se koriste odložena poreska sredstva.

Shodno aktuelnom Zakonu o porezu na dobit, uvažavajući i pretpostavku o neograničenom trajanju društva, po pravilu, priznaju se odložena poreska sredstva po osnovu odbitnih privremenih razlika. S druge strane, za priznavanje odloženih poreskih sredstava po osnovu neiskorišćenih poreskih gubitaka i poreskih kredita, potrebno je izvršiti projekciju poreskog bilansa za period kada je, shodno zakonskim rešenjima, po ovim osnovama, moguće umanjiti obavezu poreza na dobit.

Iznos odloženih poreskih sredstava izračunat je množenjem visine odbitne privremene razlike na kraju godine sa stopom poreza na dobit Društva (15%).

Odložene poreske obaveze koje su iskazane na dan 31. decembra se odnose na *oporezive privremene razlike* između knjigovodstvene vrednosti sredstava koja podležu amortizaciji i njihove poreske osnovice. Naime, usled različitih odredbi na bazi kojih se u Društvu određuje računovodstvena amortizacija (shodno odredbama profesionalne regulative, MRS/MSFI i dr.) i odredbi kojima se određuje poreska amortizacija (Shodno Zakonu o porezu na dobit pravnih lica), Društvo će u budućem periodu platiti veći porez na dobitak nego što bi platilo da mu se sa aspekta poreskog zakonodavstva prizna stvarno iskazana knjigovodstvena amortizacija. Iz navedenog razloga, Društvo priznaje odloženu poresku obavezu, koja predstavlja porez na dobitak koji će biti plativ kada Društvo „povrati“ knjigovodstvenu vrednost sredstava.

Iznos odloženih poreskih obaveza izračunat je množenjem visine oporezive privremene razlike na kraju godine sa stopom poreza na dobit Društva (15%).

Promene stanja odloženih poreskih sredstava u toku godine bile su kao što sledi:

u 000 dinara

Odložena poreska sredstva	Poreska vrednost sredstava koja podležu amortizaciji je veća od knjigovodstvene vrednosti sredstava		Kapitalni gubici kod investicionih nekretnina i stalnih sred. namenjenih prodaji	Poreski nepriznata rezervisanja	Neplaćeni javni prihodi	Ostalo	Ukupno
	Nekretnine	Nematerijalna imovina, postrojenja i oprema					
Stanje 01.01.2015. godine				495	92		587
Na teret/u korist bilansa uspeha				(61)	(92)		(153)
Direktno na teret kapitala							-
Stanje 31.12.2015. godine	-	-	-	434	-	-	434
Na teret/u korist bilansa uspeha							-
Direktno na teret kapitala		7		(9)	3	120	121
Stanje 31.12.2016. godine	-	7	-	425	3	120	555

Promene stanja odloženih poreskih obaveza u toku godine bile su kao što sledi:

u 000 dinara

Odložene poreske obaveze	Knjigovodstvena vrednost sredstava koja se amortizuju je veća od poreske vrednosti sredstava		Kapitalni dobiti kod investicionih nekretnina i stalnih sred. namenjenih prodaji	Ostalo	Ukupno
	Nekretnine	Nematerijalna imovina, postrojenja i oprema			
Stanje 01.01.2015. godine	40,243	11	270		40,524
Na teret/u korist bilansa uspeha	(157)	91	4		(62)
Direktno na teret kapitala					-
Stanje 31.12.2015. godine	40,086	102	274	-	40,462
Na teret/u korist bilansa uspeha	-				-
Direktno na teret kapitala	(1,338)	(102)	45		(1,395)
Stanje 31.12.2016. godine	38,748	-	319	-	39,067

Rekapitulacija promene stanja odloženih poreskih sredstava/obaveza Društva prikazana je u narednoj tabeli:

Stanje i promena stanja odloženih poreskih obaveza	<i>u 000 dinara</i>	
	<i>2016.</i>	<i>2015.</i>
Stanje odloženih poreskih obaveza na kraju prethodne godine	40,028	39,937
Stanje odloženih poreskih obaveza na kraju tekuće godine	38,512	40,028
Promena stanja odloženih poreskih obaveza	1,516	(91)

Promena stanja odloženih poreskih obaveza	<i>u 000 dinara</i>	
	<i>2016.</i>	<i>2015.</i>
Odloženi poreski rashodi perioda		91
Odloženi poreski prihodi perioda	1,516	
Revalorizacije rezerve	(1,170)	
Neraspoređeni dobitak prethodne godine		
UKUPNO	346	91

40. USAGLAŠAVANJE POTRAŽIVANJA I OBAVEZA

Društvo je izvršilo usaglašavanje potraživanja i obaveza sa stanjem na dan 31.12.2016. godine i ne postoje materijalno značajni neusaglašeni iznosi.

41. VANBILANSNA AKTIVA I VANBILANSNA PASIVA

Shodno zakonskim odredbama (Pravilnik o sadržini i formi obrazaca finansijskih izveštaja za privredna društva, zadruge, druga pravna lica i preduzetnike), Društvo je u svojim finansijskim izveštajima iskazalo vanbilansnu aktivnu i vanbilansnu pasivu. Stavke iskazane u okviru vanbilansne aktive i vanbilansne pasive, a koje su prikazane u narednoj tabeli, ne predstavljaju sredstva ni obaveze Društva, već prvenstveno služe u kontekstu informativne uloge korisnika finansijskih izveštaja.

Struktra vanbilansne aktive i pasive data je u narednoj tabeli.

Struktura vanbilansne aktive i pasive	<i>u 000 dinara</i>	
	<i>2016.</i>	<i>2015.</i>
Primljena jemstva, garancije i druga prava		
Data jemstva	197.555	
Date garancije	51.285	75.278
Ostalo	1.354	1.392
UKUPNO	250.194	76.670

Data jemstva su solidarna jemstva po osnovu ugovora o dugoročnom okvirnom aranžmanu za izdavanje činidbenih garancija i kredita kod Jubmes banke.

Date garancije su prouzrokovane redovnim poslovanjem društva (garancije za povraćaj avansa, dobro izvršenje posla i garantni period).

42. HIPOTEKE UPISANE NA TERET I U KORIST DRUŠTVA

Ne postoje hipoteke na teret i u korist društva.

43. TRANSAKCIJE SA POVEZANIM STRANAMA

Shodno zahtevima iz MRS 24 – Obelodanjivanja povezanih strana, u nastavku je izvršeno obelodanjivanje odnosa, transakcija i dr., između Društva i povezanih strana. Povezanim stranama se, sa aspekta Društva, smatra: **zavisna društva i ključno rukovodeće osoblje** (ona lica koja imaju ovlašćenja i odgovornost za planiranje, usmeravanje i kontrolisanje aktivnosti entiteta, direktno ili indirektno, uključujući i sve direktore, bez obzira da li su izvršni ili ne) i njihove bliske članove porodice.

Sa aspekta **poveznih društava**, u sledeće dve tabele su prikazane transakcije koje rezultiraju iskazanim prihodom i rashodom u bilansu uspeha, i iskazanim obavezama i potraživanjima u bilansu stanja.

Prihodi i rashodi od povezanih pravnih lica	u 000 dinara	
	2016.	2015.
Poslovni prihodi		
Holding		
Visokogradnja	8,480	
Entel	1,436	211
Urbanizam i arhitektura		732
Synnivile	3,468	1,191
Energopet		1,436
<i>Svegaposlovni prihodi</i>	<i>13,384</i>	<i>3,570</i>
Poslovni rashodi:		
Holding	8,663	21,738
Visokogradnja	117	217
Entel	679	910
Energodata	1,404	1,254
Hidroinženjering	229	
Garant	594	852
Dom 12	164	178
Synnivile		
<i>Svega poslovni rashodi</i>	<i>11,850</i>	<i>25,149</i>
Finansijski prihodi		
Holding		20
Visokogradnja	439	1,665
Niskogradnja		41
Oprema		63
Entel		7
Urbanizam i arhitektura	13	6
Garant		6
Synnivile	9	7
Energoplast	14,132	15,446
Energopet	62,603	52,534
<i>Svega finansijski prihodi</i>	<i>77,196</i>	<i>69,795</i>
Finansijski rashodi		
Holding	1,146	466
Visokogradnja	3,351	32
Synnivile	1	-
Garant		-
Niskogradnja	39	-
EP Ghana	-	-
Energopet	-	11
Energoplast	-	-
<i>Svega finansijski rashodi</i>	<i>4,537</i>	<i>509</i>
Ostali prihodi		
Holding	50,624	-
Energoplast	9	-
<i>Svega ostali prihodi</i>	<i>50,633</i>	
Ostali rashodi		
<i>Svega ostali rashodi</i>	-	-
UKUPNI PRIHODI	141,213	73,365
UKUPNI RASHODI	16,387	25,658

Potraživanja i obaveze od povezanih pravnih lica	u 000 dinara	
	2016.	2015.
Potraživanja:		
Holding		-
Visokogradnja	6,038	22,920
Oprema		
Arhitektura	898	884
Garant		
Synniville	1,733	292
Entel		
EP Ghana		
Eneropet		561
Energoplast		
<i>Svega</i>	<i>8,669</i>	<i>24,657</i>
Obaveze:		
Holding	29,442	75,247
Visokogradnja	108	8,880
Entel	204	67
Energodata	833	53
Zahinos		
Arhitektura		
Hidroinženjering	134	
<i>Svega</i>	<i>30,721</i>	<i>84,247</i>

44. POTENCIJALNE OBAVEZE I POTENCIJALNA SREDSTVA

Potencijalne obaveze, koje mogu da rezultiraju odlivom ekonomskih koristi Društva, prvenstveno mogu da nastanu po osnovu sudskih sporova. Potencijalna **obaveza po osnovu sudskih sporova** se prvenstveno ogleda u mogućnosti okončanja sudskih sporova na štetu Društva, a za šta nije stvorena obaveza ili izvršeno rezervisanje u bilansu stanja.

Potencijalna sredstva, koja mogu da rezultiraju prilivom ekonomskih koristi Društva, prvenstveno mogu da nastanu po osnovu sudskih sporova u kojima je Društvo tužilac.

Potencijalna **sredstva po osnovu sudskih sporova** se ogledaju u mogućnosti okončanja sudskih sporova u korist Društva, a za šta nije stvoreno potraživanje u bilansu stanja ili na neki drugi način iskazana ekonomska korist Društva (na primer, umanjenjem vrednosti neopravdanog avansa i sl.).

Detaljnije informacije o sudskim sporovima su prezentovane u sledećoj tabeli:

Energoprojekt Industrija a.d.

Red. br.	Tužilac	Tuženi	Osnov spora	Vrednost spora	Nadležni sud	Fizičko ili pravno lice	Stepen postupka	Očekivani termin okončanja spora	Stanje predmeta i prognoza ishoda spora
1.	Milanka Bančić	EP Industrija a.d.	Stambeni prostor	Nenovčani zahtev	Treći osnovni sud u Beogradu	Fizičko	Žalbeni	Neizvesno	Prvostepenom presudom odbijen tužbeni zahtev u celosti. Tužilja je uložila žalbu Apelacionom sudu u Beogradu. Konačan ishod neizvestan.
2.	EP Industrija a.d.	Jugoremedija a.d. - u stečaju	Prijava potraživanja	EUR 321.146,18	Privredni sud u Zrenjaninu	Pravno	Prvostepeni	Neizvesno	RSD 28.884.312,77 - priznat po zaključku o ispravci
3.	Marko Martinoli	EP Industrija a.d.	Poništaj fin. izveštaja	Nenovčani zahtev	Privredni sud u Beogradu	Fizičko	Žalbeni	Neizvesno	Prvostepeno u korist EP Industrije. Ishod neizvestan
4.	Marko Martinoli	EP Industrija a.d.	Zahtev za održavanje vanredne sednice Skupštine akcionara	Nenovčani zahtev	Privredni sud u Beogradu	Fizičko	Žalbeni	Neizvesno	Apelacioni sud poništio rešenje kojim je prvostepeni sud delimično usvojio zahtev. Očekuje se novo rešenje prvostepenog suda. Ishod spora neizvestan.
5.	EP Industrija a.d.	Milanka Bančić	Poništaj rešenja	Nenovčani zahtev	Upravni sud	Fizičko		Neizvesno	Podnete dve tužbe za poništaj dva rešenja Sekretarijata za inspeksijske poslove gradske uprave grada Beograda.

Društvo nema drugih aktivnih materijalno značajnih sudskih sporova.

45. DOGAĐAJI NAKON DATUMA BILANSA STANJA

Nakon dana bilansa stanja nije bilo događaja koji bi bitnije uticali na verodostojnost iskazanih finansijskih izveštaja.

U Beogradu,
16.03.2017. godine

direktor

Mirjana Janjić, dipl.inž.građ.

III

Godišnji konsolidovani izveštaj o poslovanju

1. Opšti podaci
2. Kratak opis poslovnih aktivnosti, organizacione strukture i podaci o upravi Društva
3. Podaci o razvoju, finansijskom položaju i rezultatu poslovanja Društva
4. Opis očekivanog razvoja Društva u narednom periodu, rizici i pretnje
5. Važniji poslovni događaji nakon izveštajne godine
6. Značajniji poslovi sa povezanim licima
7. Aktivnosti Društva na polju istraživanja i razvoja
8. Informacije o ulaganjima u cilju zaštite životne sredine
9. Informacije o otkupu sopstvenih akcija
10. Postojanje ogranaka
11. Ciljevi i politike vezano za upravljanje finansijskim rizicima, izloženost cenovnom, kreditnom i riziku likvidnosti
12. Obaveštenje o kodeksu korporativnog upravljanja
13. Odluka nadležnog organa o usvajanju godišnjih finansijskih izveštaja
14. Odluka o raspodeli dobiti ili pokriću gubitka

1. Opšti podaci

OPŠTI PODACI	
Poslovno ime	Energoprojekt Industrija a.d.
Sedište i adresa	Beograd, Bulevar Mihaila Pupina 12
Matični broj	07073224
PIB	100830795
Web site	www.ep-industry.com
e-mail adresa	office@ep-industry.com
Broj i datum rešenja o upisu u registar privrednih subjekata	BD 8034/2005 APR
Delatnost (šifra i opis)	07112 – Inženjerske delatnosti i tehničko savetovanje
Prosečan broj zaposlenih u 2016. godini	88
Broj izdatih akcija	197.310
Vrsta i klasa akcija	Obične akcije
Podaci o matičnom društvu	Energoprojekt Holding a.d. Beograd – 62,77%
Podaci o pridruženim društvima	Energopet d.o.o., Beograd – 33,33% Energoplast d.o.o., Beograd – 40,00%
Podaci o zavisnim društvima	Zahinos Ltd Nikozija, Kipar – 100%
Podaci o ograncima	Filijala EP Industrija a.d. Almati Republika Kazahstan
Podaci o predstavništvima	Predstavništvo EP Industrija a.d. Moskva Ruska Federacija
Revizorska kuća koja je revidirala poslednji finansijski izveštaj	Moore Stephens Revizija i Računovodstvo d.o.o. Studentski trg 4/V, 11000 Beograd, Srbija

2. Kratak opis poslovnih aktivnosti, organizacione strukture i podaci o upravi Društva

Osnovna delatnost Energoprojekt Industrije a.d. je projektovanje, konsalting i inženjering industrijskih objekata i postrojenja i upravljanje zavisnim društvima.

Društvo je osnivač dve proizvodne fabrike, za proizvodnju PET predformi – Energopet d.o.o. i za proizvodnju plastičnih zatvarača – Energoplast d.o.o., u kojima Društvo aktivno učestvuje u upravljanju na osnovu vlasničkog udela od 33,33% u Energopetu i 40% u Energoplastu. Društvo u pridruženim društvima ima ravnopravan položaj sa ostalim vlasnicima, odnosno, onemogućeno je donošenje bitnih odluka bez saglasnosti Društva.

Zavisno društvo Zahinos Ltd, Kipar je u 100% vlasništvu Društva i tokom 2016. godine nije imalo značajnijih poslovnih aktivnosti (minimalni režijski troškovi).¹

Energoprojekt Industrija a.d. je sprovodila poslovne aktivnosti u domenu svoje osnovne delatnosti, projektovanje, konsalting i inženjering industrijskih objekata i postrojenja u zemlji i inostranstvu.

¹ Na 107. sednici Odbora direktora Društva, održanoj 13.06.2016. godine, doneta je Odluka o zatvaranju ino-kompanije Zahinos Ltd, Kipar. Kompanija je zvanično zatvorena 27.12.2016. godine.

Energoprojekt Industrija a.d.

Društvo je jednodomno akcionarsko društvo sa sledećim organima upravljanja:

- ✓ Skupština akcionara i
- ✓ Odbor Direktora

Skupština akcionara ima svog predsednika i njen rad je definisan „Poslovníkom o radu Skupštine akcionara Energoprojekt Industrije a.d.”.

Skupština akcionara bira, razrešava i kontroliše rad Odbora Direktora. Odbor Direktora ima pet direktora, od kojih je jedan Izvršni direktor (Direktor društva) i 4 neizvršna direktora, od kojih je jedan nezavistan od Društva (nezavisni direktor), a jedan predstavnik manjinskih akcionara. Skupština akcionara bira članove Odbora direktora na predlog Generalnog direktora Energoprojekt Holdinga a.d. ili na predlog jednog ili više akcionara koji poseduju najmanje 5% od ukupnog broja emitovanih akcija sa pravom glasa. Kod izbora člana Odbora direktora predstavnika manjinskih akcionara, većinski vlasnik Energoprojekt Holding a.d. se suzdržava od glasanja. Nadležnosti Skupštine akcionara, Odbora direktora i Izvršnog direktora definisane su Statutom Društva.

Društvo u svom sastavu ima više organizacionih celina i prateće službe. Celine su strukovno podeljene i pokrivaju kompletne usluge potrebne za realizaciju investicije u nekoj industrijskoj oblasti bez obzira da li je tražena usluga na nivou ideje, projektovanja, konsaltinga, izgradnje ili puštanja u pogon.

PODACI O UPRAVI DRUŠTVA				
ČLANOVI ODBORA DIREKTORA				
Ime i rezime, obrazovanje, prebivalište	Pozicija	Sadašnje zaposlenje	Članstvo u drugim odborima	% akcija Društva
Svetlana Tolić, dipl. ekon., Beograd	Predsednik	Koordinator finansijskih poslova, Energoprojekt Oprema a.d.	-	-
Mirjana Janjić, dipl. inž., Beograd	Izvršni direktor	Izvršni direktor, Energoprojekt Industrija a.d.	-	0,11%
Jasna Grujić, dipl. inž., Beograd	Neizvršni direktor	Rukovodilac elektroenergetskog biroa, Energoprojekt Entel a.d.	-	-
Milivoje Knežević, dipl. ekon., Beograd	Nezavisni direktor	Kontrolor kompanije ABB DOO, BEOGRAD	-	-
Bogosav Janković, dipl. inž., Beograd	Predstavnik manjinskih akcionara	penzioner	-	1,45%

3. Podaci o razvoju, finansijskom položaju i rezultatu poslovanja Društva

PODACI O RAZVOJU I REZULTATU POSLOVANJA DRUŠTVA	
Izveštaj uprave o realizaciji usvojene poslovne politike	Poslovanje se obavljalo u okvirima usvojenih planskih dokumenata
ANALIZA KONSOLIDOVANIH FINANSIJSKIH POKAZATELJA	
Ukupni prihodi u 000 dinara	356.029

Godišnji konsolidovani izveštaj 2016

Energoprojekt Industrija a.d.

Ukupni rashodi u 000 dinara	310.895		
Bruto dobit (pre oporezivanja)	45.134		
Neto prinos na ukupni kapital (ROE)	4,78%		
Neto prinos na ukupnu aktivu (ROA)	4,00%		
Stepen zaduženosti (D/A)	10,95%		
Opšti racio likvidnosti	1,56		
Rigorozni racio likvidnosti	1,53		
Gotovinski racio likvidnosti	0,23		
Neto obrtni kapital u 000 dinara	70.020		
CENA AKCIJA U IZVEŠTAJNOM PERIODU			
Najviša	2.491,00		
Najniža	1.199,00		
Tržišna kapitalizacija u 000 dinara na dan 31.12.2016.	453.813		
Dobitak po akciji u dinarima	230,50		
Isplaćena dividenda po akciji bruto u dinarima	2016. godina	2015. godina	2014. godina
	-	-	-
OSTVARENJA DRUŠTVA PO SEGMENTIMA U SKLADU SA ZAHTEVIMA MSFI 8			
Kompanija u organizacionom smislu posluje kao celina te se nisu stekli uslovi za izveštavanje po segmentima u skladu sa MSFI 8			
PROMENE VEĆE OD 10% U ODNOSU NA PRETHODNU GODINU			
Imovina	Promene su posledica postupka konsolidacije (equity method) i promena u pojedinačnim bilansima Društva.		
	U pojedinačnim bilansima, u okviru <i>stalne imovine</i> najznačajnija promena je smanjenje na poziciji „Nekretnine, postrojenja i oprema“ koja je posledica procene nekretnina, rashodovanja osnovnih sredstava (računari i štampači) kao i troškova amortizacije osnovnih sredstava. Smanjenje na poziciji „Nematerijalna imovina“ rezultat je iskazanih troškova amortizacije za softver.		
	U pojedinačnim bilansima, u okviru <i>obrtne imovine</i> najznačajnije je umanjeње na poziciji „Zalihe“ koja je posledica pravdanja datih avansa za materijal i usluge podizvođačima. Smanjeње na poziciji „Kratkoročni finansijski plasmani“ rezultat je prodatih obveznice stare devizne štednje, dok je kompanija EP Niskogradnja vratila pozajmicu.		
Obaveze	Usled rasta potraživanja za nefakturisani prihod (potraživanja prema investitorima na bazi stepena gotovosti ugovora), uvećana je pozicija „Aktivna vremenska razgraničenja“.		
	U pojedinačnim bilansima, smanjenje <i>kratkoročnih obaveza</i> je rezultat smanjenja kratkoročnih finansijskih obaveza na poziciji „Ostale kratkoročne finansijske obaveze“ usled vraćene pozajmie povezanom licu EP Visokogradnja i vraćenog dugoročnog kredita za održavanje likvidnosti Fondu za razvoj Republike Srbije.		
	Obaveze iz poslovanja prema matičnim i zavisnim pravnim licima u zemlji su smanjene usled otpisa obaveza prema EP Holding.		

Neto dobitak/gubitak	Ostvarena je konsolidovana neto dobit u iznosu od 45.480 hiljada dinara.
SLUČAJEVI KOD KOJIH POSTOJI NEIZVESNOST NAPLATE PRIHODA ILI BUDUĆI TROŠKOVI KOJI MOGU UTICATI NA FINANSIJSKU POZICIJU DRUŠTVA:	
Neizvesnost naplate prihoda postoji u slučaju Jugoremedija a.d. u stečaju. Društvo je blagovremeno izvršilo ispravku vrednosti potraživanja i aktivno prati postupak stečaja. Takođe, prati se i kompanija RTB BOR rudnik bakra, Majdampek koja je ušla u UPPR (Društvo je i u ovom slučaju izvršilo ispravku vrednosti potraživanja).	
STANJE (BROJ I PROCENAT) SOPSTVENIH AKCIJA, STICANJE SOPSTVENIH AKCIJA, PRODAJA SOPSTVENIH AKCIJA, PONIŠTENJE SOPSTVENIH AKCIJA	
U 2016. godini, ne postoje otkupljene sopstvene akcije.	

4. Opis očekivanog razvoja Društva u narednom periodu, rizici i pretnje

Opis očekivanog razvoja društva u narednom periodu	<ul style="list-style-type: none"> • Izlazak na bar dva ino tržišta u sferi projektovanja, isporuke tehnološke opreme, konsaltingu, a kasnije i inženjering poslovima (Republika Kazahstan, Ruska Federacija, Gana, Republika Sudan, Irak) • Upravljanje i razvoj zavisnim društvima u cilju održanja i unapređenja tržišne pozicije • Unapređivanje sopstvenog integrisanog sistema menadžmenta (IMS) koji obuhvata menadžment kvalitetom (QMS), menadžment bezbednošću i zdravljem na radu (OHSAS), menadžment zaštitom životne sredine (EMS) i menadžment energijom (EnMS) • Kadrovska konsolidacija, podmlađivanje i poboljšanje kadrovskog potencijala sa mladim i iskusnim kadrom • Dovođenje broja zaposlenih na optimalan nivo • Smanjenje troškova poslovanja • Uvođenje sistema nagrađivanja zaposlenih preko ostvarenih doprinosa u zavisnosti od ostvarenih rezultata projekata, biroa i pojedinaca. • Osavremenjavanje i poboljšanje tehnološke opreme
Promena poslovnih politika	Nije bilo promena.
Glavni rizici i pretnje kojima je privredno društvo izloženo	<ul style="list-style-type: none"> • Dalje smanjenje intenziteta investicija u industrijske objekte • Nedostatak kompleksnih projekata i investicija • Veliki broj mikro i malih konkurenata • Ulazak stranih kompanija na domaće tržište • Nizak stepen likvidnosti na domaćem tržištu • Volatilnost lokalnih valuta na inostranim tržištima • Niske cene nafte i gasa na inostranim tržištima

5. Važniji poslovni događaji nakon izveštajne godine

Nije bilo bitnijih poslovnih događaja.

6. Značajniji poslovi sa povezanim licima

Promene su posledica postupka konsolidacije (equity metod) i promena u pojedinačnim bilansima Društva.

U pojedinačnim bilansima, poslovanje sa povezanim kompanijama iz sistema u 2016. godini ostalo je na istom nivou. Učešće ostvarenih prihoda sa povezanim kompanijama u ukupnim prihodima Društva iznosi 15%, dok učešće ostvarenih rashoda sa povezanim licima u ukupnom rashodu iznosi 6%.

U pojedinačnim bilansima, najznačajniji iznos prihoda je ostvaren sa pridruženim društvom Energopet koji se odnosi na dividende. Najznačajniji rashodi su ostvareni sa EP Holding na ime troškova usluga.

U narednoj tabeli su prikazani ostvareni konsolidovani prihodi i rashodi iz poslovanja Društva sa povezanim licima.

Prihodi i rashodi od povezanih pravnih lica	u 000 dinara	
	2016.	2015.
Poslovni prihodi		
 Holding		
Visokogradnja	8.480	
Entel	1.436	211
Urbanizam i arhitektura		732
Synnivile	3.468	1.191
Energopet		1.436
<i>Svega poslovni prihodi</i>	<i>13.384</i>	<i>3.570</i>
Poslovni rashodi:		
 Holding		
Visokogradnja	8.663	21.738
Entel	117	217
Energodata	679	910
Energodata	1.404	1.254
Hidroinženjering	229	
Garant	594	852
Dom 12	164	178
Synnivile		
<i>Svega poslovni rashodi</i>	<i>11.850</i>	<i>25.149</i>
Finansijski prihodi		
 Holding		
Visokogradnja		20
Visokogradnja	439	1.665
Niskogradnja		41
Oprema		63
Entel		7
Urbanizam i arhitektura	13	6
Garant		6
Synnivile	9	7
Energoplast	14.132	15.446
Energopet	62.603	52.534
<i>Svega finansijski prihodi</i>	<i>77.196</i>	<i>69.795</i>
Finansijski rashodi		
 Holding		
Visokogradnja	1.146	466
Visokogradnja	3.351	32
Synnivile	1	-
Garant		-
Niskogradnja	39	-
EP Ghana	-	-
Energopet	-	11
Energoplast	-	-
<i>Svega finansijski rashodi</i>	<i>4.537</i>	<i>509</i>
Ostali prihodi		
 Holding		
Energoplast	50.624	-
Energoplast	9	-
<i>Svega ostali prihodi</i>	<i>50.633</i>	
Ostali rashodi		
 Holding		
Energoplast	-	-
Energoplast	-	-
<i>Svega ostali rashodi</i>	<i>-</i>	<i>-</i>
UKUPNI PRIHODI	141.213	73.365
UKUPNI RASHODI	16.387	25.658

7. Aktivnosti Društva na polju istraživanja i razvoja

Osim aktivnosti na resertifikaciji QMS, druge nadzorne provjere EMS i OHSAS i prve nadzorne provjere EnMS, kao i stalnih aktivnosti menadžmenta na razmatranju daljeg razvoja, unapređenja i investicija pridruženih društava Energopet i Energoplast nije bilo značajnijih aktivnosti na polju istraživanja i razvoja.

8. Informacije o ulaganjima u cilju zaštite životne sredine

Nije bilo značajnih ulaganja.

9. Informacije o otkupu sopstvenih akcija

Nije bilo otkupa sopstvenih akcija.

10. Postojanje ogranaka

Energoprojekt Industrija a.d. poseduje registrovanu filijalu u gradu Almati, Republika Kazahstan, osnovanu novembra 2012. godine. Poslovanje filijale je uključeno u finansijske izveštaje Društva za 2016. godinu.

11. Ciljevi i politike vezano za upravljanje finansijskim rizicima, izloženost cenovnom, kreditnom i riziku likvidnosti

Finansijski rizici su značajno uslovljeni (eksternim) faktorima koji nisu neposredno pod kontrolom Društva. U tom smislu, na visinu finansijskog rizika značajno utiče stanje okruženja Društva, koje nije određeno samo razvijenošću privrednog okruženja, već i pravnim, finansijskim i drugim relevantnim aspektima koji određuju visinu sistemskih rizika.

Generalno, komparativno posmatrano sa tržištima razvijenih privreda, društva koja posluju na tržištima, kako nedovoljne privredne razvijenosti i makroekonomske stabilnosti, tako i visoke nelikvidnosti, kao što je Republika Srbija, značajno su izložena finansijskim rizicima. Pored navedenog, nedovoljna razvijenost finansijskog tržišta onemogućava korišćenje široke lepeze instrumenata „hedžinga“ koja su karakteristična za razvijena tržišta. Tako, na primer, društva koja posluju u Republici Srbiji nemaju mogućnost korišćenja većeg broja derivatnih finansijskih instrumenata u upravljanju finansijskim rizicima, iz razloga što takvi instrumenti nisu u širokoj upotrebi, niti postoji organizovano kontinuirano tržište finansijskih instrumenata.

Upravljanje finansijskim rizicima je sveobuhvatan i pouzdan sistem upravljanja, usmeren ka minimiziranju potencijalnih negativnih uticaja na finansijsko stanje i poslovanje Društva, u uslovima nepredvidivosti finansijskog tržišta. Uvažavajući ograničenja u upravljanju finansijskim rizicima karakteristična za poslovanje na tržištu Srbije, jasna je neophodnost da se ovoj problematici adekvatno pristupi, što je prepoznato i od strane rukovodstva Društva. Suštinski, upravljanje finansijskim rizicima u Društvu treba da obezbedi da *rizični profil Društva* uvek bude u skladu ka *sklonošću Društva ka rizicima*, odnosno u skladu sa prihvatljivom strukturom i nivoom rizika koje Društvo namerava da preuzima za potrebe ostvarivanja svoje poslovne strategije i ciljeva.

Pravilnikom o osnovama sistema interne kontrole i upravljanju rizikom Energoprojekt Industrija a.d. od 20. februara 2014. godine su utvrđene aktivnosti u sistemu interne kontrole i procesu upravljanja rizikom, definisani su principi, dokumenta i vremenski okvir u kome se ove aktivnosti sprovode i utvrđuju nadležnosti organa Društva, organizacionih delova i funkcija za njihovo uspostavljanje, efikasnost u primeni i trajno unapređenje

Rizik od promene cena je rizik da će fer vrednost ili budući tokovi gotovine finansijskog instrumenta fluktuirati zbog promena tržišnih cena (koje nisu one koje nastaju usled kamatnog ili valutnog rizika), bilo da su te promene prouzrokovane faktorima specifičnim za pojedinačni finansijski instrument ili njegovog emitenta, ili da faktori utiču na sve slične finansijske instrumente kojima se trguje na tržištu. Društvo nije opterećeno rizikom od promene cena.

Kreditni rizik je rizik mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Društva usled neizvršavanja, u preciziranim rokovima, obaveze dužnika prema Društvu.

Pod kreditnim rizikom se ne podrazumevaju samo dužničko-poverilački odnosi koji proizilaze iz prodaje proizvoda Društva, već i oni kreditni rizici koji proizilaze iz drugih finansijskih instrumenata, kao što su, na primer, potraživanja Društva po osnovu dugoročnih i kratkoročnih finansijskih plasmana. Društvo ima značajne koncentracije kreditnog rizika naplate potraživanja od kupaca, koji imaju veoma dug period kreditiranja od strane Društva zbog njihove otežane likvidnosti.

Starosna struktura kratkoročnih potraživanja za koje nije izvršeno umanjene vrednosti	u 000 dinara	
	2016.	2015.
Povezana pravna lica:		
a) Tekuća		
b) Do 30 dana	578	852
c) 30 - 60 dana	578	
d) 60 - 90 dana	578	
e) 90 - 365 dana		884
f) Preko 365 dana	6.936	22.920
Svega	8.670	24.656
Kupci u zemlji:		
a) Tekuća		
b) Do 30 dana	7.803	3.118
c) 30 - 60 dana	20.036	
d) 60 - 90 dana		
e) 90 - 365 dana	2	
f) Preko 365 dana		3.411
Svega	27.842	6.529
Kupci u inostranstvu:		
a) Tekuća		
b) Do 30 dana	8.189	2.023
c) 30 - 60 dana		
d) 60 - 90 dana		
e) 90 - 365 dana	21.653	41.007
f) Preko 365 dana	15.388	2.903
Svega	45.230	45.933
UKUPNO	81.741	77.118

Rizik likvidnosti je rizik da će Društvo imati poteškoća da izmiruje dospele obaveze, uz održavanje potrebnog obima i strukture obrtnih sredstava i očuvanje dobrog kreditnog boniteta.

U narednoj tabeli su prikazani najznačajniji pokazatelji likvidnosti Društva i to:

- opšti racio likvidnosti (količnik obrtnih sredstava i kratkoročnih obaveza), koji pokazuje sa koliko je dinara obrtnih sredstava pokriven svaki dinar kratkoročnih obaveza;
- rigorozni racio likvidnosti (količnik likvidnih sredstava, pod kojima se podrazumevaju ukupna obrtna sredstva umanjena za zalihe i aktivna vremenska razgraničenja; i kratkoročnih obaveza), koji pokazuje sa koliko je dinara likvidnih sredstava pokriven svaki dinar kratkoročnih obaveza;
- gotovinski racio likvidnosti (količnik gotovine uvećane za gotovinske ekvivalente i kratkoročnih obaveza), koji pokazuje sa koliko je dinara gotovinskih sredstava pokriven svaki dinar kratkoročnih obaveza; i
- neto obrtna sredstva (vrednosna razlika između obrtnih sredstava i kratkoročnih obaveza).

Izvođenje zaključaka o pokazateljima likvidnosti, dobijenih na osnovu racio analize, pored ostalog, podrazumeva njihovo upoređivanje sa zadovoljavajućim opštim standardima, koji su, takode, prikazani u narednoj tabeli.

Pokazatelji likvidnosti	Zadovoljavajući opšti standardi	2016.	2015.
Opšti racio likvidnosti	2:1	1.56	1.25
Rigorozni racio likvidnosti	1:1	1.53	1.21
Gotovinski racio likvidnosti		0.23	0.41
Neto obrtna sredstva (u hiljadama dinara)	Pozitivna vrednost	70.020	48.302

Na osnovu prikazanih podataka, može se zaključiti da je došlo do poboljšanja pokazatelja opšteg racia likvidnosti, rigoroznog racia likvidnosti i neto obrtnih sredstava dok je kod gotovinskog racia likvidnosti došlo do delimičnog pogoršanja u odnosu na prethodnu godinu.

Rukovodstvo vrši kontinuirani nadzor nad rezervama likvidnosti Društva, koja obuhvataju raspoloživu gotovinu i gotovinske ekvivalente, kao i likvidne potencijale shodno očekivanim novčanim tokovima.

12. Obaveštenje o kodeksu korporativnog upravljanja

Energoprojekt Industrija a.d. primenjuje sopstveni kodeks korporativnog upravljanja (koji je usvojen na 16. sednici Upravnog odbora Energoprojekt Industrije a.d. održanoj 27.01.2012. godine.

Kodeksom korporativnog upravljanja Energoprojekt Industrija a.d. postavljaju se principi korporativne prakse i organizacione kulture u skladu sa kojima se ponašaju nosioci korporativnog upravljanja Energoprojekt Industrije a.d., a naročito u vezi sa pravima akcionara, okvirima i načinom delovanja nosilaca korporativnog upravljanja, javnošću i transparentnošću poslovanja društva.

Osnovni cilj kodeksa je uvođenje dobrih poslovnih običaja u domenu korporativnog upravljanja, koji treba da omoguće ravnotežu uticaja njegovih nosilaca, konzistentnost sistema kontrole i jačanje poverenja akcionara i investitora u društvo, sve u cilju dugoročnog poslovnog razvoja društva.

Organi društva ulažu napore da principi ustanovljeni Kodeksom, kada za tim postoji potreba, budu detaljnije razrađeni u okvirima drugih opštih akata društva.

U samoj primeni, ne postoje bitna odstupanja od pravila kodeksa korporativnog upravljanja.

Tekst usvojenog kodeksa korporativnog upravljanja se nalazi na zvaničnoj internet prezentaciji Energoprojekt Industrija a.d. http://www.ep-industry.com/dokumenta_preduzeca.php.

13. Odluka nadležnog organa o usvajanju godišnjih finansijskih izveštaja

Na sednici Odbora direktora održanoj dana 17.03.2017. odobreni su Godišnji konsolidovani finansijski izveštaji i isti se upućuju Skupštini akcionara na usvajanje. Planirano je da se tokom juna meseca 2017. godine održi redovna Skupština akcionara. Odluka o usvajanju će biti naknadno objavljena u celosti.

14. Odluka o raspodeli dobiti ili pokriću gubitka

Videti prethodnu tačku 13. Odluka će biti naknadno objavljena u celosti.

U Beogradu, 18.04.2017. godine

Direktor

Mirjana Janjić, dipl.inž.grad.

IV

Izjava lica odgovornih za sastavljanje izveštaja

Prema našem najboljem saznanju, godišnji konsolidovani finansijski izveštaj sastavljen je uz primenu odgovarajućih međunarodnih standarda finansijskog izveštavanja i daje istinite i objektivne podatke o imovini, obavezama, finansijskom položaju i poslovanju, dobitima i gubicima, tokovima gotovine i promenama na kapitalu javnog društva, uključujući i društva koja su uključena u konsolidovane izveštaje.

Zakonski zastupnik

Mirjana Janjić, dipl.inž.gradj.